

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2015
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 4

Inhoud

[Zitting van 3 september 2015](#)

rolnummer 2015/159

rolnummer 2015/164

rolnummer 2015/165

rolnummer 2015/166

rolnummer 2015/175

rolnummer 2015/187

rolnummer 2015/194

[Zitting van 8 september 2015](#)

rolnummer 2015/161

rolnummer 2015/167

rolnummer 2015/169

rolnummer 2015/182

rolnummer 2015/186

[Zitting van 10 september 2015](#)

rolnummer 2015/168

rolnummer 2015/173

rolnummer 2015/178

rolnummer 2015/183

rolnummer 2015/199

[Zitting van 18 september 2015](#)

rolnummer 2015/214

rolnummer 2015/219

[Zitting van 24 september 2015](#)

rolnummer 2015/217

rolnummer 2015/232

rolnummer 2015/233

rolnummer 2015/265

Zitting van 29 september 2015

rolnummer 2015/244

rolnummer 2015/245

Zitting van 6 oktober 2015

rolnummer 2015/251

rolnummer 2015/274

rolnummer 2015/275

rolnummer 2015/301

Zitting van 3 september 2015

Arrest nr. 2.299 van 3 september 2015 in de zaak 2015/159.

In zake:
tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling aangaande het opleidingsonderdeel (men leze:).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs. In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoeker voor het opleidingsonderdeel een examencijfer van 9/20.

Dit is volgens het verzoekschrift de bestreden beslissing.

Op 24 juni 2015 stelt verzoeker tegen dit examencijfer intern beroep in.

Daarin worden de volgende grieven uiteengezet:

“Mijn bezwaar uit zich voornamelijk in het feit dat het beoordelingsformulier van mijn mentor positief is en me geen onvoldoende toekent, uitsluitend voor stemgebruik maar dit wordt niet geëvalueerd als een doorslaggevende competentie of eerder een competentietekort.

Niettemin slaagde mijn leertrajectbegeleider [.....] erin om ondanks dat dit zwart op wit staat, te verwoorden dat mijn stagementor me eigenlijk een onvoldoende wou geven maar misschien niet durfde. Mijn mentor is een zeer rechtuit persoon. Ik heb hier van de mentor dan ook geen bevestiging van gekregen.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 6 juli 2015, en komt daarbij na het horen van verzoeker tot de volgende beslissing:

“Verklaring van de student:

Student kan wel akkoord gaan met het argument dat men niet wil dat de mentor het cijfer mag toekennen. De mentor heeft in de evaluatie 1/3 stem. Verschillende lectoren hebben dit al aangehaald. Student had twee voldoende's op 3, wat

voldoende is, maar op het einde heeft men gezegd dat de mentor waarschijnlijk niet alles durfde zeggen.

Bij mentorverslag staat het kruisje op voldoende, weliswaar met toelichting waar werkpunten in opgenomen zijn. Nu zegt [.....] dat de toelichting het zwaarst doorweegt, maar dat is vreemd want het is net een toelichting. Men geeft ook aan dat de mentor niet kan oordelen. De student vraagt zich af waarom we dan met mentoren werken. Geloven wij dan niet in de mentoren? Waarom betrekken jullie dan mentoren in de evaluatie?

Wat denk je van de toelichting an sich?

Ik ga daarmee akkoord. Ook in de toelichting worden er positieve punten verwoord. Het is wel een strenge beoordeling lijkt mij want onze lectoren kunnen die ook niet altijd.

Ik mocht bij reflectievaardigheden de fout nooit buiten mezelf leggen. Dit zou een aanwijzing zijn dat men weinig kritisch is. Toch wil de student hier aangeven dat hij een héél moeilijke klas had met de nodige probleemkinderen (de moeilijkste klas van de school, veel gekleurde kinderen, zelfs een kind met een Nederlandse naam maar toch een andere huidskleur, kinderen met autisme, enz.). Student was tevreden over eigen prestaties, weliswaar met enkele werkpunten, maar OK. Prestaties van de student waren niet slechter dan de prestatie van de mentor. Mentor kon ook niet alles de baas in de klas.

De lector wordt gehoord in het bijzijn van het opleidingshoofd:

Hoe komt het dat de mentor geen onvoldoende durfde te geven?

.....: ik heb de student gezegd dat mentoren het uiteindelijk oordeel soms moeilijk kunnen geven en dan maar kiezen voor een voldoende. heeft ook gewezen op de toelichting, maar de student heeft zich vooral gericht op de kruisjes.

De student begrijpt de verhouding niet tussen de evaluatie van, mentor en Hoe komt dit?

Het is een school waardoor de student nog meer begeleiding krijgt dan andere studenten. [Verzoeker] heeft zelf het verslag doorgestuurd naar de heeft laten weten akkoord te gaan. Syntheseverslag is uiteraard voornamelijk gebaseerd op de mentorverslagen.

Time management en organisatie is volgens de student vooral in het begin moeilijker geweest. Daarna zou dit beter zijn. Kan je dit toelichten?

Deze werkpunten blijven naar voren komen in alle verslagen, dus ik denk wel dat dit terecht is.

Speelt de grootstedelijke context hier een rol?

Neen, zeker niet.

Kan onvoldoende als organisator gelinkt worden aan de grootstedelijke context?

Neen, want het ging hier echt over tijdsindeling tijdens de lessen. Ook uit gesprekken kwam dit steeds naar voren.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De commissie is van oordeel dat het toegekende cijfer correct is.

Motivering van de beslissing:

De commissie merkt op dat de eindbeoordeling een globale beoordeling is door de leertrajectbegeleider op basis van het gehele dossier, inclusief de beoordelingen door mentor en mentor-coach, maar geen mathematische verdeling, noch een stemming inhoudt. Het positieve verslag van de mentor is daarbij slechts één

element in de beoordeling en de leertrajectbegeleider neemt zowel de kruisjes als de opmerkingen van de mentor mee in de globale eindbeoordeling.

De grootstedelijke context is enerzijds deel van het leraarsberoep en kan dus geen reden zijn om aan te nemen dat de student in die context slechter zou mogen presteren. Anderzijds blijkt dat de werkpunten van de student niet enkel betrekking hebben op zaken die daardoor beïnvloed kunnen worden, maar ook gaan over dingen die daar los van staan zoals uitdelen van materiaal, lesovergangen, ...

Uit het geheel van het dossier blijkt dat de student onvoldoende blijk heeft gegeven van de beoogde competenties. De commissie ziet dan ook geen reden om het punt aan te passen.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Deze beslissing is, zoals hieronder wordt aangegeven, eveneens voorwerp van het beroep. Zij wordt aan verzoeker betekend bij brief van 14 juli 2015, waarin de beroepsmodaliteiten bij de Raad zijn vermeld.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de formele ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad. De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Voorwerp van het beroep

In zijn verzoekschrift duidt verzoeker als voorwerp van zijn beroep aan: ‘mijn studievoortgangsbepaling’.

De Raad begrijpt, net als verwerende partij, de beslissing van de interne beroepscommissie als het voorwerp van de huidige procedure.

Aangezien artikel van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij bepaalt dat de beroepscommissie bevoegd is om in voorkomend geval de punten aan te passen, heeft de beroepscommissie volheid van bevoegdheid en komt haar beslissing, althans wat het voorwerp van het intern beroep betreft, in de plaats van de initiële studievoortgangsbepaling, die daardoor uit het rechtsverkeer verdwijnt.

De beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 6 juli 2015 is dan ook het enige voorwerp van huidig beroep.

VI. De middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een eerste middel op het vertrouwensbeginsel en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat aan de studenten werd meegedeeld dat voor de stage het behalen van twee positieve beoordelingen op drie volstond om te slagen voor het opleidingsonderdeel.

Verzoeker stelt dat hij twee positieve stagebeoordelingen had bekomen, maar dat zijn leertrajectbegeleider één van deze twee positieve beoordelingen, met name de beoordeling door de stagementor, heeft gewijzigd.

Hiermee is in de bestreden beslissing volgens verzoeker geen rekening gehouden. De overweging van de interne beroepscommissie, dat de leertrajectbegeleider het laatste woord heeft en de beoordeling van een mentor mag ‘opheffen’, is naar oordeel van verzoeker in strijd met de evaluatievorm die aan de studenten is meegedeeld.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat de globale beoordeling gebeurt door het samenbrengen van alle informatie uit het dossier, met inbegrip van gegevens die via de mentor en de mentor-coach worden verwerkt. De leertrajectbegeleider, zo stelt verwerende partij, staat in voor de eindbeoordeling waarbij met alle ingewonnen informatie rekening wordt gehouden.

Het is daarbij evenwel niet omdat een mentor een goede beoordeling geeft, dat de leertrajectbegeleider bij dit alles geen eigen inbreng zou hebben. Een van de feedback van de stageplaats afwijkende beoordeling is om die reden alleen volgens verwerende partij niet kennelijk onredelijk.

Bovendien, vervolgt verwerende partij, is de beoordeling door de leertrajectbegeleider geen mathematische optelsom van de beoordeling van de onderscheiden competenties en leerdoelen – die alle belangrijk zijn – en volstaat een positieve tussentijdse beoordeling evenmin opdat ook de eindbeoordeling gunstig zou zijn. In het bijzonder, zo zet verwerende partij nog uiteen, moeten bij die tussentijdse beoordelingen ook de toelichtingen, aandachtspunten en commentaren van de mentor, de mentor-coach en de leertrajectbegeleider worden betrokken.

De leertrajectbegeleider, zo besluit verwerende partij, beslist uiteindelijk over de stage in haar globaliteit, in overleg met de mentor en de mentor-coach. Zij ontkent dat hierover aan verzoeker andere informatie zou zijn gegeven.

Verwerende partij wijst ten slotte op de verschillende kritische opmerkingen die ten aanzien van het verloop van de stage zijn gemaakt.

Beoordeling

De bevoegdheid om te quoteren

Wat de bevoegdheid tot het beoordelen van stages betreft, mag het als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat de evaluatie van een mentor in beginsel niet doorslaggevend kan zijn, aangezien deze geen deel uitmaakt van de hogeronderwijsinstelling en doorgaans ook geen of onvoldoende zicht heeft op het geheel van de prestaties van de student. Beoordelingen en quoterings van mentoren hebben in dat licht in principe dan ook een indicatieve waarde, waarbij het aan de evaluator van de hogeronderwijsinstelling toekomt om het examencijfer vast te leggen. Dit uitgangspunt geldt behoudens andersluidende bepalingen in de interne reglementering van de instelling.

De bewering van verzoeker dat twee positieve beoordelingen van de stage (ongeacht van wiens hand) zouden volstaan om een slaagcijfer te bekomen, wordt door verwerende partij tegengesproken. De Raad ziet in het OER of de ECTS-fiche ook geen bepaling met die strekking.

Blijkens de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel wordt het eindcijfer gegeven op basis van de behaalde competenties tijdens Stage en, en verloopt de evaluatie bij de eerste examenkans als volgt:

“..... wordt beoordeeld via tussentijdse evaluatie (bezoeken, gesprek bij het bezoek) en de eindevaluatie (beoordelingsverslagen van de mentor, lector). Hierbij wordt een score gegeven op de stagebeoordelingsformulieren met beoordelingscategorieën per basiscompetentie: slecht, onvoldoende, voldoende, goed en zeer goed. De reflecties van de student en de beoordeling van zowel mentor, eventueel ook van de leerkracht LO en de leerkracht godsdienst als trajectbegeleider bepalen het resultaat. Dit wordt uitgedrukt in een cijfer op 20. Dit cijfer wordt besproken tijdens de praktijkbespreking met lectoren uit de opleiding ter garantie van de gelijkberechting van studenten. Er wordt geen apart assessment voor georganiseerd. De beoordeling hiervan is gekoppeld aan het praktijkcijfer. heeft invloed op de beoordeling van ‘reflectievaardigheden’.”

Te dezen is de Raad van oordeel dat de ECTS-fiche niet van het voormelde principe afwijkt: de stagebeoordeling van de mentor dient mee als basis voor de beoordeling, maar de score wordt gegeven door de instelling.

In de mate dat het middel uitgaat van de stelling dat aan de beoordeling door de stagementor eenzelfde gewicht wordt toegekend als aan de beoordeling door de leertrajectbegeleider, faalt het middel in rechte.

Redelijkheid van het examencijfer

In het licht van de materiële motiveringsplicht kan de eindquoting uiteraard niet geheel haaks staan op de inbreng van de mentoren, en verdient een examencijfer dat afwijkt van de appreciatie van de mentor(en) een dienovereenkomstige motivering.

De Raad gaat dan ook na of het aan verzoeker toegekende examencijfer rekening houdend met de beoordeling door de stagementor, niet kennelijk onredelijk of kennelijk onevenredig is.

Het verslag van de van 23 april 2015, opgesteld door de lector-leertrajectbegeleider, vermeldt bij verschillende basiscompetenties opmerkingen en vermeldt als besluit ‘onvoldoende’.

Verzoeker betwist niet deze beoordeling, noch de daarin vervatte werkpunten.

De mentor-coach beoordeelt van 27 april 2015 als voldoende, met vermelding van een aantal werkpunten, zowel in de conclusie als bij de onderscheiden basiscompetenties.

In het beoordelingsformulier van 6 mei 2015 quoteert de stagementor verzoeker voor alle aspecten ‘voldoende’ of beter. Uit de tekstuele toelichting blijken niettemin nog een aantal opmerkingen die als werkpunten (kunnen) worden beschouwd.

Zo vermeldt de stagementor bij

..... had het nog dikwijls moeilijk met het betrekken van de lln. tijdens de les. De aandacht was dikwijls weg. Het bordplan op papier was regelmatig beter dan op bord. Af en toe werkte hij concreet en aanschouwelijk en bij sommige lessen had hij de kinderen mee! Zijn grootste werkpunt blijft tempo, maar ook interesse opwekken v.d. kinderen.”

bij

“..... kan en durft kordaat optreden, maar mag zijn standpunt nog meer verduidelijken (vb. niet dulden van uitdagend gedrag). Hij mag ook iets minder snel knndn. opzij zetten en eerst zoeken hoe ze wel mee kunnen werken. Joachim kan wel heel lief zijn voor de kinderen en geniet er ook van als zij lief zijn voor hem!”

inzake

“Soms liep het vlot verlopen van een les nog erg stroef. Daarom was het moeilijk de timing te bewaken. Het vragen van stilte was dikwijls met hetzelfde trucje. Tegen het einde van de week werkte dit al0.

iets minder. Hier moet hij nog verder in zoeken...”

en met betrekking tot

“Het bedenken van alternatieven was nog heel moeilijk! Voor het klashouden hield hij goed rekening met de tips. Dit was soms moeilijker bij een les.”

Verder is de stagementor van oordeel dat verzoeker nog moet werken aan organisatie in het plannen en dat hij weliswaar erg gedreven is om te leren en daardoor ook erg betrokken, maar dat hij zal moeten leren om zelf initiatief te nemen in de opbouw van een les, niet te snel vragen te stellen en naar eigen inzicht een lesvoorbereiding op te stellen. Als algemeen aandachtspunt vermeldt de stagementor dat verzoeker nog goed zal moeten oefenen op het tempo in de lessen en het trekken van interesse en aandacht van de kinderen.

In de eindsynthese van de leertrajectbegeleider bekomt verzoeker een score ‘voldoende’ voor de aspecten [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], en voor twee van de vijf (clusters van) basiscompetenties, met name [REDACTED] en [REDACTED].

Voor drie (clusters van) krijgt verzoeker evenwel een beoordeling ‘onvoldoende’: [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED]. De lector-leertrajectbegeleider geeft hierbij telkens een omstandige motivering, die door verzoeker niet wordt tegengesproken.

De toelichting bij het examencijfer van 8/20 luidt als volgt:

“Je bent in staat om een goede lesvoorbereiding te maken. Je hebt creatieve ideeën en jouw inzet is groot.

Je gaat op een warme, vriendelijke manier om met de kinderen.

Momenteel zijn er nog teveel lessen die je niet afgewerkt krijgt binnen de voorziene tijd waardoor je niet alle lesdoelen kan behandelen/bereiken.

Werk meer met concreet materiaal, in een tweede leerjaar hebben leerlingen echt nood aan aanschouwelijk materiaal.

Ga steeds vooraf na hoe en wanneer je didactisch materiaal het best kan inzetten tijdens de les zodat het de organisatie van de les en je klasinhouden niet belemmert.

Laat meer vanuit de leerlingen zelf komen, op deze manier zullen ze ook meer actief én langer betrokken zijn bij de les.

Daarnaast is het noodzakelijk dat je meer zelfredzaamheid aan de dag kan leggen.

Zoek eerst zelf naar oplossingen en schakel pas daarna een hulplijn in.”

Deze beoordeling, die door verzoeker evenmin wordt tegengesproken, sluit voldoende aan bij de opmerkingen die de stagementor bij haar beoordeling heeft vermeld, en staat niet op gespannen voet met de ongunstige lesbeoordeling van de lector-leertrajectbegeleider van 23 april 2015.

Het toegekende examencijfer is derhalve naar oordeel van de Raad niet kennelijk onredelijk of onevenredig. Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens, bijzitter

Daniël Cuypers, bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Arrest nr. 2.301 van 3 september 2015 in de zaak 2015/165

In zake: [REDACTED]
tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 juli 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en de heer [REDACTED], die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding bachelor Secundair Onderwijs. In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoeker voor het opleidingsonderdeel [REDACTED] een examencijfer van 7/20.

Op 29 juni 2015 stelt verzoeker tegen dit examencijfer intern beroep in.

Daarin worden de volgende grieven uiteengezet

“Ik richt dit schrijven tot u naar aanleiding van het verkregen cijfer voor [REDACTED]. Het cijfer dat werd toebedeeld is 7/20. Ik kan hiermee niet akkoord gaan:

- De commentaren die ik gelezen heb, behandelen vooral de aspecten rond [REDACTED] en behandelen amper [REDACTED] zelf. Ze bevatten duidelijk aantoonbaar meerdere onjuistheden.
- Er wordt verder nauwelijks rekening gehouden met de unaniem zeer goede beoordelingen van [REDACTED] en de mede-opleider.

Hierdoor wens ik deze uitslag formeel aan te vechten.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 6 juli 2015, en komt daarbij na het horen van verzoeker tot de volgende beslissing:

“Verklaring van de student: De student laat [raadsman] het woord voeren. De weerslag hiervan werd hem bezorgd en na de commissie toegevoegd aan het dossier.

Wij voelen ons gesterkt door uitspraken van [.....]. De [.....] werd op dezelfde wijze uitgevoerd als vorig jaar. De beoordeling toen over vormelijke aspecten hebben 14/20 opgeleverd. We hebben de verschillen opgezocht tussen vorig jaar en dit jaar. [Verzoeker] is geen student, maar leraar. Lesgeven is een passie voor hem. Leerlingen hebben een geschilderd doek gemaakt. Hij kreeg een mail met volgende uitspraak: ‘dikke proficiat met uw lesgeven’. Collega [S.] gaf volgende commentaar: fantastisch, meest uitgebreid [.....] dat ik ooit heb gezien. Een andere collega schreef: nauwgezet, plichtsbewust. Ik citeer uit een inspectieverslag [...] (intern auditing systeem van de [.....]): degelijk en goed voorbereide les, straalt gezag uit, indrukwekkend. Woorden als ‘uitmuntend’, ‘buitengewoon’, ‘meesterlijk’, ‘oprechte waardering’, ‘behoud dit enthousiasme’, en ‘veel succes’ komen meermaals terug. We zien geen verschillen met vorig jaar.

Dit jaar kreeg [verzoeker] een parttime-opdracht aan [.....]. Door zijn grote flexibiliteit kreeg hij interimopdrachten. De commentaar van [F.R.] was: ‘Dit geven ze enkel aan leerkrachten waar men vertrouwen in stelt’.

Bij de [.....] van vorig jaar werden er geen opdrachten gevraagd. [verzoeker] was zeer verbaasd dat er dit jaar wel opdrachten waren. Op [verzoekers] vraag aan [T.D.] wanneer de opdrachten moesten binnengeleverd worden kreeg hij echter geen antwoord. Dhr. [R] zei dat hij een mail [had] gestuurd, wat echter niet gebeurd was. Nadien [] heeft hij de opdrachten wel doorgestuurd. De praktijkmap heeft [verzoeker] dus niet tijdig kunnen afwerken omwille van laattijdig doorkrijgen van opdrachten. De 5de opdracht heeft hij nog steeds niet gekregen.

Het feit dat het [.....] niet voldoende is, moet dus geschrapt worden uit [het] verslag.

Voor zijn afwezigheid heeft [verzoeker] een ziekteattest bezorgd aan werkgever, wat wij een logische manier van handelen vinden. (het attest wordt overhandigd aan de commissieleden). Dit jaar is [verzoeker] slechts 1x afwezig geweest? Wij vragen dus om dit te schrappen uit [het] verslag van [T.D.].

De [.....] was bijzonder moeilijk: fulltime lesgeven gedurende 4 weken. [verzoeker] heeft dit niet willen weigeren vanuit passie en dit met plezier op zich genomen. De communicatie met de [.....] verliep via een mail van 19/3. De observatie na zijn lesopdracht kon niet doorgaan o.w.v. de leerkracht, die [verzoeker] niet toeliet in de les.

De 4 [.....] die werden voorbereid, maar [niet werden] uitgevoerd, werden niet gemeld aan [de [.....]]. De interimopdrachten werden telkens gemeld aan [T.D.].

[Verzoeker] stuurde een mail aan [T.D.] met de boodschap dat [.....] in het gedrang kwam. Dhr. [D.] stuurde een antwoord waarin [verzoekers] woorden verdraaid werden. Het binnenleveren van de [.....] gebeurde een maand later. We hebben alle informatie ruim voordien gemeld aan [T.D.].

We deden voorstellen om [.....] te halen. Het antwoord van [T.D.] was een mondelinge bespreking op 11/5. De [.....] moest ingeleverd worden op 22/5, vlak na de laatste [.....]. De controle van de [.....] door [T.D.] kon niet in weekend wat wij vreemd vinden, want een leraar werkt niet van 9 tot 5.

Alle lesvoorbereidingen zitten in de map. Die is meer dan volledig. De commentaar van [.....] dat [verzoeker] lessen telkens heeft aangepast. De commentaar die [T.D.] er naast schreef: ‘hoe kan dit?’.

De toets werd wel verbeterd; [verzoeker] heeft een andere toets opgesteld bij [L.L.].

De informatie rond [.....] in [.....] is nog niet beter dan vorig jaar.

De leraar als begeleider van [.....]: [verzoeker] haalde 2x voldoende, 2x goed van [L.L.].

De observatieverslagen: hier zien we geen verschil met vorig jaar.

De lesvoorbereidingen: ook hier is er geen verschil met vorig jaar. De afspraak met [.....] was dat deze lesvoorbereidingen niet op voorhand afgegeven werden.

[Verzoeker] maakt zijn lesvoorbereidingen op zijn eigen manier, niet op de [.....]manier.

De uitvoering als inhoudelijk expert: de doelstellingen zijn in orde. [T.D.] beweert dat leerstof (WIS) vrij eenvoudig is. Wiskunde is vrij eenvoudig (sarcastische toon). Dat [verzoeker] hierop beoordeeld wordt, vinden wij zeer vreemd.

De attitudes op de kijkwijzer: hierover wordt met geen woord gerept door [T.D.].

[Verzoeker] zou zich niet aan de afspraken gehouden hebben? Dit klopt niet, zie naar de verslagen van [.....] [R.]. Er is niets gebeurd zonder dit vooraf te melden.

De leraar als organisator: er zou een probleem zijn met het bundelen van lesvoorbereidingen. De map werd chronologisch gerangschikt, niet geniet wegens tijdsgebrek net na de laatste les.

In het laatste [.....] staat [verzoeker] past de tijd in de les aan.

De eindbeoordeling door [D.] bevat subjectiviteit en begint met de uitspraak 'ik heb de indruk'. Dit suggereert subjectiviteit.

Het [.....] is volgens ons voldoende gezien de omstandigheden.

[Verzoeker] zou tekortschieten voor de competenties? [Verzoeker] is zelfzeker, straalt gezag uit, indrukwekkend, uitmuntend, buitengewoon, afwisselend in werkvormen, gebruikt verschillende media, bouwt evaluatiemomenten in. [T.D.] maakt een zeer goed leerkracht af! Dit kan toch niet de bedoeling zijn van [de]?

Vragen vanuit de commissie:

- Waar stonden de observatieopdrachten? Wanneer stonden ze op Blackboard?
Antw. [verzoeker]: Niet. Nooit. Niet gezien.
- Is jouw [.....] wel volledig?
Antw. [verzoeker]: Een poging om [.....] te volbrengen, werd afgewezen. Ik heb veel meer gedaan. Normaliter moet je 25u lesgeven, 5 observeren. Ik heb 1u te weinig door omstandigheden van verbod van leerkracht. Ik was aanwezig op de school, ik mocht niet in de klas. Ik heb 4u geobserveerd i.p.v. 5 u. Het verslag ontbreekt in [.....]. Eerst 2 observaties bij dhr. [R.] zonder opdracht, dan 2 bij [L.] mét opdracht, bij die laatste observatie mocht ik de les niet bijwonen van [E.]
- Bij supervisie was je ongewettigd afwezig.
Antw. [verzoeker]: Ik heb mijn ziektebriefje aan werkgever bezorgd, niet aan [de]. Ik heb mijn ziekte gemeld via mail aan [T.D.]. Het origineel attest is bij werkgever; dit attest is nadien opgemaakt voor deze commissie.
- Over de afspraken om de LVB niet op voorhand te geven; hoe verliep de communicatie?
Antw. [verzoeker]: Dhr. [R.] heeft mondeling verklaard dat er geen heikel punt zou van gemaakt worden omdat de les zeer goed was. Ik heb een zeer moeilijke verhouding met [T.D.].

De student toont een map met e-mails i.v.m. de observatieopdrachten. De commissie vraagt naar deze stukken. De student geeft aan deze te zullen inscannen en bezorgen.

Verklaring van de lector [T.D.]:

- Waar zijn de observatieopdrachten te vinden?
Antw. [T.]: De medeopleiders bezorgen deze aan de student, per mail, of ter plaatse op papier. Ik kan dit nog uitzoeken.
- Over de inhaalmomenten o.w.v. examenperiode: [verzoeker] zegt dat hij één van die opdrachten niet binnen mocht in de klas.
Antw. [T.]: daar weet ik niets over.
Er zijn observaties bij de medeopleider waarop we verder bouwen in de opleiding en er zijn andere observaties in eigen klas van student.
- Afwezig bij supervisie: Indien [verzoeker] gewettigd afwezig was, zou hij dan een voldoende gehaald hebben?
Antw. [T.]: Nee. Ik heb [verzoeker] de procedure op ESS betreffende ziekte gemeld. Hij heeft dit niet ingevuld.
- De LVB werd niet gemaakt zoals het moet. Dit werd vorig jaar niet gesanctioneerd, nu wel. De student maakt zijn LVB niet volgens het vademecum. Het praktijkverhaal is: heel bewust omgaan met lessen wiskunde. Het didactisch model is een hulpmiddel. Als de student dit model niet of slechts losjes gebruikt, leert hij niet omgaan met de kracht van dit model. Parallelklassen zijn niet identiek, dus de LVB zijn ook niet identiek. De student is niet enkel beoordeeld op de LVB. Ook reflectie is zeer belangrijk.
- De [.....] moest binnen zijn op maandag; de student heeft deze op vrijdag afgegeven.
- Tussen de observaties bij medeopleider en de observaties op [.....], vinden de praktijkateliers plaats.
- [Verzoeker] heeft interimopdrachten aangenomen omdat hij een goede leerkracht is, maar hierdoor komt de opleiding in het gedrang. Ik heb hem hierover gesproken en heb de deadline van de [.....] aangepast, maar er zijn grenzen aan de flexibiliteit.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de geplande tijd ontoereikend is en dat ze over onvoldoende informatie beschikt om de kwestie van de observatieopdrachten te beoordelen. De commissie beslist om de beraadslaging te houden op 8/7 om 11u zodat ze nog rekening kan houden met de stukken die zowel door student als door lector bijkomend worden aangebracht.

Op woensdag 8/7 om 11u wordt de beraadslaging verder gezet en neemt de commissie een beslissing op basis van het volledige dossier, aangevuld met de stukken op 8/7 bezorgd door [verzoeker] en de e-mails bezorgd door [T.D.]

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

Het punt blijft behouden.

Motivering van de beslissing:

De commissie neemt kennis van het dossier en van de argumenten van de student.

Wat betreft de vergelijking met zijn [.....] vorig jaar:

De [.....] beoordeelt de [.....] van dit jaar en kan daarbij geen rekening houden met de resultaten van een vorig academiejaar. De vergelijking met de [.....] van vorig jaar kan alleen al om die reden geen oorzaak zijn tot aanpassing van de beoordeling van de [.....] van dit jaar. Verder merkt de commissie op dat zijn [.....] vorig jaar over andere onderwijsvakken ging en in een ander studietraject plaatsvond, waardoor de vergelijkbaarheid hoe dan ook beperkt is.

Wat betreft de positieve referenties van school en leerlingen en de positieve beoordeling door de mentor:

De commissie ontkent niet dat [verzoeker] goed functioneert in zijn job als leerkracht op dezelfde school waar hij deed, maar beoordeelt enkel de, niet zijn functioneren als werknemer. Verder gaan de positieve referenties minstens deels over andere onderwijsvakken, waardoor ook hier de vergelijkbaarheid niet opgaat.

Ook een positieve beoordeling door de mentor is op zich geen voldoende reden om een student geslaagd te verklaren. De eindbeslissing over de punten ligt namelijk bij de, die daarbij onder andere met de beoordeling van de mentor rekening houdt, maar ook met andere elementen, die niet door de mentor beoordeeld werden, en met andere stukken in het gehele dossier van de student, zoals reflectieverslagen, observatieopdrachten,...

Wat betreft de aangenomen interimopdrachten:

De student heeft er zelf voor gekozen om tijdens een reeds drukke nog extra interimopdrachten aan te nemen. Het feit dat hij daardoor minder tijd had om aan zijn te spenderen, kan niet aan de worden toegerekend, en is ook een risico dat de student zelf koos te nemen. De student werd geenszins verplicht deze opdrachten aan te nemen, en wist op voorhand wanneer er van hem verwacht werd de af te ronden en de in te leveren.

Er is meermaals besproken hoe hij zijn zou halen en omdat de timing krap werd, is hem ook uitstel toegestaan voor het inleveren van de De student acht dit uitstel nog steeds onvoldoende, maar de commissie meent dat het toestaan van uitstel reeds een gunst betreft en dus niet naar willekeur van de student dient te worden bepaald. De leertrajectbegeleider bepaalde in alle redelijkheid de uiterste inleverdatum op een moment waardoor hij zelf nog voldoende tijd zou hebben om de map naar behoren te beoordelen.

Wat betreft het, observaties:

Uit het toegevoegde mailverkeer, zowel door student als door lector, blijkt dat de student eerst deel uitmaakte van de observatiegroep van mede-opleider [H.V.]. Van haar kreeg hij de eerste twee observatie-opdrachten. Daarna wisselde hij van groep en wilde de rest van de observaties afwerken bij een andere mede-opleider, [P.R.]. Aangezien hij niet vanaf het begin deel uitmaakte van dat groepje, kreeg hij de opdrachten niet van bij het begin. Twee opdrachten kreeg hij echter op eenvoudige vraag via mail toegestuurd. Voor de eerste vier observaties kreeg de student dus wel degelijk de opdrachten.

Wat betreft de vijfde observatie, bleek het moeilijk deze nog in te plannen, gezien het drukke lesschema van de student. [P.R.] deed hiertoe een aantal voorstellen. De student koos er uiteindelijk zelf voor een medestudente te observeren in plaats van de mede-opleider, zoals normaal de bedoeling is (zie ook, p. 14). Deze studente besliste uiteindelijk dat ze liever niet had dat hij haar observeerde. De student ondernam daarna geen verder actie om een andere les van de mede-opleider te observeren. Aangezien hij deze observatie niet volbracht, kreeg hij hiervoor ook de opdracht niet. [P.R.] heeft namelijk de gewoonte om de opdracht op papier te geven bij de start van de observaties.

De student volbracht dus niet de gevraagde observatielessen, ondanks de kansen die hij daartoe kreeg van de en de verregaande flexibiliteit van de mede-opleiders, die, zoals blijkt uit de mails en het horen van de lector, hun best deden om nieuwe geschikte momenten voor de observaties te vinden wanneer de student niet kon op het voorgestelde moment, en hem de kans te geven om van groepje te wisselen.

Wat betreft het, supervisie.

Het HOE vermeldt duidelijk hoe studenten hun afwezigheid dienen te melden en te wettigen. De lector verwees ook naar de wettiging in zijn antwoord op de mail van de student i.v.m. zijn afwezigheid. Het feit dat de student zijn attest aan zijn werkgever bezorgde, hoefde hem er niet van te verhinderen een tweede attest aan de arts te vragen voor de [.....], of om een kopie te bezorgen aan de [.....]. Hij deed geen van beiden. De afwezigheid werd dus terecht als ongewettigd beoordeeld.

Wat betreft het [.....]:

De student verwijst hier opnieuw naar de interimopdrachten. Hierop heeft de commissie reeds eerder geantwoord en ze verwijst dan ook naar haar argumenten hierboven. Het verzetten van de deadline was reeds een gunst en het feit dat de student zijn [.....] daardoor niet kon halen, is niet te wijten aan de [.....]. Het aantal [.....] dat diende volbracht te worden, werd van bij het begin duidelijk gecommuniceerd, evenals de deadline voor het inleveren van de [.....]. Het [.....] bevat hiervan een duidelijk overzicht. Student betwist dat ook niet, maar verwacht blijkbaar een oneindig aanpassingsvermogen van [de [.....]]. De commissie wijst de student er echter op dat indien hij kiest voor een bepaald traject, hij ook akkoord gaat met de voorwaarden eraan verbonden, en dat het zijn eigen verantwoordelijkheid is om daarvoor voldoende tijd vrij te maken.

Wat betreft voorbereiding:

Student ontkent niet dat hij geen lesvoorbereidingen bezorgde op voorhand, alhoewel dat is wat [de [.....]] van studenten verwacht (zie [.....], p. 19). Het staat de student vrij te kiezen voor een andere werkwijze dan degene die de [.....] van hem verwacht, maar hij dient daarvan dan ook de gevolgen te dragen, in dit geval een negatieve beoordeling op de competentie voorbereiding. Het feit dat hier vorig academiejaar op een andere manier werd mee omgegaan, is geen reden om aan te nemen dat het daarom probleemloos mogelijk is deze richtlijn naast zich neer te leggen. [De [.....]] accepteert de student zoals hij is, maar is daarom niet verplicht haar eigen richtlijnen, die doordacht werden opgesteld en voor alle studenten worden toegepast, naast zich neer te leggen.

Wat betreft uitvoering/inhoudelijk expert/opvoeder/standaard Nederlands:

Het feit dat deze als goed of zeer goed werden beoordeeld, werd wel degelijk meegenomen in de eindbeoordeling. Het betreft echter een globale beoordeling, waarbij de student geacht wordt alle basiscompetenties te behalen. Indien hij er een aantal niet behaalde, kan de student in totaal niet slagen, ook al scoort hij goed op de andere basiscompetenties. Aangezien deze competenties als basiscompetenties van de leerkracht beschouwd worden, kan een student niet zomaar een onvoldoende competentie compenseren met een andere goede competentie.

Wat betreft [.....]:

De student houdt zich niet aan afspraken met de [.....] en mede-opleiders. De lector verwijst hierbij naar de vele verplaatsingen van lessen en observaties en het bewust niet naleven van de richtlijnen m.b.t. voorbereiding. Het feit dat de student de interim-opdracht op voorhand meldde, volstaat niet om het probleem dat er daardoor tijdsgebrek kan ontstaan op te lossen. Het louter melden is niet noodzakelijk voldoende om van pro-actief handelen te spreken, als het daardoor zo goed als onmogelijk wordt om de richtlijnen m.b.t. de [.....] nog na te leven.

De commissie merkt op dat deze opmerking omtrent naleven van afspraken samenhangt met de attitudes verantwoordelijkheidszin en relationele gerichtheid. Alhoewel dus niet alle in de [.....] vernoemde attitudes vermeld worden, wordt er

wel degelijk indirect naar verwezen. De commissie acht deze onvoldoende beoordeling dus verantwoord.

Wat betreft organisator (incl.):

De student kan betreuren dat de ook op administratieve vaardigheden beoordeelt, maar was hiervan conform het wel op voorhand op de hoogte. Gezien het feit dat bij deze competentie uitdrukkelijk vermeld wordt dat de mee beoordeeld wordt en gezien de opmerkingen m.b.t. de, acht de commissie deze onvoldoende verantwoord.

Wat betreft:

Het feit dat een zelfde soort reflectie vorig jaar wel werd aanvaard, is geen reden om de student dit jaar een voldoende te geven. De commissie verwijst hierbij naar de argumenten hierboven omtrent de vergelijking met vorig jaar.

Algemeen:

De toonde reeds verregaande flexibiliteit om aan de student en zijn schema tegemoet te komen, door het meermaals verplaatsen van de observaties en door de deadline van de te verplaatsen. In het vademecum staat echter duidelijk vermeld dat onvoldoende lesobservaties het eindcijfer negatief beïnvloeden (p.23), en dat tekorten op het vlak van attitude en reflectie kunnen leiden tot een onvoldoende.

Ondanks de kwaliteiten van de student, die ook in het verslag aan bod komen, is de onvoldoende beoordeling dus voldoende verantwoord op basis van de tekorten, die de student eveneens vertoonde en hierboven werden aangehaald en gemotiveerd.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoeker betekend bij brief van 14 juli 2015, waarin de beroepsmodaliteiten bij de Raad zijn vermeld.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

De Raad stelt te dezen vast dat het verzoekschrift is ondertekend door de heer, raadsman van verzoeker.

De heer is niet ingeschreven op het tableau van de advocaten of op de lijst van de advocaten-stagiairs, zodat te zijnen aanzien niet het vermoeden van een mandaat *ad litem* overeenkomstig artikel 440, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek geldt.

In dergelijk geval is vereist dat bij het verzoekschrift een regelmatige volmacht van de verzoekende partij is gevoegd (RvStvb. 18 augustus 2015, nr. 2257).

De Raad stelt vast dat zulk een volmacht ontbreekt.

Op grond van deze vaststelling is de Raad dan ook van oordeel dat er redenen zijn om het beroep onontvankelijk te verklaren.

Aangezien het een ambtshalve aangevoerde exceptie betreft, is aan partijen ter zitting de mogelijkheid geboden om ter zake standpunt in te nemen.

Partijen verklaren het volgende.

Verzoeker stelt dat het mandaat ook op een later ogenblik in de procedure kan blijken. Verwerende partij verwijst naar haar antwoordnota en gedraagt zich naar de wijsheid van de Raad.

De Raad oordeelt dat een verzoekende partij die voor het instellen van het beroep bij de Raad volmacht verleent aan een persoon die geen advocaat is van die volmacht blijkt moet geven bij het indienen van dat beroep. In dit geval heeft verzoekende partij niet binnen de beroepstermijn de vereiste volmacht overgemaakt.

Het bij de Raad ingestelde beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens, bijzitter

Daniël Cuypers, bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs, secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.300 van 3 september 2015 in de zaak 2015/166

Inzake:.....
tegen:.....

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 14 juli 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaat, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs.

In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoekster voor het opleidingsonderdeel een examencijfer van 9/20.

Op 24 juni 2015 stelt verzoekster tegen dit examencijfer intern beroep in.

Daarin worden de volgende grieven uiteengezet:

“(…)

Verzoekster is het niet eens met deze quoterings. Teneinde haar beroep te kunnen begrijpen dient een aantal elementen te worden bekeken.

Op basis van deze elementen zal u het met mij eens zijn dat de beslissing dient te worden herbekeken en het punt dient te worden aangepast.

1.

Zo is er vooreerst een enorme contradictie tussen de beoordeling van de twee lectoren. De ene besluit tot ‘zeer goed’ terwijl de ander besluit tot ‘onvoldoende’. Dit terwijl er tussen de beide beoordelingen slechts 1 week ligt. Deze uiteenlopende quoterings is bijzonder merkwaardig. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de enige kritiek die te lezen [is] in de beoordeling ‘onvoldoende’ steeds te maken heeft met het taalgebruik van de studente.

2.

Kijken we vervolgens naar het tussentijds verslag van de mentor dan lezen we daarin bij het besluit:

Ik ben zeer tevreden !!! Ga zo door [verzoekster]!

Deze bewoordingen kunnen bezwaarlijk als een waarschuwing aan het adres van de studente worden beschouwd dat een onvoldoende voor de (resultierend in een 9) op handen was. Enige tijds waarschuwing ontbreekt volledig.

3.

Ook bij het eindverslag van de mentor lezen we veel lof en enkel het taalgebruik van de studente wordt als aandachtspunt naar voren geschoven.

Het betreft dan bovendien enkel de spelling die in de taalcompetenties als onvoldoende wordt gescoord. De andere onderdelen binnen de taalcompetenties zijn positief.

4. Als we uiteindelijk de 'eindsynthese' erbij nemen zien we dat een globale beoordeling van 9/20 wordt gegeven en dat 3 onderdelen onvoldoende scoren: BC5 (o.a.), en

Als we echter de commentaar bij deze 3 onderdelen bekijken dan dienen we vast te stellen dat dit steeds terug handelt over de spelling van de studente.

Men smeert m.a.w. het probleem van de spelling uit en contamineert hiermee de andere onderdelen waardoor men er ook een attitude- en reflectieprobleem in ziet.

Dit is natuurlijk niet correct!

Niet enkel omdat men niet zomaar [] op kunstmatige wijze een competentie kan uitspreiden over andere competenties (die in wezen zeer goed zijn), maar ook omdat de argumentatie die men daarvoor aanhaalt volledig faalt.

Vooreerst blijkt nergens uit de tussentijdse verslagen enige onvoldoende voor het onderdeel, waarvan men stipuleert in het BC 5 dat verzoeker deze niet zou verworven hebben.

Integendeel, verzoeker scoort volgens het beoordelingsformulier, goed tot zeer goed op dit onderdeel.

De motivering die wordt opgegeven is ook feitelijk onjuist. Zo stelt men in BC 5:

Tijdens de zelfstandige valt op dat je belangrijkste leerpunt, met name: correcte spelling, niet vermeld wordt in je eindreflectie. Spijtig!

Nochtans valt in het eindreflectieverslag van de studente te lezen:

Ik heb het gevoel dat mijn mentor mij in de kou heeft laten staan.

Ze heeft naar eigen zeggen geen van mijn reflecties gelezen. Nochtans waren deze steeds in de klas aanwezig. Ook mondeling werd er niet gereflecteerd.

Ik vind het bijzonder jammer dat ik weinig of geen feedback heb gekregen. Dit is volgens mij een belangrijk gegeven in mijn leerproces.

De enige feedback die ik kreeg was een e-mail over mijn schrijffouten. Na deze mail ben ik op zoek gegaan naar oplossingen om dit probleem aan te pakken.

Zo heb ik o.a. contact opgenomen met een logopediste waar ik nu nog steeds wekelijks naar toe ga. Ook kocht ik een programma aan dat mij bij het schrijven helpt.

Het moge duidelijk zijn: er wordt wel degelijk over het aandachtspunt van de spelling gereflecteerd!

Bovendien is het ironisch dat de studente negatief wordt geëvalueerd voor haar reflectievaardigheid als deze reflecties nooit werden bekeken of besproken door de mentor...

Nog ironischer wordt het als deze mentor de studente een mail stuurt waarin zelf een schrijffout staat.

De bewering m.b.t. de reflectievaardigheid zowel als de quoterings van onvoldoende daarvoor, dient in ieder geval te worden herzien voor BC 5. Dit onderdeel omvat bovendien nog vele andere elementen die in rekening dienen te worden gebracht en tot een voldoende dienen te leiden.

Ook m.b.t. focust men zich opnieuw enkel op het spellingsprobleem en poneert men zonder enige motivering dat de studente hiervoor geen verantwoordelijkheid zou hebben opgenomen en er sprake zou zijn van een onvoldoende voor 'kritische ingesteldheid'.

Deze vernauwing van de competentie is natuurlijk manifest oneerlijk en onjuist, maar bovendien strookt deze opnieuw niet met de werkelijkheid.

Zoals hierboven reeds aangehaald heeft verzoeker zich juist alle moeite getroost om tegemoet te komen aan de bemerkingen aangaande haar spellingsprobleem, zodat men niet kan voorhouden dat verzoeker hieromtrent een 'verkeerde' attitude zou vertonen.

Bovendien gaat deze competentie over heel andere zaken dan een taalprobleem waar ondanks vele inspanningen moeilijk aan verholpen lijkt te kunnen worden.

5.

Op geen enkele moment of manier werd verzoeker overigens tussentijds gewaarschuwd dat er een probleem was m.b.t. reflectie of attitude. Wel integendeel!

6.

Tot slot valt nog op dat bij de beoordeling van de competenties te pas en te onpas wordt verwezen naar het feit dat de taal/spelling reeds in en een aandachtspunt is geweest.

Vooreerst dient te worden opgemerkt dat dit nooit tot een onvoldoende heeft geleid in de desbetreffende – niet voor het geheel en niet voor het onderdeel taalcompetenties – zodat men zich de vraag kan stellen waarom dit nu plots wel het geval is?

Daarbij dient bovendien te worden opgemerkt dat men in deze voorgaande beoordelingen op geen enkel moment het taalprobleem tot een reflectie- of attitudeprobleem heeft gemaakt.

Integendeel: de reflectievaardigheid en de attitudes werden gequoteerd als goed en zeer goed.

Men kan niet inzien hoe deze competenties nu plots zouden verdwenen zijn of anders zouden dienen beoordeeld te worden, nu de kern van de zaak – en de studente – nog steeds dezelfde is: [verzoekster] is een prima leerkracht die over de hele lijn positief wordt geëvalueerd, maar die een spellingsprobleem kent waar zij met veel inzet verbetering in tracht te brengen.

Om al deze redenen is het duidelijk dat er teveel interne contradicties zijn in het dossier van verzoeker.

Er is te weinig inhoudelijke onderbouwing voor de onvoldoendes voor BC5 en en er is een volslagen gebrek aan tijdige en duidelijke waarschuwing omtrent een mogelijk probleem voor deze competenties.

Men kan op basis hiervan dan ook niet de gehanteerde quoterings handhaven.

Ik verzoek u dan ook in alle redelijkheid het cijfer van verzoeker te heroverwegen en aan te passen in positieve zin zodat deze in overeenstemming is met de geleverde inspanningen en de werkelijkheid."

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoekster op 6 juli 2015, en komt daarbij na het horen van verzoekster en haar raadsman tot de volgende beslissing:

“Verklaring van de student:

Advocaat: contradicties in het dossier. Het verslag (verslag 28/5 van MC) waarnaar adv. verwijst in de brief zit niet in het dossier. Dit is een zeer goed verslag. Een week later komt iemand anders (LTB) kijken en plots scoort de student onvoldoende. Wat ook ontbreekt is een waarschuwing die stelt dat het taalprobleem een breekpunt zou zijn. Het is begrijpelijk dat men in een lerarenopleiding zwaar tilt aan taalcompetenties, maar het kan niet zo zijn dat dit tekort bij andere competenties wordt verrekend. Hierdoor schept men de indruk dat de student gewaarschuwd is geweest maar dat de student er nooit zelf heeft over nagedacht. Dit klopt niet: de student heeft wel actie ondernomen teneinde dit probleem op te vangen. Attitude en reflectie was bij de eerste wel ok, bij het laatste verslag was dit niet meer OK. Dit is zeer vreemd. Het lijkt erop dat er bij het laatste verslag iets fout is gelopen.

Commissie: heb je ooit laten testen of je dyslexie hebt?

[verzoekster]: Ik ben heel lang geleden wel eens getest geweest. Er is indertijd dyslexie vastgesteld.

Commissie: je bent nooit een bijzonder statuut aangevraagd bij [verwerende partij]?

[verzoekster]: neen.

De leertrajectbegeleider wordt gehoord in het bijzijn van het opleidingshoofd:

LTB: onvoldoende heeft te maken met taalaspect. Collega's uit 1 en 2 hebben de taalcompetenties nooit op onvoldoende gezet. eerste: veel taalfouten in lesvoorbereiding. Student werd hier door de LTB op aangesproken. Aantal spelfouten is hierna gevoelig verbeterd.

Tijdens ZS telkens 4 of 5 spelfouten in voorbereiding. Mentor heeft gevraagd of zij dyslexie heeft waarop de student neen heeft geantwoord. Student moest nota in agenda plaatsen bij student. In deze nota zat een spelfout.

De student kreeg van [] (mentor-coach) een zeer goed, maar er zaten nog heel wat spelfouten in. Gevolg is een groot verschil tussen verslag mentor-coach en LTB. De student geeft aan dat zij hieraan wil werken. LTB vraagt aan studenten 2 negatieve punten te benoemen. [Verzoekster] geeft taalprobleem niet aan, wat LTB ten zeerste betreurt.

Gevolg = onvoldoende op taalcompetenties en reflectie. De student heeft wel in een verslag 1 zin over de taalcompetenties opgenomen.

Achteraf blijkt dat de student zware dyslexie heeft. Student is bang dat school haar hierop zal afrekenen. In het eindreflectierapport staan wel 6 of 7 spelfouten. Student maakt ook fouten als ze op het bord schrijft. LTB wil niet dat zij zo voor de klas staat.

OH: er worden te veel taalfouten gemaakt in het algemeen. Vandaar dat we streng moeten toekijken op taalcompetenties. Daarnaast moeten we ons de vraag stellen of iemand die niet zonder fouten kan schrijven voor een klas mag staan.

Commissie: mentor geeft in het eindverslag een ZG voor 'spelt correct'. Dat is toch wel heel lastig?

LTB: student heeft fout gemaakt bij het schrijven van een nota naar de ouders. Dat hoort bij een ander criterium (communiceren met ouders).

OH: los van MC of is onze strengheid voor taal verantwoord.

LTB: eerste was foutloos. Waarschijnlijk nagelezen. Bij de tweede heeft LTB de map onmiddellijk meegenomen.

LTB: het feit dat de student heeft gelogen is heel jammer. Student kreeg enorm veel begeleiding. Ook de attitude van de student is in deze problematisch. Zij heeft nooit iets ondernomen om dit probleem op te vangen. De MC heeft het gevoel dat de student haar aan het lijntje heeft gehouden

OH: alle studenten weten dat taal zwaar doorweegt. De onvoldoende voor taal is voor deze student zwaar genoeg om haar niet te laten afstuderen.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De commissie is van oordeel dat het toegekende cijfer correct is.

Motivering van de beslissing:

De commissie stelt vast dat het tekort voor taal op verschillende plaatsen werd afgerekend. Ze verandert de beoordeling voor attitude en voor reflectie dus in een voldoende.

Ondanks de vele positieve punten stelt de commissie vast dat het tekort voor taal van die aard is dat de student niet kan slagen. Een leerkracht, die de spellingsregels moet aanleren aan leerlingen en zelf veel spelfouten maakt, ook in de agenda van een leerling, heeft een cruciale basiscompetentie niet behaald. Indien op slechts één competentie een tekort wordt vastgesteld, maar dit is een ernstig tekort, is de commissie van mening dat een globaal tekort nog steeds te verantwoorden valt.

De commissie betreurt dat de studente niet eerder melding maakte van een mogelijke leerstoornis die aan de basis van dit probleem met spelling kan liggen en daardoor de hulp die ze had kunnen krijgen, niet tijdig heeft kunnen inzetten. Ze raadt de studente dan ook ten eerste aan van hulp te zoeken bij dit probleem om bij een eventuele herneming van de zo goed mogelijk aan dit tekort te kunnen werken.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoekster betekend bij brief van 14 juli 2015, waarin de beroepsmodaliteiten bij de Raad zijn vermeld.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de formele ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad. De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van het besluit van de Vlaamse regering van 5 oktober 2007 betreffende de basiscompetenties van de leraren.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissing, in de mate dat zij het examencijfer van 9/20 motiveert aan de hand van een tekort voor één competentie, in strijd is met het

besluit van de Vlaamse regering van 5 oktober 2007 betreffende het beroepsprofiel van de leraar, zoals bekrachtigd bij decreet van 2 december 2007.

In dit besluit, zo stelt verzoekster, komt de rubriek in het geheel niet voor, noch zijn er inhoudelijke taalvereisten in het besluit opgenomen. Enkel is er sporadisch sprake van ‘functioneel taalgebruik’.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij vooreerst dat dit middel niet werd ingeroepen in het intern beroep, en het als nieuw middel in de huidige stand van de procedure onontvankelijk is.

Voor zover het middel toch ontvankelijk zou worden verklaard, antwoordt verwerende partij ondergeschikt dat verzoekster ten onrechte veronderstelt dat de Vlaamse overheid geen belang zou hechten aan het hanteren van Standaardnederlands in de scholen.

Verwerende partij verwijst naar verschillende in het beroepsprofiel vermelde competenties die uitdrukkelijk naar het Standaardnederlands verwijzen. Een en ander wordt volgens verwerende partij ten onrechte herleid tot een louter functioneel taalgebruik.

Verwerende partij brengt verder nog het advies van de Vlaamse Onderwijsraad van 31 mei 2007 onder de aandacht, kaderend in de beleidsvoorbereiding van voormeld regeringsbesluit, waarin de taal onder meer wordt aangeduid als het werkinstrument van de leraar bij uitstek.

Ten slotte zet verwerende partij uiteen dat correct taalgebruik (ook in het licht van het bovenstaande) als een te verwerven competentie is vermeld in de ECTS-fiche en op de beoordelingsformulieren.

In de *wederantwoordnota* komt verzoekster op dit middel niet terug.

Beoordeling

Verwerende partij dient te worden bijgevalen in haar exceptie dat verzoekster in haar verwijzing naar het besluit van de Vlaamse regering van 5 oktober 2007 een nieuw middel ontwikkelt, dat in het intern beroep niet werd opgeworpen.

Verzoekster spreekt de exceptie niet tegen in de wederantwoordnota en werpt ook niet op dat het middel de openbare orde zou raken.

Enig verband met de openbare orde ziet de Raad, desgevallend ambtshalve, evenmin spontaan, noch wordt aannemelijk gemaakt dat verzoekster dit middel niet in het intern beroep kon doen gelden.

Aldus nieuw zijnde in de huidige stand van de procedure, is het middel onontvankelijk.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op een schending van het rechtszekerheidsbeginsel en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Standpunt van partijen

Verzoekster is van oordeel dat verwerende partij haar eigen beoordelingscriteria schendt. Zij wijst erop dat zowel in de als op het beoordelingsformulier is bepaald dat indien de student ‘op twee of meer’ rubrieken van de tussentijdse synthese of de eindsynthese het niveau voldoende niet haalt, dit deel van de of de in haar geheel niet als voldoende worden beoordeeld.

Hieruit leidt verzoekster af dat een onvoldoende voor de slechts mogelijk is wanneer twee onvoldoendes werden genoteerd, wat voor verzoekster (na tussenkomst van de bestreden beslissing) niet het geval is. Op basis van één onvoldoende de student een slaagcijfer onthouden, is volgens verzoekster in strijd met zowel de eigen regels als het rechtszekerheidsbeginsel.

Verwerende partij stelt in de *antwoordnota* dat uit het gegeven dat twee of meer tekorten automatisch tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel leidt, niet kan worden afgeleid dat een onvoldoende voor één competentie uitsluit dat geen slaagcijfer zou worden toegekend.

Verwerende partij beroept zich voorts op rechtspraak van de Raad – meer bepaald RvStvb. 21 januari 2013, nr. 2013/007 – bij haar standpunt dat een voldoende verzorgd en correct gebruik van het Standaardnederlands een basisvoorwaarde is voor leerkrachten in opleiding om te kunnen slagen, en dat een ernstig tekort op zichzelf een onvoldoende voor het geheel kan verantwoorden, ook al behaalde de student rekenkundig wel een slaagcijfer.

Verwerende partij verwijst ten slotte naar het arrest in de zaak gekend onder het rolnummer 2014/412, ter ondersteuning van haar stelling dat het ontbreken van een voldoende beheersing van het Standaardnederlands een redelijk criterium is om een student bij een ernstig tekort niet te delibereren.

In haar *wederantwoordnota* betwist verzoekster de relevantie van de door verwerende partij geciteerde arresten.

Wat de pertinentie van de zaak 2013/007 betreft, argumenteert verzoekster dat er *in casu*, anders dan in dat geval, geen sprake is van een ernstig tekort op het onderdeel taal (het gaat om een onvoldoende, en niet om een beoordeling ‘slecht’, voor één klein onderdeel), en ook niet van ernstige fouten tegen het Standaardnederlands. Bovendien wordt de onvoldoende volgens verzoekster tegengesproken door andere personen en elementen in het dossier.

Voor zover verwerende partij zich beroept op het arrest in de zaak 2014/412, wijst verzoekster erop dat het in die zaak de mogelijkheid tot deliberatie en ernstig tekort betrof, dat objectief middels een examen werd vastgesteld. Daarenboven, stelt verzoekster, ging het om een

opleiding toegepaste taalkunde zodat het belang van de taal ook een ander gewicht moet worden toegekend.

Beoordeling

Daar de onderliggende feitelijke gegevens zelfs in op het eerste gezicht onderling vergelijkbare dossiers in aanzienlijke mate kunnen verschillen en zij bovendien van doorslaggevend belang kunnen zijn in de beoordeling van de Raad, is het niet altijd mogelijk om de overwegingen van de Raad in een welbepaald dossier *in abstracto* toe te passen op een ander.

Zo is het dat de twee door verwerende partij aangehaalde arresten betrekking hebben op, bij nader inzicht, situaties die onvoldoende vergelijkbaar zijn met deze waarin partijen zich in het huidige geschil bevinden.

De zaak gekend onder het rolnummer 2013/007 had betrekking op een opleidingsonderdeel [REDACTED], waarbij het gebruik van een voldoende verzorgd en correct gebruik van het Standaardnederlands in de studiewijzer uitdrukkelijk was aangemerkt als basisvoorwaarde om te slagen.

In de zaak gekend onder het rolnummer 2014/412 betrof het de opleiding bachelor in de Toegepaste Taalkunde, waarbij het beheersen van het Standaardnederlands op een welbepaald niveau uitdrukkelijk als eindcompetentie was omschreven.

Het huidige geschil betreft geen taalkundige opleiding, noch is de taalbeheersing expliciet voorgeschreven als een doorslaggevende basisvoorwaarde om te kunnen slagen.

De Raad stelt vast dat verzoekster de schending van het rechtszekerheidsbeginsel en het *patere legem*-beginsel steunt op enerzijds de voorschriften van de [REDACTED] en anderzijds het beoordelingsformulier.

Voor zover verzoekster zich beroept op een schending van de bepalingen van de [REDACTED], moet de Raad vaststellen dat verzoekster dat stuk niet heeft meegedeeld bij het instellen van haar beroep, dat het zich evenmin in het administratief dossier van verwerende partij bevindt en dat verzoekster, na kennisname van de antwoordnota en de inventaris van het administratief dossier, heeft nagelaten de [REDACTED] alsnog als stuk bij het debat te betrekken.

Het valt in de eerste plaats aan de partij die zich op een stuk beroept toe om dat stuk neer te leggen. In deze omstandigheden is het voor de Raad niet mogelijk om tot een schending van de [REDACTED] te besluiten.

Betrokken op het beoordelingsformulier – waarbij de Raad aanneemt dat verzoekster doelt op het [REDACTED] (stuk 11 administratief dossier) – leest de Raad hierin het volgende: “*Indien de student op twee of meer rubrieken van de tussentijdse synthese (in 2 en 3 PBLO) of de*

eindsynthese (door de leertrajectbegeleider te schrijven op) het niveau voldoende niet haalt, zal dit deel van de of de in zijn geheel als niet voldoende beoordeeld worden.”

De Raad is van oordeel dat deze bepaling wel zekerheid biedt op een tekort wanneer aan de vermelde voorwaarde (twee of meer rubrieken beoordeeld met minder dan ‘voldoende’) is voldaan, maar omgekeerd geen zekerheid verschaft op een slaagcijfer wanneer de student minder dan twee onvoldoendes behaalt.

Tot het bestaan van een dergelijk afdwingbaar recht om geslaagd te worden verklaard kan de Raad slechts beslissen wanneer dit ook uitdrukkelijk aldus is geformuleerd. Zulks is hier niet het geval, zodat de beslissing toekomt aan het bevoegde orgaan, oordelend binnen een discretionaire bevoegdheid.

De bestreden beslissing houdt door het niet toekennen van een credit aan verzoekster bijgevolg geen schending in van de interne reglementen van verwerende partij, zodat het middel ongegrond is.

Of het niet slagen *in concreto* afdoende gemotiveerd is, komt in het volgende middel aan bod.

Derde middel

Verzoekster put een derde middel uit een schending van de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat de bestreden beslissing weliswaar luidt dat één ernstig tekort kan volstaan om haar een slaagcijfer te onthouden, maar dat dit de enige en summiere motivering is om een ‘gelardeerd met superlatieven’ uiteindelijk met een 9/20 te quoteren, en dat nergens uit blijkt waarop dit tekort en deze interpretatie steunen.

Zij wijst erop dat voor de taalcompetentie wel ‘onvoldoende’ maar niet ‘slecht’ werd gescoord, wat toch verwacht mag worden wanneer er sprake is van een ‘ernstig tekort’.

Verzoekster meent dat de feitelijke grondslag om te kunnen spreken over een ‘ernstig tekort’ ontbreekt, en dat evenmin wordt aangetoond op basis van welke rechtsgrond één onvoldoende kan volstaan – waarbij zij opnieuw verwijst naar de beoordelingscriteria waarin sprake is van twee tekorten.

Overigens, zo vervolgt verzoekster, liggen er tal van elementen voor die tegenspreken dat er van een ‘ernstig tekort’ sprake zou kunnen zijn. Zij wijst erop dat de mentor bij de eindbeoordeling van de twaalf competentieonderdelen er zes heeft beoordeeld als ‘zeer goed’, drie als ‘goed’, één als ‘voldoende’ en slechts één als ‘onvoldoende’. Dit laat zich niet lezen als een ‘ernstig tekort’, te meer nu de externe lector de beoordeling ‘zeer goed’ geeft en geen problemen ziet in de betrokken competentie.

Bovendien heeft ook de lector die het taalprobleem aan de kaak stelt, het enkel over spelling, terwijl de ECTS-fiche dertien criteria voor de taalcompetentie bevat.

Ten slotte voert verzoekster aan dat zij geen enkele verklaring of motivering kan vinden voor het gegeven dat de bestreden beslissing een aanpassing doorvoert van drie tekorten naar één tekort, zonder dat dit zich weerspiegelt in het eindcijfer, en dat de bestreden beslissing evenmin een antwoord biedt op de aangevoerde argumentatie omtrent de contradicties in de beoordelingen tijdens dit academiejaar of de quoterings in de voorgaande academiejaren.

In de *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het niet zo is dat een tekort enkel als ernstig kan worden beschouwd wanneer de beoordeling ‘slecht’ werd gegeven.

Evenmin, vervolgt verwerende partij, is het zo dat de globale beoordeling moet stijgen wanneer de interne beroepscommissie tot het besluit komt dat twee andere basiscompetenties ten onrechte met een ‘onvoldoende’ waren beoordeeld. De motivering daarbij blijkt uit de inhoudelijke grondslag van de aanpassing.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster het gemis aan gefundeerde uitleg bij de stelling van verwerende partij aan de kaak; zij begrijpt niet hoe er van een ‘ernstig’ tekort sprake kan zijn met één nipte onvoldoende, of wanneer slechts één van de dertien deelcompetenties voor taal niet werden behaald met daarnaast ook positieve beoordelingen. Wat de aanpassing van het cijfer in de bestreden beslissing betreft, argumenteert verzoekster dat zij in de twee rechtgezetten competenties niet enkel onvoldoende had gescoord omwille van een taaltekort, en het ook een gemis aan reflectie, kritische ingesteldheid en juiste attitude betrof. Wanneer die tekortkomingen in de bestreden beslissing niet langer worden aangenomen, moet dit zich ook weerspiegelen in een aangepast eindcijfer.

Beoordeling

Het middel, zoals verzoekster er concrete uitwerking aan geeft, zoekt steun in zowel de formele als de materiële motiveringsplicht.

De motivering van de bestreden beslissing luidt als volgt:

“Ondanks de vele positieve punten stelt de commissie vast dat het tekort voor taal van die aard is dat de student niet kan slagen. Een leerkracht, die de spellingsregels moet aanleren aan leerlingen en zelf veel spelfouten maakt, ook in de agenda van een leerling, heeft een cruciale basiscompetentie niet behaald. Indien op slechts één competentie een tekort wordt vastgesteld, maar dit is een ernstig tekort, is de commissie van mening dat een globaal tekort nog steeds te verantwoorden valt.”

Hierboven is bij de bespreking van het tweede middel reeds komen vast te staan dat er geen reglementaire bepaling voorligt die vooraf op bindende wijze voorschrijft welk deliberatieresultaat te beurt zal vallen aan de student die minder dan twee onvoldoendes haalt.

In de mate dat verzoekster het middel steunt op een gemis aan rechtsgrond om in geval van één onvoldoende geen slaagcijfer toe te kennen, dient het derhalve te worden verworpen.

Wat de formele motiveringsplicht betreft, is de Raad van oordeel dat de overweging dat een tekort op één cruciale basiscompetentie kan volstaan om een globaal tekort te verantwoorden, weliswaar summier is doch niet ontoereikend, mede in het licht van de vaststelling dat verzoekster zich in de uiteenzetting van het middel voornamelijk richt op de materiële motiveringsplicht.

Dat de taalcompetentie als ‘onvoldoende’ en niet als ‘slecht’ werd beoordeeld is, samen gelezen met de woordelijk tot uitdrukking gebrachte beoordeling en gelet op de opmerkingen die doorheen het academiejaar zijn gemaakt, niet van aard om te besluiten tot een schending van de materiële motiveringsplicht.

In het verslag van de van 12 november 2014 (stuk 8a administratief dossier) wordt een score ‘goed’ toegekend, maar tegelijk ‘onvoldoende’ specifiek voor spelling, en worden opmerkingen gemaakt met betrekking tot onder meer grammaticale fouten.

Het verslag van de van 2 juni 2015 vermeldt eveneens taalfouten en grammaticale fouten, waarschuwt voor deze problematiek en mondt uit in een besluit ‘onvoldoende’.

Het tussentijds bevat geen afzonderlijk te beoordelen taalgebonden competentie. Bij de globale beoordeling, die ‘voldoende’ luidt, is wel vermeld: “*Blijf alert voor typfouten*”.

In de en het eindreflectieverslag worden nog verschillende grammaticale en spellingfouten aangemerkt.

Het beoordelingsformulier besluit met een ‘onvoldoende’ voor deelcompetentie 3.9 (‘spelt correct in lesvoorbereiding en communicatie met mentor, directie, ouders,...’), wat automatisch leidt tot een onvoldoende voor de (gehele) basiscompetentie ‘Taalcompetenties’, aangezien het slagen voor de deelcompetentie een minimumvereiste is.

In de eindsynthese van de lector worden de taalcompetenties beoordeeld als ‘onvoldoende’, met de volgende toelichting:

“Mondelinge taal

Je spreekt luid en voldoende duidelijk. Je taalgebruik is correct en op niveau van de leerlingen. Je past je taal aan aan de leefwereld van de leerlingen.

Schriftelijke taal

Je spelt correct in teksten voor kinderen en op het bord.

Tijdens het worden spelfouten gevonden in het document ‘persoonlijke doelen en leerpunten’ en in de dagreflecties. Ook op grammaticaal vlak worden er fouten opgemerkt. Je hebt hier actief aan gewerkt. Je hebt de bovenstaande documenten spontaan verbeterd, opnieuw afgedrukt en als 2de versie in je opgenomen. Bij nakijken van de werden geen spelfouten meer gevonden.

Je mentor geeft aan dat de spelling in de lesvoorbereiding en in de communicatie met de mentor ‘voldoende’ is.

Zelfstandige [REDACTED]

Je spelt correct in teksten voor de kinderen en op het bord.

Je mentor meldt bij aanvang van de [REDACTED] een groot aantal spelfouten. Per lesvoorbereiding detecteert ze soms 4 à 5 spelfouten. Je mentor verbetert in je lesvoorbereidingen van januari alle spelfouten. Daarnaast geeft ze en overloopt ze met je de spellingsregels.

Tijdens de tussentijdse evaluatie geef je aan dat je aan je spelling zal werken. Na de tussentijdse evaluatie merkt je mentor een spelfout in de correspondentie met ouders (nota in de agenda). Spijtig!

Je mentor geeft tijdens het lesbezoek van de leertrajectbegeleider aan dat ze in januari het spelprobleem heeft opgemerkt. Ze heeft hierover met je gecommuniceerd. Je hebt aan je mentor aangegeven dat je aan je spelprobleem gewerkt hebt, doch je mentor geeft aan dat er weinig tot geen evolutie is. Er blijven spelfouten opduiken.

Na het opvragen van de [REDACTED] en het nakijken van 10 lesvoorbereidingen blijkt dat er in 8 lesvoorbereidingen spelfouten (ook dt-fouten) en/of grammaticale fouten staan. Jammer! Je mentor concludeert het volgende: De samenleving vindt juiste spelling heel belangrijk. Ik dank dat [verzoekster] zich daar nog niet volledig van bewust is. Als leerkracht heb je een voorbeeldfunctie.

Uit het voorgaande kunnen we besluiten dat het vastgestelde probleem m.b.t. het correct spellen niet opgelost is.

Uit de evaluatieverslagen van het eerste en het tweede opleidingsjaar blijkt dat dit probleem al meerdere keren werd gedetecteerd en meegedeeld:

- Eerste opleidingsjaar: ‘Schriftelijke taal: globaal in orde maar mijd de enkele spellings- en tikfouten in lesvoorbereidingen’
- Tweede opleidingsjaar: ‘Let op je schriftelijk taalgebruik, er staan echt nog veel te veel fouten in de eerste versies van je lesvoorbereidingen. Je past deze zeker aan na feedback, maar dit moet je echt aanpakken.’

Deze specifieke en aanhoudende opmerkingen in verband met het schriftelijk taalgebruik, waaraan verzoekster niet of onvoldoende heeft kunnen remediëren, kunnen in redelijkheid voor de taalcompetentie een score verantwoorden die lager ligt dan ‘voldoende’. Het is daarbij niet noodzakelijk dat de beoordeling ‘slecht’ wordt gegeven, opdat de quoterings in redelijke overeenstemming zou zijn met de vastgestelde tekortkomingen.

Wat de aanpassing van de eindbeoordelingen van de verschillende competenties betreft, overweegt de bestreden beslissing het volgende: *“De commissie stelt vast dat het tekort voor taal op verschillende plaatsen werd afgerekend. Ze verandert de beoordeling voor attitude en voor reflectie dus in een voldoende.”*

Hieruit blijkt dat deze competenties in voldoende mate bereikt zijn wanneer voor de beoordeling ervan abstractie wordt gemaakt van de tekorten inzake taal.

Waar verzoekster aanvoert dat zij in de bestreden beslissing geen enkele verklaring vindt waarom deze aanpassing zich niet weerspiegelt in een hoger examencijfer, is de Raad van oordeel dat die motivering wel degelijk wordt gegeven, met name in de overweging:

“Ondanks de vele positieve punten stelt de commissie vast dat het tekort voor taal van die aard is dat de student niet kan slagen. Een leerkracht, die de spellingsregels moet aanleren aan leerlingen en zelf veel spelfouten maakt, ook in de agenda van een leerling, heeft een cruciale basiscompetentie niet behaald. Indien op slechts één competentie een tekort wordt vastgesteld, maar dit is een ernstig tekort, is de commissie van mening dat een globaal tekort nog steeds te verantwoorden valt.”

De bestreden beslissing zet hiermee uitdrukkelijk uiteen dat een student ondanks vele positieve punten ‘niet kan slagen’ – wat moet worden begrepen als: een credit behalen, en dus minstens 10/20 – wanneer de basiscompetentie ‘Taalcompetenties’ niet wordt gehaald. De formele motiveringsplicht is hiermee afdoende nageleefd.

De grieven die verzoekster uiteenzet onder randnummer II.3.5 van haar verzoekschrift en die betrekking hebben op de wijze waarop in voorgaande jaren is omgegaan met een gelijkaardige taalproblematiek in hoofde van verzoekster, worden behandeld bij het vijfde middel.

Het derde middel is ongegrond.

Vierde middel

Een vierde middel wordt genomen uit een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster herhaalt dat zij nooit enige waarschuwing heeft gekregen over de mogelijke impact van haar spellingsprobleem en zij op geen enkel ogenblik kon weten of inschatten dat zij niet zou slagen. Integendeel meent verzoekster dat haar dossier een beeld toont van een competente studente met goede resultaten.

Zij stelt dat bij de besluitvorming rekening moet worden gehouden met het gehele dossier en tot een voor de student begrijpbare beslissing moet worden gekomen, wat te dezen volgens verzoekster niet het geval is.

Het is voor verzoekster kennelijk onredelijk om een student globaal niet geslaagd te verklaren omdat die een vermeend probleem met spelling heeft, dat zelfs niet door alle beoordelaars als een probleem wordt aangemerkt.

Zij acht het tevens kennelijk onredelijk een student niet geslaagd te verklaren wanneer er van de 114 (sub)competenties die de mentor beoordeelde, slechts één ‘onvoldoende’ is, tegenover 67 maal ‘zeer goed’ en 28 maal ‘goed’, en om een score van 9/20 te behouden nadat twee van de drie ‘onvoldoendes’ in een ‘voldoende’ zijn omgezet.

Verwerende partij repliceert in de *antwoordnota* dat verzoekster niet kan voorhouden nooit te zijn gewaarschuwd voor het taalprobleem. Zij wijst erop dat de mentor reeds bij het

begin van de én bij het lesbezoek taalfouten heeft gemeld, en dat ook de lector de aanhoudende spelfouten in de lesvoorbereidingen duidelijk onaanvaardbaar vond.

Ook in de evaluatieverslagen van het eerste en tweede opleidingsjaar werden taalproblemen als aandachtspunt vermeld.

Verwerende partij benadrukt dat pas achteraf, tijdens de hoorzitting in het raam van de interne beroepsprocedure, tot uiting is gekomen dat verzoekster kampt met een leerstoornis (dyslexie), en dat uiteraard op dat ogenblik geen gepaste hulpmiddelen meer konden worden voorzien.

In de *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat verwerende partij bij de verwijzing naar opmerkingen van de mentor, citeert uit het verslag van de leertrajectbegeleider en niet van de mentor.

Zij wijst tevens op een aantal contradicties in het proces-verbaal van de interne beroepscommissie.

Beoordeling

In de bespreking van het derde middel is bovenstaand reeds verwezen naar de verschillende opmerkingen die verzoekster doorheen het academiejaar heeft gekregen met betrekking tot het spellingsprobleem.

De ‘onvoldoende’ die werd gegeven in de beoordeling van de van 2 juni 2015 lijkt zelfs geheel toe te schrijven aan de taalcompetenties.

De Raad valt dan ook verwerende partij bij in haar standpunt dat de problematiek afdoende onder de aandacht van verzoekster is gebracht.

Het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel vereisen daarbij niet dat ook uitdrukkelijk wordt meegedeeld wat de rechtsgevolgen van die te remediëren tekortkomingen kunnen zijn. Van een student in het hoger onderwijs mag worden verwacht dat hij het belang van duidelijk geformuleerde werkpunten zelfstandig onderkent.

Het niet uitdrukkelijk aankondigen van een mogelijk falen voor het gehele opleidingsonderdeel indien verzoekster geen beterschap toonde voor de, en de in het bijzonder, houdt te dezen dan ook geen schending in van de door verzoekster ingeroepen beginselen van behoorlijk bestuur.

Evenmin kan verzoekster worden gevolgd in haar stelling dat niet alle beoordelaren de spelling als een probleem hebben aangemerkt.

Integendeel komt de problematiek terug op alle beoordelingen die verzoekster heeft ontvangen. De van 12 november 2014 wordt uitdrukkelijk als ‘onvoldoende’ beoordeeld wat het aspect spelling betreft (stuk 8a administratief dossier), de van 2 juni 2015 wordt

geheel als ‘onvoldoende’ beoordeeld omwille van spelfouten en grammaticale fouten (stuk 8b administratief dossier), er worden spelfouten gemeld in de en het eindreflectieverslag, de geeft een beoordeling ‘onvoldoende’ op spelling, met bijhorende commentaar (stuk 11 administratief dossier) en de taalcompetenties worden in de eindsynthese ‘onvoldoende’ gescoord (stuk 6 administratief dossier).

In de tussentijdse synthese is niet voorzien in een beoordeling van de taalcompetenties – verzoekster scoort ‘goed’ voor alle vermelde competenties en ‘voldoende’ als conclusie – maar wordt bij de globale beoordeling wel gesteld dat verzoekster alert moet blijven voor typfouten.

Verzoekster toont ter zake geen schending van het redelijkheidsbeginsel aan.

Wat de redelijkheid betreft van een niet-slaagcijfer in het licht van de vele (deel)competenties die wel als goed of zeer goed werden gequoteerd, is hierboven reeds gewezen op het feit dat de onvoldoende voor spelling op basis van de voorschriften van de opleiding leidt tot een tekort voor de hele competentie inzake taal, en dat afdoende is gemotiveerd waarom dat ene tekort in dit geval het behalen van een credit in de weg staat.

Eveneens hierboven is ten slotte reeds overwogen dat het behoud van een 9/20 spijs een herwaardering in de bestreden beslissing van twee competenties naar ‘voldoende’, niet onregelmatig is, en derhalve ook niet kennelijk onredelijk, in het licht van de daarbij gegeven motivering.

Het vierde middel is niet gegrond.

Vijfde middel

Een vijfde middel steunt op het zorgvuldigheidsbeginsel, het consistentiebeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij op verschillende momenten van uitdrukkelijke feedback verstoken is gebleven, en dat de wijze waarop zij in haar werd begeleid, een accuraat bijsturen onmogelijk heeft gemaakt.

Zij doet gelden dat zij in de voorgaande nooit werd gewaarschuwd dat het spellingsprobleem dergelijke nefaste gevolgen zou hebben en dat zij in haar eindreflectieverslag heeft genoteerd dat zij, in de mate dat zij op het probleem werd gewezen, het nodige heeft gedaan om hieraan te remediëren, met name door begeleiding van een logopedist en de aankoop van software die haar moet helpen bij het schrijven.

Verzoekster besluit dat zij er op basis van het tussentijdse en het eindverslag van de mentor, de beoordelingen in de voorgaande jaren en de beoordelingscriteria van de opleiding mocht van uit gaan dat zij geslaagd zou zijn.

Voor de repliek van verwerende partij wordt verwezen naar wat zij in de *antwoordnota* heeft uiteengezet ten aanzien van het vierde middel.

In de *wederantwoordnota* komt verzoekster op het middel niet meer terug.

Beoordeling

In zoverre verzoekster zich beroept op een gebrek in begeleiding, brengt de Raad in herinnering dat ook een terecht verwijt inzake een gebrekkige begeleiding of feedback tijdens het academiejaar hoogstens inhoudt dat verwerende partij schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van de student, maar niet dat het door die student nu eenmaal behaalde resultaat daardoor plots gunstiger wordt en dat een en ander mag verantwoorden dat de Raad op die grond tot vernietiging overgaat en de verwerende partij verplicht zou worden tot een heroverweging van het examencijfer.

Tot die tweede stap kan de Raad enkel worden gebracht in de uitzonderlijke omstandigheid dat de student aantoont dat het gebrek aan informatie, begeleiding of feedback zo apert was dat de student niet beschikte over de informatie die hij redelijkerwijze nodig had om te kunnen slagen, of nog wanneer noodzakelijke feedback zo laat werd gegeven dat elke bijsturing onmogelijk was.

Dergelijke uitzonderlijke omstandigheden toont verzoekster niet aan; uit wat bovenstaand reeds is aangehaald blijkt dat verzoekster doorheen het academiejaar is geweest op haar spellingsproblemen. Bovendien is verzoekster blijkens haar eigen uiteenzetting wel degelijk in staat geweest de ernst van het probleem te onderkennen en eraan (pogen) te verhelpen, met name door de hulp in te roepen van een logopedist en door de aanschaf van ondersteunende software.

De Raad brengt verder in herinnering dat het als vaste rechtspraak mag worden beschouwd dat ook bij [REDACTED], de student geen rechten kan putten uit goede quoteringen voor [REDACTED] in voorgaande academiejaren om een vermoeden te doen ontstaan dat ook in navolgende academiejaren een slaagcijfer moet worden toegekend.

Bovendien gaat een hogeronderwijsinstelling haar onderwijsvrijheid niet te buiten wanneer zij in het laatste jaar van een opleiding een specifieke gestrengheid aan de dag legt (RvStvb. 16 augustus 2005, nr. 2005/014). Of die gestrengheid binnen de grenzen van de redelijkheid blijft, dient in elk individueel geval te worden beoordeeld.

Niettemin kan de Raad, in dit specifieke geval, veel begrip opbrengen voor verzoekende partij, waar zij aanvoert dat het taalprobleem eigenlijk gedurende de hele opleiding hetzelfde is gebleven, en het als onredelijk wordt gepercipieerd om dit dan pas in het laatste jaar van de opleiding tot een cijfermatig tekort te laten komen dat verzoekster – vooralsnog – verhindert het diploma te behalen.

De Raad ziet in het geheel van het dossier evenwel verschillende elementen die ertoe leiden dat de bestreden beslissing niettemin binnen de grenzen blijft van de zorgvuldigheid die de beginselen van behoorlijk bestuur opleggen.

Zo blijkt vooreerst uit de bestreden beslissing dat verzoekster in het verleden positief is getest op dyslexie, maar dat zij de opleiding daarvan nooit in kennis heeft gesteld.

Een leerstoornis behoort gewis tot het privéleven van de student, en het komt de student in alle vrijheid toe om te beslissen of de verantwoordelijke voor de opleiding waarvoor hij zich inschrijft, hiervan in kennis wordt gesteld. De beslissing om zulks niet te doen kan evenwel, wanneer zich vervolgens aan die leerstoornis gerelateerde problemen voordoen, niet worden afgewenteld op de opleiding.

Te dezen schiet verzoekster tekort aan de eigen zorgvuldigheidsplicht, daar zij bij haar inschrijving behoorde te weten dat een goede taalbeheersing van bijzonder belang is in de opleiding bachelor lager onderwijs. Zij heeft dat belang bovendien ook daadwerkelijk ondervonden en steun gezocht bij een logopedist en aangepaste software, maar ook op dat ogenblik nagelaten om de opleiding te informeren. Van de mogelijkheid om een bijzonder statuut te vragen, in het raam waarvan zo niet de eindbeoordeling dan allicht minstens de begeleiding anders had kunnen verlopen, heeft verzoekster geen gebruik gemaakt.

In het ongewisse zijnde over verzoeksters leerstoornis, kan aan het handelen van verwerende partij – in wier hoofde niet wordt aangetoond of zelfs maar beweerd dat zij zelf de ‘diagnose’ van een leerstoornis had moeten aanreiken, en die dus mocht uitgaan van een remedieerbaar probleem – doorheen de opeenvolgende academiejaren geen kennelijke onredelijkheid worden toegeschreven.

De opmerkingen die bij en zijn geformuleerd lijken deels ook te zijn gegeven vanuit het standpunt van orde en structuur (‘tikfouten’) en niet enkel vanuit een vermoeden van problemen met taalbeheersing.

In de mate dat in het derde jaar tijdens de is gewezen op een spellingsprobleem, heeft verzoekster blijkens de eindsynthese aangegeven hieraan te hebben gewerkt.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat in het verleden ook een foutloze werd ingediend, waarvan thans weliswaar het vermoeden rijst dat deze wellicht zal zijn nagelezen door een

derde, maar in het licht waarvan verwerende partij de bevestiging kon zien dat verzoekster mits de juiste inspanningen wel tot een betere taalbeheersing in staat was.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.303 van 3 september 2015 in de zaak 2015/175

Inzake:.....
tegen:.....

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 juli 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat, loco advocaat, die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaten, en, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding Bachelor Secundair Onderwijs. In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoekster voor het opleidingsonderdeel, een examencijfer van 9/20.

Op 26 juni 2015 stelt verzoekster tegen dit examencijfer intern beroep in. Daarin worden de volgende grieven uiteengezet:

“1. Gebrek aan motivering

De gepubliceerde beslissing bevat geen motieven en evenmin een verwijzing naar een ander document waaruit de motieven van de examencommissie zouden blijken.

[...]

(RvS arrest nr. 195.654 van 31 augustus 2009)

Een louter mathematische deliberatie of een automatisch uitstel van een diploma wegens een (licht) tekort voor één studieonderdeel is daarenboven volgens vaste rechtspraak niet in overeenstemming met de geldende wetgeving. Dit geldt zeker indien de globale leerplandoelstellingen worden nagestreefd door een opleidingsonderdeel dat op zich nog eens uit verschillende onderdelen bestaat.

Uit de beslissing blijkt verder niet dat rekening gehouden werd met de gegevens aangaande een persoonlijke problematiek die aan de ombuds werden verstrekt (met name ziekenhuisopnames van de echtgenoot van verzoekster, infra).

Dit blijkt ook niet in de eindbeoordeling of de deelbeoordelingen van het studieonderdeel [REDACTED], betrokken.

Wat de motivering van het eindcijfer van dit studieonderdeel betref, dient vastgesteld te worden dat het absoluut niet duidelijk is op welke manier de verschillende onderdelen van het studieonderdeel in rekening gebracht zijn.

Verzoekster behaalde volgende resultaten:

Periode 1 – evaluatie van het vak: 11

Evaluatie van de supervisie: 14

Periode 1+2 synthese door leertrajectbegeleider: 8

Als eindcijfer wordt haar een 9 toegekend. Dienaangaande informierend bij de lector krijgt verzoekster op 7 juni 2015 als antwoord via e-mail: “*Er is geen verdeelsleutel, maar de criteria-lijst die we hanteren om punten te geven voor de stae.*” (stuk 2)

Evenmin is duidelijk op welke manier de zeer uiteenlopende vaststellingen voor de twee [REDACTED], [REDACTED], en [REDACTED], verwerkt werden.

Bij gebrek aan enige motivering is het dan ook gissen hoe de deliberatiebeslissing tot stand is gekomen.

2. Externe factoren die een invloed hebben op het studieresultaat – zorgvuldigheidsplicht

De beoordeling [REDACTED], *synthese door leertrajectbegeleider* vermeldt herhaaldelijk dat verzoekster verwijst naar externe factoren, een drukke agenda...

Wat niet tot uiting komt is dat deze externe factoren buiten de wil van verzoekster effectief aanwezig waren en tot de vertekening van haar studieresultaten hebben geleid.

Verzoekster heeft inderdaad een drukke agenda met een lesopdracht naast haar [REDACTED], welke zij ook op een correcte manier wenst uit te voeren, maar dat is niet wat vermeld had dienen te worden aan de examencommissie en waarmee rekening had dienen gehouden te worden bij de beoordeling.

Verzoekster heeft herhaaldelijk, ook aan de ombuds, gemeld dat haar echtgenoot ernstig ziek is geworden, wat heeft geleid tot spoedopnames en het wegnemen van zijn [REDACTED], eind februari. Dit heeft vooral op het eerste deel van haar [REDACTED], een zware impact gehad.

Dit werd ook zo aan haar lector gemeld (stuk 2):

Geachte, ik was door omstandigheden deze voormiddag niet op de [REDACTED]. Ik had een sms verstuurd naar mevr. [V.] omdat de batterij van mijn gsm (typisch op die momenten) bijna leeg was. Ik had van thuis uit al gebeld naar de [REDACTED], en de mentor.

Ik was deze morgen vroeg naar de spoedafdeling gereden met mijn echtgenoot. Wat eerst een buikgriep leek, bleek een [REDACTED], te zijn. Hij is momenteel thuis met medicatie. Donderdag wordt mijn man geopereerd, zijn [REDACTED], wordt weggenomen.

Ik ben in de namiddag toch nog de les van [REDACTED], gaan geven.

In bijlage stuur ik het attest door van de spoedarts. Moet ik deze ook via de E-studenservice uploaden? Ik zal dit voor alle zekerheid doen. Ik ga donderdag toch les geven, het ziekenhuis ligt achter de school. Tussen de lessen ga ik mijn man bezoeken en dan zien we wel verder.

Van een slechte start gesproken, mijn mentor had er alle begrip voor.

(mail van verzoekster van 23 februari 2015)

Mijn man is donderdag niet geopereerd omdat er blijkbaar bepaalde bloedwaarden niet goed waren. Hij is ondertussen thuis met medicatie.

Donderdag moet hij binnen voor een bijkomend onderzoek en 11/3 wordt hij alsnog geopereerd. De artsen willen er eerst zeker van zijn dat die waarden gedaald zijn, wat ze nu gaan doen als die niet gedaald zijn, weet ik niet.

(mail van verzoekster van 2 maart 2015)

De examencommissie hierover niet inlichten leidt tot een onzorgvuldige feitenvinding bij de deliberatie en een ongeldige beslissing van de examencommissie.

Verzoekster betwist dat zij de globale leerplandoelstellingen of de specifieke leerplandoelstellingen van het opleidingsonderdeel [REDACTED], niet behaald heeft. Wel heeft zij te maken gehad met externe objectieve factoren die een invloed hebben gehad op een deel van haar [REDACTED].

Verzoekster meent dat zij nadien wel haar ware kunde heeft kunnen tonen en dat die voldoende was.

De motivering van het subonderdeel [REDACTED], *synthese door leertrajectbegeleider*’ vermeldt dan ook o.a. verbetering in lesvoorbereiding, die echter langer dan voorzien op zich heeft laten wachten.

3. Fouten in de beoordeling van het subonderdeel [REDACTED], *synthese door leertrajectbegeleider*’

De beoordeling is intern volledig tegenstrijdig en houdt geen rekening met de afspraken op de [REDACTED].

Eén en ander lijkt de weerslag van twee visitatiemomenten van de lector (enkel voor het vak [REDACTED], niet voor [REDACTED]) die worden geëxtrapoleerd, eerder dan van een permanente evaluatie.

De commentaar van de vakmentor [REDACTED], is goed tot zeer goed. Hier was schijnbaar geen enkel ernstig probleem.

Beginnend met de globale beoordeling kan het volgende worden vastgesteld:

De motivering vangt aan met *‘Voor jouw gemak hebben we toegestaan dat de [REDACTED], door ging in de school waar je zelf al les geeft’*.

Dit is louter sfeerschepping. Verzoekster had eerst een [REDACTED], bij [school] op het oog, maar deze is niet kunnen verwezenlijkt worden, waarna haar zonder veel bedenkingen werd toegestaan in haar ‘eigen’ school les te geven. Dit achteraf onderdeel maken van de evaluatie is bedenkelijk.

De motivering stelt verder: *‘Je mentoren hadden niet verwacht je nog zoveel feedback te moeten geven. Dit zorgde voor een moeilijke relatie met je mentor [REDACTED].’*

Deze mentor is er in geslaagd de eerste vijf weken geen schriftelijke feedback te geven en vervolgens een verzamelbundel te presenteren. Indien herhaaldelijk teruggekomen wordt doorheen de evaluatie op de band met de mentor [REDACTED], pas het om ook hier aandacht aan te besteden.

Vandaar dat de motivering volgt met *‘Je kreeg misschien weinig feedback...’*. Hoe één en ander te rijmen valt is volstrekt onduidelijk.

Wanneer dan na een uitleg over het *‘niet uit jezelf tot voldoende uitgewerkte lessen komen’* wordt afgesloten met de boutade dat het *‘geen schande’* is *‘om nog veel feedback nodig te hebben, en hier naar vragen is positief’* lijkt elke interne logica in de globale beoordeling zoek.

Wanneer dan vastgesteld wordt dat de laatste lesvisitatie (07/05/2015) volgende passage als ‘voldoende’ wordt beoordeeld, kan de eindbeoordeling onmogelijk stand houden:

Je hebt je lesvoorbereiding herwerkt na feedback van je mentor en je lector. Ze is momenteel voldoende uitgewerkt. Maar je paste niet alle feedback toe.

Daarnaast heb je wel nog de feedback van mentor en lector nodig om van deze les een goede voorbereiding te maken.

Ik mis nog de inhoudelijke doelen van deze les.

Hoe de verschillende onderdelen (laat staan de verschillende) tot de globale beoordeling en de score leiden, is niet duidelijk, maar het past ze ook apart te bespreken:

....

Betreffende het ... werd geen beoordeling gegeven, terwijl uit de motivering blijkt dat dit minstens goed, maar eerder zeer goed was.

Begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen: voorbereiding en uitvoering

'bordschema ontbreekt vaak': dit wordt ten eerste betwist.

'bijna geen reflectie na de les': uitgeschreven reflecties zijn optioneel in

'voor sommige lessen, heb je geen lesvoorbereiding maar enkel een draaiboek' Dit was volgens de afspraak met de heer [V.], naar aanleiding van de stopzetting van de vakopvolging.

'theorie overbrengen lukt niet' versus *'je zorgt wel dat de leerlingen mee zijn'* ... quid?

Organisator

Praktijkmap

Hier worden achteraf voorwaarden opgelegd.

....

.....,

De uitspraken waaruit de beoordeling bestaat zijn niet correct.

'Je laat leerlingen niet correct taken en toetsen in hun agenda noteren'. Verzoekster herinnert zich hierover één discussie aangaande, waarbij de leerlingen de vaste en gekende instructie hebben dat dit tegen de volgende les afgewerkt wordt. In de *'afspraken vakwerkgroep wetenschappen'* staat te lezen: *'....., worden de les na het uitvoeren afgegeven'* (stuk 3).

'dit zorgde voor discussie': niet met de leerlingen, want deze kenden hun instructies

'uitstel van toetsen en taken': een toets werd uitgesteld omdat de leerlingen er duidelijk niet klaar voor waren, niet omdat er een probleem van agendering was

'durf hen thuis te laten werken aan oefeningen': verzoekster gaf de voorkeur aan optionele begeleiding tijdens de middag

'aan dit tempo kun je nooit de basisleerstof zien': verzoekster heeft de volledige inhoud van haar lesopdracht afgewerkt...

.....,

Over de creatieve werkvormen wordt gesteld *'Dit werkte in deze klassen, maar zal niet altijd in alle klassen werken.'* Blijkbaar wordt hier gebruik gemaakt van een glazen bol. Als deze werkvormen al niet zouden werken, dan nog kan er perfect van afgestapt worden wanneer deze eventualiteit zich voordoet.

Het enige wat met zekerheid kan vastgesteld worden, is dat de werkvormen werkten.

Inhoudelijk expert

Verzoekster leest twee zaken die iets te maken hebben met inhoudelijke expertise: *'je beheerst de leerstof wel'* (.....) en *'ook moeilijke inhoudelijke opmerkingen maak je je eigen'* (.....). De rest van de beoordeling grijpt terug op andere deelaspecten (....., en uitvoering,), die reeds hun invloed hebben gehad op het resultaat.

Opvoeder

Geen commentaar

Lid van het schoolteam / partner van ouders of verzorgers

Blijkbaar worden de goede punten hier door de lector als extern beoordeeld (*'je geeft zelf al les in deze school en hebt dan ook goede contacten met de leerkrachten'*) en van negatieve elementen (met betrekking tot één persoon) die door alle andere gegevens tegengesproken worden, wordt de oorzaak bij verzoekster zelf gelegd. De beoordeling is dan niet correct.

Innovator / onderzoeker

De voornaamste nieuwe werkvormen die verzoekster heeft toegepast (webquest en uitstappen) worden als positief beoordeeld. De mentor [REDACTED], was ook positief over de demoproeven en bijhorende denkvragen (week 2). Van een 'teveel aan werkvormen', welke dat dan nog mogen zijn, is geen sprake geweest. Dat de mentor [REDACTED], soms ideeën afblokte, blijkbaar *'uit vrees dat dit de les te chaotisch zou maken'*, is niet aan verzoekster toe te schrijven.

Gebruik van Standaardnederlands

Het verschil tussen goed en zeer goed is onduidelijk, wanneer tevens een cijfer van 10/10 wordt vermeld.

Attitudes

De beoordeling is grotendeels positief. Hoe dit tot een beoordeling 'onvoldoende' moet leiden, is volstrekt onduidelijk.

Dat er veel feedback werd gegeven, is in strijd met de globale beoordeling waarin te lezen valt *'Je kreeg misschien weinig feedback...'*

In de deelbeoordeling valt te lezen *'Het is erg teleurstellend te moeten vaststellen dat je nog niet eens je lesvoorbereidingen hebt aangepast aan de feedback.'* Deze beoordeling is in strijd met de instructies van de lector:

[verzoekster]

Het is niet de bedoeling dat je de lessen die je al gegeven hebt achteraf nog herschrijft. Ik denk niet dat je daar nog iets aan hebt. Focus op de lessen die je nog moet geven. En denk eraan dat ik gezegd heb dat je geen andere activiteiten moet doen. Opnieuw: focus je op je lessen.

Groeten

[P.V.]

Lector [REDACTED],

(e-mail van 29 april 2015)

Wanneer gemeld wordt dat er vakopvolging was voor beide vakken, mag ook vermeld worden (en qua score in rekening gebracht) dat deze voor [REDACTED], werd stopgezet."

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 6 juli 2015, en komt daarbij na het horen van verzoeker en haar raadsman tot de volgende beslissing:

"Verklaring van de student door haar raadsman: []

[Verzoekster] is een dame die reeds 8 jaar in onderwijs staat en vastbenoemd is. Ze wil stap vooruit nemen en heeft zich dus ingeschreven voor deze opleiding. Alle studenten [REDACTED], hebben een probleem met [REDACTED] [REDACTED], en misschien ook met de lector.

De motivering van de [REDACTED] staat blijkbaar los van de punten.

Eindbeslissing [REDACTED]: het opleidingsonderdeel bestaat uit 3 deelopleidingsonderdelen en praktijk bestaat uit 2 delen. Ik heb de indruk dat er enkel naar praktijk [REDACTED], gekeken werd en dat dit te zwaar doorweegt in de beslissing. Indien een leerplandoelstelling nagestreefd wordt, moet deze bereikt

worden door alle opleidingsonderdelen en niet door één OLOD te laten doorwegen.

De leerplandoelstellingen zijn ons inziens dus wel bereikt.

Externe factoren die verzwarend zijn: de ziekte van de echtgenoot tijdens [REDACTED].

Er zitten tegenstellingen in de feedback: weinig feedback van mentoren, veel feedback van lectoren en dat veel feedback niet negatief is.

[Verzoekster] liep [REDACTED] in haar eigen school, maar kreeg geen uren [REDACTED] door de moeilijke verstandhouding met de directeur.

De lector is niet zorgvuldig omgegaan met feedback over lessen [REDACTED].

Het eindresultaat kan dus ons inziens niet in stand gehouden worden.

Vragen van commissie:

- Wanneer kreeg je feedback?

Antw. Student: Na 5 weken kreeg ik feedback. Er waren geen weekverslagen per week. De feedback kwam in 2 schijven: na 5 weken en na 9 weken. Ik heb er wel om gevraagd, maar dit werd steeds afgewimpeld. Bij [REDACTED], was de feedback wel in orde.

- Betreffende de ziekte van je echtgenoot: kreeg je tegemoetkoming van lectoren?

Antw. Student: Ik heb vaak 's avonds laat gewerkt waardoor er kleine foutjes stonden op de lesvoorbereidingen. De vakopvolging werd stopgezet en daarna kon ik verkorte lesvoorbereidingen maken.

- Hoeveel [REDACTED]-uren gaf je?

Antw. Student: Ik heb 24u lesgegeven en geen extra lessen o.w.v. persoonlijke omstandigheden.

- Wanneer deed je [REDACTED]?

Antw. Student: Het was de bedoeling dat ik op 1/2/15 startte met [REDACTED]. Maar uiteindelijk ben ik begonnen met gewone [REDACTED], op het normale startmoment.

Verklaring van lector [P.V.]:

- Betreffende het doorwegen van [REDACTED]: de beoordeling gebeurde in samenspraak met lectoren van [REDACTED]. Voor [REDACTED], werd besloten dat de prestaties niet goed, maar ook niet slecht waren. Voor [REDACTED], was er wel een onvoldoende. Vandaar het tekort in de eindbeslissing. De werkpunten van [REDACTED], en [REDACTED], komen overeen.

Vragen van de commissie:

- Er werd een onvoldoende gegeven voor attitudes: waarom?

Antw. Lector: De feedback op een lesvoorbereiding moet leiden tot aanpassing van die lesvoorbereiding voordat de les doorgaat. Ik heb haar dit gezegd. Het is vooral dat ze feedback heel moeilijk kan gebruiken om iets te veranderen. Ze ziet soms niet in wat ze fundamenteel moet wijzigen. Hetzelfde werkpunt komt terug bij [REDACTED]. [Verzoekster] vraagt veel aandacht door telkens mails te sturen, maar ze doet weinig moet de informatie die ze krijgt.

- Zijn er afspraken over mailgedrag met studenten?

Antw. Lector: Neen. Ik heb geen antwoord gestuurd op de mail nadat het tekort voor [REDACTED] bekend was. Ik heb de student wel uitgenodigd om een gesprek aan te gaan. Maar student is hierop niet ingegaan.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

Het eindcijfer voor [REDACTED], blijft behouden.

Motivering van de beslissing:

Wat het gebrek aan motivering betreft, merkt de commissie op dat enig gebrek in de motivering van de originele beslissing wordt opgeheven door de nieuwe beslissing die door deze commissie wordt genomen. Verder merkt ze op dat [...] uitgebreid worden gemotiveerd in het eindverslag dat studenten krijgen op basis van de basiscompetenties van de leraar. Het tot stand komen van het eindcijfer is een globale beoordeling op basis van welke competenties in welke mate bereikt zijn aan het einde van de [...]. De tussentijdse evaluaties worden daarbij niet op een mathematische manier in rekening gebracht, maar worden wel meegenomen in het globale oordeel van de leertrajectbegeleider. Het is niet onmogelijk dat de student een goede tussentijdse beoordeling krijgt, maar dat later in de [...] blijkt dat de werkpunten niet weggewerkt worden, of zelfs sterker naar voren komen. De [...], [die] eerder positief werd beoordeeld, compenseerde onvoldoende de tekortkomingen in de [...]. Uit het [...] blijkt echter duidelijk dat de [...], wel is meegenomen in de beoordeling, gezien de vele verwijzingen ernaar.

Wat betreft de omstandigheden van de student – de ziekte van haar echtgenoot – stelt de commissie vast dat hiermee wel rekening werd gehouden door van de student minder deelname te verwachten aan extra-scolaire activiteiten op de [...]. De studente heeft dit niet aan de ombuds gemeld vóór de examencommissie, zodat de examencommissie hiermee ook geen rekening kon houden. De interne beroepscommissie stelt vast dat deze omstandigheden niet verhinderen dat de student de uiteindelijk te behalen competenties moet aantonen. De student toont ook geen verband aan tussen deze omstandigheden en de concrete tekorten in haar eindverslag.

Het feit dat de studente laat feedback kreeg van de mentor, is geen reden om aan te nemen dat zij de competenties wel bereikt heeft. Bovendien kreeg ze daarnaast ook feedback van de lectoren.

Het ‘nog feedback nodig hebben’ is niet tegenstrijdig met ‘vragen naar feedback is positief’. Studente kan namelijk nog veel feedback nodig hebben omdat ze nog veel werkpunten heeft, wat bijdraagt tot een minder goede beoordeling, maar het kan tegelijk ook positief worden beoordeeld om deze feedback te vragen om sneller en efficiënter met die werkpunten aan de slag te gaan.

Het feit dat het [...], niet is beoordeeld, is niet van die aard dat het een wijziging in de eindbeoordeling zou kunnen veroorzaken. Een te klein [...], wordt meegenomen in het bepalen of de student een tekort heeft, aangezien een student met te weinig lessen niet kan slagen. Een hoger [...], leidt echter niet tot een hogere beoordeling. Dit criterium is deel van de beoordeling in de zin dat de hogeschool nagaat of de student het minimum aantal vereiste uren bereikt heeft, maar meer [...] compenseren niet voor het onvoldoende behalen van een basiscompetentie.

Wat betreft de competenties ‘voorbereiding en uitvoering’ en ‘organisator’ beperkt het verzoekschrift zich tot het weerleggen van de opmerkingen in het [...], zonder hiervoor verdere argumenten aan te halen. De commissie heeft geen reden om te twijfelen aan de vermeldingen in het [...] en neemt daarom aan dat deze onvoldoendes correct zijn gegeven, gezien de uitgebreide motivatie ervan in het [...] en het feit dat vergelijkbare opmerkingen terugkomen in de beoordelingen in het dossier.

Voor de competenties inhoudelijk expert, opvoeder, lid van het schoolteam / partner van ouders of verzorgers, innovator/onderzoeker en gebruiker van het standaard Nederlands haalt de studente een voldoende tot goede beoordeling. De

daar vermelde werkpunten zijn bedoeld om de studente de kans te geven hierin nog verder te groeien, maar zijn geen dragende elementen van de globale onvoldoende beoordeling. De commissie ziet verder ook geen reden om te twijfelen aan deze beoordelingen.

Voor de competentie attitudes wordt eveneens de reflectievaardigheid van de student in rekening gebracht. Reflectievaardigheid is een cruciale vaardigheid voor een leerkracht en de onvoldoende voor attitudes is dan ook verantwoord gezien het feit dat studente hierop tekortschiet. Wat betreft het verwerken van feedback op lesvoorbereidingen, merkt de commissie op dat het aanpassen na het geven van een les enkel zinvol is wanneer er een parallel-les wordt gegeven en niet wanneer de les slechts één keer wordt gegeven. De aangehaalde e-mail lijkt daarop te wijzen. He aanpassen van een vooraf ingediende lesvoorbereiding, vóór de les plaatsvindt, is echter wel zinvol, en het is daarop dat de opmerking in het wijst.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Deze beslissing wordt aan verzoekster betekend bij brief van 14 juli 2015, waarin de beroepsmodaliteiten bij de Raad zijn vermeld.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Verwerende partij betwist niet de formele ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad. De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Wel merkt verwerende partij op dat wat verzoekster in het beschikkend gedeelte van haar verzoekschrift vraag – met name de bestreden beslissing te heroverwegen en verzoekster geslaagd te verklaren – buiten de bevoegdheid van de Raad valt.

De Raad neemt samen met verzoekster aan dat het een onbedoelde overname van het verzoekschrift op intern beroep betreft – getuige ook de aanhef ‘behege het de beroepscommissie’ – en in de wederantwoordnota beperkt verzoekende partij zich tot het vragen van de nietigverklaring van de bestreden beslissing.

Het beroep is, aldus gelezen en begrepen, ontvankelijk.

V. De middelen

Wat betreft het verloop van de zitting van de interne beroepscommissie

In de wederantwoordnota werpt verzoekster op dat lector P.V. niet aanwezig was op de hoorzitting, hoewel de notulen van de interne beroepscommissie een verklaring van deze lector bevatten.

Verzoekster stelt geen weet te hebben van deze verklaringen en argumenteert dat de beweringen omtrent de in die verklaring niet zijn afgetoetst bij de lector of bij verzoekster.

De Raad herinnert eraan dat het recht om gehoord te worden in het raam van een interne beroepsprocedure behoudens andersluidend voorschrift niet inhoudt dat het horen van

anderen tegensprekelijk dient te verlopen. De interne beroepsinstantie mag dus andere personen horen, ook buiten het bijzijn van de verzoekende partij.

Of die verklaringen en de besluiten die de interne beroepsinstantie daaruit trekt steek houden, is een vraag die moet worden beantwoord wanneer en voor zover de materiële motiveringsplicht in vraag wordt gesteld.

Mede in het licht van het feit dat verzoekster de notulen niet van valsheid beticht, ziet de Raad in de opmerking van verzoekster geen onregelmatigheid die zou kunnen leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op de motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en de plicht tot objectieve beoordeling.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de beoordeling door de leertrajectbegeleider vermeldt dat verzoekster herhaaldelijk naar externe factoren verwijst, zonder dat daarbij wordt vermeld dat deze factoren zich buiten de wil van verzoekster hebben voorgedaan. Zij wijst op haar drukke agenda en op de ziekte van haar echtgenoot waaromtrent zij de lector heeft bericht.

Met betrekking tot de bestreden beslissing argumenteert verzoekster dat de overweging dat geen verband is aangetoond tussen die omstandigheden en de concrete tekorten, niet correct is. Zij voert aan dat in het intern beroepsschrift duidelijk werd gesteld dat zij na de (tijdelijke) verbetering in de gezondheidstoestand van haar echtgenoot een door de lector opgemerkte verbetering heeft getoond, die ‘langer dan voorzien op zich heeft laten wachten’.

De bewering dat hiermee rekening werd gehouden door minder extra-scolaire activiteiten op de [...] is volgens verzoekster feitelijk onjuist; zij verwijst naar het feit dat zij daarvan werd vrijgesteld omdat zij beroepshalve reeds les gaf in de school die ook haar [...] was, en zij die inzet dus ook beroepshalve reeds deed.

Ook het motief dat de examencommissie van de ziekte van de echtgenoot niet op de hoogte was, gaat voor verzoekster niet op, nu zij eind februari en begin maart 2015 de [...] op de hoogte heeft gebracht, en deze deel dient uit te maken van de examencommissie. Verzoekster voegt daaraan toe dat wanneer de commissie niet op de hoogte was, er vragen rijzen over de rechtsgeldige samenstelling van de examencommissie.

Verzoekster beklagt zich daarnaast over een vijandige houding van de mentor [...], met wie verzoekster een zeer slechte relatie zou hebben gehad. Verzoekster wijst op het verschil met de [...], die door de bestreden beslissing als ‘eerder positief’ wordt omschreven.

Dat de [...] een en ander toeschrijft aan de hoeveelheid feedback die de mentor [...] nog moest geven, kan verzoekster niet overtuigen. Zij is van oordeel dat voldoende is aangetoond dat de betrokken mentor zich vijandig opstelde. In het verzoekschrift voert verzoekster ter zake nog aan dat het mentorschap is begonnen met de opmerking dat er in de school geen uren [...] vrij zijn, en zij herhaalt dat de eerste vijf weken geen feedback werd gegeven.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij vooreerst inzake de ziekte van de echtgenoot van verzoekster. Ter zake herhaalt verwerende partij dat dit niet aan de ombud werd meegedeeld voor de bijeenkomst van de examencommissie en dat bovendien geen verband is aangetoond tussen deze omstandigheden en de concrete tekorten zoals ze in het eindverslag zijn weergegeven.

Bovendien, vervolgt verwerende partij, heeft verzoekster in een e-mail van 19 maart 2015 aan lector K.V. gemeld dat zij *“gelukkig op begrip [kan] rekenen van [haar] mentoren, dat de thuissituatie nu niet echt optimaal te noemen is...”* zodat blijkt dat er met de gegeven omstandigheden wel degelijk rekening is gehouden. Wat de extra-scolaire activiteiten betreft, stelt verwerende partij dat de vrijstelling ook begrip uitdrukt voor de drukke agenda van verzoekster. Zij legt uit dat de afwezigheid op 23 februari 2015 verzoekster geenszins kwalijk werd genomen, maar dat de e-mail van 2 maart 2015 niet ging over een afwezigheid doch een antwoord op de vraag van de lector hoe het op dat ogenblik liep. Verzoekster stelde dat de lessen goed verliepen. Verwerende partij besluit ter zake dat verzoekster ontkende dat er problemen waren en dat er geen aanwijzingen zijn dat er lang nadien nog problemen zouden zijn geweest met de [...], die nog liep tot mei 2015.

Verwerende partij handhaaft verder de visie dat verzoekster geen concreet verband aantoonde tussen de voormelde omstandigheden en de vastgestelde tekorten, te meer nu verzoekster zelf aangeeft de lesvoorbereidingen te hebben gemaakt en ook meent dat zij wel heeft aangetoond de doelstellingen te hebben behaald – en dus in de mogelijkheid was om zulks te doen. Er was dan ook geen reden meer voor de lector om de examencommissie in te lichten. De bestreden beslissing heeft in dat opzicht dan ook, nog steeds volgens verwerende partij, terecht beslist dat de omstandigheden verzoekster niet zouden mogen hebben verhinderd om de uiteindelijke competenties aan te tonen.

Wat betreft de vijandige houding van de mentor [...], is verwerende partij in hoofddorde van oordeel dat het middelonderdeel onontvankelijk is omdat deze grief in de interne beroepsprocedure niet werd opgeworpen. Ondergeschikt antwoordt verwerende partij dat de opmerking dat er nog veel feedback nodig is niet kan worden hertaald in de stelling dat er onvoldoende feedback werd gegeven, dat de mentor er in geslaagd is om feedback te geven

op alle documenten die door verzoekster werden afgegeven, dat er voldoende feedback werd gegeven in het raam van [...] en dat het vaste rechtspraak van de Raad is dat een gebrek aan feedback enkel in uitzonderlijke omstandigheden kan leiden tot een meer gunstige beoordeling – omstandigheden die hier naar oordeel van verwerende partij niet voorliggen.

In haar *wederantwoordnota* herhaalt verzoekster dat de vrijstelling van extra-scolaire activiteiten geen enkel verband houdt met de gerezen specifieke omstandigheden, doch reeds was toegekend omdat die activiteiten al effectief werden uitgevoerd in het raam van de reguliere lesopdracht.

Zij noteert dat de lector de examencommissie niet heeft ingelicht omtrent de uitzonderlijke omstandigheden en zij stelt dat de ombud door haar wel degelijk werd geïnformeerd.

Wat de relatie met de mentor [...] betreft, betwist verzoekster dat het middelonderdeel onontvankelijk zou zijn. Zij wijst erop dat in de interne beroepsprocedure reeds werd verwezen naar ‘een moeilijke relatie met je mentor [...]’ en het gebrek aan feedback, en dat dit in de mondelinge uiteenzetting verder is uitgewerkt, wat ook blijkt uit de notulen van de bestreden beslissing – zij het dat daarin ten onrechte sprake is van ‘directeur’ in plaats van ‘mentor’.

Verzoekster besluit dat het enige verschil tussen de [...] en de [...] is gelegen in het verloop van de [...], waarmee wordt bedoeld op de begeleiding door de desbetreffende mentor.

Beoordeling

Zoals de Raad al meermaals eerder heeft overwogen, gaat de Raad uit van een vermoeden van objectiviteit in hoofde van diegenen die de student beoordelen. Dit geldt ook voor de begeleidende mentoren. Het is aan de verzoekende partij om aan de hand van ernstige en concrete aanwijzingen aan te tonen dat in het eigen dossier dat vermoeden niet kan standhouden.

Dat bewijs levert verzoekster niet. Niet alleen ligt er geen enkel stuk voor waaruit blijkt dat verzoekster een werkelijk problematische werkrelatie met de mentor [...] in de loop van de [...] zou hebben gemeld; ook de uitlatingen die in de wederantwoordnota aan de mentor worden toegeschreven, worden door geen enkel stuk gestaafd.

Voor zover het al aan de Raad toevalt om in de stukken zelf naar bewijzen van subjectiviteit op zoek te gaan, kan dat bewijs alleszins niet worden gevonden in de eindevaluatie van de betrokken mentor. Van de acht te beoordelen criteria krijgen er drie een score ‘goed’, drie een ‘voldoende’ en twee een score tussen onvoldoende en voldoende. De bij die laatste beoordelingen geplaatste opmerkingen zijn genuanceerd en worden door verzoekster inhoudelijk niet of niet overtuigend tegengesproken.

In de synthesebeoordeling stelt de leertrajectbegeleider overigens dat veel van de voor de mentor gegeven kritiek hem terecht lijkt.

Wat de wijze betreft waarop verwerende partij rekening heeft gehouden met de specifieke omstandigheden waarin verzoekster zich bevond, toont verzoekster niet aan dat zij de ombud hiervan in kennis heeft gesteld.

Dat zij de lector natuurwetenschappen op 2 maart 2015 bericht heeft gelaten, blijkt wel ontegensprekelijk uit het dossier. Aangezien het om feiten gaat die een invloed zouden kunnen hebben op het functioneren van de studente – ook al is op dat ogenblik noch de ernst noch de duur van die invloed gekend – zou het van zorgvuldig bestuur getuigen indien dit ook uitdrukkelijk onder de aandacht van de examencommissie ware gebracht.

Deze vaststelling leidt er op zichzelf evenwel niet toe dat de bestreden beslissing of de onderliggende evaluaties onregelmatig zouden zijn.

De bestreden beslissing stelt met recht dat de beoogde competenties moeten worden bereikt. Dat bepaalde omstandigheden een verklaring kunnen bieden waarom dat niet of in mindere mate is gelukt, heeft niet tot gevolg dat de instelling verplicht is om de getoonde prestaties hoger in te schatten. Zeker in een laatste jaar van de opleiding kan van de examencommissie niet worden verlangd dat zij in grote mate prospectief beoordeelt en voortgaat op aannames wat de competenties betreft.

Bovendien heeft verzoekster in het intern beroep zelf aangegeven dat de gezondheidstoestand van haar echtgenoot vooral in het eerste deel van de [...] een zware impact heeft gehad. De Raad ziet in de stukken waarop hij vermag acht te slaan evenwel geen significante verschillen in verzoeksters prestaties – of de beoordeling daarvan – doorheen de tweede [...].

Zo vertoont de wekelijkse evaluatie van de [...] geen opmerkelijk lagere beoordelingen onmiddellijk na de eerste hospitalisatie, noch een relevante verbetering van de prestaties naar het einde van de [...] toe.

Verzoekster lijkt terecht aan te voeren dat de vrijstelling van extra-scolaire taken in het raam van de [...] enkel verband houdt met het gegeven dat zij die taken reeds uitvoerde binnen haar reguliere tewerkstelling in de school, en dat het geen bewijs levert van tegemoetkomingen aan verzoekster omwille van de omstandigheden waarin zij zich bevond. Of het ogenschijnlijk kaduke aspect van de motivering van de bestreden beslissing ter zake een gemotiveerde impact heeft op het uiteindelijke examencijfer, hangt samen met de motivering voor dat examencijfer zelf. Dit komt aan bod in het tweede middel.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Een tweede middel is gesteund op de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat nog steeds niet duidelijk is hoe het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel [...] werd bekomen. Zij ziet weinig verheldering in de bestreden beslissing, waar deze stelt dat het gaat om een globale beoordeling die evaluaties niet op een mathematische manier in rekening brengt.

Verzoekster voert aan dat een louter mathematische deliberatie of een automatisch uitstel van een diploma wegens een (licht) tekort voor één studieonderdeel niet in overeenstemming is met de geldende wetgeving. Dit moet volgens verzoekster zeker gelden wanneer opleidingscompetenties worden nagestreefd door een opleidingsonderdeel dat uit verschillende onderdelen bestaat. Zij verwijst ter zake naar het arrest van de Raad in de zaak met rolnummer 2015/006.

Te dezen bestaat het opleidingsonderdeel volgens verzoekster uit verschillende onderdelen die elk dezelfde competenties aftoetsen, en zij meent dat bij de bepaling van het eindcijfer niet duidelijk is hoe de beoordelingen voor de verschillende onderdelen in rekening zijn gebracht, meer bepaald hoe een 11/20 (periode 1 – evaluatie voor het vak), een 14/20 (eindevaluatie van de supervisie) en een 8/20 (periode 1+2 synthese door de leertrajectbegeleider) kunnen leiden tot een examencijfer van 9/20.

Verzoekster stelt dat het evenmin duidelijk is hoe de uiteenlopende vaststellingen door [...] en [...] werden verwerkt, en dat zij alleszins in de [...] heeft aangetoond dat zij kan lesgeven.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat enkel de motivering van de bestreden beslissing thans nog voorwerp van beoordeling kan zijn. Zij verwijst naar de toelichting die de bestreden beslissing geeft met betrekking tot de totstandkoming van het examencijfer, en stelt dat verzoekster ten onrechte spreekt over een ‘louter mathematische’ deliberatie.

Evenmin is het volgens verwerende partij correct dat het zou gaan om een licht tekort bij één opleidingsonderdeel. Het betreft integendeel het belangrijkste opleidingsonderdeel dat volgens de ECTS-fiche in geval van een tekort niet delibereerbaar is. Uit de verschillende verslagen blijkt naar oordeel van verwerende partij dat verzoekster in zowel de eerste als de tweede [...] op de hoogte was van haar werkpunten, ook voor [...]. Verzoekster heeft in de tweede periode haar niveau niet kunnen vasthouden, waardoor de beoordeling is gedaald. Er wordt verwezen naar de eindevaluatie door de leertrajectbegeleider, waarin de verschillende onvoldoendes duidelijk en gestructureerd worden uiteengezet.

Verwerende partij ziet in het geheel geen gebrekkige motivering.

In de *wederantwoordnota* blijft verzoekster bij haar standpunt dat nog steeds niet duidelijk wordt gemaakt hoe de [...] van periode 2 werden samengenomen.

Zij meent dat ten onrechte wordt gefocust op de sterk vertekende prestaties in het [...] met veruit de minste uren.

Het louter citeren uit een reeds gekend verslag verhelpt daar volgens verzoekende partij niets aan.

Beoordeling

Uit de ECTS-fiche blijkt dat [...] een enkelvoudig opleidingsonderdeel is met een permanente evaluatie, zodat het voor de hand lijkt te liggen dat één globale beoordeling tot stand komt.

De wijze van beoordeling, waarbij een synthese met een eigen appreciatie wordt gemaakt door de leertrajectbegeleider op basis van woordelijk en door middel van een aankruislijst tot uiting gebrachte beoordelingen door lectoren en mentoren, is naar oordeel van de Raad voldoende transparant. Het is mogelijk om op basis van de voorliggende gegevens na te gaan of de eindbeoordeling daarin een materiële grondslag kan vinden en of, in voorkomend geval, een afwijkende beoordeling afdoende werd gemotiveerd.

Deze werkwijze kan niet worden beschouwd als een louter mathematische deliberatie, zodat het middel in de mate dat het de systematiek van de totstandkoming van het examencijfer in vraag stelt, niet kan worden aangenomen.

Wil deze wijze van beoordeling beantwoorden aan de vereisten van de formele en de materiële motiveringsplicht, dan is uiteraard wel vereist dat een stuk voorligt waarin de synthesebeoordeling van alle beschikbare evaluaties wordt gemaakt, en waarin het examencijfer een woordelijke onderbouwing krijgt.

De noodzaak daaraan is des te groter wanneer de onderliggende beoordelingen niet (allemaal) cijfermatig zijn uitgedrukt, en zich derhalve niet zonder meer laten optellen.

Ter zake taalt verzoekster naar meer duiding inzake de motivering voor de 9/20 die als examencijfer werd toegekend.

De Raad vermag acht te slaan op de volgende onderliggende beoordelingen die door partijen zijn meegedeeld:

- Evaluatie [...] van de lector in [...] (11/20)
- De wekelijkse evaluaties en eindevaluatie van de mentor [...] in [...] (woordelijke quoterings)
- Evaluatie [...] door de lector: tweemaal ‘onvoldoende’

- Eindevaluatie vakmentor [REDACTED] (licht positieve evolutie met verschillende werkpunten)
- Synthesebeoordeling periode 1+2 van de leertrajectbegeleider (8/20)

De door verzoekster aangehaalde eindevaluatie van de supervisie waarop 14/20 zou zijn behaald, is de Raad onbekend.

Hetzelfde geldt voor de eindbeslissing waarbij op basis van alle voorliggende stukken wordt gekomen tot het uiteindelijke examencijfer van 9/20. Evident ontbreekt dan ook de motivering bij dat examencijfer.

Indien dit examencijfer door de leertrajectbegeleider werd gegeven, moet het een stuk zijn dat verschilt van de '[REDACTED]', aangezien daarin een quoteringscijfer van 8/20 werd gegeven. Indien het examencijfer door een ander orgaan – zoals de examencommissie – werd toegekend, dan ontbreekt ook dat stuk.

De Raad kan niet vaststellen dat het stuk houdende de uiteindelijke vaststelling van het examencijfer in de loop van de interne beroepsprocedure aan bod is gekomen, en de bestreden beslissing maakt er ook geen melding van.

De bestreden beslissing moge dan in de plaats komen van de initiële studievoortgangsbepalende beslissing, dit betekent niet dat voorbij kan worden gegaan aan de materiële motiveringsplicht die inhoudt dat de beslissing – van de leertrajectbegeleider, de examencommissie of de interne beroepscommissie – moet steunen op motieven die in rechte en in feite aanvaardbaar zijn.

Nu voor het uiteindelijke examencijfer geen enkele motivering is voorgelegd, dient het middel gegrond te worden verklaard.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de bestreden beslissing.

2. Het bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing met in acht name van de bovenvermelde vaststellingen, en doet zulks uiterlijk op 18 september 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalende beslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter
bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.302 van 3 september 2015 in de zaak 2015/184

In zake:
tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 7 juli 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaat, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding bachelor Lager Onderwijs. In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoekster voor het opleidingsonderdeel een examencijfer van 9/20.

Op 23 juni 2015 stelt verzoekster tegen dit examencijfer intern beroep in. Daarin wordt in essentie uiteengezet dat verzoekster zich in het laatste jaar van haar opleiding bevindt, dat zij nooit gedelibereerd moest worden of een herexamen diende af te leggen en dat de vijf voorgaande steeds een goede beoordeling kregen.

Zij behaalde bij de laatste een ‘onvoldoende’ op, en, en merkt wat de laatste twee criteria betreft op dat de vastgestelde taal- en tikfouten niets te maken hebben met de – geen fouten in de meer dan honderd lesvoorbereidingen – maar met een reflectieverslag, en dat zij niet begrijpt waarom zij voor ‘attitudes’ een ‘onvoldoende’ krijgt wanneer de helft van de opmerkingen positief is. Verzoekster informeert ter zake naar de weging die aan de subonderdelen wordt gegeven.

Verzoekster wijst erop dat er werkpunten worden aangehaald die in voorgaande nooit aan bod kwamen, en dat niet duidelijk is op welke grond kan worden besloten tot een

examencijfer van 9/20 wanneer zes van de negen beoordeelde criteria voldoende tot goed werden beoordeeld.

Verzoekster zet argumenten uiteen op basis van de formele motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht.

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 7 juli 2015, en komt daarbij na het horen van verzoeksters raadsman tot de volgende beslissing:

“Verklaring van de advocaat:

Het verzoekschrift is tamelijk uitgebreid. De student kreeg doorgaans een positieve evaluatie. Enkel op het einde kreeg zij een negatieve evaluatie. De student vraagt zich af [] hoe deze beslissing tot stand is gekomen want dit is zeer onduidelijk. Zowel [verzoekster] als de moeder van [verzoekster] begrijpen dit niet en zij verwijzen naar de e-mail van [P.S.] waarin hij stelt dat het goed is voor 10 of 11. Doc 28/5 -> onvoldoende aangekruist. [Verzoekster] begrijpt niet waarom zij een negatieve beoordeling kreeg.

C: attitude. Er werd iets aangehaald betreffende respectvolle omgang. Kan u dit toelichten?

A: verslag laatste beoordeling. Student geeft aan dat zij haar mening heeft gezegd tegen de mentor en dat dit haar kwalijk [werd] genomen. Ik denk dat de student kritiek kreeg en hierop heeft geantwoord met haar mening. Dit nam men haar kwalijk. Zij scoorde wel voldoende op de BC's, maar men verwijst regelmatig naar het feit dat zij niet tegen kritiek kan. Dit kan, maar men [kan] haar hier niet tweemaal op afrekenen. Bovendien is er het gebrek aan transparantie.

Het opleidingshoofd wordt gehoord:

C: niet goed kunnen omgaan met kritiek en attitude. Is dit op 2 plaatsen afgerekend of gaat het hier echt wel om iets anders?

OH: het juridisch principe gaat hier niet op.

C: we moeten er toch rekening mee houden

OH: BC 5 + taal + attitude zijn onvoldoende

De reflecties zijn weinig diepgaand + problemen worden altijd extern gelegd. De student is weinig verantwoordelijk t.o.v. zichzelf. SAP is gaan kijken om na te gaan of de kritiek van [R.] klopt. De student blijft frontaal lesgeven.

C: SAP schrijft in zijn mail iets anders.

OH: zij zou oorspronkelijk zelfstandige volgen in het zesde leerjaar, maar de kasteelklassen waren er te veel aan. De student is hysterisch geworden. Deze situatie heeft zich vorig jaar ook al voorgedaan.

De student gaat ook onvoldoende aan de slag met de complexiteit van de klas. Reflectieverslagen staan vol taalfouten.

Er was al een voorgeschiedenis met de kasteelklassen. LTB voelde aan dat er zich een probleem zou stellen en heeft aan collega SAP gevraagd om ook op bezoek te gaan.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

Reflectie, taal en attitude scoren onvoldoende. Student betwist de attitude. Werkpunten zouden onvoldoende tussendoor belicht zijn.

Weging klopt niet. Het gaat over 10 BC's die de afstuderende studenten moeten beheersen. LTB maakt zich zorgen over de band met de leerlingen en heeft collega SAP gevraagd om extra bezoek te brengen.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De commissie is van oordeel dat het cijfer correct is.

Motivering van de beslissing:

De commissie wenst de studente erop te wijzen dat de bestreden studievoortgangsbeslissing (het niet slagen voor de) wel degelijk uitvoerig gemotiveerd werd in het, dat bekendgemaakt werd aan de studente via elektronische weg samen met haar punt voor de Dat wordt door de leertrajectbegeleider opgemaakt op basis van het gehele dossier, inclusief verslagen van lector, mentor, reflecties, lesvoorbereidingen, ... De motiveringsplicht wordt op die manier niet geschonden. Bovendien vervangt de beslissing van de interne beroepscommissie de beslissing van de examencommissie waardoor enig gebrek in de motivatie van de beslissing van de examencommissie irrelevant wordt.

De studente haalt verder haar positieve resultaten van vorige jaren aan, maar resultaten van voorgaande jaren mogen door de hogeschool niet worden meegenomen in de beoordeling van de huidige conform vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. Bovendien is het niet onredelijk dat de hogeschool in een meer van een student verwacht, nu deze op het punt staat af te studeren en in het werkveld zelfstandig aan het werk moet gaan.

Daarnaast vraagt de studente zich af welke gewichten worden toegekend aan de verschillende (sub)onderdelen van de beoordeling. De eindbeoordeling van de is echter een globale beoordeling die wordt toegekend op basis van het gehele dossier en geen mathematische weging is van het aantal positieve of negatieve opmerkingen. De beoordeling gebeurt op basis van de basiscompetenties van de leerkracht. Het doel is dat aan het einde van de opleiding al deze competenties verworven zijn en zelfs een onvoldoende op één van deze competenties kan tot een onvoldoende op de gehele leiden. Bij elke competentie wordt een afweging van positieve en negatieve elementen gemaakt door de leertrajectbegeleider, maar deze gebeurt niet mathematisch, aangezien sommige opmerkingen logischerwijs meer doorwegen in de praktijk van een leerkracht dan andere.

Wat betreft de onvoldoende voor de taalcompetenties, merkt de commissie op dat deze niet enkel gebaseerd is op de spel- en tikfouten. Naast de spel- en tikfouten, die toch ook niet mogen geminimaliseerd worden gezien het belang dat aan taalcompetenties bij leerlingen en bijgevolg ook bij hun (toekomstige) leerkrachten wordt gehecht, blijken ook mimiek, intonatie en expressie een probleem. De onvoldoende op de rubriek taalcompetenties is dus voldoende gemotiveerd.

De commissie merkt op dat ‘niet kunnen omgaan met kritiek’ bijdraagt aan een onvoldoende voor zowel basiscompetentie 5 als de attitudes, en dat deze onvoldoende gesteund wordt in het dossier. De commissie wijzigt daarom de score voor basiscompetentie 5 naar voldoende. Wat betreft de attitudes, zijn er ook andere elementen die de onvoldoende verantwoorden zoals het gebrek aan respect. Op basis van dit gewijzigde eindverslag met twee onvoldoende competenties (taal en attitude), acht de commissie het cijfer van de student echter nog steeds voldoende verantwoord.

Het feit dat studente voor het geheel van het academiejaar niet geslaagd werd verklaard, is een gevolg van het feit dat de een niet-delibereerbaar

opleidingsonderdeel is, zoals ook aangegeven in de ECTS-fiche. Zelfs indien rekening zou gehouden worden met andere resultaten, is het geen kennelijk onredelijke beslissing om een student die er niet in slaagt bij de de juiste competenties te tonen, niet te delibereren, aangezien het precies in die is dat ze dient te bewijzen klaar te zijn voor het werkveld.

Wanneer een student er in deze context niet in slaagt de competenties die ze in andere opleidingsonderdelen wel toonde de integreren, is dat een voldoende reden om de student niet geslaagd te verklaren.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoekster betekend bij brief van 15 juli 2015, waarin de beroepsmodaliteiten bij de Raad zijn vermeld.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de formele ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad. De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op de formele motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht, alsook op een gebrek aan transparantie.

Standpunt van partijen

In een *eerste middelonderdeel* bekritiseert verzoekster de eerste paragraaf van de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

“De commissie wenst de studente erop te wijzen dat de bestreden studievoortgangsbeslissing (het niet slagen voor de) wel degelijk uitvoerig gemotiveerd werd in het, dat bekendgemaakt werd aan de studente via elektronische weg samen met haar punt voor de Dat wordt door de leertrajectbegeleider opgemaakt op basis van het gehele dossier, inclusief verslagen van lector, mentor, reflecties, lesvoorbereidingen, ... De motiveringsplicht wordt op die manier niet geschonden. Bovendien vervangt de beslissing van de interne beroepscommissie de beslissing van de examencommissie waardoor enig gebrek in de motivatie van de beslissing van de examencommissie irrelevant wordt.”

Verzoekster voert aan dat alle in haar studieverleden steeds positief werden geëvalueerd, met inbegrip van die naar verzoeksters indruk niet bij de eindbeoordeling is betrokken. Zij stelt dat de motivering waarnaar wordt verwezen en waarop de eindbeoordeling steunt, eigenlijk in hoofdzaak een opsomming van werkpunten is uit het laatste beoordelingsformulier van de mentor, terwijl de evaluatie van die mentor zelf geheel positief

was. Dat verzoekster op het einde van het academiejaar wat vermoeid was, acht zij gelet op de uitzonderlijke omstandigheden die zij ziet (naast de grondige voorbereiding van de lessen en het maken van lesmateriaal ook praktijkonderzoek voeren voor haar bachelorproef, schrijven van de bachelorproef en administratieve eindverwerking van de) geheel normaal.

Verzoekster geeft vervolgens een overzicht van de beoordelingen die zij van de mentoren kreeg voor de aspecten en, en waarbij geen enkele onvoldoende werd behaald. Zij verwijst ook naar de evaluatieformulieren van de lesobservaties van 11 en 28 mei 2015 en de commentaren van de mentoren na de laatste, Zij herhaalt dat bij de eindbeoordeling de begeleider bijna letterlijk uitsluitend de negatieve elementen overneemt uit het laatste verslag van de mentor (.....) en dat alle voorgaande positieve evaluaties werden genegeerd.

Daarnaast wijst verzoekster erop dat de commentaren van het eerste lesbezoek van werden meegedeeld via een document dat bestaat uit een originele versie (voor de student) en een ‘doordruk’ (voor het leerlingendossier op de hogeschool), en dat tijdens het eerste lesbezoek de begeleider algemene opmerkingen heeft ingevuld maar niet heeft aangeduid of de observatie tot een voldoende of een onvoldoende had geleid. Verzoekster stelt zich vragen bij het deontologisch aspect van de aanduiding van ‘onvoldoende’ achteraf, na de en buiten haar medeweten.

Verzoekster voert ook aan dat nergens in de is vermeld dat één tekort voldoende kan zijn om een niet-slagen te rechtvaardigen. Zij ziet ter zake een totaal gebrek aan transparantie, en werpt op dat door de begeleider geen rekening werd gehouden met het gehele dossier.

In een *tweede middelonderdeel* richt verzoekster zich tegen de tweede paragraaf van de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

“De studente haalt verder haar positieve resultaten van vorige jaren aan, maar resultaten van voorgaande jaren mogen door niet worden meegenomen in de beoordeling van de huidige conform vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. Bovendien is het niet onredelijk dat in een meer van een student verwacht, nu deze op het punt staat af te studeren en in het werkveld zelfstandig aan het werk moet gaan.”

Verzoekster stelt hier tegenover dat het nooit irrelevant is om de gehele ‘schoolloopbaan’ van de student in beschouwing te nemen, onder meer omdat het onwaarschijnlijk is dat eerder verworven vaardigheden, attitudes en competenties ineens ‘verdwijnen’. In die geest verwijst verzoekster naar haar studieverleden, alsook naar het arrest van de Raad in de zaak 2015/051. Zij voert ook aan dat uit de ECTS-fiche niet blijkt dat er een toenemende inhoudelijke complexiteit is tijdens de, of dat een student moet slagen op de, Verzoekster stelt het motief van de bestreden beslissing in vraag dat het niet onredelijk is dat de hogeschool naar het einde van de opleiding hogere verwachtingen heeft.

In een *derde middelonderdeel* bekritiseert verzoekster de overwegingen in de derde paragraaf van de bestreden beslissing, luidend als volgt:

“Daarnaast vraagt de studente zich af welke gewichten worden toegekend aan de verschillende (sub)onderdelen van de beoordeling. De eindbeoordeling van de is echter een globale beoordeling die wordt toegekend op basis van het gehele dossier en geen mathematische weging is van het aantal positieve of negatieve opmerkingen. De beoordeling gebeurt op basis van de basiscompetenties van de leerkracht. Het doel is dat aan het einde van de opleiding al deze competenties verworven zijn en zelfs een onvoldoende op één van deze competenties kan tot een onvoldoende op de gehele leiden. Bij elke competentie wordt een afweging van positieve en negatieve elementen gemaakt door de leertrajectbegeleider, maar deze gebeurt niet mathematisch, aangezien sommige opmerkingen logischerwijs meer doorwegen in de praktijk van een leerkracht dan andere.”

Verzoekster werpt hieraan tegen dat het erop neerkomt dat de leertrajectbegeleider naar eigen inzichten een afweging maakt, waarbij nagenoeg uitsluitend werd gesteund op de door de lector geselecteerde werkpunten zonder daarbij rekening te houden met de talrijke pluspunten. Verzoekster hekelt dat de mening van de leertrajectbegeleider doorslaggevend is, en zij begrijpt niet hoe, indien de evaluatie effectief met de mentoren is besproken, niet werd vastgesteld dat de tekorten eigenlijk geen steun vinden in de mentorenevaluaties.

zijn in de nergens de criteria terug te vinden voor de ,zo stelt verzoekster ,Bovendien ‘afweging van positieve en negatieve elementen’ die leiden tot het bepalen van heteindresultaat

Een *vierde middelonderdeel* is gericht tegen de motieven opgenomen in paragraaf 4 van de bestreden beslissing. Deze luidt:

“Wat betreft de onvoldoende voor de taalcompetenties, merkt de commissie op dat deze niet enkel gebaseerd is op de spel- en tikfouten. Naast de spel- en tikfouten, die toch ook niet mogen geminimaliseerd worden gezien het belang dat aan taalcompetenties bij leerlingen en bijgevolg ook bij hun (toekomstige) leerkrachten wordt gehecht, blijken ook mimiek, intonatie en expressie een probleem. De onvoldoende op de rubriek taalcompetenties is dus voldoende gemotiveerd.”

Verzoekster argumenteert dat de bestreden beslissing door te verwijzen naar andere elementen tracht om een gebrekkige motivering recht te trekken. Zij wijst erop dat er geen taalfouten werden gevonden in het materiaal voor de leerlingen en de lesvoorbereidingen, en zij derhalve wordt afgerekend op de fouten in het reflectieverslag.

Verzoekster hekelt dat zij in de bestreden beslissing geen nadere motivering leest waarom met de positieve commentaren geen rekening werd gehouden. Zij verwijst ter zake naar de voorgaande – positieve – beoordelingen.

In een *vijfde middelonderdeel* richt verzoekster zich tegen de motivering van de bestreden beslissing zoals die in de vijfde paragraaf tot uitdrukking is gebracht met betrekking tot attitudes.

“De commissie merkt op dat ‘niet kunnen omgaan met kritiek’ bijdraagt aan een onvoldoende voor zowel als, en dat deze onvoldoende gesteund wordt in het dossier. De commissie wijzigt daarom de score voor naar voldoende. Wat betreft, zijn er ook andere elementen die de onvoldoende verantwoorden zoals het gebrek aan respect. Op basis van dit gewijzigde eindverslag met twee onvoldoende competenties (..... en), acht de commissie het cijfer van de student echter nog steeds voldoende verantwoord.”

Desbetreffend stelt verzoekster dat zij voorheen steeds positief geëvalueerd is geworden en dat uit de niet blijkt dat ‘respect’ een afzonderlijke attitude is. Zij meent ook dat de stelling dat zij niet met kritiek kan omgaan, niet wordt onderbouwd door het dossier: dit aspect kwam nooit eerder aan bod en er wordt niet toegelicht wat wordt bedoeld met ‘respectloze uitlatingen’.

De geëvalueerde attitudes staan volgens verzoekster niet vermeld in de ECTS-fiche; de notie ‘respect’ is een deelaspect van ‘relationele gerichtheid’ en de criteria die daarvoor worden gebruikt zijn volgens verzoekster niet toegelicht. Het enige wat volgens verzoekster wordt verweten is dat zij in de eindreflectie eerlijk heeft aangegeven dat zij het gevoel had onvoldoende te zijn gesteund de mentor, en daarvan ook te weinig begeleiding heeft gekregen.

In een *zesde middelonderdeel* richt verzoekster zich tegen de zesde paragraaf van de bestreden beslissing. Deze luidt als volgt:

“Het feit dat studente voor het geheel van het academiejaar niet geslaagd werd verklaard, is een gevolg van het feit dat een niet-delibereerbaar opleidingsonderdeel is, zoals ook aangegeven in de ECTS-fiche. Zelfs indien rekening zou gehouden worden met andere resultaten, is het geen kennelijk onredelijke beslissing om een student die er niet in slaagt bij de de juiste competenties te tonen, niet te delibereren, aangezien het precies in die is dat ze dient te bewijzen klaar te zijn voor het werkveld.

Wanneer een student er in deze context niet in slaagt de competenties die ze in andere opleidingsonderdelen wel toonde de integreren, is dat een voldoende reden om de student niet geslaagd te verklaren.”

Verzoekster stelt dat zij zich ervan bewust is dat het opleidingsonderdeel niet delibereerbaar is, en dat zij juist daarom van het bestuur verwacht dat er weloverwogen, doordacht en objectief wordt omgegaan met alle beschikbare informatie. Verzoekster betwist de wijze van totstandkoming van het tekort en stelt dat het cijfer op onregelmatig en kennelijk onredelijke wijze tot stand is gekomen. Zij verwijst naar de bepalingen van de ECTS-fiche. Zij herhaalt

dat er een totaal gebrek aan transparantie is, dat de beoordeling disproportioneel gebeurt en kennelijk onredelijk.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij vooreerst dat de onmogelijkheid van een tweede examenkans uitdrukkelijk is vermeld in de ECTS-fiche.

Wat de globale beoordeling van de betreft, brengt verwerende partij in herinnering dat de bestreden beslissing duidelijk heeft aangegeven dat de eindbeoordeling van de een globale beoordeling is die wordt toegekend op basis van het gehele dossier en geen mathematische weging van het aantal positieven en negatieve opmerkingen. Er wordt dus geen vast cijfer gehecht aan de verschillende basiscompetenties, die alle belangrijk zijn. Een tekort op één basiscompetentie kan een onvoldoende op het geheel verantwoorden. De beoordeling van de

gebeurt door de leertrajectbegeleider op het einde van de, op basis van alle informatie, zowel van de mentoren als van de lectoren. Krachtens de ECTS-fiche dient de leertrajectbegeleider daarbij rekening te houden met tussentijdse evaluaties en de eindevaluatie, alsook met de reflecties van de student, de beoordeling door de mentor en deze van de leertrajectbegeleider. Het is naar oordeel van verwerende partij zeer duidelijk dat de afweging van de beoordeling van de basiscompetenties niet gebeurt op basis van een mathematische berekening.

De reden dat onvoldoendes voor basiscompetenties leiden tot een globale negatieve beoordeling is volgens verwerende partij zeer eenvoudig en wordt ook in de bestreden beslissing duidelijk aangehaald: *“De beoordeling gebeurt op basis van de basiscompetenties van de leerkracht. Het doel is dat aan het einde van de opleiding al deze competenties verworven zijn en zelfs een onvoldoende op één van deze competenties kan tot een onvoldoende op de gehele leiden.”*

Met betrekking tot de onvoldoende voor de basiscompetenties zet verwerende partij uiteen dat is en dat vorige niet meetellen en er geen deel van uitmaken, laat staan dat zij een garantie zouden vormen voor een gunstige beoordeling in het derde en laatste jaar. De bestreden beslissing heeft ter zake ook uitdrukkelijk gemotiveerd dat het niet onredelijk is voor een om in een meer van een student te verwachten, nu deze op het punt staat af te studeren en zelfstandig in het werkveld aan de slag moet gaan. De leertrajectbegeleider heeft dit ook uitdrukkelijk meegedeeld.

In replik op verzoeksters stelling dat de tekorten op een eenzijdige en subjectieve manier werden bepaald door de leertrajectbegeleider, stelt verwerende partij dat deze laatste integendeel rekening heeft gehouden met de tussentijdse evaluaties en de reflecties van

verzoekster. Het gegeven dat de beoordeling door de lector enigszins afwijkt van de feedback van, is op zich niet volstrekt onredelijk.

Verwerende partij argumenteert verder dat verzoekster uit de verschillende gegevens uit haar de foute conclusie trekt dat de lector zich vergist. Voor het overige meent verwerende partij dat in de huidige stand van de zaak niet moet worden ingegaan op argumenten die in het intern beroep niet werden opgeworpen.

Aan de hand van de verslagen van de kan volgens verwerende partij duidelijk worden gesteld dat verzoekster op de hoogte was van de negatieve feedback die haar doorheen het academiejaar werd gegeven. Ter zake verwijst verwerende partij naar het van de les van 11 mei 2015 en de daaraan gekoppeld ‘onvoldoende’, en naar de eveneens als onvoldoende beoordeelde van 28 mei 2015. De eindbeoordeling door de leertrajectbegeleider sluit hier naar oordeel van verwerende partij op aan, en de bestreden beslissing bevat ter zake een sluitende motivering.

In de mate dat verzoekster opwerpt dat de geëvalueerde attitudes niet in de ECTS-fiche vermeld staan, merkt verwerende partij op dat het een nieuw en dus onontvankelijk middel betreft. Bovendien, zo stelt zij, blijkt uit de ECTS-fiche dat de competenties worden beoordeeld aan de hand van de voorbereiding, uitvoering, vaardigheden en attitudes zoals weergegeven in de kijkwijzer en het beoordelingsformulier

Voor zover het beroep is gesteund op een beweerde schending van de aangehaalde beginselen van behoorlijk bestuur, stelt verwerende partij dat de middelonderdelen onontvankelijk zijn bij gebrek aan duidelijke uiteenzetting van middelen. Louter ondergeschikt weerlegt verwerende partij deze middelonderdelen.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster opnieuw uitvoerig in op haar middelen en de repliek van verwerende partij.

Beoordeling

De Raad brengt vooreerst in herinnering dat het als vaste rechtspraak mag worden beschouwd dat de student geen rechten kan putten uit goede quoteringen voor in voorgaande academiejaren om een vermoeden te doen ontstaan dat ook in navolgende academiejaren een slaagcijfer moet worden toegekend.

De Raad ziet geen reden om het hier anders te zien. Verwerende partij betreft dan ook met recht enkel de prestaties van het huidige academiejaar bij de beoordeling.

Bovendien gaat een hogeronderwijsinstelling haar onderwijsvrijheid niet te buiten wanneer zij in het laatste jaar van een opleiding een specifieke gestrengheid aan de dag legt (RvStvb. 16 augustus 2005, nr. 2005/014). De motieven die de bestreden beslissing in die zin

geeft om haar beoordelingswijze te kaderen, zijn dan ook niet in strijd met enig beginsel van behoorlijk bestuur. Of die gestrengheid binnen de grenzen van de redelijkheid blijft, dient in elk individueel geval te worden beoordeeld.

Voor zover het al niet uitdrukkelijk is opgenomen in de interne regels van de hogeronderwijsinstelling, mag het eveneens als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd de evaluatie van een mentor in beginsel niet doorslaggevend kan zijn, aangezien deze geen deel uitmaakt van de hogeronderwijsinstelling en doorgaans ook geen of onvoldoende zicht heeft op het geheel van de prestaties van de student.

Beoordelingen en quoterings van mentoren hebben in dat licht in principe dan ook een indicatieve waarde, waarbij het aan de evaluator van de hogeronderwijsinstelling toekomt om het examencijfer vast te leggen. Dit uitgangspunt geldt behoudens andersluidende bepalingen in de interne reglementering van de instelling.

In casu blijkt uit de ECTS-fiche dat het eindcijfer voor wordt gegeven door de leertrajectbegeleider. Deze dient het oordeel weliswaar te steunen op de gegevens die aan de hand van de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie beschikbaar zijn, maar het toekennen van het examencijfer komt enkel aan de leertrajectbegeleider toe.

Naast het eindreflectieverslag van verzoekster zelf, liggen er voor de beoordeling van de volgende documenten voor: een verslag van van 11 mei 2015, een verslag van van 28 mei 2015, een beoordelingsformulier van mentor [A.P.], twee beoordelingsformulieren van mentor [C.C.] en de eindsynthese.

Of de tussentijdse synthese zeer positief was zoals verzoekster aangeeft, kan de Raad niet nagaan aangezien geen van beide partijen dit stuk heeft neergelegd.

Een eerste mentorbeoordeling d.d. 20 november 2014 (mentor A.P.) heeft betrekking op Op de aankruislijst bekomt verzoekster beoordelingen van voldoende of beter voor alle onderdelen. De enige werkpunten luiden: “luid praten en niet te snel” en “duidelijke formuleren van je opdrachten”.

Een tweede mentorbeoordeling (mei 2015, mentor C.C.) geeft eveneens beoordelingen van voldoende of beter. Bij, deel scoort verzoekster tweemaal ‘voldoende’, met de opmerking: “durf gerust nog expressiever te zijn in je houding en stem”. Als werkpunten worden vermeld: “tucht”, “vlotter contact met medestagiaires of leerkrachten” en “wees voldoende expressief met je stem en lichaamshouding”.

Verzoekster scoort voor van 11 mei 2015 (evaluatie lector V.D.) ‘onvoldoende’. De taalcompetenties worden hierbij negatief beoordeeld, met de motivering dat lichaamstaal en

mimiek te vlak zijn er verzoekster te weinig enthousiast voor de groep staat. Ook (de student als opvoerder) scoort negatief. De conclusie luidt dat en groei behoeven, waarbij kansen moeten worden gegrepen op kasteelklassen.

Ook voor van 28 mei 2015 (evaluatie lector P.S.) behaalt verzoekster een ‘onvoldoende’. Uit het verslag blijkt vooruitgang voor en ook bij de taalcompetentie, maar met een opmerking over een erg statische lichaamstaal. De conclusie luidt positief voor bemoedigende aanpak en mimiek, negatief voor tempo, gebrek aan differentiatie (veel te sterk leerlinggestuurd en te weinig stimulatie) en lichaamshouding.

Een derde mentorbeoordeling (juni 2015, mentor C.C.) geeft enkele beoordelingen tussen onvoldoende en voldoende, en voor het overige voldoende of beter. Bij de taalcompetenties is vermeld: “wees expressief, gebruik afwisselende mimiek”. Verzoekster scoort opnieuw tweemaal ‘voldoende’ voor Voor

bekomt zij viermaal ‘voldoende’ en viermaal ‘goed’, met de volgende commentaar: *“Je bent een lieve meid die mooi materiaal maakt en zich goed voorbereid[t]. Ideaal voor een braaf eerste of tweede leerjaar. Of als logopediste. Ik vraag me af of je ook een jaar kan volhouden (mentaal en fysiek) in een hoger of moeilijker klas. Maar aan u om dat te bewijzen. Denk goed na over wat je wil en zorg dat je geen ‘burn out’ krijgt.”* De werkpunten zijn de volgende: “differentiatie tijdens de les”, “passend stemgebruik en expressiviteit”, “omgaan met kritiek: doe hier iets mee” en “klasoverzicht behouden en kordaat optreden”.

In het eindreflectieverslag, een stuk van een negental pagina’s, worden meer dan twintig taal- en tikfouten aangeduid, en worden bedenkingen geplaatst bij verschillende passages.

Bij de eindsynthese scoort verzoekster – naast met o.a. die hier gelet op de bepalingen van de bestreden beslissing buiten beschouwing blijft – een ‘onvoldoende’ voor en

Bij vermeldt de lector het volgende:

“Je spreekt luid en articuleert goed.
Je mondelinge taal is voldoende klankzuiver.
Je intonatie is eerder eentonig.
Je staat enthousiast voor de groep tijdens
In is je mimiek eerder vlak. Expressie kwam hier te weinig aan bod.
In je eindreflectie staan zeer veel spelfouten en tikfouten.
Dit maakt een zeer slordige indruk.
Blijf alert voor het spellen van werkwoorden en congruentie bij werkwoorden.
Gelukkig kwamen deze niet voor in materiaal voor de leerlingen of lesvoorbereidingen.”

en bij Attitudes:

“Je scoort in alle attitudes een goed in

In ben je voldoende verantwoordelijk, relationeel gericht en flexibel.

Voor de ander attitudes scoor je een goed.

De mentor én lectoren maken zich wel bezorgd over je draagkracht en uithoudingsvermogen.

Je omgaan met kritiek vormt een probleem.

Je uitlatingen over mentoren, lectoren en situaties wijzen op weinig respect voor de betrokkenen.”

De eindbeoordeling van 9/20 is gesteund op vijf positieve punten, maar ook de volgende werkpunten:

.....

In beide was er een afwisseling tussen goede en minder goede momenten.

Je hebt tijdens en een deel van de lessen in getoond dat je beschikt over een aantal basiscompetenties van de goede leerkracht.

Je bent er echter niet in geslaagd om te groeien in andere competenties.

De lessen wiskunde, spelling, omgang zijn belangrijke werkpunten.

Je belangrijkste uitdagingen liggen in het flexibel omgaan met leerlingen, collega's en externe gegevens.

Positief en met vertrouwen naar een klas toestappen is een basisattitude om te groeien.

Kritisch kijken naar jezelf is hierbij een vereiste.

Overweeg goed of je je kan vinden in ALLE aspecten van het leerkracht zijn.

Denk goed na over je eigen draagkracht.

Je kon ons niet overtuigen dat je startbekwaam bent.”

De Raad kan hieruit vooreerst opmaken dat de prestaties van verzoekster bij wel degelijk bij de beoordeling werden betrokken.

Bovendien kan verzoekster niet worden gevolgd in de stelling dat de verslagen van de mentoren eensluidend positief waren. Daargelaten de aankruising van een ‘voldoende’ of hoger, zijn er tekstueel immers heel wat opmerkingen gemaakt, zeker in, die duiden op belangrijke werkpunten.

De beoordelingen ‘onvoldoende’ van de leertrajectbegeleider staan niet dermate op gespannen voet met de – waarin voor een aantal competenties ook slechts ‘voldoende’ werd aangekruist, wat de eerstvolgend hogere beoordeling is na ‘onvoldoende’ – dat er sprake is van een kennelijke discrepantie die bovendien zonder geloofwaardige motivering zou blijven, mede in het licht van de beoordelingsbevoegdheid die uitsluitend bij de leertrajectbegeleider berust.

Verzoekster focust overigens in haar betoog opvallend sterk op de beoordeling door de mentoren, terwijl de van de lectoren, die telkens ‘onvoldoende’ luidden en evenzeer deel uitmaken van de grondslag voor de eindbeoordeling, grotendeels buiten vizier blijven.

De wijze van beoordeling, waarbij een synthese met een eigen appreciatie wordt gemaakt door de leertrajectbegeleider op basis van woordelijk en door middel van een aankruislijst tot uiting gebrachte beoordelingen door lectoren en mentoren, is naar oordeel van

de Raad voldoende transparant. Het is mogelijk om op basis van de voorliggende gegevens na te gaan of de eindbeoordeling daarin een materiële grondslag kan vinden en of, in voorkomend geval, een afwijkende beoordeling afdoende werd gemotiveerd.

De Raad kan aannemen dat verzoekster het als bijzonder streng ervaart, maar ziet er geen kennelijke onredelijkheid in dat aperte taal- en tikfouten de student ten kwade worden geduid, ook niet wanneer zij enkel voorkomen in het eindreflectieverslag.

Wat de kritiek betreft dat de geëvalueerde attitudes niet in de ECTS-fiche vermeld staan, moet verwerende partij worden bijgevalen dat dit in de huidige stand van de procedure een nieuw en dus onontvankelijk middel is.

Dat verzoekster zich vragen stelt bij de deontologie omtrent de finalisering van de commentaar bij een lesbezoek, kan niet worden beschouwd als een rechtsmiddel.

De materialiteit van de werkpunten die uiteindelijk tot het examencijfer van 9/20 hebben geleid, worden door verzoekster niet of onvoldoende overtuigend tegengesproken.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens, bijzitter

Daniël Cuypers, bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs, secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.304 van 3 september 2015 in de zaak 2015/187

In zake:
tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 10 juli 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaten en, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding Bachelor Chemie.

In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoeker voor het opleidingsonderdeel geen credit.

Verzoeker bleef op 7 en 8 mei 2015 afwezig op de uitvoering van de in het Hij stelt de data uit het oog te zijn verloren, en geen wettiging te hebben voor zijn afwezigheid.

Hij was voor dit opleidingsonderdeel een tweede maal ingeschreven. Bij maatregel van studievoortgangsbewaking wordt aan verzoeker gedurende drie academiejaren geen nieuwe inschrijving toegestaan.

Op 25 juni 2015 stelt verzoeker tegen dit examencijfer intern beroep in.

Daarin worden de volgende grieven uiteengezet:

“Ik zit in het 3de jaar met nog enkele vakken en 12 weken stage voor de boeg. Vervolgens zou ik voor industrieel ingenieur willen gaan, eveneens te [plaats]. Maandag 22/06 besloot de examencommissie dat ik m’n studies niet mag hervatten aangezien ik het opleidingsonderdeel zou moeten trissen wat niet toegelaten is volgens het schoolreglement. De reden tot trissen komt doordat ik de data van het practicum voor dit project niet meteen heb genoteerd ondanks deze duidelijk werden medegedeeld. Ik was dus afwezig voor het practicum van met als gevolg een ‘0’.

De beslissing van de examencommissie kwam hard aan bij mij.

Persoonlijk vind ik ze vrij ruw, zeker nu ik bijna aan de eindmeet ben en hier 4 jaar van mijn leven aan heb besteed. Hierbij wil ik wel benadrukken dat ik de mening(en) van de docenten en directie respecteer en ook enigszins begrijp. Ze komen niet uit het niets.

Ik heb in het verleden al vaker problemen veroorzaakt door nonchalant gedrag en ik besef dat de docenten een beeld krijgen van een onverschillige, [lakse] student.

Die indruk die ik nalaat is niet wie ik werkelijk ben. Ik kamp namelijk met een complexe levenssituatie waar ik vaak geen begin en einde in terug vind. Dat brengt stress en onzekerheid met zich mee waardoor ik soms gewoon tilt sla en niet weet waar te beginnen. Hiermee wil ik enkel suggereren dat het soms enorm vermoeiend en chaotisch is mijn studies zorgvuldig te doorstaan, niet dat dit meteen een excuus is voor de problemen die ik veroorzaak. Ik weet van mezelf dat ik nog veel aan mijn karakter en ingesteldheid moet werken en ik denk dat dat ook de boodschap is van de examencommissie. Ze willen namelijk gedisciplineerde enthousiaste chemiestudenten op de arbeidsmarkt brengen waar ik voorlopig nog niet volledig aan beantwoord. Toch werk ik serieus aan mezelf en leer ik elke dag bij, zeker na het nieuws van afgelopen maandag, de grootste klap in m'n leven.

Los van alles hier boven geschreven, is chemie een van [de] boeiendste en mooiste zaken die ik heb leren kennen sinds mijn volwassenheid. Ik wil en zal me hierin verdiepen en weet dat ik een goed chemicus word.

Met deze brief tracht ik de jury aan te tonen dat ik een hard werkend student ben ondanks dat niet steeds zichtbaar is aan het oppervlak, dat ik bereid ben accurater te handelen en meer structuur in m'n leven te brengen. Een vooral dat ik mee zal instaan om [de hogeschool] positief naar voren te brengen.

Daarom vraag ik naar een mogelijke oplossing om mijn studies alsnog te kunnen hervatten.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep op de zitting van 10 juli 2015, waarbij verzoeker werd gehoord.

De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

“De voorzitter vat de argumentatie van het beroep van de student samen.

De student is niet geslaagd voor het niet-trisbare OO [REDACTED] waarvoor ook geen 2de zittijd mogelijk is. Daardoor krijgt hij nu een definitieve stop-maatregel. De student argumenteert dat hij door privé-omstandigheden zich niet volledig op zijn studies heeft kunnen concentreren.

De student werd door de interne beroepscommissie uitgenodigd om gehoord te worden.

De student is aanwezig.

Verklaring van de student:

Ik ben dom geweest dat ik het OO heb laten liggen. Ik was wel mee met [REDACTED], maar ik heb afspraken gemist. Ik wist niet dat het OO niet-trisbaar was. Er was ook geen band met de groep waarin ik het project moest doen.

Ik krijg dingen niet rond, ik laat soms dingen liggen.

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De punten en de bindende studievoortgangsbepaling blijven behouden.

Motivering van de beslissing:

De student haalt zijn moeilijke levenssituatie aan, maar toont niet aan waarom deze specifiek voor dit opleidingsonderdeel hem parten speelde.

Hij toont verder ook niet aan dat hij, indien hij een nieuwe kans zou krijgen, verandering kan brengen in deze situatie of in wat hij zelf omschrijft als zijn karakter en ingesteldheid. Daardoor wordt een verhoogde kans op slagen bij een derde inschrijving niet aangetoond.

De student slaagde tweemaal niet voor een opleidingsonderdeel waarin hij de beoogde competenties geïntegreerd moet toepassen in een gesimuleerde situatie die sterk aanleunt bij het werkveld. De commissie acht daarom bewezen dat manifest blijkt uit het dossier dat bindende maatregelen voor de student geen resultaat kunnen opleveren.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen stemming: 1 stem voor / 2 stemmen tegen.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoeker betekend bij brief van 16 juli 2015, waarin de beroepsmodaliteiten bij de Raad zijn vermeld.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Verwerende partij betwist niet de formele ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Verzoeker betwist niet de rechtmatigheid van de nulscore voor het opleidingsonderdeel, maar enkel de maatregel van studievoortgangsbewaking die hem de mogelijkheid tot een derde inschrijving ontzegt.

V. De middelen

Wat betreft het verloop van de zitting van de interne beroepscommissie

Verzoeker stelt dat de hoorzitting voor de interne beroepscommissie zeer kort en stressvol was.

Daargelaten dat verzoeker geen middel opwerpt dat zou moeten doen besluiten tot de onregelmatigheid van de behandeling van het intern beroep, stelt de Raad vast dat verzoeker zijn middelen schriftelijk heeft kunnen uiteenzetten en ook mondeling heeft kunnen toelichten.

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op de motiveringsplicht, de zorgvuldigheidsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de bestreden beslissing ten onrechte overweegt dat hij geen specifieke oorzaak aanvoert waarom hij de data voor de praktische proeven was vergeten en hij betwist ook de stelling dat er geen verandering in zijn attitude kan worden vermoed.

Ter zake stelt verzoeker dat hij in zijn intern beroepsschrift duidelijk had uiteengezet dat hij een complexe levenssituatie heeft, waaromtrent hij thans nader toelicht dat het niet enkel gaat om een druk leven maar ook om een strijd op emotioneel, financieel en medisch gebied.

Verder voert verzoeker aan dat de commissie al te snel, op basis van een kort gesprek, tot een oordeel is gekomen. Hij meent geleerd te hebben uit zijn fout en voortaan meer alert te zijn.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat de ECTS-fiche uitdrukkelijk zowel een tweede examenkans als een derde inschrijving uitsluit, dat de bestreden beslissing daar naar verwijst en dat er geen aanwijzingen zijn dat er bij een nieuwe inschrijving meer kansen op succes zouden kunnen zijn.

Wat de afwezigheden betreft, merkt verwerende partij op dat het opvallend is dat verzoeker afwezig is gebleven op de twee dagen dat de praktische proeven doorgingen, maar dat hij de eerstvolgende lesdag wel opnieuw aanwezig was. De verplichte aanwezigheid is volgens verwerende partij afdoende gecommuniceerd en verzoeker erkent de eigen verantwoordelijkheid voor zijn afwezigheid.

Inzake de complexe levenssituatie wijst verwerende partij erop dat er noch medisch, noch financieel of emotioneel enige attestering voorligt waaruit de problemen waar verzoeker gewag van maakt, zouden moeten blijken. Verwerende partij heeft enkel bericht gekregen van het OCMW dat verzoeker zijn resultaten aan de OCMW-raad moet voorleggen en dat hij mogelijk geen ondersteuning meer krijgt indien hij zijn diploma niet behaalt. Aan de ombud heeft verzoeker meegedeeld dat hij alleen woont en dient in te staan voor het eigen huishouden. Dit volstaat voor verwerende partij evenwel niet om aan te nemen dat verzoeker zich in een problematische situatie bevindt.

Beoordeling

Zoals hierboven is vastgesteld, strekt het huidig beroep van verzoeker zich enkel uit tot de opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel.

De ECTS-fiche bepaalt dat de student voor het opleidingsonderdeel moet slagen indien de inschrijving gedurende voorgaande jaren niet heeft geleid tot het behalen van een creditbewijs. Zo niet zal verdere inschrijving worden geweigerd.

Er wordt verwezen naar artikel van het hogeschool onderwijs- en examenreglement (verder: HOE).

Uit lezing van deze bepaling blijkt dat de weigering tot verdere inschrijving geen louter gebonden, maar een discretionaire bevoegdheid is. Het artikel luidt als volgt:

De instelling *kan* verder inschrijving weigeren en is daartoe derhalve niet verplicht. Uit het dossier blijkt dat te dezen de ombud het dossier van verzoeker met het oog op een afwijking aan de examencommissie heeft voorgelegd, en dat ook de interne beroepscommissie hiervan op de hoogte was.

De Raad is van oordeel dat de voorwaarde “wanneer een student er gedurende twee academiejaren niet in slaagde om een creditbewijs te behalen” moet worden toegepast met oog voor de concrete gegevens van het dossier.

Bij de beoordeling van die gegevens kan de Raad er niet aan voorbijgaan dat het hier een opleidingsonderdeel betreft waarvoor per academiejaar geen tweede examenkans openstaat en verzoeker in een vorig academiejaar bovendien een examencijfer van 9 op 20 heeft behaald.

In het licht daarvan, alsook van de vaststelling dat het niet-verwerven van een credit te dezen is toe te schrijven, niet aan het inhoudelijk tekortschieten van verzoeker aan de beoogde competenties, maar wel aan een sanctionering van een afwezigheid met een nulscore, vormt de louter prospectieve overweging dat verzoeker bij een derde inschrijving geen betere kansen op slagen zou hebben, *in casu* geen afdoende motivering voor de weigering tot verdere inschrijving.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de bestreden beslissing.

2. Het bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing met in acht name van de bovenvermelde vaststellingen, en doet zulks uiterlijk op 11 september 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.305 van 3 september 2015 in de zaak 2015/194

In zake:
tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 juli 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaten en, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding Bachelor Lager Onderwijs. In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoekster voor het opleidingsonderdeel een examencijfer van 9/20.

Op 26 juni 2015 stelt verzoekster tegen dit examencijfer intern beroep in. Daarin worden de volgende grieven uiteengezet:

“(…)

Ik heb mijn teruggekregen en heb een 9/20. Omdat ik niet akkoord ga met deze punten, wil ik graag intern beroep aantekenen.

Het betreft BC 5 (o.a.). Voor dit onderdeel heb ik een onvoldoende met als commentaar dat ik tijdens reflecties weinig ‘kritiek’ op mezelf geef, ik zelden tot een oorzaak of verbetering kwam en dat ik te oppervlakkig reflecteer.

Ik ben het hier echter niet mee eens. Ik heb iedere dag mijn dagreflecties ingevuld. Deze tonen aan dat ik dagelijks reflecteer en kritisch nadenk over mijn eigen kunnen en doen. Ik ben tijdens de op verschillende onderdelen gestegen van een voldoende naar een goed, dit geeft aan dat ik wel tot verbetering kwam. Ten slotte heb ik mijn ook in dit klasje gedaan. Tijdens deze heb ik nooit commentaar gekregen op mijn zelfevaluatie, terwijl het dezelfde mentor was en ik evalueerde op exact dezelfde manier als in mijn zelfstandige Ook in vorige

..... (eerste en tweede jaar PBLO) heb ik nooit commentaar gekregen op dit onderdeel. Mijn mentor heeft mij tijdens de hier ook nooit over aangesproken en heeft dit pas aangehaald bij het eindgesprek.

Gebaseerd op deze feiten wil ik een heroverweging van de beslissing.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep op de zitting van 9 juli 2015, waarbij verzoeker werd gehoord.

De beroepscommissie komt tot de volgende beslissing:

“De voorzitter vat de argumentatie van het beroep van de student samen.

De student werd door de interne beroepscommissie uitgenodigd om gehoord te worden.

De student is aanwezig.

Verklaring van de student:

Op het moment dat ik mijn kreeg en verslag gaf, zag ik twee onvoldoendes. Voor voorbereiding is dit terecht. Voor reflectie is dit geheel onverwacht. Pas tijdens het eindgesprek na de zelfstandige zei de mentor dat dit beter kon. Nu pas zagen zij dat ik kritisch reflecteerde over mezelf. Dit was ook zo terug te vinden in het eindverslag van de LTB. Ik vind het jammer omdat hier nooit iets van werd gezegd tijdens de Hier was niet naar gekeken of gevraagd. Ik had het idee dat dit tekstje niet over mij ging. Ik snapte ook niet dat werd gezegd dat ik hierdoor groeikansen liet liggen. Dit terwijl de mentor had aangegeven voordien dat ik erg gegroeid was. Tijdens mijn reflecteren zou ik zelden tot een oorzaak komen waardoor ik niet kon verbeteren. Maar ik heb veel geleerd en ben gegroeid. Daarom dacht ik dat het verslag niet helemaal klopte.

Voorbeeld van groei: gedeelte als opvoerder of organisator was beter, en zo omschreven. Vb. organisatorisch vooruit denken, plannen, communiceren, klas houden.

De verrassing van de reflectievaardigheden: is enkel tijdens het eindgesprek aan bod gekomen. Ervoor zat ik samen met de mentor. Toen vroeg ik verduidelijking, en mentor en zorgleerkracht zouden dit later toelichten. Het gesprek was goed verlopen. Nadien wilde de mentor hiermee niet meer helpen.

Verklaring [F.R.] (leertrajectbegeleider): zie verklaring via mail.

Aanvullingen [D.K.], opleidingshoofd.

In de kwalitatieve beoordeling van reflectie wordt deze als voldoende beoordeeld. Uiteindelijk haalt ze een onvoldoende. Ook de mentor zelf geeft aan dat de startbekwame leerkracht zichzelf voldoende kritisch kan beoordelen. Hiervan hangt de weerbaarheid van een leerkracht af. Ook de zelfstandige hier is anders dan de eerste leerjaar

De interne beroepscommissie beraadslaagt over de student.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

Het punt blijft behouden.

Motivering van de beslissing:

De commissie stelt vast dat de studente enkel de onvoldoende voor reflectie betwist. Het feit dat zij hierover beperkte tussentijdse feedback van haar mentor kreeg, is op zich geen voldoende reden om te besluiten dat deze score dient aangepast te worden.

Ook het feit dat ze wel tot verbetering kwam tijdens de, kan veroorzaakt worden door een normaal groeiproces of door tips van buitenaf en bewijst dus op zichzelf niet dat de student voldoende in staat is aan kritische zelfreflectie te doen.

Dat de reflectie tijdens de eerste wel voldoende was, betekent niet noodzakelijk dat dat ook het geval is tijdens een zelfstandige In die laatste wordt, als sluitstuk van de opleiding, meer zelfstandigheid van de student verwacht, wat ook betekent dat het verwachte niveau van zelfreflectie hoger kan liggen.

De commissie ziet dus geen reden om het punt aan te passen.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt aan verzoekster betekend bij brief van 16 juli 2015, waarin de beroepsmodaliteiten bij de Raad zijn vermeld.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de formele ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

V. De middelen

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de bepalingen van de ECTS-fiche zijn geschonden.

Eenzijds voert verzoekster aan dat het opleidingsonderdeel volgens de ECTS-fiche wordt beoordeeld door zowel de mentor als de leertrajectbegeleider. Zij stelt te weten dat zij van de mentor een positieve beoordeling heeft gekregen. Die kan volgens verzoekster niet resulteren in een 9/20 wanneer er gemeenschappelijk overleg heeft plaatsgevonden. Verwerende partij toont naar oordeel van verzoekster niet aan dat er een dergelijk overleg is geweest.

Anderzijds meent verzoekster dat er een competentie is beoordeeld die niet in de ECTS-fiche is opgenomen. Zij stelt dat de ECTS-fiche bij de ‘te verwerven competenties’ geen melding maakt van ‘voorbereiding’, maar enkel basiscompetenties en taalcompetenties. ‘Voorbereiding’ behoort volgens verzoekster niet tot een te verwerven basiscompetentie volgens de ECTS-fiche.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij in hoofdorde dat het middel onontvankelijk is omdat het in de interne beroepsprocedure niet werd opgeworpen.

Ondergeschikt stelt verwerende partij dat het overleg tussen mentor en leertrajectbegeleider wel degelijk heeft plaatsgevonden en dat dit blijkt uit de visie van de mentor waarnaar het verslag van de leertrajectbegeleider verwijst; zij argumenteert verder dat de eindbeslissing hoe dan ook pas tot stand is gekomen na contacten met zowel verzoekster als de mentoren.

Wat de vermelding van de competentie inzake voorbereidingen in de ECTS-fiche betreft, wijst verwerende partij op de rubriek ‘leerdoelen’, waarin is vermeld: “*De student behaalt de*

doelen of basiscompetenties op vlak van de voorbereiding, uitvoering, vaardigheden en attitudes zoals weergegeven op de kijkwijzer en het beoordelingsformulier.”

In de *wederantwoordnota* dupliceert verzoekster met betrekking tot de ontvankelijkheid van het middel dat zij pas in de motivering van de bestreden beslissing heeft gelezen dat zij enkel de onvoldoende voor ‘reflectie’ betwist, en dat zij pas toen kon weten dat de beslissing tot toekenning van de 9/20 op verschillende onvoldoendes is gesteund. Het is, nog steeds volgens verzoekster, dan ook voor het eerst in de bestreden beslissing dat kon worden vastgesteld dat met de onvoldoende voor ‘vorbereiding’ rekening werd gehouden om tot het eindcijfer te komen. Zij stelt dat het middel aldus gericht is tegen de bestreden beslissing, en bijgevolg niet nieuw en evenmin onontvankelijk.

Daarnaast stelt verzoekende partij dat verwerende partij erkent dat ‘vorbereiding’ niet als een te verwerven competentie in de ECTS-fiche is vermeld. De vermelding in de ECTS-fiche slaat volgens verzoekster op de vorbereiding, uitvoering enz. van de basiscompetenties.

Ten slotte blijft verzoekster bij haar standpunt dat er geen overleg tussen leertrajectbegeleider en mentor is aangetoond.

Beoordeling

Bij de competenties die uitdrukkelijk in de ECTS-fiche zijn vermeld, is onder meer bepaald dat de bachelor in het onderwijs: lager onderwijs vertrekkende vanuit de beginsituatie van de klasgroep en de individuele leerling en de eindtermen en leerplannen concrete doelstellingen formuleert, en passende leerinhouden, leermiddelen, werk- en groeperingsvormen selecteert.

Het komt de Raad voor dat deze competentie in belangrijke mate haar beslag vindt in de lesvoorbereidingen die de student moet opstellen.

Op alle evaluatiedocumenten staat het opstellen van voorbereidingen uitdrukkelijk vermeld en verzoekster is daarop ook steeds beoordeeld.

Ter zake kan vooreerst worden verwezen naar [REDACTED] in het aspect [REDACTED] op het [REDACTED]. In de tussentijdse synthese wordt het aspect ‘vorbereiding’ als ‘onvoldoende’ beoordeeld, met onder meer als opmerking: *“inhouden in je vorbereiding noteren”*. In het verslag van de [REDACTED] van 23 april 2015 staat bij ‘vorbereidend werk’: *“Blijf zoeken naar een duidelijk gestructureerde lesvoorbereiding. Mentor geeft aan dat ze soms te weinig info bevatten. Schrijf je vorbereidingen meer gedetailleerd uit.”* Een gelijkaardige opmerking wordt geformuleerd op het verslag bij de [REDACTED] van 28 mei 2015. Op de eindsynthese van de lector ten slotte staat bij het criterium ‘vorbereiding’, waarvoor verzoekster een ‘onvoldoende’

scoorde, onder meer als motivering: “*Soms waren lesvoorbereidingen te summier om een duidelijk beeld van de les te vormen.*”

Dat het aspect ‘voorbereidingen’, met daarin ook de lesvoorbereidingen, bij de quoterings wordt betrokken, kan derhalve voor verzoekster bezwaarlijk iets nieuws zijn geweest.

Overigens blijkt uit de notulen van de hoorzitting van de interne beroepscommissie – die door verzoekster ter zake niet worden tegengesproken – dat zij heeft verklaard dat zij ‘twee onvoldoendes’ heeft gezien en dat dit “*voor voorbereiding [] terecht [is]*”.

Het argument van verzoekster als zou zij pas met de bestreden beslissing kennis hebben genomen van de beoordeling van de lesvoorbereidingen in het geheel van het criterium ‘voorbereiding’ kan derhalve niet overtuigen.

Evenmin valt in te zien waarom verzoekster niet in de mogelijkheid zou zijn geweest om de onvoldoende voor voorbereiding, eerder dan ze als ‘terecht’ te omschrijven, in het intern beroep ook aan de kaak te stellen.

Thans is het middel nieuw, en derhalve onontvankelijk.

Tweede middel

Verzoekende partij steunt een tweede middel op een schending van de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat zij slaagde voor alle basiscompetenties op één na. In haar intern beroep heeft zij de onvoldoende voor basiscompetentie 5 ‘zelfreflectie’ bekritiseerd. Zij stelt dat zij hiervoor tijdens de eerste wel een voldoende behaalde, alsook in het van 23 april 2015, terwijl de competentie in het van 28 mei 2015 niet werd beoordeeld.

Aldus, zo stelt verzoekster, is het pas in de eindsynthese dat zij plots een onvoldoende krijgt. De motivering die de bestreden beslissing ter zake heeft gegeven, gaat volgens verzoekster voorbij aan enerzijds het feit dat de eerste ook meetelt voor het eindcijfer en anderzijds het feit dat de onvoldoende niet blijkt uit de en derhalve niet feitelijk onderbouwd is.

In de *antwoordnota* werpt verwerende partij vooreerst tegen dat het middel onontvankelijk is, omdat verzoekster op de hoorzitting van 9 juli 2015 heeft erkend dat de beoordeling ‘onvoldoende’ voor lesvoorbereiding terecht is. Dit aspect volstaat volgens verwerende partij omdat de bestreden beslissing tot de quoterings van 9/20 komt, zodat het middel niet kan leiden tot de vernietiging van die beslissing.

Tweedens, stelt verwerende partij, kan de Raad zich niet in de plaats stellen van de onderwijsinstelling en kan enkel een vastgestelde kennelijke onredelijkheid tot nietigverklaring leiden.

Ten gronde repliceert verwerende partij dat het argument van de gelijkaardige reflectie als bij de eerste geen steek houdt, omdat beide een andere invulling hebben en verzoekster niet heeft aangetoond op een hoger niveau te kunnen reflecteren.

Ook het argument dat verzoekster pas bij de eindsynthese iets zou hebben vernomen omtrent een onvoldoende voor de betrokken basiscompetentie, wordt door verwerende partij tegengesproken. Zij wijst erop dat in de verschillende verslagen, zowel van de mentor als van de leertrajectbegeleider, wordt gewezen op een onvoldoende kritische ingesteldheid.

Verwerende partij verwijst naar een reeks opmerkingen inzake de lesvoorbereidingen, gaande van de inloopweek tot latere verslagen, alsook naar verschillende opmerkingen over basiscompetentie 5. In het eindreflectieverslag heeft verzoekster overigens zelf toegegeven dat zij zich enorm heeft toegespitst op het klashouden en dat ze zichzelf daardoor op andere vlakken minder heeft ontwikkeld. De mentor betreft die keuze ook bij de commentaar inzake zelfreflectie.

In de *wederantwoordnota* voert verzoekende partij aan dat uit de repliek van verwerende partij blijkt dat deze laatste het mis heeft wat de samenstelling van het opleidingsonderdeel betreft.

Verder wijst verzoekster erop dat in de antwoordnota ‘voorbereiding’ en ‘reflectievaardigheid’ voortdurend door elkaar worden gehaald, en dat nog steeds niet is aangetoond dat de onvoldoende voor reflectievaardigheid eerder aan bod kwam dan bij de eindbeoordeling.

Beoordeling

Verzoekster bestrijdt met dit middel, zoals zij dit deed in het intern beroep, de quoterings ‘onvoldoende’ die zij kreeg voor basiscompetentie 5. Het gegeven dat een andere onvoldoende – met name voor voorbereiding – ondertussen definitief is geworden, ontnemt verzoekster niet het recht of het belang om de quoterings voor basiscompetentie 5 te betwisten. Immers, indien de Raad zou overgaan tot vernietiging van de bestreden beslissing wat dat aspect betreft, dan zal het aan het bevoegde orgaan van verwerende partij toevallen om een nieuwe beslissing te nemen inzake de gepaste cijfermatige vertaling van de beoordelingen. Het middel is ontvankelijk.

Aangezien de bestreden beslissing op dit punt duidelijk formeel gemotiveerd is, onderzoekt de Raad navolgend enkel de materiële motiveringsplicht, zoals door verzoekster ook als rechtsgrond voor het middel is aangegeven.

De Raad vermag enkel acht te slaan op de stukken die door partijen zijn voorgelegd.

Inzake basiscompetentie 5 leest de Raad in het dossier het volgende:

- Eerste [REDACTED], tussentijdse synthese (zonder cijfer) door de lector (stuk 4 bundel verzoekster). Beoordeling ‘voldoende’, met als toelichting: *“je schreef een voldoende zelfreflectie. Ook je mentor scoort hier ‘voldoende’. Je beschrijft ‘creativiteit’ hier als een kwaliteit. Toch geeft je mentor dit aan als leerpunt. Hoe verklaar je dit?”*
- Beoordelingsformulering [REDACTED] (stuk 5 administratief dossier) van de mentor.
 - o 2.5.1 (analyseert de eigen lessen kritisch kan reflecteren en indien nodig alternatieven bedenken): ‘voldoende’
 - o 2.5.4. (in dagelijkse reflecties rapporteert de student, haalt oorzaken aan en formuleert mogelijke alternatieven): ‘voldoende’
 - o 4.5.1 (is kritisch ingesteld; hij tracht objectief te zijn, stelt zichzelf en zijn omgeving in vraag en kan een gefundeerd standpunt innemen): ‘voldoende’
- Verslag [REDACTED] 23 april 2015 (stuk 5 bundel verzoekster): basiscompetenties 5, 6, 7, 8 en 9 beoordeling ‘voldoende’ met als opmerking: *“Zorg steeds voor een duidelijke communicatie met de zorgleerkracht”*
- Verslag [REDACTED] 28 mei 2015 (stuk 6 bundel verzoekster): basiscompetenties 5, 6, 7, 8 en 9 geen beoordeling en geen commentaar die betrekking heeft op reflectievaardigheid.
- Beoordelingsformulering [REDACTED] (stuk 7b administratief dossier) van de mentor.
 - o 2.5.1 (analyseert de eigen lessen kritisch kan reflecteren en indien nodig alternatieven bedenken): ‘onvoldoende’
 - o 2.5.4. (in dagelijkse reflecties rapporteert de student, haalt oorzaken aan en formuleert mogelijke alternatieven): ‘onvoldoende’, met als commentaar voor beide aspecten: *“Tijdens reflecties kwam er weinig ‘kritiek’ van jezelf. Je reflecteerde enkel op het klashouden. Wanneer we aangaven dat er iets niet vlot liep, kwam je zelden tot een oorzaak of verbetering”.*
 - o 4.5 (is kritisch ingesteld; hij tracht objectief te zijn, stelt zichzelf en zijn omgeving in vraag en kan een gefundeerd standpunt innemen): ‘onvoldoende’, met als commentaar: *“Durf kritisch te zijn over alle aspecten. Loopt er iets niet zoals je wilt, kan het alleen beter worden wanneer je dit aan jezelf en andere wilt toegeven.”*

- Eindsynthese van de lector: basiscompetentie 5 beoordeling ‘onvoldoende’, met als toelichting: *“Je mentoren geven duidelijk aan dat tijdens reflecties weinig ‘kritiek’ van jezelf kwam. Je reflecteerde enkel op het klashouden. Wanneer je mentoren aangaven dat er iets anders niet vlot liep, kwam je zelden tot een oorzaak of verbetering. Er was sprake van een oppervlakkige reflectie. Zelf geef je aan dat het kritisch reflecteren thuis wel lukt (cf. eindgesprek). Het is pas tijdens het eindgesprek dat je mentoren echt van jou horen waarover je niet tevreden bent en waaraan je nog wil/moet werken. Pas dan geef je aan waar je leerpunten liggen. Dit is te laat, [verzoekster]. Hierdoor heb je kansen laten liggen om tijdens je te groeien, stap voor stap.”*

Uit deze stukken blijkt dat verzoekster bij aanvang van het opleidingsonderdeel voor zelfreflectie steeds ‘voldoende’ heeft gescoord (niet lager, maar ook niet hoger).

In tegenstelling tot wat verzoekster aanvoert, is het evenwel niet pas in het syntheseverslag dat ter zake negatieve opmerkingen worden gemaakt of dat een ‘onvoldoende’ wordt toegekend. Voorafgaand reeds, in het beoordelingsformulier van de mentor, worden alle doelstellingen of competenties met betrekking tot zelfreflectie als ‘onvoldoende’ beoordeeld. Uit de toelichting blijkt bovendien dat verzoekster hier in voorgaande gesprekken ook reeds op is aangesproken. De commentaar en beoordeling van dit mentorverslag worden door verzoekster niet overtuigend bekritiseerd.

Verzoeksters stelling, dat de eindbeoordeling wat dit aspect betreft door geen enkel stuk zou zijn onderbouwd, mist bijgevolg feitelijke grondslag.

Het middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoekster neemt een derde middel uit het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij voor slechts één basiscompetentie een onvoldoende kreeg (daar volgens verzoekster de voorbereiding geen te verwerven competentie is) en dat het verwerven van op één na alle basiscompetenties, niet kan resulteren in een 9/20.

Verzoekster is van oordeel dat zij door de leertrajectbegeleider werd gestraft omdat zij tijdens de zelfstandige met hem een discussie was aangegaan.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij in hoofddorde dat dit een nieuw middel is, dat derhalve onontvankelijk moet worden verklaard.

Ondergeschikt stelt verwerende partij dat het middel feitelijke grondslag mist, nu verzoekster op twee onderdelen met een ‘onvoldoende’ werd beoordeeld, en niet op slechts één.

Bovendien is nergens bepaald dat het behalen van (slechts) één onvoldoende volstaat om te kunnen slagen voor de

Tot slot ontkent verwerende partij dat de beoordeling ‘onvoldoende’ het gevolg is van één discussie – wat overigens evenmin in het intern beroep werd opgeworpen.

In de *wederantwoordnota* doet verzoekster nog gelden dat uit het intern beroep minstens impliciet blijkt dat zij het resultaat onredelijk vindt. Zij voegt er nog aan toe dat zelfs in geval van twee onvoldoendes, de 9/20 nog steeds kennelijk onredelijk is.

Beoordeling

In de beoordeling van het eerste en het tweede middel is komen vast te staan dat verzoekster in het intern beroep de beoordeling ‘onvoldoende’ voor ‘voorbereiding’ niet heeft betwist, en dat de ‘onvoldoende’ voor zelfreflectie afdoende materiële grondslag vindt in het dossier opdat deze kan standhouden.

In de mate dat verzoekster opwerpt dat het kennelijk onredelijk of onevenredig is om met één onvoldoende een 9/20 te bekomen, mist het middel derhalve, indien het ontvankelijk zou worden verklaard, feitelijke grondslag.

Het middel dat ook twee onvoldoendes in redelijkheid geen examencijfer van 9/20 kunnen schragen is voor het eerst opgeworpen in de *wederantwoordnota*, is derhalve ontegensprekelijk laattijdig en dus onontvankelijk.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens, bijzitter

Daniël Cuypers, bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs, secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 8 september 2015

Arrest nr. 2.312 van 8 september 2015 in de zaak 2015/161

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 26 juni 2015 waarbij aan de verzoeker een 8/20 behaalt voor het opleidingsonderdeel '■■■■' en de beslissing van de interne beroepscommissie van 13 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mr. ■■■■, die verschijnt voor de verwerende partij, werd gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in het onderwijs: Secundair Onderwijs.

Voor het opleidingsonderdeel '■■■■' bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 juni 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 13 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat uit het dossier dat de opleiding bijbrengt blijkt dat de stagebegeleiders en –mentoren voldoende begeleiding en evenwichtige feedback hebben gegeven. Ze merkt op dat uit de verschillende verslagen van de talrijke observaties, de verschillende beoordelingsformulieren en het syntheserapport – die allemaal gedetailleerd zijn uitgewerkt – blijkt dat de studente tekorten toonde in het voorbereiden van de lessen, de basiscompetenties begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen, inhoudelijk expert-leerstofkeuze en organisator. Volgens de interne beroepscommissie kon de examencommissie

op basis hiervan en met toepassing van de cesuurbepaling redelijkerwijze besluiten tot een cijfer van 8/20. Vervolgens stelt de interne beroepscommissie dat het feit dat een studente slaagt in een theoretisch kennisexamen nog niet impliceert dat de studente deze kennis ook kan aanbrengen tijdens de stage in een klassituatie. Volgens haar hebben de tekorten op het vlak van de basiscompetentie inhoudelijk expert vooral betrekking op de praktijkvaardigheden. Daarnaast benadrukt de interne beroepscommissie dat de opleiding in verschillende kansen voorziet om praktijkvaardigheden in te oefenen, zoals bijvoorbeeld de projecten Hierbij wordt opgemerkt dat de opleiding toewerkt naar ondernemende studenten die zelf initiatief nemen en probleemoplossend kunnen werken. Zo wordt van studenten verwacht dat ze bij eventuele tekorten in praktijkvaardigheden zelf het initiatief nemen om deze vaardigheden te versterken. Ten slotte wijst de interne beroepscommissie erop dat de stagebegeleiders en –mentoren professioneel en objectief te werk gingen bij het observeren en beoordelen van het functioneren van de studente in de klas.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 14 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in op 16 juli 2015 bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een gebrekkige begeleiding alsook op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat er geen rekening is gehouden met alle stages. Volgens haar werden de stages van november en van niet in rekening gebracht. Daarnaast merkt ze op dat er heel wat mondelinge afspraken en deadlines tussen haar en de mentoren niet werden nageleefd door de mentoren. Voorts stelt verzoekende partij dat verwerende partij haar laattijdig informatie heeft gegeven in verband met de praktijklessen. Volgens haar werd pas in maart van de derde opleidingsfase vermeld dat ze initiatief moest nemen. Dit gebeurde niet eerder tijdens een opendeurdag, bij het inschrijvingsmoment of tijdens de eerste en tweede opleidingsfase. Vervolgens stipt verzoekende partij aan dat ze moeilijk voor een kan staan

doordat ze weinig praktijkervaring heeft. Daarnaast benadrukt ze dat er tijdens de opleiding niet veel tijd besteed is aan vakdidactiek. Ook stelt ze dat in het eerste jaar de vaklectoren moesten uitleggen hoe ze een lesvoorbereidingsformulier moeten invullen, wat niet gebeurd is. Ten slotte vindt de verzoekende partij dat verwerende partij kort door de bocht gaat door te zeggen dat ze gezegd zou hebben dat álle mentoren en begeleiders haar viseren omdat ze een vrouw is in een mannenbastion. Zij meent dat het niet de eerste keer is dat haar woorden verdraaid worden.

Verwerende partij stelt vooreerst dat zowel de novemberstage als de buitenlandse stage van verzoekende partij in rekening werden gebracht. Zij merkt hierbij op dat het niet zo is dat omdat de novemberstage relatief goed verliep (ook al waren er manifeste werkpunten), zulks automatisch betekent dat het eindresultaat voor het opleidingsonderdeel voldoende moet zijn. Ze benadrukt dat zowel de positieve punten als de werkpunten vanaf de eerste stageperiode door zowel lectoren als mentoren opgemerkt en gecommuniceerd werden met verzoekende partij. Volgens haar was er daarna onvoldoende groei aanwezig waardoor verzoekende partij niet beantwoordt aan het vereiste eindniveau. Verder stelt de verwerende partij dat verzoekende partij voor haar buitenlandse keuzestage een positieve boordeling van de mentor ter plaatse kreeg, en dat de bezoekende lector zowel positieve punten als werkpunten zag. Volgens haar kan deze keuzestage de werkpunten van de reguliere stage niet compenseren omdat beide stages een ander doel hebben.

Vervolgens merkt verwerende partij op dat als het al zo zou zijn dat verzoekende partij onvoldoende begeleiding mocht krijgen, zij niet aantoont dat zij dit tijdig gemeld zou hebben aan de opleiding. In dit verband wijst verwerende partij ook naar de rechtspraak van de Raad. Zij meent dat de verzoekende partij niet naar genoeg van recht bewijst dat de begeleiding gebrekkig zou zijn geweest, laat staan in de mate dat dit een invloed gehad heeft op de evaluatie.

Daarnaast betwist de opleiding dat zij niet genoeg praktijklessen verzorgt. Zo verwijst ze naar vb. de projecten [...] waarin heel wat praktijkvaardigheden werden ingeoeffend. Ook merkt verwerende partij op dat van studenten verwacht wordt dat ze, bij eventuele tekorten in praktijkvaardigheden, zelf initiatief nemen om deze vaardigheden te versterken. Volgens haar werd dit advies ook gegeven aan verzoekende partij tijdens de stageperiode.

Voor twee van de grieven van verzoekende partij, met name wanneer zij stelt dat zij moeilijk voor een [...] kan staan doordat ze weinig praktijkervaring heeft en dat de vaklectoren in het eerste jaar moesten uitleggen hoe ze een lesvoorbereidingsformulier moesten invullen, wat zij niet hebben gedaan, werpt verwerende partij vooreerst op dat dit voor het eerst op extern

beroep wordt aangebracht zodat het onontvankelijk is. Voorts stelt ze dat deze beweringen niet bewezen worden, en ziet ze niet in op welke manier dit een invloed heeft gehad op de evaluatie van het opleidingsonderdeel.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat zij niet inziet waar verzoekende partij leest dat zij verkeerd geciteerd wordt omtrent *“alle mentoren en begeleiders”*.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij vooreerst dat het advies om haar tekort in praktijklessen weg te werken haar gegeven werd op 12 maart 2015, na haar eigen opmerking dat ze te weinig ervaring had. Zij merkt op dat de lector voorstelde dat ze in haar ‘vrije lesuren’ de basisvaardigheden van praktijk ging oefenen in het praktijkhuis van de stageschool. Zij stelt dat ze deze uren gebruikt heeft voor andere taken. Bovendien mag een stagiair, omwille van de veiligheid, niet alleen in een werkhuis van de stageschool staan. Daarnaast stelt verzoekende partij dat een lector tegen verschillende medestudenten gezegd heeft “dat hij liever geen meisjes in zijn les heeft”. Vervolgens stelt ze vast dat bij de antwoordnota de stagebeoordeling van de lokale stagementor op [REDACTED] ontbreekt en dat het doel van de keuzestage en de reguliere stage voor haar hetzelfde was. Ten slotte merkt ze op dat ook enkele medestudenten vragen hebben rond de vakdidactiek.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

De Raad stelt vast dat de bewering van verzoekende partij dat de november-stage en de stage te [REDACTED] niet in de beoordeling werd betrokken geen steun vindt in de stage-evaluatie. In deze stage-evaluatie wordt melding gemaakt van de positieve beoordeling van de buitenlandse stage door de mentor ter plaatse, waarvan de Raad vaststelt dat deze ook werkpunten bevat. Deze wordt daarenboven afgewogen tegen de evaluatie door de bezoekende lector, die naast positieve punten een belangrijk aantal werkpunten bevat. De in beide verslagen opgenomen werkpunten zijn niet in tegenspraak met de in de overige beoordelingsverslagen opgenomen aandachtspunten. De Raad stelt tevens vast dat bij de globale beoordeling met de keuzestage rekening is gehouden, doch dat – zo blijkt uit de stage-evaluatie- deze vooral door de lokale mentor positief geëvalueerde keuzestage de werkpunten vanuit de reguliere stage niet kan compenseren, omdat de reguliere stage versus de keuzestage een ander doel heeft.

Wat de door de verzoeker aangehaalde november-stage betreft, stelt de Raad vast dat zowel de bezoekende lector “[REDACTED]” als de bezoekende lector “[REDACTED]” in hun verslag, naast de positieve

punten, een niet onaanzienlijk aantal werkpunten hebben vermeld. Deze zijn niet met elkaar in tegenspraak en liggen eveneens in het verlengde van andere beoordelingen van de stage-opdrachten die de Raad in het dossier aantreft.

De in globa positieve beoordeling van de novemberstage werd door verwerende partij niet buiten beschouwing gelaten, maar de Raad stelt vast dat het “■■■■” als onvoldoende werd beoordeeld. De Raad acht het in casu niet onredelijk dat, de ook tijdens de novemberstage aangehaalde werkpunten en de terugkeer van analoge werkpunten tijdens andere stagemomenten in acht genomen, de verzoeker voor het opleidingsonderdeel, ondanks voormelde voldoende, ‘onvoldoende’ scoort. De Raad houdt hierbij rekening met de vaststelling dat de opleiding weliswaar groei vaststelt doch dat zulks niet hoeft te beletten dat de verwerende partij in redelijkheid kan vaststellen dat de verzoeker op het einde van de laatste opleidingsfase inzake de te bereiken competenties, rekening houdend met de geldende cesuurbepaling die niet uitgaat van een gemiddelde score en de evolutie in de loop van het opleidingsonderdeel, het vereiste eindniveau niet haalt.

Wat de aangehaalde evolutie betreft, stelt de Raad vast dat de stage-evaluatie aanhaalt dat zowel de lectoren als de mentoren de positieve punten en werkpunten hebben opgemerkt en besproken met de verzoeker. De Raad treft in de terugkerende punten geen inconsistenties aan, *a fortiori* geen niet verder toegelichte inconsistenties. In het dossier treft de Raad evenmin elementen aan die aanleiding geven tot ernstige twijfel omtrent voormelde overweging uit de stage-evaluatie. Daarnaast stelt de stage-evaluatie dat omtrent de opgemerkte tekorten in de door verzoeker te bereiken basiscompetenties onvoldoende groei is vastgesteld. In het licht van deze vereiste groei acht de Raad het niet onredelijk dat een voldoende beoordeelde stage in het begin van het opleidingsonderdeel een globale onvoldoende voor het stage-opleidingsonderdeel in de weg staat. In het bijzonder in het kader van een stage in de laatste opleidingsfase acht de Raad de overweging relevant dat in hoofde van verzoeker onvoldoende sprake was van gevorderde didactische kwaliteiten en zelfstandigheid als leraar, alsmede dat ondersteuning en bijsturing door mentoren in de klas nodig waren tot op het einde van de reguliere stage voor de onderwijsvakken mechanica en techniek.

Bij het betrekken van de buitenlandse stage in de eindbeoordeling als één van de beoordelingselementen merkt de Raad ook op dat uit de stagewijzer voor het betwiste opleidingsonderdeel andere doelstellingen blijken voor de reguliere stage enerzijds en de keuzestage anderzijds. Dit betekent naar het oordeel van de Raad dat deze onderscheiden doelstellingen bij de achtergrond voor de beoordeling van deze stages horen en ook de

doorwerking van deze beoordelingen in de globale eindbeoordeling bepalen. Aldus is de Raad van oordeel dat verzoekende partij niet aannemelijk maakt dat de mate waarin of de wijze waarop de beoordeling van de buitenlandse stage in de eindbeoordeling heeft doorgewerkt de redelijkheid van de eindbeoordeling aantast.

Hoewel verzoeker in het verzoekschrift mondelinge afspraken en deadlines vermeldt, welke door de mentoren niet werden nageleefd, waardoor zij in een slecht daglicht is gesteld, brengt zij geen elementen aan die deze stelling aannemelijk maken noch waaruit zou blijken dat zij de opleiding hieromtrent heeft ingelicht. In het verzoekschrift op intern beroep merkt verzoeker trouwens zelf op hieromtrent geen bewijs te kunnen leveren.

Daarnaast merkt de Raad op dat, zo de verzoeker met deze vermelding aangeeft dat zij gebrekkig begeleid is, een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrekkige begeleiding, behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarvan de directe impact op de negatieve evaluatie duidelijk is.

Ook wat de door de verzoekende partij aangehaalde laattijdige informatie met betrekking tot de praktijklessen betreft, moet de Raad, in het bijzonder in het licht van hetgeen is opgenomen in het tweede en het derde gedachtenstreepje onder “Besluit van de stagecommissie” in het verslag van de extra stagecommissie van 3 juli 2015, vaststellen dat verzoekende partij geen elementen aanbrengt die de aannemelijkheid van deze bewering, noch de mate waarin voormelde laattijdigheid de regelmatigheid van de evaluatie zou hebben beïnvloed, ondersteunen.

De Raad dient hetzelfde vast te stellen wat de opmerking in het verzoekschrift betreft – waaromtrent niet uit het dossier blijkt dat zij door de verzoeker eertijds is gesignaleerd aan de opleiding – dat de opleiding niet veel tijd besteedt aan vakdidactiek.

Naar het oordeel van de Raad is de opmerking betreffende het gebrek aan praktijkervaring, waardoor verzoeker moeilijk voor een ■■■ kan staan, voor het eerst voor de Raad aangebracht, waardoor de Raad deze opmerking niet in de beoordeling kan betrekken. Hetzelfde geldt met betrekking tot de opmerking over de lesvoorbereidingsformulieren.

Ten slotte leest de beslissing van de interne beroepscommissie als volgt: *“De studente voelt zich als meisje geïsoleerd in de overwegend door mannen bevolkte opleiding. Maar dat aanvoelen vindt geen grond in de beoordelingen van haar begeleiders. Integendeel, de verschillende beoordelingsformulieren wijzen erop dat de stagebegeleiders en de stagementoren professioneel en objectief te werk gingen bij het beoordelen van het functioneren van de studente in de klas”*.

Hiermee antwoordt de beroepscommissie onder meer op de volgende passage uit het verzoekschrift op intern beroep: *“Het laatste punt dat ik wil voorleggen, is mijn gevoel bij de manier waarop meisjes behandeld worden in de technische richtingen. Doorheen de opleiding kreeg ik steeds het gevoel dat ik het gemakkelijker zou hebben gehad, moest ik een jongen zijn geweest”*.

In het verzoekschrift voor de Raad haalt verzoeker aan dat de instelling kort door de bocht gaat door te zeggen dat zij gezegd zou hebben dat alle mentoren en begeleiders haar viseren omdat zij een vrouw is in een mannenbastion en dat het niet de eerste keer is dat haar woorden verdraaid worden.

De Raad kan in de overwegingen van de interne beroepscommissie geen grond voor deze bewering van verzoeker vinden, die zij ook niet door andere elementen onderbouwt. Evenmin vindt de Raad in het dossier elementen waaruit blijkt dat de woorden van verzoeker verdraaid zijn. In hoeverre verzoeker met de overweging in het verzoekschrift wenst aan te geven dat zij niet op gelijke wijze is beoordeeld als mannelijke studenten kan de Raad geen gegevens in het dossier aantreffen die deze bewering in redelijkheid aannemelijk maken. De Raad merkt hierbij op dat verzoeker in het verzoekschrift op intern beroep aangeeft – aan de hand van een aantal vragen – dat ze een ongelijke behandeling van haar als vrouwelijke student niet kan bewijzen.

Al de voorgaande overwegingen in acht genomen is de Raad van oordeel dat het verzoek niet gegrond is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel

De

Groote

Arrest nr. 2.339 van 22 september 2015 in de zaak 2015/167

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 10 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

[REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, en [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor onderwijs: secundair onderwijs: Engels-geschiedenis’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ bekomt verzoekende partij de score ‘FR’.

Verzoekende partij stelde op datum van 27 juni 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 10 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie stelde vast dat de opleiding de procedure die het onderwijs- en examenreglement (artikel 128 e.v.) voorschrijft, nauwgezet heeft gevolgd. De interne beroepsbeslissing stelde dat uit het dossier dat de opleiding bijbrengt, blijkt dat het onderzoeksteam een zeer slordige tekst heeft ingediend. De kwaliteit van het werk, zowel

inhoudelijk als vormelijk, laat volgens de beroepscommissie niet toe dat de studenten, ook verzoeker, op basis van dit groepsrapport zouden slagen in de bachelorproef.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de tekst van het groepsrapport en het groepsabstract verschillende letterlijke overnames bevat van een artikel gepubliceerd op het internet en van de masterproef van een-student over hetzelfde onderwerp van het groepsrapport. Er is volgens de beroepscommissie duidelijk sprake van plagiaat, een onregelmatigheid in de zin van artikel 128 van het OER. Als de student de definitieve versie van de teksten niet werd bezorgd voordat hij werd doorgegeven aan de coach, had de student hiervoor moeten aankloppen bij de leden van de onderzoeksgroep. Deze tekortkoming kan de student volgens de beroepscommissie niet verwijten aan de hogeschool en maakt de beslissing van de examencommissie over de onregelmatigheid niet ongeldig.

Verder stelde de interne beroepscommissie vast dat de studenten van het onderzoeksteam volgens het groepsrapport een facebookpagina hebben gemaakt, waardoor alle leden van de onderzoeksgroep zicht hebben op de bijdragen van alle leden. De student heeft op geen moment opgemerkt dat er delen werden overgenomen van auteursrechtelijke teksten zonder bronvermelding. Verder heeft de student na de overhandiging van het rapport aan de coach (3 juni 2015) geen opmerking gemaakt over het feit dat hij de definitieve versie niet kende. Ook stelde de beroepscommissie vast dat de student aanwezig was bij de verdediging van het rapport (lesweek van 15 juni 2015) voor de jury die plaatsvond op basis van het ingediende rapport. Noch voor, noch onmiddellijk na de presentatie heeft de student enig voorbehoud gemaakt voor het feit dat hem niet de definitieve versie van het rapport is bezorgd. Tenslotte hebben de studenten bij de verdediging nog een bijgewerkte versie van het rapport aan de jury aangeboden. De jury nam dat rapport in ontvangst, maar verwittigde de studenten dat enkel met het eerst ingediende rapport wordt rekening gehouden voor de evaluatie van de bachelorproef. Achteraf heeft de coach vastgesteld dat in de verbeterde versie nog een bijkomende tekst is opgenomen, ook zonder bronvermelding. Ook tegen de overhandiging van die bijgewerkte tekst maakte de student geen bezwaar.

Hieruit besloot de interne beroepscommissie dat de student wel degelijk wist of behoorde te weten welke versie van het rapport is overhandigd aan de coach. Van de student mag volgens de beroepscommissie ook worden verwacht dat hij zich ervan vergewiste welke tekstversie naar de coach ging, als niet op 3 juni 2015 – de deadline voor overhandiging – dan toch minstens voorafgaand aan de presentatie van het rapport. De beroepscommissie stelde dat de student het feit dat hem het definitieve rapport niet per e-mail werd bezorgd, niet kan gebruiken om de beslissing van de examencommissie te betwisten.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 10 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 17 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De verzoeker is op het ogenblik van de behandeling van zijn beroep door de Raad in het kader van de tweede examenkans geslaagd voor het opleidingsonderdeel waarop zijn verzoekschrift betrekking had. In de plaats van de bij de eerste examenkans bekomen code “FR” is een credit gekomen. Als gevolg hiervan rijst de vraag of de verzoeker nog over het vereiste belang beschikt. De code “FR” is verzoeker in het kader van de eerste examenkans toegekend als gevolg van een examentuchtprocedure. Het komt de Raad niet voor dat de code zonder meer kan worden beschouwd als het niet geslaagd zijn voor het opleidingsonderdeel, meer in het bijzonder als het niet bereikt hebben van de ermee beoogde competenties. Een voor de verzoeker negatieve examentuchtbeslissing impliceert een sanctie. In die zin neemt het later slagen voor het opleidingsonderdeel het belang dat verzoeker heeft bij het verzoek om vernietiging van de examentuchtbeslissing, niet weg. Zo neemt het in de derde examenperiode behaald hebben van een creditbewijs bijvoorbeeld het morele belang dat de verzoeker ertoe kan hebben aangezet de examentuchtbeslissing aan te vechten, niet weg.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van de eigen richtlijnen (ECTS-fiche/mededeling op Toledo).

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat het departementshoofd in zijn e-mail van 24 juni 2015 aan verzoeker expliciet verwijst naar de aanvullende informatie die de studenten over het opleidingsonderdeel hebben ontvangen via “Toledo”. Aangezien de ECTS-fiche uitdrukkelijk verwijst naar deze aanvullende informatie via Toledo, dient ook deze informatie volgens

verzoeker als bindend te worden beschouwd. In deze aanvullende informatie via Toledo vernam verzoeker dat slechts 1 student de bachelorproef mocht inleveren, en dat dit via e-mail diende te gebeuren, gericht aan de coach. Nog volgens deze aanvullende informatie dienden de overige groepsleden bij deze communicatie in kopie (cc) te worden gezet.

Op 3 juni 2015 diende een medestudent van verzoeker kennelijk een tekst in die als bachelorproef van hun groep moest uitgaan. Verzoeker, noch de andere studenten, werden in kopie gezet van deze e-mail en beschikten dan ook niet over de ingeleverde tekst. Kennelijk bevatte deze tekst geen vermelding van de gehanteerde bronnen. Ondanks de duidelijke richtlijnen van verwerende partij aanvaardde de coach kennelijk het ingediende werk als zijnde de tekst waarop de bachelorproef van onder meer verzoeker diende te worden geëvalueerd. Vervolgens stelde verweerster kennelijk een onregelmatigheid vast in de ingediende tekst en steunde zij zich op deze onregelmatigheid om aan de gehele groep (en dus ook aan verzoeker) de score 'FR' op te leggen en het opleidingsonderdeel niet te evalueren.

Verzoeker is het niet eens met deze beslissing, nu deze genomen werd op basis van een tekst waarvan hij de inhoud niet kende en de welke verwerende partij niet in overweging had mogen nemen nu verzoeker hierbij niet in kopie stond. Verwerende partij dient, aldus verzoeker, de door haar zelf opgelegde regels te respecteren. Verzoeker stelt dat verwerende partij onterecht in de bestreden beslissing stelt dat verzoeker aan haar niet kan verwijten dat hij niet in cc stond van de e-mail. Verzoeker stelt dat het aan het instellingsbestuur is om te controleren of de richtlijnen werden nageleefd, hetgeen zij *in casu* niet gedaan heeft.

In een tweede middelenonderdeel voert verzoekende partij een schending aan van de bepalingen van de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel 'Bachelorproef'. Verzoekende partij stelt dat de presentatie van de bachelorproef, en niet het verslag hiervan, het enige is wat volgens de ECTS-fiche kon en mocht geëvalueerd worden. Verwerende partij diende zich volgens verzoeker dan ook te beperken tot een evaluatie van de mondelinge presentatie van de bachelorproef. Een eventueel vastgestelde onregelmatigheid, conform artikel 128 van het OER van verweerster, opgenomen in de door 1 student ingediende tekst kan er volgens verzoeker dan ook geenszins toe leiden dat het opleidingsonderdeel niet beoordeeld wordt, aangezien de beoordeling volgens de ECTS-fiche enkel betrekking kan hebben op de presentatie.

In haar *antwoordnota* werpt verwerende partij de onontvankelijkheid van het eerste middelenonderdeel op, bij gebrek aan belang. Zelfs indien dit middelenonderdeel gegrond zou worden verklaard, kan dit volgens verweerder enkel betekenen dat er geen regelmatige indiening van de bachelorproef heeft plaatsgevonden en dat het schriftelijke verslag van de

verzoekende partij en haar onderzoeksteam moet worden beschouwd als niet ingediend. Dit zou volgens verweerder dus niets veranderen aan de huidige situatie, waarin er ingevolge de vastgestelde en niet betwiste fraude geen geldige bachelorproef is ingediend en er dus geen resultaat kan worden toegekend.

Wat de gegrondheid van het eerste middelenonderdeel betreft, wijst verwerende partij erop dat de Raad reeds oordeelde dat er aan vorminbreuken door een student geen sancties mogen worden verbonden indien deze niet zijn voorzien in de toepasselijke reglementering. Verwerende partij stelt dat er nergens in het OER, noch in de ECTS-fiche, noch in de bijkomende informatie die via Toledo werd verspreid, sprake is van ook maar enige sanctie die zou worden verbonden aan het niet in kopie opnemen van de andere groepsleden bij het indienen van de bachelorproef. Aan het niet naleven van deze niet-substantiële richtlijn kan volgens verweerder dan ook geen gevolg worden gekoppeld.

Verder stelt verwerende partij dat uit de verslagen van de gesprekken die de ombudsdienst van verweerder met alle groepsleden voerde, blijkt dat de definitieve versie van het ingeleverde werk duidelijk terug te vinden was in het groepsgesprek dat de groepsleden voerden op de sociale netwerksite Facebook. Hieruit blijkt duidelijk dat een van de groepsleden de definitieve versie als dusdanig gedeeld heeft met de andere groepsleden en dat minstens één van die andere groepsleden dit document heeft kunnen terugvinden om het aan de drukker te kunnen bezorgen. Verwerende partij stelt dat verzoeker dus wel degelijk in kennis was van de definitieve versie van het ingediende werk; minstens moet hij geacht worden hiervan in kennis te zijn geweest. Voor zover dit nodig zou zijn, wijst de verwerende partij er nog op dat het niet naleven van dit vormvoorschrift niet aan haar kan worden verweten. Verder wijst de verwerende partij ter aanvulling erop dat de onregelmatigheid, die leidde tot het toekennen van de code 'FR', kennelijk niet wordt betwist. Meer nog, uit het verslag van het gesprek met de ombudsdienst blijkt volgens verweerder dat verzoekende partij zich wel degelijk bewust was van de gebrekkige, ontbrekende bronvermelding, die aan de basis lag van de vastgestelde fraude. Op grond van artikelen 128 en 130 van het OER leidt een onregelmatigheid, zoals plagiaat, tot een quoteringscode met code 'FR'. Verweerder stelt dat er dus geen betwisting kan bestaan over het feit dat de ingediende versie van de bachelorproef met onregelmatigheden behept is en dat hier het juiste gevolg aan gegeven is.

Wat het tweede middelenonderdeel betreft, stelt verwerende partij dat de ECTS-fiche ondubbelzinnig vermeldt dat een geschreven rapport van de bachelorproef moet worden ingediend. Verwerende partij stelt dat het evident is dat, naast de mondelinge presentatie, ook

een geschreven verslag van de bachelorproef moet worden ingediend opdat de student zou kunnen worden beoordeeld.

Beoordeling

Volgens de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel is samenwerking een belangrijk onderdeel van de bachelorproef. Vandaar dat elke student lid wordt van een onderzoeksteam, dat bestaat uit gemiddeld 5 studenten. De ECTS-fiche vermeldt expliciet dat de bachelorproef dus niet langer een individueel gebeuren, maar een groepsgebeuren is.

Wat dit betreft brengt de Raad volgende passage uit de omschrijving van de inhoud van het opleidingsonderdeel in herinnering:

“Het teamgericht werken krijgt een extra dimensie in deze aanpak, omdat we er een vakoverschrijdend team van maken. Elk teamlid brengt zijn eigen sterktes (vakgebonden en/of persoonsgebonden) in en zorgt op die manier voor het ontstaan van een zekere synergie. Het groepsgebeuren kan hier dus ten volle spelen en krijgt ook in de vorm van een peerassessment het volle gewicht”.

Ook uit de toelichting van de werkvorm blijkt dat de opdracht door het team, waarin de individuele studenten participeren en waarbinnen zij aan de opdracht bijdragen, wordt aangepakt.

De ECTS-fiche bepaalt hieromtrent bij “Toelichting werkvorm” onder meer:

“Binnen de bachelorproef dragen we samenwerken hoog in het vaandel. Net zoals binnen het eigenlijk beroep, waar de leerkracht moet samenwerken met verschillende individuen uit het lerarenkorps, zal ook binnen de bachelorproef een samenwerking over de grenzen van de onderwijsvakken worden gestimuleerd. Elke student wordt immers lid van een heterogeen samengesteld onderzoeksteam.

Een onderzoeksteam bestaat uit gemiddeld 5 studenten, die met een verschillende blik naar het onderzoek kijken. Concreet realiseren we deze openheid door in de samenstelling een ruime spreiding over de onderwijsvakken te garanderen. Uit voorgaande kan je afleiden dat de bachelorproef niet langer een individueel gebeuren is, maar een groepsgebeuren”.

De Raad stipt ook aan dat de ECTS-fiche onder “Toelichting werkvorm” de verantwoordelijkheid van de individuele student voor het product van het team draagt. Zo leest de Raad:

“...Elke student blijft evenwel verantwoordelijk voor het geheel en volgt dus ook het werk van de andere groepsleden op. Op die manier komt het onderzoeksteam uiteindelijk tot een gemeenschappelijk antwoord op de oorspronkelijke onderzoeksvraag. Het zijn als het ware wegen die regelmatig scheiden, maar die steeds ook weer samenkomen. Elk onderzoeksteam dient uiteindelijk één samenhangend onderzoeksrapport in. Dit rapport bestaat uit maximum 25 pagina's en is een synthese van alle bevindingen tijdens het gezamenlijke onderzoeksproces...”

Onder de hoofding “Eindevaluatie (presentatie + verdediging)” leest de Raad dan weer:

“Tijdens de eindevaluatie is het enerzijds de bedoeling dat elk onderzoeksteam het eigen onderzoek kort presenteert, anderzijds zullen er vragen gesteld worden over het onderzoek dat het onderzoeksteam als groep uitgevoerd heeft....Tijdens het vraaggesprek staat elk onderzoeksteam er als groep, waardoor iedereen aangesproken kan worden op het volledige onderzoeksrapport. De docenten zullen tijdens het gesprek bepalen wie een antwoord moet geven op de vraag. Studenten kunnen de vragen niet aan elkaar doorspelen en het is ook voor niemand een optie om zich in een stilzwijgen te hullen...Kort samengevat is de geest van het vraaggesprek:

- Elke student is verantwoordelijk voor en kent het hele onderzoekstraject. De docenten mogen vragen stellen aan individuele studenten.*
- Studenten weten niet welke vragen er zullen komen en worden uitgedaagd om alles in de vingers te hebben”.*

Daarnaast merkt de Raad ook op dat de doelstellingen van het opleidingsonderdeel meermaals verwijzen naar de student, samen met zijn vakoverschrijdend onderzoeksteam.

Volgens de Raad wist of behoorde de student redelijkerwijs te weten dat de bachelorproef uit een opdracht voor een team, waarvan hij deel uitmaakt, bestond en dat hij als teamlid diende bij te dragen tot het resultaat van het team, waarvoor hij als individueel teamlid – zoals de andere teamleden – ook de verantwoordelijkheid droeg. Uit de bewoordingen van de ECTS-fiche blijkt duidelijk dat het werk van het team aan het individuele lid van het team, *in casu* de verzoeker, uit de vanzelfsprekende aard van een groepswerk kan worden tegengeworpen.

De ECTS-fiche verwijst tevens naar bijkomende informatie die later via de online communicatietool ‘Toledo’ zal worden gecommuniceerd (*“Studenten vinden aanvullende informatie via de Toledocursus”*). De Raad stelt vast dat in de instructies meegedeeld aan de studenten via Toledo wordt aangegeven dat het volstaat dat één student per onderzoeksteam de bachelorproef via e-mail aan de coach bezorgt en hierbij de overige groepsleden in kopie (CC) zet. Volgens deze instructies op Toledo diende de bachelorproef uiterlijk op 3 juni 2015 digitaal te worden ingediend.

De Raad acht het relevant om de volgende passages uit de via Toledo verspreide berichten in herinnering te brengen:

“We verwachten dat:

- het groepsrapport, het groepsabstract en de groepsbijlagen zowel in Word als in PDF aangeleverd worden*
- de presentatietool – indien van toepassing – in originele vorm (PowerPoint, Prezi) aangeleverd wordt*

LET OP

- Vraag steeds een leesbevestiging aan je coach zodat je zeker bent dat je e-mail aangekomen is*
- Plaats zeker ook altijd je groepsleden in cc*
- Als bestanden te groot zijn, zwaar zijn om via e-mail te versturen kan de volgende link je wellicht helpen...”*

en

“Inleveren bachelorproef op woensdag 3 juni 2015

De bachelorproeven (onderzoeksrapport, bijlagenbundel en abstract in 4-voud) kunnen...ingeleverd worden. Het volstaat als 1 lid per onderzoeksteam dit doet”.

Op 3 juni 2015 – de laatste dag van de vooropgestelde deadline – heeft een lid van het onderzoeksteam van verzoekende partij de bachelorproef digitaal ingeleverd. De Raad stelt vast dat het desbetreffende groepslid heeft nagelaten verzoekende partij, alsook de andere

groepsleden, in kopie (CC) te plaatsen. Na het indienen van de bachelorproef stelde één van de juryleden onregelmatigheden (fraude) vast. Hierna voerde de ombudsdienst een onderzoek, overeenkomstig artikel 129 van het OER, en had in dit kader gesprekken met de studenten en de juryleden. Op basis hiervan besloot de examencommissie dat de onregelmatigheden, meer in het bijzonder door het onderzoeksteam gepleegd plagiaat, voldoende waren aangetoond en besliste om als quoteringscode de code 'FR' toe te kennen, overeenkomstig artikel 130 van het OER.

Uit het dossier blijkt dat de studenten van het onderzoeksteam van verzoeker een Facebook groepspagina hadden aangemaakt, waardoor alle leden van de groep zicht hadden op de bijdragen van de overige groepsleden. Uit de verslagen van de gesprekken die de ombudsdienst van verwerende partij met de andere groepsleden van verzoeker voerde, blijkt dat de definitieve versie van de bachelorproef duidelijk was terug te vinden op de Facebook groepspagina. Verzoeker, die zich blijkens het verslag van het gesprek met de ombudspersoon heeft geschaard achter het aan het onthaal van de verwerende partij afgegeven document, kan dus niet ernstig beweren dat hij niet kon beschikken over de finaal ingeleverde tekst, louter omwille van het feit dat hij niet in kopie stond bij de e-mail van 3 juni 2015.

De Raad treft in het dossier geen elementen aan die, rekening houdend met de omstandigheden die de zaak kenmerken, de bewering van verzoekende partij als zou zij geen kennis hebben gehad van de inhoud van de finaal ingediende versie van de bachelorproef, aannemelijk maken.

Zelfs zo het mocht zijn dat de verzoeker daadwerkelijk geen kennis had van de ingediende versie van het teamwerk, dan laten de elementen van het dossier niet toe te besluiten dat hij hier geen kennis van kon nemen, waardoor hij in de onmogelijkheid zou hebben verkeerd zijn verantwoordelijkheid als individueel groepslid voor het ingediende product op te nemen en het niet redelijk zou zijn hem de ingediende versie van het groepswerk tegen te werpen. Dat verzoeker geen kennis heeft genomen van de definitieve versie van het groepswerk ontslaat hem niet van de verplichting hiervan kennis te hebben. Verzoeker kan niet in redelijkheid aanvoeren dat hij, gezien de concrete kenmerken van de zaak, geen kennis kan worden geacht te hebben genomen van de ingediende versie van het eindwerk, zodat hij niet zou kunnen worden geacht als individueel groepslid verantwoordelijkheid te moeten opnemen voor de erin begane onregelmatigheden.

Terzake stipt de Raad aan dat uit stuk 12 van de verwerende partij blijkt dat verzoeker niet aan de slotbijeenkomst heeft deelgenomen omdat hij toen nog aan door hem aan te leveren delen van de taak zou hebben gewerkt, die *in extremis* zijn gepost. Uit hetzelfde document

blijkt ook dat documenten laattijdig zijn gepost/aangeleverd en in de nacht van 2 op 3 juni 2015 zijn samengezet, waarna het definitieve document op Facebook is gepost, doch door niemand nog werd nagekeken.

Het laatstvermelde acht de Raad eerder een gevolg van de organisatie van de werkzaamheden binnen het team dan een grond om de teamleden van de verantwoordelijkheid voor de inhoud van het werk te ontslaan.

De Raad treft soortgelijke elementen aan in stukken 13 en 14 van verwerende partij:

“X geeft aan dat het misliep de avond/nacht voordat de BP aan het onthaal afgegeven moest worden. Pas ’s nachts 00u10 was uiteindelijk alles samengekomen wat er moest zijn. Concreet betekent dit dat de laatste teksten werden doorgegeven. Niemand van de andere groepsleden heeft die nacht het hele document nog nagelezen en de volgende morgen is het document in die hoedanigheid naar de drukker gebracht.

X geeft aan dat hij niet met de vinger naar iemand wijst. Hij meldt dat het misschien fout was om de taak om het document ‘drukbaar’ te maken bij één persoon te leggen. Omdat Anton zijn deeltjes te laat heeft doorgestuurd, kon Y het te laat samenvoegen. Door deze nalatigheid is dit document ook pas ’s nachts verschenen. Dit was dus terwijl iedereen sliep en aangezien het de ochtend nadien al naar de drukker moest, heeft niemand dit nog kunnen nalezen. Dus het niet naleven van de deadline brengt ons hier in de problemen.”

en:

“- Er was met de groep een deadline vooropgesteld waarop alle documenten op de Facebook groepspagina gepost moesten worden. Anton was 2 dagen te laat. X had een voorlopige definitieve versie niet gepost op de Facebook groepspagina omdat het nog niet volledig was.

- De nacht van 2 op 3 juni (na de deadline die de groep zichzelf had opgelegd) heeft Anton nog documenten op de Facebook groepspagina gezet, o.a. het slot. Y kon toen pas het hele document samenzetten. De definitieve versie stond na 12u op de Facebook groepspagina.

- X geeft aan dat hij de definitieve versie niet heeft nagekeken omdat hij in de veronderstelling was dat het wel in orde zou zijn. Volgens X stond deze versie er te laat op en was er geen tijd meer om dit na te kijken. Dit was de fout van Anton.”

Aldus blijkt volgens de Raad uit de verslagen van de gesprekken die de ombudsdienst van verwerende partij voerde, dat verzoekende partij zijn delen van de bachelorproef te laat (zijnde na de deadline die de groep zichzelf had opgelegd) heeft doorgestuurd naar de anderen, waardoor een ander groepslid het document pas laat kon samenvoegen. Hierdoor is het definitieve document pas in de nacht van 2 op 3 juni 2015 op de Facebook groepspagina verschenen en heeft niemand dit nog nagekeken. Verzoekende partij ligt dus minstens mee aan de basis van het laattijdig samenvoegen en niet nakijken van de definitieve versie van de bachelorproef.

De Raad stelt vast dat uit het dossier niet blijkt dat verzoeker na de indiening van de bachelorproef op 3 juni 2015 enige opmerking heeft geformuleerd naar de coach toe over het feit dat hij de definitief ingeleverde tekst niet zou kennen. De Raad stelt tevens vast dat verzoekende partij tijdens de presentatie van de bachelorproef voor de jury op 16 juni 2015, waar zij aanwezig was samen met haar team, geen melding heeft gemaakt van het feit dat haar niet de definitieve versie van de bachelorproef zou zijn bezorgd.

De Raad is van oordeel dat verzoekende partij de onzorgvuldigheid begaan door een groepslid, die had nagelaten de andere groepsleden in kopie te zetten bij de indiening van de definitieve versie van de bachelorproef, in deze omstandigheden niet aan verwerende partij kan verwijten, nu verzoekende partij hier zelf op geen enkel ogenblik melding van heeft gemaakt hoewel ze hier wel de mogelijkheid toe had.

De Raad stelt vast dat verzoeker behalve het feit dat de bestreden beslissing is genomen op basis van een tekst waarvan hij de inhoud niet kent, ook aanhaalt dat verwerende partij deze tekst niet in overweging had mogen nemen aangezien verzoeker bij de elektronische verzending ervan niet in kopie stond. Door de tekst in overweging te nemen zou de verwerende partij haar eigen regels hebben geschonden. Het instellingsbestuur zou hebben nagelaten te controleren of de door haar opgelegde richtlijnen werden nageleefd.

De door de verzoeker aangehaalde richtlijn is naar het oordeel van de Raad niet van aard de geldigheid van de indiening van de groepstaak aan te tasten, temeer daar op geen enkele wijze een sanctie is voorgeschreven voor het niet-naleven van de richtlijn het werk naar de andere – “niet-indienende” – groepsleden te sturen. Naar het oordeel van de Raad tast het niet-naleven van de richtlijn de geldige indiening daarenboven niet aan, omdat de richtlijn niet de correcte en tijdige overhandiging van het werk aan de beoordelaren beoogt, maar de informatie van de andere groepsleden over de inhoud en de correcte indiening ervan - waarvoor zij gezamenlijk de verantwoordelijkheid dragen -, onder meer om hen toe te laten de presentatie voor te bereiden. Op analoge wijze beoogt het vragen van een leesbevestiging van verweerder niet de

geldige en tijdige indiening – en tast het niet-vragen ervan de neerlegging van het werk niet aan – maar beoogt zij de belangen van de studenten, aangezien deze leesbevestiging hen toelaat bewijs te leveren van de correcte/tijdige indiening van het werk zo hier betwisting over mocht ontstaan.

De Raad kan verzoekende partij dan ook niet bijtreden waar zij aanvoert dat er sprake is van een vormvereiste waarvan het niet-naleven de instelling verplicht het betwiste werk niet in overweging te nemen.

Het niet-naleven van de richtlijn het werk in cc. naar de andere groepsleden, waaronder verzoeker, te sturen kan verweerder *in casu* niet worden tegengeworpen en is niet van aard om de verzoeker te ontslaan van de verantwoordelijkheid voor de inhoud van het werk, bij de verzending waarvan hij niet in cc. zou zijn geplaatst.

Terzake brengt de Raad nogmaals de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel in herinnering, waaruit duidelijk blijkt dat de bachelorproef een groepsgebeuren is:

*“(...) Elke student verdiept zich vervolgens verder in een deelvraag. Elke student blijft evenwel verantwoordelijk voor het geheel en volgt dus ook het werk van de andere groepsleden op. Op die manier komt het onderzoeksteam uiteindelijk tot een gemeenschappelijk antwoord op de oorspronkelijke onderzoeksvraag. (...) Elk onderzoeksteam dient uiteindelijk één samenhangend onderzoeksrapport in. Dit (...) is een synthese van alle bevindingen tijdens het gezamenlijke onderzoeksproces.
(...)”*

Elk lid van de groep draagt dan ook mede de verantwoordelijkheid voor de definitief ingediende tekst. De Raad stelde reeds vast dat verzoekende partij wel degelijk wist, of minstens behoorde te weten, welke versie van de bachelorproef op 3 juni 2015 digitaal werd ingediend bij de coach en benadrukt dat het feit dat verzoeker van deze verzending geen kopie ontving, hetgeen louter toe te schrijven is aan de organisatie van de werkzaamheden en het verdelen en assumeren van verantwoordelijkheden binnen de groep waartoe verzoeker behoorde, hieraan niets verandert. Van elk lid van de groep, dus ook van verzoekende partij, mag immers worden verwacht dat hij zich ervan vergewist welke versie van de tekst werd ingeleverd op de datum van de deadline voor overhandiging. Deze eigen nalatigheid van verzoeker, dan wel van een groepslid dat vergat verzoeker in cc. te plaatsen bij de verzending van het werk – doch waar verzoeker uit de aard van het teamwerk als teamlid mee de verantwoordelijkheid voor draagt - kan niet aan verwerende partij worden verweten.

Daarnaast buigt de Raad zich over de bewering van verzoeker dat de in de ECTS-fiche voorziene evaluatie niet zou zijn gerespecteerd door de schriftelijke neerslag van de onderzoeksactiviteiten in het kader van de bachelorproef in overweging te nemen. Verzoekende partij stelt dat slechts de mondelinge presentatie van de bachelorproef volgens de ECTS-fiche kon en mocht geëvalueerd worden. Een eventueel vastgestelde onregelmatigheid, conform artikel 128 van het OER van verweerder, opgenomen in de door één student ingediende tekst kan er volgens verzoeker bijgevolg niet toe leiden dat het opleidingsonderdeel niet beoordeeld wordt, meer in het bijzonder tot de vermelding “FR” leidt.

De Raad stelt vast dat de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “Bachelorproef” onder ‘evaluatieactiviteiten’ bepaalt:

“Type:

- *Bachelorproef*
- *Presentatie*”

Verder bepaalt de ECTS-fiche onder ‘toelichting werkvorm’ onder meer het volgende:

“(...) Elk onderzoeksteam dient uiteindelijk één samenhangend onderzoeksrapport in. Dit rapport bestaat uit maximum 25 pagina's en is een synthese van alle bevindingen tijdens het gezamenlijke onderzoeksproces.

(...)”

Onder “Toelichting” bij “Evaluatieactiviteiten” stelt de Raad vast dat de docent-coach gedurende het traject een competentieprofiel van elke individuele student opstelt door het systematisch invullen van een evaluatiedocument. Hij haalt zijn informatie onder meer “II. Uit het onderzoeksrapport...”.

Aldus integreert de ECTS-fiche de geschreven neerslag van de onderzoeksactiviteiten van het team ondubbelzinnig in de evaluatie.

De presentatie zit in deze “Toelichting” vervat in de verwijzing naar de waarnemingen en opmerkingen van de collega-docenten op basis waarvan de docent-coach na de eindevaluatie het evaluatiedocument kan herkleuren.

De ECTS-fiche stelt dus duidelijk dat de studenten worden beoordeeld op basis van de geschreven bachelorproef én de mondelinge presentatie.

Dit acht de Raad ook in lijn met de in de ECTS-fiche omschreven doelstellingen, waaronder “*De student is vertrouwd met de richtlijnen voor een volledig onderzoeksverslag en een samenvattende abstract*” en “*De student kan – SAMEN met zijn/haar vakoverschrijdend onderzoeksteam een onderzoeksverslag en een abstract schrijven*”.

De stelling van verzoekende partij als zou enkel de mondelinge presentatie van de bachelorproef en niet het schriftelijk verslag hiervan kunnen worden geëvalueerd, strookt dus niet met de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel. Zij kan niet worden bijgetreden. Zelfs zo zij mocht kunnen worden bijgetreden kan een onregelmatigheid met betrekking tot de wetenschappelijke integriteit die is vereist bij het uitvoeren van een onderzoek – *in casu* het plegen van plagiaat – niet volkomen worden losgekoppeld van de presentatie van het met deze onregelmatigheid behepte werk.

Met de voorliggende stukken voor ogen en binnen de grenzen van zijn bevoegdheid, ziet de Raad, rekening houdend met onder meer de verslagen van de gesprekken die de ombudsdienst van verwerende partij heeft gevoerd, niet in hoe de examencommissie, zoals bevestigd door de interne beroepsinstantie, in weerwil van haar eigen, door haar na te leven regels, heeft gehandeld.

Het middel is niet gegrond

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een gebrek aan zorgvuldigheid, motivering en kennelijke onredelijkheid.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij pas inzage kreeg in het verslag dat door zijn medestudent per e-mail werd overgemaakt aan de coach op het ogenblik dat de examens konden ingekeken worden op 25 juni 2015. Verzoeker kon op dat ogenblik vaststellen dat de ingeleverde tekst geen bronnen vermeldt. Een exemplaar van het ingediende werk werd aan verzoeker, ondanks de uitdrukkelijke vraag hierover aan het departementshoofd, niet overgemaakt. De bestreden beslissing tot bevestiging van de examentuchtbeslissing van 22 juni 2015 en zonder kennisgeving van de inhoud van de tekst waarop de ingeroepen onregelmatigheid wordt

gesteund, is volgens verzoeker dan ook onzorgvuldig genomen, ongemotiveerd en kennelijk onredelijk. De bestreden beslissing stelt volgens verzoeker onterecht dat hij de begane onregelmatigheid niet betwist, omdat geen betwisting wordt aangevoerd in het verzoekschrift tot intern beroep. Verzoeker heeft enkel aangekaart dat hij geen kennis heeft van het ingediende werk, zodat hij ook geen kennis heeft van het al dan niet begaan van een onregelmatigheid in zijn hoofde.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het middel onontvankelijk is bij gebrek aan belang. Zelfs indien de verwerende partij wel geloof zou kunnen hechten aan de bewering van verzoeker als zou hij niet in kennis zijn geweest van de ingediende versie van de bachelorproef (*quod non*), dan zou de uiteindelijke beslissing hierdoor geenszins kunnen worden gewijzigd. Een dergelijke premisse zou volgens verwerende partij nog steeds betekenen dat de ingediende bachelorproef, waar verzoeker mede verantwoordelijk voor was, onregelmatigheden bevatte, zodat de quoteringscode met als code 'FR' behouden zou blijven.

Wat de gegrondheid van het middel betreft, stelt verwerende partij dat het moeilijk valt in te zien hoe de verzoekende partij niet in kennis zou zijn geweest van de finale versie van de ingediende bachelorproef. Verzoekende partij heeft de bachelorproef namelijk samen met haar groepsgenoten mondeling verdedigd ter gelegenheid van de toelichting op 16 juni 2015. Nooit heeft verzoekende partij daarbij enig voorbehoud gemaakt waaruit zou blijken dat zij niet in kennis was gesteld van de definitieve versie van het schriftelijke verslag. Verwerende partij stelt dat er dus geen geloof kan gehecht worden aan de verklaring van verzoeker, die stelt dat het finale document onvindbaar zou zijn. In ieder geval doet het feit dat verzoekende partij hiervan niet in kennis zou zijn geweest volgens verweerder geen afbreuk aan de rechtsgeldigheid van de bestreden beslissing. Noch het motiveringsbeginsel, noch het redelijkheids- of het zorgvuldigheidsbeginsel zijn hierdoor geschonden. Verweerder stelt dat de bestreden beslissing voldoende ingaat op de geleverde kritieken en stelt waarom de examencommissie van mening is dat verzoeker wél geacht kan worden kennis te hebben gehad van de finale versie van het werkstuk.

Beoordeling

De Raad stelde hierboven reeds vast dat de stelling van verzoekende partij dat zij niet in kennis zou zijn geweest van de finale versie van de ingediende bachelorproef, niet kan worden bijgetreden. Minstens kan de Raad niet aannemen dat verzoeker niet in de mogelijkheid was zonder noemenswaardige moeilijkheden of slechts mits onevenredige

inspanningen van deze finale versie kennis te nemen. Zo hij als groepslid en bijgevolg integraal mede-verantwoordelijke voor de inhoud van de bachelorproef geen kennis had van deze proef, is het allerm minst onredelijk aan te nemen dat hij hier minstens kennis van diende te hebben genomen.

De Raad stipte reeds aan dat uit de gesprekken die de ombudsdienst van verwerende partij heeft gevoerd met de groepsleden van verzoeker blijkt dat de definitieve versie van de bachelorproef duidelijk was terug te vinden op de groepspagina op Facebook. Bovendien heeft verzoekende partij noch tegenover de coach, noch naar aanleiding van de mondelinge presentatie van de bachelorproef enige opmerking of bezwaar geformuleerd als zou zij niet in kennis zijn geweest van de inhoud van de finale versie van de bachelorproef.

De bewering van verzoekende partij dat zij pas inzage zou gekregen hebben in de ingeleverde versie van de bachelorproef op het ogenblik dat de examens konden worden ingekeken, op 25 juni 2015, acht de Raad dan ook weinig geloofwaardig. Zo zij met de werkelijkheid overeenstemt is het de Raad niet duidelijk op welke grond dit gebrek aan kennis – toe te schrijven aan de werking van de groep waarvan verzoeker deel uitmaakt – aan verweerder ten kwade kan worden geduid. In die zin is het verwijt aan verwerende partij de tekst van de bachelorproef niet aan verzoeker te hebben overgemaakt de Raad ook niet helemaal duidelijk, nu verzoeker als teamlid zelf mede-auteur van deze bachelorproef is.

Zo de verzoeker, naar diens bewering, niet over de ingediende versie van de bachelorproef beschikte, dient de Raad vast te stellen dat de beslissing van de interne beroepsinstantie overweegt, zonder hieromtrent bestreden te zijn, dat verzoeker bij de verdediging van het rapport een bijgewerkte versie van de bachelorproef mee overhandigde, die nog een bijkomende tekst bevatte, waaromtrent eveneens de bronvermelding ontbrak.

Verder is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing voldoende ingaat op de grieven van verzoeker in het intern beroepschrift, die als volgt luiden:

“Ondergetekenden tekenen beroep aan tegen deze beslissing omdat [X] niet in CC geplaatst werd bij het doorzenden van het groepsrapport, groepsabstract en groepsbijlagen. Dit is niet conform de instructies die ik vind in de “Vorm/bestandsformaat waarin documenten digitaal aan de coach bezorgd moeten worden”.”

Het voorgaande in ogenschouw genomen is de Raad van oordeel dat de beslissing het zorgvuldigheids-, motiverings- en redelijkheidsbeginsel niet schendt.

Het middel is niet gegrond.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Jan Geens bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.314 van 8 september 2015 in de zaak 2015/169

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 25 juni 2015 (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepscommissie van 13 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mr. ■■■■ (loco ■■■■), die verschijnt voor de verzoekende partij en Mr. ■■■■, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor kleuteronderwijs.

Voor het opleidingsonderdeel '■■■■' bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 25 juni 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 13 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

Volgens de interne beroepscommissie blijkt uit het opleidingsdossier dat de verslagen van de stagementor en de studietrajectbegeleider zowel positieve punten als werkpunten bevatten en gebalanceerd zijn. De opleiding vindt wel dat de positieve feedback niet van die aard is dat de studente kan slagen voor de '■■■■'. Wat betreft de gelijkenis tussen het tussentijdse verslag en het eindverslag van de mentor, verwijst de interne beroepscommissie naar de motivering van de opleiding. De inhoud van het syntheseverslag van de mentor maakt volgens de beroepscommissie aannemelijk dat de stagementor niet alleen feedback gaf op de eerste stageperiode (november), maar ook op de tweede periode (april-mei) en dat het

syntheseverslag van de mentor niet zomaar een overname is van het tussentijdse verslag. Volgens de beroepscommissie had de stagementor wel oog voor de evolutie van de studente. Verder blijkt volgens de beroepscommissie uit het opleidingsdossier dat de studente wel degelijk werd begeleid door én de stagementor op de stageplaats én de studietrajectbegeleider van de hogeschool. De studente kreeg op verschillende momenten feedback, over goede punten, werkpunten en over haar groei. Van een studente uit de derde opleidingsfase mag de opleiding volgens de beroepscommissie overigens verwachten dat zij op het einde van het 3de jaar regelmatig en op zelfstandige wijze bewijst de vereiste competenties te beheersen. De beroepscommissie stelde dat de studente zeker voldoende remediëringkansen heeft gekregen tijdens de stage.

De beroepscommissie stelde verder dat de opleiding de evaluatieprocedure volgde die is beschreven in het moduleboek, en daarin wordt niet bepaald dat het verslag van de stagementor vooraf moet worden megedeeld aan de student. Het is de bedoeling dat de studente laat zien dat ze zelfstandig kan reflecteren over haar eigen functioneren in de klas, dus ook zonder het beoordelingsverslag van de stagementor. In de opleiding tot kleuteronderwijzer hebben de stagementoren weliswaar zowel een begeleidende als beoordelende rol. Overeenkomstig artikel [...] van het OER ligt de eindverantwoordelijkheid van een opleidingsonderdeel wel steeds bij de titularis van de [...] (hier de studietrajectbegeleider en de evaluatievergadering) en niet bij de externe (zoals een stagementor) die is betrokken bij de evaluatie. De '...' – die de studente behoort te kennen – verduidelijkt dit principe en concretiseert het voor de opleiding tot kleuteronderwijzer.

De opleiding deelt niet de mening dat de studente de vooropgestelde leer- en stagedoelstellingen bereikte. De interne beroepscommissie stelde dat zij niet in de plaats kan treden van de opleiding bij het beoordelen van de competenties die van een student worden verwacht. De beginselen van behoorlijk bestuur laten enkel een marginale toetsing toe. Het opleidingsdossier bevat verschillende verslagen en beoordelingsdocumenten over het functioneren van de studente in de klas. De interne beroepscommissie stelde vast dat de opleiding en de examencommissie bij de heroverweging in het kader van de beroepsprocedure het toegekende cijfer uitgebreid en pertinent motiveren en daarbij minutieus antwoorden op de bezwaren van de studente. Dit alles maakt volgens de beroepscommissie aannemelijk dat de opleiding redelijkerwijze en voldoende gemotiveerd besluit tot de score 8/20. Van een onredelijke beoordeling of een kennelijk onvoldoende motivering is naar het oordeel van de beroepscommissie zeker geen sprake.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 14 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Op 20 juli 2015 heeft verzoekende partij een verzoekschrift tegen ontvangstbevestiging afgegeven bij het secretariaat van de Raad. Vervolgens stuurde verzoekende partij bij aangetekend schrijven van 22 juli 2015 tevens een kopie van het verzoekschrift op aan de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Hoewel art. II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat het verzoekschrift bij aangetekend schrijven aan de Raad wordt overgemaakt en dat de datum van het postmerk geldt als datum van het beroep, is de aangetekende verzending van het verzoekschrift niet op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven. Een zending per gewone post leidt bijgevolg niet *ipso facto* tot de onontvankelijkheid van het beroep. De Raad merkt op dat een aangetekende verzending wel het middel bij uitstek is om de verzoekende partij zekerheid te verschaffen omtrent de datum van het indienen van het beroep, en dus de tijdigheid ervan (zie hieromtrent o.a. RvStvb. 26 september 2006, nr. 2006/024).

De Raad brengt hierbij ook de Memorie van Toelichting bij het Ontwerp van Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen in herinnering (Parl. St., Vlaams Parlement, 2003-2004, nr. 1960/1, 25). Zij luidt als volgt: *“Het verzoekschrift dient aangetekend te worden verstuurd naar de Raad, en in kopie naar het bestuur van de betrokken instelling. De vereiste van een aangetekend schrijven is eerder een waarborg naar de verzoeker toe (bewijs van de tijdigheid van het verzoek), en geldt niet op straffe van onontvankelijkheid. Zo een verzoekschrift bij eenvoudig schrijven wordt betekend, kan het in aanmerking worden genomen, zo het tijdens de beroepstermijn vaste datum verwerft. Dergelijke vaste datum zal inzonderheid blijken uit de afstempeling van het verzoekschrift op de zetel van de Raad of uit de registratie van het beroep conform de bepalingen van artikel II.28.”*

De Raad merkt op dat een verzending bij gewone post de verzoekende partij voor de onontvankelijkheid *ratione temporis* afhankelijk maakt van de postdiensten en de afstempeling op de zetel van de Raad. Derhalve is dergelijke verzending af te raden.

In deze geest is de Raad van oordeel dat ook de afgifte van het verzoekschrift op de griffie van de Raad, waarbij de verzoeker een gedateerd ontvangstbewijs is overhandigd, binnen de decretaal voorziene termijn voor het instellen van het beroep bij de Raad het *in casu* niet tot de onontvankelijkheid van het verzoek hoeft te voeren.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op gebrekkige begeleiding en feedback, alsook op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de stagementor haar gedurende de stage vooral negatieve feedback gaf. De stagementor had dus weinig aandacht voor haar groei in de verschillende te bereiken competenties. Dit blijkt volgens verzoekende partij onder meer uit de sterke gelijkenis tussen het eerste (negatief) tussentijdse verslag van de oefenweek (3 tot 7 november 2014) en het laatste eindverslag van de stage (o.a. zelfde datum, zelfde titel...). Volgens verzoekende partij heeft de mentor het verslag van de oefenweek grotendeels overgenomen en aangevuld. Ondanks de inspanningen vanwege verzoekster werd het eindverslag amper aangepast ten opzichte van het tussentijds verslag. Verzoekende partij is dan ook van oordeel dat niet alle momenten van de stage, laat staan de inspanningen die zij deed, verwerkt zijn in het eindverslag, hetgeen niet correct is.

Verzoekende partij is ook van oordeel dat zij niet genoeg werd ondersteund en begeleid tijdens de stage. Verzoekster stelt dat de stagementor tijdens het driehoeksgesprek zelf heeft aangegeven dat zij verzoekster niet afdoende begeleid heeft tijdens de stageperiode. Verzoekster mocht ook geen feedback ontvangen, ondanks haar herhaaldelijk verzoek hiertoe. Verder kon verzoekende partij het driehoeksgesprek van 5 juni 2015 niet naar behoren voorbereiden, omdat zij niet in het bezit was van het beoordelingsformulier van de mentor. Verzoekster stelt dat haar na het driehoeksgesprek ook elke mogelijkheid werd ontzegd om op de feedback te reageren.

Verzoekster stelt dat het verslag van haar studietrajectbegeleidster (m.b.t. haar bezoeken op 30 april en 4 mei 2015) wel positief is, hetgeen in schril contrast staat met het verslag van de stagementor. Verder merkt verzoekster op dat zij zelf voorstelde om extra te observeren in de klas of om mee op schoolreis te gaan, doch de stagementor heeft dit telkenmale afgewezen. Verzoekster stelt ook dat haar agenda steeds aanwezig was in haar stagemap, doch deze werd

klaarblijkelijk niet gecontroleerd door de stagementor, noch werd hierover ooit enige opmerking gemaakt. Verder merkt verzoekster op dat het stageverslag van de lector nadien werd aangepast. De kopie die verzoekster van dit verslag mocht ontvangen, is verschillend van het verslag dat zij mocht ontvangen na het indienen van intern beroep. Verzoekster geeft ook mee dat de lector slechts tweemaal op stagebezoek is geweest.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat alle grieven van verzoekende partij tijdens het intern beroep door de interne beroepscommissie alsook de opleiding gedetailleerd beantwoord werden. Voor de goede orde herneemt verwerende partij de inhoudelijke antwoorden van de opleiding. Verwerende partij stelt verder dat de loutere bewering van verzoekende partij inzake onvoldoende ondersteuning en begeleiding vanwege de stagementor niet wordt bewezen. Integendeel, uit de stukken van het dossier blijkt volgens verweerder dat de stagementor een zeer uitgebreid beoordelingsverslag maakte, waarin zij ook meermaals verwijst naar tussentijdse feedback. Indien het al zo zou zijn dat verzoekende partij onvoldoende begeleiding mocht krijgen, dan toont zij alleszins niet aan dat zij dit tijdig zou gemeld hebben aan de opleiding. Verzoekende partij bewijst volgens verweerder niet naar genoegen van recht dat de begeleiding gebrekkig zou zijn geweest, laat staan in de mate dat dit een invloed gehad heeft op de evaluatie.

Verder stelt verweerder dat, zoals blijkt uit het stagedossier, verzoekende partij niet geslaagd is op het betrokken opleidingsonderdeel omdat zij onvoldoende scoorde op 3 van de 10 vereiste “...” (met name... en ..., ... en ...). Het al dan niet controleren van een agenda door de stagementor is hierbij geen doorslaggevend element geweest.

Verweerder stelt verder dat de mentor haar frustratie heeft geuit over het feit dat verzoekster onvoldoende groei kon realiseren *ondanks* haar ondersteuning en tips. De mentor doelt dus niet op een gebrek aan ondersteuning en begeleiding van haar kant. Verweerder merkt ook op dat volgens het moduleboek ‘...’, studenten zelfstandig moeten kunnen reflecteren over het eigen functioneren in de kleuterklas, dus ook *zonder* het beoordelingsverslag van de mentor. Volgens het moduleboek mag een POP verder enkel worden aangevuld indien er nog stagedagen plaatsvinden *na* het driehoeks-gesprek, wat hier niet het geval was. Om toch tegemoet te komen aan de vraag van de studente heeft de studietrajectbegeleidster een bijkomend gesprek met verzoekende partij toegestaan op 16 juni 2015 in aanwezigheid van de studentendienst.

Wat betreft de opmerkingen van verzoekster inzake extra observatie en de weekschema’s, stelt verweerder dat dit opnieuw een niet-bewezen beweerd gebrek aan begeleiding betreft. Verder merkt verwerende partij op dat verzoekster haar bewering inzake het aangepaste

stageverslag van de lector niet bewijst. Ook haalt verwerende partij aan dat het moduleboek bepaalt dat elke studietrajectbegeleidster de student *minstens één* bezoek brengt tijdens de stage. Aan deze vereiste werd volgens verwerende partij ruimschoots voldaan door de *twee* bezoeken die verzoekende partij ontving.

In haar *wederantwoordnota* benadrukt verzoekster dat haar studieloopbaan bijna vlekkeloos verlopen is en zij steeds goede punten haalde. Het is volgens verzoekster dan ook onverklaarbaar hoe zij als “goede student” nu opeens de mist zou zijn ingegaan en niet zou voldoen aan de vooropgestelde vereisten.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Verder stipt de Raad aan dat de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “...” bepaalt dat de eindbeoordeling door de opleiding in collegiaal overleg bepaald en definitief vastgelegd wordt tijdens de praktijkevaluatievergadering. Het resultaat van het driehoeksgesprek tussen student, mentor en studietrajectbegeleider is indicatief voor het eindcijfer. Het resultaat van het driehoeksgesprek kan, eveneens volgens de ECTS-fiche, nadien worden bijgesteld op basis van het beoordelingsformulier van het stagebezoek, het syntheseformulier van de mentor, het persoonlijk ontwikkelingsplan en een bijkomend gesprek met de studietrajectbegeleider zo deze laatste dit noodzakelijk acht om een meer volledig beeld te krijgen. Bij het permanent beoordelingsproces is de mentor in de instelling waar de student in het kader van de bachelorproef aan de slag was weliswaar betrokken, doch niettegenstaande zijn hierboven omschreven input in de beoordeling bepaalt de studietrajectbegeleider het resultaat van het driehoeksgesprek en hanteert hierbij eigen vaststellingen en ijkpunten om te bepalen in welke mate de student de met het oog op de 10 rollen vereiste competenties heeft bereikt. Zoals in voorliggend geval betreft hij hierbij, in overeenstemming met de ECTS-fiche, de verslagen en de evaluaties van de mentor. Het voorgaande ligt volgens de vaststellingen van de Raad ook in het verlengde van “...” van de handleiding “...”.

Tenslotte herinnert de Raad er ook aan dat behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt wegens een gebrekkige begeleiding van de student, die *in casu* volgens de gegevens van het dossier ook niet voorafgaand aan de betwiste

beslissing aan de hoger onderwijsinstelling werd gemeld door verzoeker. Voormelde uitzonderlijke omstandigheden doen zich voor indien een directe impact van de gebrekkige begeleiding van de student op de negatieve evaluatie duidelijk is. Het zijn situaties waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de in het kader van de beoordeling van de student gemeten competenties duidelijk afwijken van de competenties die de student in normale omstandigheden in het kader van hetzelfde opleidingsonderdeel zou hebben bereikt.

Verzoekende partij klaagt er in essentie over dat zij tijdens haar stage onvoldoende begeleiding en feedback zou hebben gekregen. De stagementor zou dit bovendien zelf aangegeven hebben tijdens het driehoeksgesprek (tussen student, mentor en studietrajectbegeleider) op 5 juni 2015. Enig reflectiemoment vond volgens verzoekster nooit plaats. Evenmin mocht zij ooit schriftelijke opmerkingen ontvangen. De Raad stelt evenwel vast dat er na het driehoeksgesprek op vraag van de verzoekende partij nog een bijkomend gesprek heeft plaatsgevonden op 16 juni 2015. Naar het oordeel van de Raad is het dus niet zo dat verzoekende partij de mogelijkheid werd ontzegd om op de feedback gekregen tijdens het driehoeksgesprek te reageren. Verder stelt de Raad vast dat uit het verslag dat werd opgesteld door de mentor (stuk 9c verwerende partij) blijkt dat er wel degelijk tussentijdse gesprekken tussen de mentor en verzoekende partij hebben plaatsgevonden. Het tegendeel blijkt ook niet uit enige stukken bijgebracht door de verzoekende partij. Dat de mentor tijdens het driehoeksgesprek aan de lector zou hebben aangegeven dat zij vond dat zij gefaald heeft in het begeleiden van verzoekster is, alle elementen uit het dossier in acht genomen, niet van aard een voldoende begeleiding twijfelachtig te maken – *a fortiori* in zodanige mate dat zij de evaluatie zou hebben aangetast – temeer daar de uitlating eveneens kan wijzen op de door verweerder aangehaalde frustratie over het feit dat verzoeker niettegenstaande begeleiding onvoldoende groei kende in de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties. Met betrekking tot opmerkingen van de verzoeker over de beweerde door de mentor afgewezen voorstellen tot bijkomende observatie en de doorgemaakte weekschema's kan de Raad geen elementen aantreffen in de stukken van het dossier die deze opmerkingen aannemelijk maken en er bijgevolg evenmin uit concluderen dat zij op een gebrek aan begeleiding van de verzoeker zouden duiden.

Verder stelt verzoekende partij dat de gelijkenis tussen het laatste eindverslag en het eerste tussentijdse verslag van de oefenweek rond het thema '....' (van 3 tot 7 november 2014) meer dan opvallend is. Hier leidt zij uit af dat de weken rond de thema's '....' (van 15 tot 17 december 2014), '....' (van 27 tot 30 april 2015) en '....' (van 4 tot 7 mei 2015) klaarblijkelijk niet in de beoordeling werden opgenomen. De Raad stelt evenwel vast, samen met

verwerende partij, dat de stagementor het syntheseformulier van november wel degelijk verder aangevuld heeft, waarbij een gele arcering staat voor werkpunten gesignaleerd in november die zich ook tijdens de tweede stageperiode (april/mei) bleven voordoen, en het rode lettertype een aanvulling van de mentor inhoudt over de graad van beheersing van de competenties tijdens de tweede stageperiode (stuk 9c verwerende partij). Op pagina 12 geeft de mentor in het rode lettertype toelichting bij een aantal competenties die verzoekende partij naar haar oordeel nog te weinig beheerst op het einde van de stage. De stagementor verwijst hierbij wel degelijk naar thema's van de tweede stageperiode (nl.). De Raad stelt dus vast dat de stagementor wel degelijk feedback heeft gegeven, ook met betrekking tot de tweede stageperiode. Het is dan ook niet correct om te stellen dat het eindverslag amper werd aangepast ten opzichte van het tussentijds verslag. Bovendien werd er bijkomende feedback van juf (turnjuf) en juf (schoolmentor) aan het syntheseverslag toegevoegd.

Het voormelde laat verzoeker evenmin toe voor de Raad aannemelijk te maken dat de beoordeling van de mentor slechts gebaseerd is op de vaststellingen naar aanleiding van de tussentijdse beoordeling en evenmin dat met de evolutie in de mate waarin de competenties waren bereikt geen of onvoldoende rekening is gehouden.

Verder stelt de Raad vast dat, in tegenstelling tot wat verzoekende partij beweert, dit verslag van de mentor niet uitsluitend negatieve elementen bevat. Naast werkpunten en elementen van kritiek, die de Raad *in concreto* voldoende gemotiveerd en omschreven voorkomen, zijn geen interne inconsistenties aan te treffen noch opmerkingen die zich moeilijk verhouden met de vaststellingen van de studietrajectbegeleider. Er zijn in het syntheseverslag en de overige verslagen van de mentor ook positieve elementen terug te vinden ('Je zelfgemaakte materialen zijn mooi en duurzaam gemaakt', 'Je hebt een echt tekentalent', 'Je begeleidt de activiteiten op een rustige manier', 'Je hebt oog voor het individuele kind', 'je durft je kwetsbaar op te stellen en de kleuters reageren hier fijn op', 'je hebt oog voor veiligheid', 'je hebt je vooraf goed geïnformeerd over de zorgen in de klas', ...). De Raad kan in het dossier dan ook geen elementen aantreffen die tot de conclusie voeren dat een negatieve vooringenomenheid tot een onevenwichtige en niet onderbouwd kritische beoordeling van de prestaties van de student door de mentor heeft geleid. De Raad stelt ook vast dat werkpunten vaak vanuit een positieve vaststelling vertrekken, doch waarbij de mentor aanstipt dat het potentieel sterker geëxploiteerd had kunnen zijn (bijv. 'heel veel materiaal, maar ik mis sfeerschepping', 'leuke ideeën maar diepgaander uitwerken', 'je verrijkt de leeshoek met heel veel thematische boeken, is goed, maar de kinderen zijn er zo weinig', ...).

Verzoekende partij geeft aan dat het verslag van de studietrajectbegeleidster, met betrekking tot haar twee bezoeken op 30 april en 4 mei 2015 (stuk 9a verwerende partij), wel degelijk positief is en in schril contrast staat met het verslag van de stagementor. De Raad stelt echter vast dat ook in dit verslag, naast een aantal positieve punten, heel wat werkpunten worden aangehaald met betrekking tot diverse competenties ('Maak meer oogcontact met de kleuters', 'Probeer hartelijker te zijn', 'Durf kleuters kordater aan te pakken', 'Ik mis differentiatie', 'Je tempo mag wat hoger', bij 'brengt conflicten in de klas ter sprake en komt tot afspraken' meldt de lector de vraag of de student dit reeds heeft geprobeerd, bij 'zorgt voor een aangename sfeer' staat: dit mis ik wat met een pijl naar het woord 'beter', bij 'verkent met de kleuters een stukje wereld via inhoudelijk creatieve en uitgediepte activiteiten' staat vermeld: leuke ideeën, maar diepgaander uitwerken. Je blijft hangen op niveau 3-4 j., bij 'kan met materialen en objecten de gepaste sfeer scheppen in de klas' staat vermeld: heel veel materiaal in BC, maar ik mis sfeerschepping rond restaurant, bij 'richt de speelruimte binnen en buiten de klas als krachtige leeromgevingen in en houdt daarbij rekening met de diversiteit van de klasgroep en voldoende differentiatiemogelijkheden' staat: ik mis differentiatie, enz....). In het document staat bij 4 competenties het vakje 'nog werk' aangevinkt, met een pijl die reikt tot 'voldoende', bij 3 competenties staat het vakje 'voldoende' aangevinkt en bij 3 competenties 'nog werk'. De Raad kan bijgevolg niet aannemen dat er een sterke inhoudelijke discrepantie is tussen de evaluatie van de mentor en deze van de bezoekende studietrajectbegeleider, die, in het licht van alle omstandigheden van het dossier, de betrouwbaarheid van de evaluatie door de mentor, als element bij de totstandkoming van de beoordeling, zou kunnen aantasten. De Raad merkt hierbij op geen discrepantie tussen het syntheseformulier en de beoordeling na de bezoeken door de studietrajectbegeleider te zien, die de visie van de verzoeker dat de door haar aangevoerde negatieve toon van het syntheseverslag wijst op een ernstige beïnvloeding van de studietrajectbegeleider door de mentor, aannemelijk maakt. Het syntheseverslag, dat vaak de evolutie van de student vermeldt en bij de globale beoordeling betreft, heeft een bredere scope dan de beoordeling na een klasbezoek. Het integreert meerdere, langere periodes bestrijkende, invalshoeken in de beoordeling. Zo meldt het formulier: "De STB-er brengt de feedback uit het/de stagebezoek(en), het driehoeksgesprek, het syntheseformulier mentoren samen op het syntheseformulier STB-er. De STB-er neemt vervolgens per competentie deze feedback door en vormt zich eerst per competentie en vervolgens per rol een oordeel".

In de marge hiervan merkt de Raad ook op dat waar de verzoeker opmerkt dat er slechts twee bezoeken van de studietrajectbegeleider hebben plaatsgevonden het modulehandboek bepaalt dat er minstens één dergelijk bezoek moet plaatsvinden.

Uit het syntheseformulier van de studietrajectbegeleider (stuk 9e verwerende partij) blijkt dat verzoekster ‘onvoldoende’ scoort op 3 van de 10 rollen, met name op rol 1 (‘een positief en veilig leefklimaat realiseren’), rol 3 (‘leer- en ontwikkelingsprocessen begeleiden’) en rol 10 (‘functioneren als lid van de onderwijsorganisatie’). Omdat verzoekende partij een onvoldoende behaalt op 3 van de 10 vereiste rollen, kan zij volgens het praktijkrapport d.d. 25 juni 2015 (stuk 9f verwerende partij) niet slagen voor ‘...’. Dit resulteert in een eindcijfer voor het betrokken opleidingsonderdeel van 8/20. De Raad stelt vast dat bij elk van de rollen waarvoor verzoeker onvoldoende scoort en met name bij de onderliggende competenties waarbij ‘nog werk’ is aangevinkt, de studietrajectbegeleider met handgeschreven opmerkingen de evaluatie in concreto duidt (bijv. “Er is evolutie in sfeer in de klas. Doordat je kleuters steeds tot de orde moet roepen komt die in het gedrang. Er zijn weinig echte gesprekken in de klas. Er is wel evolutie na bezoek”, “Je brengt onvoldoende rust in de groep. Als er dan rust is blijf je zeuren. Durf kleuters kordater aan te pakken. In de laatste week introduceer je een beloningssysteem en time-out stoeltje. Hierdoor is er evolutie maar onvoldoende en erg laat”,...). De Raad merkt tevens op dat het syntheseverslag voor een aantal competenties de evolutie in de mate waarin de verzoeker deze bereikt aanstipt, doch dit leidt er, alle omstandigheden in acht genomen, volgens de Raad niet toe dat de verweerder niet in redelijkheid zou kunnen beslissen dat de beoogde competenties niet in voldoende mate zijn bereikt in het licht van de in de ECTS-fiche omschreven inhoud van het opleidingsonderdeel (“Aan de hand van een actieve stage en de bijhorende studietrajectbegeleiding en reflectie, verdiep en verbreed je reeds eerder verworven basiscompetenties van een leraar kleuteronderwijs. Je integreert de inzichten en vaardigheden m.b.t. de modules uit de voorgaande en het lopende opleidingsjaar bij het voorbereiden en concretiseren”) en zijn plaats in de laatste fase van de opleiding.

Waar verzoeker aanvoert dat zij het syntheseformulier van de mentor niet voorafgaand aan het driehoeksgesprek heeft gekregen, zodat zij zich niet afdoende op het gesprek kon voorbereiden, merkt de Raad op dat deze werkwijze in overeenstemming is met de in het moduleboek voor het opleidingsonderdeel voorziene werkwijze en het belang van reflectie (persoonlijk ontwikkelingsplan en observatiegegevens via het agenda) in het kader van de ‘bachelorproef’. Ook het niet toelaten van aanvullingen van het persoonlijke ontwikkelingsplan in functie van de opmerkingen uit het syntheseverslag van de mentor is in

overeenstemming met het moduleboek. Een en ander heeft verzoeker trouwens niet belet haar opmerkingen ten aanzien van de evaluatie door de mentor met het oog op de beoordeling bij te brengen, enerzijds in het kader van een bijkomend gesprek op 16 juni 2015 tussen de verzoeker en de studietrajectbegeleider, in het bijzijn van de studentendienst, en anderzijds door de mogelijkheid in het kader van het intern beroep opmerkingen te formuleren.

De Raad stelt vast dat ook de “...” heel wat tekortkomingen, die vaak de inschatting van bereikte competenties en gebeurtenissen tijdens de bachelorproef betreffen, benoemt.

Met de voorliggende stukken voor ogen en binnen de grenzen van zijn bevoegdheid, ziet de Raad niet in dat de examencommissie, zoals bevestigd door de interne beroepsinstantie, onredelijk heeft gehandeld bij het toekennen van de quoterings voor de ‘bachelorproef’. Evenmin kan de Raad tot het besluit komen dat de verzoekende partij in de loop van de stage onvoldoende begeleiding of feedback heeft gekregen, zelfs niet zo verzoekende partij een deel van de feedback kreeg na hier zelf het initiatief toe te hebben genomen, en *a fortiori* niet dat het door de verzoekende partij beweerde gebrek aan begeleiding of feedback van aard zou zijn de beoordeling van de door de verzoekende partij bereikte competenties in vraag te stellen. De begeleiding van een student belet, in het bijzonder tijdens de laatste fase van de opleiding en rekening houdend met de in de ECTS-fiche omschreven inhoud van het opleidingsonderdeel en de erdoor beoogde competenties, niet dat deze een voldoende mate van zelfstandigheid aan de dag legt bij het nastreven van de beoogde competenties in de concrete omstandigheden waarin hij stage loopt. Niettegenstaande de opmerkingen van de verzoekende partij met betrekking tot de in de verslagen aangehaalde feiten ziet de Raad geen reden om, bij gebrek aan door de verzoekende partij aangehaalde elementen om de juistheid ervan op ernstige wijze in twijfel te trekken, bij zijn beoordeling van het door verzoekende partij aangehaalde middel niet van de correctheid ervan uit te gaan.

De Raad merkt hierbij op dat hij met door de verzoekende partij aangebrachte nieuwe elementen in de wederantwoordnota, zoals het feit dat zij wenst te benadrukken dat haar studieloopbaan bijna vlekkeloos verlopen is en zij steeds goede punten haalde, geen rekening kan houden bij zijn beoordeling. Daarbij komt dat het feit dat de verzoeker de met de overige opleidingsonderdelen beoogde competenties blijkt te hebben bereikt niet zonder meer impliceert dat zij de met het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef: functioneren in de klasgroep’ beoogde competenties in voldoende mate beheerst. Evenmin is het succes waarmee de andere opleidingsonderdelen zijn gevolgd als dusdanig niet van aard om, bij

gebrek aan andere door de verzoeker aangehaalde elementen, de ernst van de gedocumenteerde beoordeling in twijfel te trekken.

Ook het feit dat de verzoeker is verzocht om 3 woensdagen een klas alleen en zelfstandig te vervangen brengt de rechtmatigheid van de beoordeling van de verzoeker voor de bachelorproef als dusdanig niet in het gedrang. De Raad merkt hierbij op dat ‘Bachelorproef: functioneren in de klasgroep’ het in de inhoudsomschrijving immers heeft over reflectie, verdieping en verbreding van de reeds eerder verworven basiscompetenties van een leraar kleuteronderwijs.

Evenmin treft de Raad elementen in het dossier aan waaruit zou blijken dat de afwezigheid van verzoekende partij om medische redenen de evaluatie in het kader van de ‘bachelorproef’ negatief zou hebben beïnvloed.

De Raad merkt ook op geen elementen in het dossier te zien waaruit zou blijken dat, in tegenstelling tot hetgeen verzoeker aanvoert, het stageverslag van de lector zou zijn aangepast. Wat de beweerdde niet-controle van de agenda door de mentor betreft stelt de Raad vast dat de opmerking een “rol” betreft waarvoor verzoeker een voldoende heeft gekregen en, zo het al om een bewezen blijk van gebrekkige begeleiding zou gaan – nog daargelaten of zij desgevallend de rechtmatigheid van de evaluatie zou aantasten - , niet bepalend is geweest voor de onvoldoende score voor de rollen ‘een positief en veilig leefklimaat realiseren’, ‘leer- en ontwikkelingsprocessen begeleiden’ en ‘functioneren als lid van de onderwijsorganisatie’.

Rekening houdend met alle voorgaande overwegingen kan de Raad niet tot het besluit komen dat de score die verzoeker voor ‘....’ heeft gekregen gebrekkig gemotiveerd zou zijn en in het licht daarvan van een kennelijk onredelijke evaluatie blijk zou geven.

De eigen ervaringen van de verzoeker met betrekking tot de 10 rollen en de onderliggende competenties dwingen, afgewogen tegen de andere elementen van het dossier, niet tot een ander besluit. Evenmin zijn de overwegingen (*“de studente beschikt als derde-fase-student nog over het volledige tolerantiekrediet van 18 studiepunten en geen enkele onvoldoende tenzij op de twee scores van 8/20 voor bachelorproef – onderzoek en bachelorproef – functioneren in klasgroep”*) op basis waarvan de interne beroepscommissie de examencommissie initieel om een heroverweging van de oorspronkelijke studievoortgangsbepaling verzoekt, waarbij een antwoord wordt geformuleerd op de argumenten die studente formuleert in haar inleidend verzoek, elementen die de Raad, rekening houdend met de elementen die bij deze heroverweging zijn meegenomen, tot een ander besluit kunnen brengen.

Het middel is niet gegrond.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Jan Geens bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.315 van 8 september 2015 in de zaak 2015/182

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 30 juni 2015 en de beslissing van de interne beroepscommissie van 14 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard. Tevens vecht verzoeker de omzetting van haar aan een buitenlandse instelling behaalde ■■■■, zoals vernomen tijdens een onderhoud met de studietrajectbegeleider op 30 juni 2015, aan.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer ■■■■, die verschijnt voor de verzoekende partij, en Mr. ■■■■, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn verschenen.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in Lager Onderwijs.

Verzoekende partij wordt op 25 juni 2015 geslaagd verklaard ‘op voldoende wijze’. Op 29 juni 2015 worden de resultaten van verzoekende partij gewijzigd omwille van een materiële vergissing.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 14 juli 2015 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de beslissing van het examenresultaat werd bekendgemaakt op 25 juni 2015 en dat de student het intern beroep indiende op 1 juli 2015.

De interne beroepscommissie stelt dat het intern beroep laattijdig is want het is later dan vijf kalenderdagen na de bekendmaking van de beslissing ingediend.

De interne beroepscommissie stelt verder dat ze de bezwaren van de studente aan het departementshoofd bezorgt met het verzoek om te laten nagaan of bij de omrekening van de resultaten behaald bij de ontvangende Ierse onderwijsinstelling een materiële vergissing is gebeurd. Ze benadrukt dat het herleiden van een elders behaald resultaat met 20% haar een betreurenswaardige sterke rem lijkt op de internationalisering, nochtans een belangrijke strategische doelstelling van de hogeschool.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 15 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij kennis heeft genomen van de beslissing van de interne beroepscommissie per e-mail van 15 juli 2015. Volgens haar is het zeer onwaarschijnlijk dat verzoekende partij, zoals zij zelf voorhoudt, slechts kennis zou hebben genomen van de beslissing op het moment dat zij de aangetekende zending op 22 juli 2015 in ontvangst nam. Verwerende partij stelt dat het niet valt in te zien waarom verzoekende partij in tussentijd haar e-mail niet zou hebben gelezen. Zij meent dat verzoekende partij dus kennis genomen heeft van de beslissing op intern beroep per e-mail op 15 juli 2015 en dat het extern beroep d.d. 22 juli 2015 bijgevolg laattijdig is.

Verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota dat de stelling van verwerende partij niet gefundeerd, laat staan op enig bewijs gestoeld is. Zij meent dat indien verwerende partij met zekerheid de datum van het lezen van de mail had willen kennen, ze een leesbevestiging had kunnen vragen, wat zij nagelaten heeft. Verzoekende partij benadrukt dat ze de beslissing pas op 22 juli 2015 heeft vernomen zodat het beroep tijdig is ingediend.

De Raad wijst er op dat artikel II.284 Codex Hoger Onderwijs enkel vastlegt dat de beslissingen op intern beroep ter kennis worden gebracht aan de student binnen een termijn van 15 kalenderdagen die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld en dat de Codex aldus geen wijze van betekening op dwingende wijze oplegt.

Daarnaast stelt artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs uitdrukkelijk dat de beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisname van de in artikel II.284 Codex Hoger Onderwijs bedoelde beslissing.

De beoordeling van de ontvankelijkheid ingevolge de vervaltermijn van vijf kalenderdagen, hangt aldus af van het ogenblik van de kennisname van de bestreden beslissing.

De Raad wijst erop dat “kennisname” verder gaat dan het louter meedelen door de onderwijsinstelling en dat dit vereist dat de student zich effectief op de hoogte stelt van de beslissing (RvS nr. 206.215 en 206.216). Zoals de Raad reeds eerder geoordeeld heeft ligt de bewijslast bij de onderwijsinstelling. Wanneer zij meent dat het beroep bij de Raad laattijdig is ingesteld, dient zij dan ook het bewijs van de datum van effectieve kennisname door verzoekende partij aan te brengen. Het is immers een onevenredig zware last voor de verzoekende partij om haar op te leggen om een relatief moeilijk te verkrijgen bewijs te leveren van de effectieve persoonlijke ontvangst van de beslissing omdat er van haar niet dezelfde waakzaamheid vereist kan worden. Het leggen van de bewijslast bij de onderwijsinstelling, *in casu* de verwerende partij, wordt verantwoord door het feit dat zij op haar initiatief de beslissing op intern beroep in ieder geval aan de student moet meedelen. Indien de onderwijsinstelling ervoor kiest om haar beslissingen via e-mail aan studenten mee te delen, zal het bewijs van de effectieve kennisname door de student *prima facie* evenwel niet overtuigend door de onderwijsinstelling geleverd kunnen worden zodat er geen vaste datum gegeven kan worden aan het startpunt voor de vervaltermijn voor het extern beroep, wat in het voordeel van de student is. De vaste datum wordt *in casu* wel gegeven via de ontvangst van de aangetekende zending, d.d. 22 juli 2015.

Gelet op bovenstaande overwegingen is de Raad van oordeel dat verwerende partij onvoldoende kan aantonen dat verzoekende partij kennis heeft genomen van de beslissing op intern beroep vóór 22 juli 2015. Het beroep werd derhalve tijdig ingesteld.

B. Bevoegdheid

Verwerende partij stelt daarnaast dat verzoekende partij in haar verzoekschrift intern beroep aanstuurt op een materiële vergissing. Volgens haar is dit geen studievoortgangsbepaling en is de interne beroepscommissie ook niet bevoegd om een materiële vergissing recht te zetten. Verwerende partij meent dat verzoeker het in het extern beroepschrift ook heeft over het ‘verkeerd toepassen van afrondingsregels’ waarvoor de Raad niet bevoegd is.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat zij in haar verzoekschrift intern beroep niet aanstuurt op een materiële vergissing. Volgens haar gaat het om het niet willen

toepassen van het examenreglement. Ze merkt op dat het feit dat verwerende partij dit als een materiële vergissing kwalificeerde, voor haar eigen rekening is. Bovendien meent ze dat verwerende partij helemaal niet betwijfelt dat het voor wat de [...] betreft, wel om een studievoortgangsbepaling gaat.

De Raad stelt vast dat de essentie van het verzoek niet een materiële vergissing noch het verkeerd gebruik van afrondingsregels betreft. Verzoeker vecht de omzetting van haar [...] en de haar toegekende [...] voor de [...] alsmede de eruit volgende bepaling betreffende haar graad van verdienste, aan. Aldus heeft het beroep van verzoeker *prima facie* betrekking op een studievoortgangsbepaling en valt het binnen de bevoegdheid van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen.

V. De middelen

A. Eerste middel

De Raad onderzoekt ambtshalve de regelmatigheid van het instellen en uitputten van het intern beroep en gaat daarbij de regelmatigheid van de interne beroepsbepaling aangaande het oordeel over de ontvankelijkheid van dat interne beroep na.

Standpunt van partijen

Verwerende partij verwijst naar de artikelen II.294 en II.283 Codex Hoger Onderwijs en naar voorgaande rechtspraak van de Raad. Zij merkt op dat de aanvankelijke studievoortgangsbepaling d.d. 25 juni 2015 de beroepsmogelijkheid- en modaliteit vermeldt. Ze meent dat het intern beroep van 1 juli 2015 laattijdig was en dat het contact van verzoekende partij met een lector daar niets aan verandert.

Verzoekende partij stelt dat in art. [...] OER uitdrukkelijk gewag wordt gemaakt van de openbare mededeling van de resultaten voor een gehele opleiding. Volgens haar is enkel de proclamatie openbaar zodat het examenreglement duidelijk de vervaltermijn laat aanvangen de dag na de proclamatie. Daarnaast merkt ze op dat de punten waartegen haar beroep werd ingesteld pas op 29 juni ad valvas werden bekendgemaakt zodat de vervaltermijn niet vroeger kon beginnen lopen.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de aanvankelijke studieresultaten bekendgemaakt werden op 25 juni 2015. Op 29 juni 2015 werd bekendgemaakt dat het examencijfer voor het opleidingsonderdeel [...] werd aangepast van 13/20 naar 14/20, voor het opleidingsonderdeel [...] van 14/20 naar 15/20 en voor het opleidingsonderdeel [...] van 13/20 naar 15/20. Deze aangepaste studieresultaten zijn naar het oordeel van de Raad een nieuwe

studievoortgangsbeslissing vermits op dat moment de examencijfers voor de voormelde opleidingsonderdelen definitief werden vastgelegd. Tegen deze op 29 juni 2015 bekendgemaakte beslissing, niettegenstaande op het gewijzigde puntenblad de datum van de initiële bekendmaking (25 juni 2015) vermeld is gebleven, houdende de aangepaste studieresultaten is aldus tevens intern beroep mogelijk. Het intern beroep van verzoekende partij, ingesteld op 1 juli 2015, dat uitdrukkelijk verwijst naar de op 29 juni 2015 bekendgemaakte aangepaste punten voor de opleidingsonderdelen [...] en [...], werd aldus onterecht onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

Het middel is gegrond.

De overige middelen dienen niet verder te worden onderzocht omdat zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

Het beroep is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 14 juli 2015.

2. De bevoegde instantie van de verwerende partij neemt een nieuwe beslissing uiterlijk op 22 september 2015, rekening houdend met de overwegingen uit het voorliggend arrest.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Jean Goossens bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

en kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.313 van 8 september 2015 in de zaak 2015/186

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 7 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

■■■■ en Mr. ■■■■ en mevrouw ■■■■, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding ■■■■.

Voor het opleidingsonderdeel ‘■■■■’ bekommt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 juni 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 7 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de student, die er zich over beklaagde dat het examen vroegtijdig werd beëindigd, onmiddellijk de mogelijkheid kreeg om de resterende tijd voor het examen nog te benutten, wat zij niet deed. Verder stelt de interne beroepscommissie vast – op basis van het verslag van het assessment – dat de student op alle onderdelen fouten heeft gemaakt. Deze fouten situeerden zich op verschillende gebieden met name op het technisch aspect, het verloskundig gebied, de communicatie, de gezondheidspromotie en de administratie. De interne beroepscommissie merkt op dat al deze fouten gebeurden voor het incident van de vroegtijdige onderbreking van het examen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 9 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij stelt dat de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 7 juli 2015 op 9 juli 2015 aangetekend werd verzonden aan verzoekende partij. Ze merkt op dat het beroep bij de Raad geregistreerd werd op 23 juli 2015 en vraagt de Raad om de tijdigheid van het beroep te willen onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat het bestuur, *in casu* de onderwijsinstelling, de initiële bewijslast moet dragen met betrekking tot een feitenkwestie, zoals de effectieve kennisname van de beslissing op intern beroep door de verzoekende partij. De Raad stelt vast dat verwerende partij geen stukken bijbrengt waaruit blijkt wanneer de aangetekende zending in ontvangst genomen werd door verzoekende partij. De Raad is van oordeel dat verwerende partij onvoldoende kan aantonen wanneer verzoekende partij kennis heeft genomen van de beslissing op intern beroep zodat de Raad ervan uit kan gaan dat het extern beroep tijdig werd ingesteld.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een gebrekkige begeleiding, alsook op de schending van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

De verzoekende partij stelt dat mevrouw [REDACTED] het assessment een kwartier voor tijd onderbrak, wat de benodigde tijdsdruk en verwarring met zich meebracht. Volgens haar is ze even later teruggegaan naar de docent en is er toen een woordenwisseling ontstaan. Zij meent dat ze pas op de gang erachter kwam dat ze nog tijd over had zodat mevrouw [REDACTED] haar niet onmiddellijk de mogelijkheid gegeven heeft om de resterende tijd nog te benutten. Volgens haar was het onrealistisch om in 15 minuten alle benodigdheden erbij te pakken en de casus te vervolgen.

Wat de fouten op het technisch vlak betreft, stelt verzoekende partij dat mevrouw [REDACTED] gedurende de assessment de procedure positief beoordeeld heeft en er geen opmerkingen op had. Zij meent dat haar voormalige stagebegeleidster kan bevestigen dat het erg onwaarschijnlijk is dat ze deze procedure verkeerd uitgevoerd heeft.

Ten slotte merkt verzoekende partij in haar verzoekschrift op intern beroep, waarnaar zij verwijst in haar verzoekschrift op extern beroep, nog op dat ze gedurende het examen niet de begeleiding heeft gekregen die ze hoorde te krijgen. Volgens haar was de docent niet helemaal op de hoogte van de manier van werken zodat ze vaker naar buiten ging om spullen te nemen. Ze meent dat er op dat moment geen sprake was van gevaar of ongemak voor de patiënt.

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij in gebreke blijft aannemelijk te maken dat het verslag niet op de werkelijkheid gebaseerd zou zijn. Zij meent dat de bewering van verzoekende partij dat ze de procedure met betrekking tot het opdrijven van het syntoniefuus wel correct heeft toegepast geen overtuigend element kan zijn om de deskundigheid van de docente-examinator in twijfel te trekken.

Verwerende partij stelt verder dat de docente onmiddellijk de documenten heeft teruggegeven aan verzoekende partij toen ze op haar vergissing werd gewezen, waarna verzoekende partij besliste om de resterende tijd niet te benutten. Zij merkt ook op dat verzoekende partij zodanige fouten gemaakt heeft dat de veiligheid en gemoedsrust van de patiënte in het gedrang werd gebracht, waardoor het weinig aannemelijk lijkt dat zij zou slagen op het assessment indien ze nog 15 minuten onverstoord had kunnen doorwerken.

Verwerende stelt ten slotte dat de reden dat verzoekende partij vaak naar buiten liep een gebrek was aan logisch redeneren en plannen, en niet de docente die niet helemaal op de hoogte zou zijn van de manier van werken, zoals verzoekende partij stelt. Ook deelt verwerende partij nog mee dat de studente zich onmiddellijk tot de ombuds had moeten wenden indien er zich werkelijk onregelmatigheden hadden voorgedaan tijdens het examen.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad doet de beoordeling niet over, doch mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Verzoekende partij klaagt erover dat het examen vroegtijdig werd afgesloten. Daarnaast stelt ze dat ze geen fouten gemaakt heeft op technisch vlak bij het uitvoeren van het assessment en dat ze niet de begeleiding heeft gekregen die ze hoorde te krijgen.

De Raad stelt vast dat uit het verslag van het assessment, ingevuld door de docente (stuk 9 verwerende partij), blijkt dat de docente verzoekende partij meegedeeld heeft dat ze nog twee minuten had, waarna ze haar assessment afgegeven heeft en het lokaal verlaten heeft. Toen ze

terugkwam, heeft de docente haar de documenten teruggegeven om ze verder in te vullen en haar verzekerd dat ze hiervoor alle tijd had. Verzoekende partij wil op dat moment, niettegenstaande de docente haar hiertoe de kans bood (cfr. het verslag m.b.t. assessment door de docente) niet meer terugkomen op bepaalde delen van het assessment. De Raad is van oordeel dat deze situatie geleid zou kunnen hebben tot een zekere vorm van verwarring in hoofde van verzoekende partij, doch dat de docente haar alsnog de kans gegeven heeft om de resterende tijd te benutten om de documenten verder in te vullen alsook om nog even terug te komen op het assessment. In het licht van de in het dossier gedocumenteerde tekortkomingen bij het assessment acht de Raad het in redelijkheid niet aannemelijk dat het, weliswaar voor de studente onaangename, misverstand omtrent de voor het assessment beschikbare tijd de validiteit van de beoordeling van de door de student bereikte competenties als ontoereikend op de helling zet. Evenmin brengt het de redelijkheid van de beoordeling in het gedrang of blijkt er onzorgvuldigheid bij de organisatie van het assessment uit die van aard is de bekomen evaluatie onder ernstige druk te zetten.

Wat betreft de fouten op technisch vlak, is de Raad, binnen zijn bevoegdheid, van oordeel dat de loutere bewering van verzoekende partij dat zij deze procedure (met name de plaatsing van het synto-infuus) wel naar behoren heeft uitgevoerd nergens steun vindt in de stukken. Uit het verslag van de aan de studente gegeven feedback (stuk 9 verwerende partij), het beoordelingsformulier (stuk 8) en de op het door de student tijdens het assessment ingevulde blad door de docente aangebrachte opmerkingen blijken ernstige tekortkomingen bij het uitvoeren van de opdracht, die de verschillende beoordelingsaspecten betreffen. Op basis van deze gegevens kan aldus niet gesteld worden dat de evaluatie van het assessment, die weliswaar tot een zeer laag cijfer leidde, kennelijk onredelijk was, noch dat verwerende partij onzorgvuldig gehandeld zou hebben. Dat de studente de handelingen die zij tijdens het assessment diende te verrichten in een andere context wel correct zou hebben uitgevoerd wordt niet door elementen in het dossier aannemelijk gemaakt en zelfs zo dat het geval mocht zijn hoeft dit niet te betekenen dat de student de handeling tijdens het assessment correct stelde en er aldus blijk van gaf te beschikken over de competenties die in het assessment worden getoetst.

Voor het overige klaagt de verzoekende partij over gebrekkige begeleiding, maar zoals de Raad reeds herhaaldelijk geoordeeld heeft, is gebrekkige begeleiding behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarvan in deze zaak niet gebleken is, geen reden om een ongunstige evaluatie in een voor de student meer gunstige evaluatie te wijzigen. De Raad merkt hierbij op dat de betwisting een assessment betrof waarbij de student een opdracht (de

simulatie van een levensechte praktijksituatie) krijgt – aan de hand van een situatieschets – die hij als zorgverstrekker moet oplossen en waarbij de docent de rol van de patiënt waarneemt. Uit de aard van deze evaluatievorm blijkt dat een sterke begeleiding door de docent de beoordeling van de getoetste competenties zou bemoeilijken. Bovendien vindt het assessment plaats in het kader van ‘professionele vorming’ waarvan de beoogde competenties het zelfstandig optreden van de vroedkundige omvatten (bijv. Algemene competenties als zelfstandig handelen, bijv. ... die het autonome karakter van de begeleiding door de vroedkundige aanstipt).

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Jean Goossens, bijzitter

Jan Geens, bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen, secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 10 september 2015

Arrest nr. 2.316 van 10 september 2015 in de zaak 2015/168

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 13 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, mevrouw ■■■■ en advocaat ■■■■, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaat ■■■■, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor in kleuteronderwijs.

Voor het opleidingsonderdeel “■■■■” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 juni 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 13 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de stagementoren een begeleidende rol hebben en dat de eindverantwoordelijkheid van een opleidingsonderdeel steeds bij de titularis van de hogeschool ligt. De beslissing vermeldt dat stagementoren slechts een beperkt beeld van het functioneren van een stagiaire hebben vermits ze studente enkel op hun eigen werkplek aan het werk zien. Verder besluit de interne beroepscommissie op grond van het opleidingsdossier en de bijkomende motivering dat de opleiding de studente heeft begeleid en beoordeeld overeenkomstig de wegwijis praktijk en het moduleboek stage. Volgens haar is de opleiding secuur te werk gegaan bij de evaluatie.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 14 juli 2015 en per e-mail van 15 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 17 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat het eerste academiejaar, met in begrip van de alsdan voorziene stage, alsook de theoretische vakken van het tweede academiejaar met vrucht werden beëindigd. Vervolgens merkt verzoekende partij op dat zij voor de stage gedurende het eerste semester op elke ‘cesuurrol’ de beoordeling voldoende behaalde, met uitzondering van rol 9, waarvoor onvoldoende informatie voorhanden was, en rol 3, waarvoor ze de beoordeling ‘nog werk’ kreeg. Zij meent dan ook dat ze goed bezig was. Verzoekende partij stelt vast dat zij bij de eindevaluatie een onvoldoende kreeg voor rol 2. Volgens haar werd dit geenszins, laat staan op een deugdelijke en afdoende wijze, gemotiveerd in de eindevaluatie, en vindt dit evenmin steun in de evaluatieformulieren. Ze benadrukt dat voor deze rol enkel op 28 mei 2015 ‘nog werk’ vermeld wordt, en dat ze voordien geen negatieve evaluatie had gekregen voor deze rol. Bovendien zijn, volgens haar, de beoordelingen van de mentoren steeds positief. Voorts stelt verzoekende partij dat de motivering van de interne beroepscommissie moeilijk als een behoorlijke motivering kan worden aanzien. Zo wordt er niet toegelicht waarom de evaluatie van de mentor voor de maand mei 2015 diametraal staat tegenover de conclusie die de lector op 28 mei 2015 formuleert. Daarnaast merkt verzoekende partij op dat zij niet voorafgaand in kennis werd gesteld van de weging van iedere cesuurrol bij de eindbeoordeling. Verzoekende partij verwijst ten slotte naar een uitgebreidere toelichting die bij de stukken is gevoegd.

Verwerende partij stelt dat zowel de lectoren als twee van de drie stagementoren in hun beoordelingsformulieren een aantal werkpunten m.b.t. verschillende basiscompetenties hebben opgenomen. Ze benadrukt dat verzoekende partij bij de tussentijdse evaluatie ‘nog

werk' scoorde voor rol 3, maar dat er ook voor rol 1, rol 2 en rol 10 nog aandachtspunten werden opgenomen, en dat zij bij de eindevaluatie onvoldoende scoorde voor rol 2.

Vervolgens stipt verwerende partij de principes aan die van toepassing zijn en verwijst zij tevens naar de ECTS-fiche en naar art. en OER. Verwerende partij benadrukt dat verzoekende partij conform deze bepalingen werd beoordeeld en dat ze moet slagen op rol 2 om 10/20 te kunnen behalen.

Daarnaast stelt ze dat de opleiding in het kader van de behandeling van het intern beroep nogmaals haarfijn en uitgebreid uiteen gezet heeft hoe zij tot de beoordeling is gekomen. Verwerende partij merkt op dat uit het opleidingsdossier blijkt dat er verschillende werkpunten terugkomen m.b.t. rol 2 (zowel in de codes als in de commentaren), en meer bepaald wat de uitdieping betreft.

Voorts meent verwerende partij dat verzoekende partij niet redelijkerwijze kan voorhouden dat zij niet op de hoogte was van de cesuurbepaling van de "rollen" vermits dit expliciet te lezen staat in de "Wegwijs praktijk, bachelor in kleuteronderwijs", waarvan iedere student kennis krijgt voor de aanvang van de stage.

Ten slotte stelt verwerende partij dat de unaniem positieve evaluatie (zonder werkpunten) slechts uitging van één mentor, zodat de beoordelingen van de mentoren en de lectoren niet daadwerkelijk "sterk verschillend" waren. Ze benadrukt dat verwerende partij in het kader van het intern beroep zeer uitgebreid en met verwijzing naar het onderliggende stagedossier heeft uitgelegd waarom verzoekende partij toch onvoldoende scoort, zodat de beslissing voldoende gemotiveerd is.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekende partij op dat zij de commentaren op alle rollen bij de tussentijdse feedback heeft gelezen en eraan gewerkt heeft. Voor haar kwam er bij deze evaluatie geen duidelijk signaal dat rol 2 problematisch was. Zij meent verder dat een van de opmerkingen in de eindevaluatie op rol 2, met name 'je materialen zijn vaak niet aantrekkelijk voor kleuters', gaat over een éénmalig feit. Zij stipt aan dat alle andere lectoren en mentorverslagen zeer lovend waren over het materiaal. Hetzelfde geldt volgens haar voor de opmerking 'de timing blijft een werkpunt', waarvoor op alle verslagen de beoordelingen "voldoende" en zelfs "sterk" te lezen waren. Verder stelt verzoekende partij dat er veel meer positieve beoordelingen waren en dat de beoordelingen van de lectoren niet eenduidig zijn, waarbij de lectoren de verschillende punten onder rol 2 (en rol 3) verschillend beoordelen. Ten slotte geeft ze nog een concreet overzicht van de beoordelingen.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Verder stipt de Raad aan dat, zoals *in casu*, het onderwijs- en examenreglement van de hoger onderwijsinstelling vaak bepaalt dat de titularis van het opleidingsonderdeel de eindverantwoordelijke is voor de beoordeling. Bij een stage zijn doorgaans meerdere actoren betrokken, zoals een begeleider – *in casu* een stagementor - in de instelling waar de student de stage volbrengt en een lector van de hoger onderwijsinstelling. De lector die instaat voor de stagebeoordeling doet zulks aan de hand van eigen vaststellingen en ijkpunten. In de regel dient hij zoals in voorliggend geval, de verslagen en de evaluaties van de mentoren in de eindevaluatie van de student te betrekken. Wat deze elementen betreft, verwijst de Raad naar stuk 8 van verwerende partij waaruit blijkt dat de studietrajectbegeleider, zijnde de lector van het opleidingsinstituut die verantwoordelijk is voor de studievoortgang van een welbepaalde groep studenten, tot een synthese/eindbeoordeling komt volgens het principe van de permanente evaluatie op basis van de gegevens uit de beoordelingsformulieren, schriftelijke toelichtingen, gesprekken met de stagementoren en bezoekende lectoren, stagedocumenten, gegevens i.v.m. de attitudes op het opleidingsinstituut, ... Deze eindbeoordeling van de studietrajectbegeleider wordt vervolgens gevalideerd door de examencommissie.

Ten slotte herinnert de Raad er ook aan dat behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt wegens een gebrekkige begeleiding/feedback van de student. Voormelde uitzonderlijke omstandigheden doen zich voor indien een directe impact van de gebrekkige begeleiding van de student op de negatieve evaluatie duidelijk is. Het zijn situaties waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de in het kader van de beoordeling van de student gemeten competenties duidelijk afwijken van de competenties die de student in normale omstandigheden in het kader van hetzelfde opleidingsonderdeel zou hebben bereikt.

Verzoekende partij klaagt er in essentie over dat ze telkens voldoende scoorde voor rol 2, behoudens bij de evaluatie van 28 mei 2015 (score “nog werk”), doch dat ze hiervoor bij de eindevaluatie een onvoldoende kreeg. Ook meent ze dat ze niet voorafgaand op de hoogte was van de weging van de cesuurrollen.

De Raad stelt vooreerst vast dat in de ‘...’, bijgevoegd als stuk 8 van verwerende partij, duidelijk aangegeven wordt dat om 10/20 te behalen de student minstens voor volgende rollen dient te slagen: rol 1, 2, 3, 5 en 10. Op de tussentijdse feedback staan deze rollen vermeld als

‘cesuurrollen’ en de overige als ‘bonusrollen’. Het argument van verzoekende partij dat zij niet op de hoogte zou zijn geweest van de weging van iedere cesuurrol bij de eindbeoordeling kan aldus niet worden bijgetreden.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij voor dit opleidingsonderdeel drie stages heeft doorlopen, waarvoor ze vijf beoordelingen heeft gekregen van de lectoren en drie van de mentoren. De beoordeling gebeurt telkens aan de hand van tien ‘rollen’. Verzoekende partij heeft bij de eindevaluatie een voldoende behaald voor rol 1, 3 (zeer nipt), 5, 10 en de bonusrollen 9, 4, 6, 7 en 8, en een onvoldoende voor rol 2 (stuk 7 van verwerende partij).

De Raad stelt verder vast dat voor de eerste stage de mentor voor de competenties van rol 2 steevast een voldoende gaf. Hierbij worden telkens positieve punten (het weekschema zat goed in elkaar, goed overzicht op en controle van de activiteiten, leuke materialen, goede timing, flexibel) als werkpunten (meer diepgang, meer ingaan op de dagthema’s, extra materiaal, kordater optreden) aangehaald. Bovendien heeft ook de bezoekende lector verzoekende partij voor al deze competenties met ‘voldoende’ beoordeeld. Ook de lector ziet positieve elementen (kent voorbereidingen, variatie aan activiteiten en materialen, duidelijke klasschikking, vlotte overgangen, materialen staan klaar), maar heeft daarnaast ook enkele opmerkingen (thema omvat zeer veel, essentie nog meer naar voor halen, aan tekentafel te vaak met rug naar de klas).

Voor de tweede stage kreeg verzoekende partij twee keer nog werk, eenmaal tussen nog werk en voldoende, eenmaal voldoende en eenmaal sterk. De positieve punten betreffen onder meer het volgende: activiteiten op het niveau van de kleuters, rijk aanbod, gebruik van een dagverloop/weekkalender. Als werkpunten wordt voornamelijk verwezen naar de gebruikte materialen. Zo stelt de mentor dat het materiaal niet altijd even verzorgd is en dat het gebruiken van een plastic zak niet interessant is om iets uit te delen. Daarnaast stipt de mentor aan dat ze zaken zelf moet aanbrengen wanneer er geen interesse is bij de kleuters. Tijdens deze stage kreeg verzoekende partij tweemaal het bezoek van een lector. De eerste lector geeft de competenties gekoppeld aan rol 2 het volgende aan: activiteiten op niveau, klas verrijkt. Enkel wat het overzicht in de klas betreft (evenwichtige begeleiding), stelt de lector dat er nog werk aan is, doch geeft hij tegelijkertijd aan dat het wel een moeilijke klasverdeling was hiervoor. De tweede lector die een bezoek bracht tijdens de stage merkt op dat ze ziet rond welk thema gewerkt wordt, dat verzoekende partij de kleuters stimuleert om aan de slag te gaan met de materialen die ze zelf aanbrengt, maar daarnaast stelt ze dat verzoekende partij meer impulsen moet voorzien en dat er geen overgang was van melk drinken naar spelen.

De beoordeling van de mentor van de derde stage is voor rol 2 uitermate positief. Overal scoort verzoekende partij tussen voldoende en sterk of 'sterk'. Hierbij werd onder meer het volgende opgemerkt: gevarieerd aanbod dat aangepast is aan de leeftijd, kleuters mogen initiatief nemen, klas goed ingericht, veel materiaal, stappenplannen, stuurt bij waar nodig. Ook deze stage werd door twee lectoren bezocht. De eerste lector kwam op bezoek tijdens het bewegingsmoment. Hiervoor gaf hij een voldoende. Hij geeft onder meer aan dat de kleuters betrokken zijn en dat het goed is dat studente afsprekt waar de kleuters moeten wachten. Daarnaast geeft hij tevens enkele tips (kleuters lang laten lopen, opletten hoe je je gedraagt, gebruik een signaal). Voor de tussendoorkoffer geeft hij aan dat dit speels aangebracht is en dat de kleuters de kans kregen om mee te doen. Verder merkt de lector op dat het thema leeft in de klas en dat het tempo wat hoger mag. De andere lector heeft een bezoek gebracht op de laatste stagedag. Hij geeft voor de competenties van rol 2 driemaal 'voldoende' en tweemaal 'nog werk'. Hij merkt onder meer het volgende op: muziek weinig uitgediept, weinig zinvol werkblaadje, woorden buiten het thema, kleuters gaan zelfstandig aan de slag, heel mooie dramahoek, mooi dat je met kosteloos materiaal werkt (opletten op duurzaamheid), denk aan spelregels, timing is ok, in bewegingsles niet veel tijd meer over na opwarming, goede organisatie begeleiding van de overgangsmomenten is ok, materialen staan tijdig klaar, ...

Verder blijkt uit het dossier dat verzoekende partij op 29 januari 2015, dus na de eerste stage, tussentijds feedback ontving. Toen scoorde ze een voldoende voor rol 2. Het aanbod met een variatie van activiteiten en materialen, de duidelijke aanwezigheid van het thema in de klas (met uitzondering van de dagthema's) en de goede timing en flexibele organisatie werden als kwaliteiten aangehaald. Als werkpunten werd aangehaald dat studente moet opletten dat er voldoende diepgang is, dat ze moet proberen iedere activiteit aan bod te laten komen en dat de dagthema's ook voldoende duidelijk aanwezig moeten zijn in de klas.

Op 25 juni 2015 komt de eindevaluatie tot stand. Verzoekende partij scoort hiervoor een 'onvoldoende'. Dit wordt als volgt gemotiveerd: 'Zowel in de stage van de jongste kleuter als van de oudste kleuter miste je aanbod uitdaging, diepgang en doelgerichtheid. Dit was zowel bij de klassikale activiteiten als bij de hoekverrijkingen het geval. Je materialen zijn vaak niet aantrekkelijk voor kleuters. Gedurende het jaar ben je gegroeid in klashouden en realisatie van je aanbod, maar timing is en blijft een werkpunt.'. De Raad stelt vast op basis van het dossier (stuk 7 van de verwerende partij) dat de negatieve beoordeling voor de stage van 8/20 in hoofdzaak gebaseerd is op een 'onvoldoende' voor rol 2 *'een ontwikkelingsstimulerende en krachtige speelleeromgeving ontwerpen en realiseren'*.

De Raad bekijkt verder specifiek de beoordeling en motivering voor de betreffende competenties in deze rol 2.

Op basis van bovenstaande elementen uit het dossier blijkt dat voor verzoekende partij op deze rol 2 (die doorslaggevend was voor de negatieve beoordeling) telkens de score ‘voldoende’ werd aangeduid zowel in de syntheseformulieren van de mentoren als in de formulieren van de lectoren. Enkel in het laatste lectorverslag van 28 mei 2015 (stuk 16 van de verwerende partij), na afsluiting van de gehele stageperiode, was een ‘nog werk’ aangeduid voor rol 2, met als algemene conclusie inzake competentiebeheersing dat er nog veel werkpunten aanwezig zijn om de vereiste competenties te behalen (*onduidelijke aanduiding van een kruisje tussen twee beheersingsniveaus in*). De Raad leest verder in het lectorverslag van 22 mei 2015 (stuk 15 van de verwerende partij) dat daaraan juist voorafgaat dat enkel scores voldoende, sterk of niets bij de diverse competenties voor rol 2 zijn aangehaald met beperkte verbale commentaren en ook de algemene eindconclusie aangeeft dat de competenties zijn bereikt. De Raad leest in het mentorverslag van 18 mei 2015 (stuk 17 van de verwerende partij) dat voor de rol 2 op de diverse competenties ‘sterk’ en ‘voldoende’ was aangeduid.

In de schriftelijke commentaren werden aanvullend bij al deze codes in de verslagen in de loop van het academiejaar allerlei concrete bevindingen genoteerd (positieve en negatieve verbale commentaren). Er werden ook, naast voornaamste kwaliteiten, werkpunten genoteerd die niet steeds dezelfde waren.

De Raad stelt vast dat de codes die gehanteerd worden zowel voor de mentoren als voor de lectoren een brede schaal van beoordeling toelaten gaande van: *duidelijk onvoldoende; nog werk; voldoende; sterk; onvoldoende informatie*. Bij de code ‘nog werk’ wordt als instructie voor de lectoren en mentoren meegegeven: *de student toont nog niet regelmatig gedragsindicatoren die horen bij deze competentie, maar maakt wel vordering. Het spreekt voor zich dat je deze code vaker aanduidt in het begin van het jaar omdat de student nog groeit in de competentiebeheersing*. Op de formulieren van de lectoren wordt tevens afsluitend aangestipt in welke mate de vereiste competenties effectief werden behaald (*problematische stageverloop; nog veel werkpunten om de competenties te behalen; lijkt de competenties te behalen; toont de student de competenties ruimschoots*).

De Raad is van oordeel dat de gehanteerde formulieren aan de hand van de codes op een duidelijke wijze toelaten om een student aan te geven in de loop van het academiejaar dat het niveau van de vereiste competenties nog niet is bereikt. De code ‘nog werk’ bij uitstek, zoals

zelf aangegeven als toelichting, dient ervoor om studenten te wijzen op ‘noodzakelijke’ werkpunten teneinde het vereiste niveau te halen, zeker in de beginfase. *In casu* werd in de loop van het academiejaar met betrekking tot rol 2 van deze code geen gebruik gemaakt, tenzij op het einde van het academiejaar in mei 2015, wat te laat was als feedback voor verzoekende partij om op dit punt nog te remediëren.

Gezien *in casu* de zeer diverse verbale commentaren bij deze codes die eerder beschrijvend zijn en zowel positieve als negatieve elementen omvatten, acht de Raad de aanduiding van deze duidelijke codes doorslaggevend voor de toekenning van de eindscore. De toegevoegde verbale commentaren moeten ook in het licht van de codes gelezen worden. In die zin is het begrijpelijk dat minpunten bij een code ‘voldoende’, die aangeeft dat de competenties zijn bereikt, op een ander manier begrepen worden dan minpunten bij een code ‘nog werk’, waaruit blijkt dat het om noodzakelijke te remediëren werkpunten gaat. Een beoordelingssysteem dat in grote mate is gebaseerd op de aanduiding van codes moet hiermee voldoende zorgvuldig omgaan, zodat de student de juiste signalen ontvangt. Temeer gezien de stagebeoordeling het resultaat is van een geheel leerproces dat de student gedurende het academiejaar doormaakt.

De Raad begrijpt niet dat op de beoordeling van rol 2, die als cesuurrol uiteindelijk geleid heeft tot de toekenning van de negatieve eindscore, niet eerder via deze codes een duidelijke tekortkoming is vastgesteld en meegedeeld. Laat staan dat over deze vaststelling ook geen eensgezindheid was vermits de mentor en de eerste bezoekende lector op de bewuste stage een positieve beoordeling gaven op rol 2 met aanduiding van de code ‘sterk’ op bepaalde competenties, in tegenstelling tot de tweede bezoekende lector.

In het licht van voorgaande overwegingen is de Raad van oordeel, binnen de perken van zijn beoordelingsbevoegdheid, dat voorliggende stagebeslissing niet afdoende motiveert waarom tot de eindscore van 8/20 is gekomen, wat deze stagebeslissing kennelijk onredelijk maakt.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

De overige middelonderdelen dienen niet verder te worden onderzocht, gezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 13 juli 2015.**
- 2. De bevoegde instantie van de verwerende partij zal uiterlijk tegen 25 september 2015 een nieuwe beslissing nemen rekening houdend met de overwegingen in dit arrest.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jean Goossens bijzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.319 van 10 september 2015 in de zaak 2015/173

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 22 juni 2015 en de beslissing van de interne beroepscommissie van 15 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat ■■■■, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaat ■■■■, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor lager onderwijs”.

Voor het opleidingsonderdeel “■■■■” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 2 juli 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 15 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat uit het antwoord van de examencommissie blijkt dat de studente goed werd begeleid tijdens de duur van haar praktijk, zowel door de stagementoren op de stageplaatsen als door de lectoren van de opleiding. Ook de beoordeling gebeurde volgens de interne beroepscommissie conform de opleidingsvisie die wordt beschreven in de ECTS-fiche en in de verschillende documenten gepubliceerd op MOLAS,

het elektronische informatie- en communicatieplatform van de hogeschool met de student. De interne beroepscommissie besloot dat de beslissing van de examencommissie regelmatig tot stand is gekomen, zijn grondslag vindt in het dossier van de opleiding en zeker niet kennelijk onredelijk is of kennelijk onvoldoende gemotiveerd.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij stelt vast dat verzoekende partij voor de Raad “een redelijke en ernstige herbeoordeling aan de opleiding te vragen, rekening houdend met de argumenten die ik heb aangebracht” vordert. Verwerende partij neemt aan dat verzoekende partij hiermee bedoelt dat zij de Raad om de vernietiging vraagt van de bestreden studievoortgangsbeslissingen conform artikel II.292§1 Codex Hoger Onderwijs (eventueel gepaard aan een bevel tot het nemen van een nieuwe beslissing onder voorwaarden). Mocht verzoekende partij een andere vordering stellen, dan werpt verwerende partij de onontvankelijkheid van de vordering op aangezien de Raad geen rechtsmacht heeft om andere beslissingen te nemen dan de al dan niet nietigverklaring van studievoortgangsbeslissingen.

De Raad leest het beroep van verzoekende partij inderdaad als het verzoek tot een vernietiging van een studievoortgangsbeslissing in de zin van de Codex Hoger Onderwijs. Het beroep is derhalve ook in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beklagt over de wijze waarop de beslissing van de interne beroepscommissie tot stand is gekomen, die bij voorbaat in haar nadeel zou zijn geweest.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat enkel rekening is gehouden met de argumenten van H.D. (teamleider), die zich op haar beurt voornamelijk baseert op het syntheseverslag van leergroepbegeleidster L.W. Verzoekende partij heeft fundamentele bezwaren tegen dit syntheseverslag. Het verslag van het bemiddelingsgesprek van 6 juli 2015 is volgens verzoekster niet gebruikt.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat uit het relaas in elk geval blijkt dat de wettelijk/reglementair voorziene procedure gevolgd is: de beslissing van de praktijkevaluatiecommissie is tijdig en conform de regelgeving meegedeeld aan de

verzoekende partij; er is een bemiddelingsgesprek geweest dat niet tot een oplossing geleid heeft en het ingestelde intern beroep is beoordeeld door de interne beroepscommissie, maar als ontvankelijk doch ongegrond afgewezen. Ten tweede blijkt volgens verweerder uit het relaas van verzoekende partij zelf dat het middel feitelijke grondslag mist. Verweerder stelt dat er wel degelijk geantwoord is op de argumenten aangevoerd door verzoekster en dat zij dit ook zelf erkent. Ten derde is het middel gebaseerd op vergissingen in rechte van verzoekster. Verweerder stelt dat het bemiddelingsgesprek *geen* voorziene wettelijke of reglementaire formaliteit is in het kader van de interne beroepsprocedure. De elementen van het gesprek vormen dan ook geen onderzoekselementen voor de interne beroepscommissie. Bovendien mag de beroepscommissie geen andere elementen in aanmerking nemen dan de stukken die haar zijn voorgedragen en de stukken waarom zij verzocht heeft. Uit de beslissing van de interne beroepscommissie of de examencommissie blijkt nergens dat er rekening werd gehouden met de inhoud van het bemiddelingsgesprek, noch ten voordele noch ten nadele van de student. Ten vierde is het middel volgens verweerder gebaseerd op een tweede vergissing naar recht, daar het middel er immers lijkt van uit te gaan dat de procedure voor de interne beroepscommissie gebaseerd is op een procedure van woord en wederwoord tussen de student en de examencommissie. De procedure voorziet immers geen wederwoord van de student.

Beoordeling

De eerste grieven van verzoekende partij betreffen de onregelmatige totstandkoming van de beslissing van de interne beroepsinstantie. Verzoekende partij stelt vooreerst dat het onduidelijk is hoe de interne beroepscommissie is samengesteld.

De Raad stelt vast dat op de interne beroepsbeslissing is aangegeven dat de interne beroepsinstantie, samengekomen op 15 juli 2015, is samengesteld uit (voorzitter/algemeen directeur), (lid/decaan) en (lid/lid van OER-werkgroep). Deze beslissing werd ondertekend in opdracht door de voorzitter. De Raad stelt vast dat deze samenstelling conform is met wat in artikel van het OER (minstens drie leden, waaronder de algemeen directeur, een departementshoofd en een lid van de overkoepelende OER werkgroep) is vooropgesteld. Verzoekende partij toont ook op geen enkele wijze concreet aan dat de effectieve samenstelling van de commissie niet op die wijze is gebeurd.

De grieven van de verzoekende partij betreffen verder het verloop van de interne beroepsprocedure. Verzoekende partij klaagt over de tegensprekelijkheid van het debat (er werd enkel rekening gehouden met argumenten van mevrouw D.W.), over het ontbreken van verslagen (o.a. het verslag van het bemiddelingsgesprek ontbrak), over gebreken wat de inzage van documenten betreft.

De Raad merkt vooreerst op dat een tegensprekelijk debat, waarbij partijen met elkaar geconfronteerd worden om hun argumenten te formuleren, in het kader van de hoorplicht, niet is vereist. Bezwaren die de hoorplicht betreffen of de openbaarheid van bestuur, raken bovendien niet aan de regelmatigheid van de beslissing zelf. In zover deze grieven kunnen gelezen worden als een gebrek aan motivering van de interne beroepsbeslissing, omdat uit de beslissing niet blijkt dat op enige wijze rekening is gehouden met de argumenten van de verzoekende partij, moet de Raad vaststellen dat de interne beroepsinstantie de examencommissie heeft gevraagd om de concrete bezwaren van de verzoekende partij te beantwoorden. De inhoud van het verslag van de examencommissie, met een concrete bespreking van de argumenten van de verzoekende partij, werd door de interne beroepsinstantie uitdrukkelijk in haar beslissing tot de hare gemaakt en toegevoegd als bijlage bij de interne beroepsbeslissing. Het middelonderdeel mist derhalve feitelijke grondslag (stuk 14 administratief dossier van de verwerende partij).

De Raad stelt vast dat verzoekende partij verder stelt dat geen rekening werd gehouden met de inhoud van het bemiddelingsgesprek dat aan het intern beroep is voorafgegaan.

Hoewel de Raad het belang van een dergelijk bemiddelingsgesprek in bepaalde gevallen wel kan aannemen, kan een dergelijke voorafgaande bemiddelingsprocedure, die los staat van de interne beroepsprocedure voor de student heel verwarrend overkomen. De Raad moet echter de verwerende partij bijtreden in die mate dat een verslag van dit bemiddelingsgesprek geen essentieel stuk is dat onderdeel moet zijn van het administratief dossier, dat aan de basis ligt van het intern beroep. Integendeel lijkt het voor de Raad aangewezen dat elke student in het kader van zijn intern beroepschrift zijn middelen *ab initio* kan aanbrengen en dat deze middelen op een onafhankelijke wijze door de interne beroepsinstantie worden gehoord (los van de inhoud van een bemiddelingsgesprek, dat vrijblijvend is) en dat deze middelen, ontwikkeld in het kader van het interne beroep, ook meegenomen worden bij het beraad en het nemen van de beslissing, wat *in casu* zoals hoger aangegeven is gebeurd.

Het middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij in een tweede middel aanvoert dat de studievoortgangsbepaling niet op regelmatige wijze tot stand zou zijn gekomen.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat alle mentoren betrokken moeten worden bij het driehoeksgesprek, omdat '...' een jaarvak is geworden. Haar goede prestaties tijdens de eerste praktijkperiode werden niet ter sprake gebracht tijdens het driehoeksgesprek, daar de mentoren van de twee eerste praktijkperiodes ontbraken. Verder stelt verzoekster dat in het driehoeksgesprek hoofdzakelijk werd gefocust op een praktisch misverstand tussen mentor J.S. en haarzelf. De leergroepbegeleidster die de rol van gespreksleider op zich genomen had, deed geen moeite om het gesprek in goede banen te leiden door het terug te brengen naar de bedoelde focus, namelijk de gerealiseerde competenties en de groei op professioneel vlak als leerkracht. Verder stelt verzoekster dat het verslag van de mentor van het vierde leerjaar niet met haar besproken is, en dat het verslag van het zesde leerjaar zelfs nog niet gefinaliseerd was toen het driehoeksgesprek plaatsvond. Ook zou er geen verslag gemaakt zijn van het driehoeksgesprek, zodat niemand van de deelnemers de kans heeft gehad om de weergave van dit gesprek goed te keuren of niet. Verder vermeldt het syntheseverslag K.D. als mentor van het zesde leerjaar, terwijl deze gedurende de volledige praktijkperiode afwezig was wegens ziekte. Zij was ook niet aanwezig bij het driehoeksgesprek. Ook de interim-mentor C.V. was niet aanwezig. Ook heeft de leergroepsbegeleidster de coaching en coachingsgesprekken aangehaald in haar syntheseverslag, dat een beoordeling inhoudt. Verder stelt verzoekster dat men aan de hand van het syntheseverslag van de leergroepbegeleidster onmogelijk kan aflezen wat er nu precies op welke wijze en met welke maatstaven gemeten werd om aan de eindscore te komen. Tenslotte stelt verzoekster dat er geen verslag gemaakt werd van de praktijkevaluatie. De argumentering van de praktijkevaluatie m.b.t. het eindcijfer is niet neergeschreven, maar wordt weergegeven in het synthesesedocument. Hierdoor geeft het synthesesedocument een beeld dat gevormd wordt door een groep docenten en niet enkel door de leergroepbegeleider.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het argument van verzoekster uitgaat van een verkeerde beoordeling van het driehoeksgesprek. Volgens verweerder is het driehoeksgesprek een assessment of een competentiegericht interview waarvan het de bedoeling is om een genuanceerd en helder beeld te krijgen of de student al dan niet de verwachte competenties heeft bereikt. Verweerder stelt dat het correct is dat op het driehoeksgesprek de mentoren van de eerste twee stages afwezig waren. Hieruit kan evenwel geen tekortkoming worden afgeleid: ten eerste omdat er geen enkele bepaling is die stelt dat alle mentoren aanwezig moeten zijn op het driehoeksgesprek, maar ten tweede omdat het ook niet wenselijk is dat de andere mentoren aanwezig waren. Bovendien blijkt uit de ECTS-fiche dat de leergroepbegeleider bij het opstellen van beeldvorming verplicht is om alle

begeleidingsdocumenten mee te nemen, wat ook gebeurd is. De kritiek van verzoekende partij dat geen rekening zou gehouden zijn met de opmerkingen van de eerste twee stages is volgens verweerder derhalve onterecht. Verweerder wijst uitdrukkelijk op de motivering van het synthesesedocument dat opgesteld is door de leergroepbegeleider n.a.v. het driehoeksgesprek. Hieruit blijkt duidelijk dat er rekening werd gehouden met andere elementen dan louter het standpunt van de mentor van het 4^e leerjaar in de Uitgroeifase. Verwerende partij wijst er uitdrukkelijk op dat de evaluatie van de stage gemaakt wordt door de docenten en niet door de mentoren, in overeenstemming met de rechtspraak van de Raad. Wat betreft het “praktisch misverstand”, stelt verwerende partij dat de argumentatie van verzoekster is opgebouwd uit beweringen, zonder dat deze gestaafd zijn door enig bewijs. Bovendien lijken de beweringen op het eerste gezicht niet correct. Verder erkent verwerende partij dat het begeleidingsdocument van de uitgroeifase inderdaad niet 4 werkdagen op voorhand beschikbaar was op MOLAS, omdat verwerende partij deze stukken zelf nog niet had ontvangen van de twee stagementoren van De Mozaïek. Verzoekende partij was evenwel wel degelijk voldoende op de hoogte van de problemen m.b.t. de competenties die zij moest bereiken. Zo zijn de opmerkingen van de uitgroeistage overlopen op het driehoeksgesprek zelf. Verder stelt verwerende partij dat er wel een document opgemaakt wordt na het driehoeksgesprek waarin de elementen van het driehoeksgesprek voor de evaluatie van de student moeten meegenomen worden, m.n. het synthesesedocument. In geen enkel document wordt evenwel voorzien dat er van het gesprek een verslag als zodanig wordt opgesteld. Verder stelt verwerende partij dat het mentorschap van verzoekster zowel wat de begeleiding als de evaluatie betreft in orde was, ook al werd zij niet door K.D. uitgevoerd. De vermelding op het synthesesedocument dat K.D. mentor was, is derhalve niet relevant voor de beoordeling. Verder stelt verwerende partij dat het correct is dat een coachingsgesprek of de verslagen ervan geen beoordeling mogen inhouden die meegenomen wordt in de eindevaluatie van de praktijk. Verwerende partij stelt dat de verwijzingen naar de coachingsverslagen werden aangehaald om er op te wijzen welke gebreken er tijdens de stages waren vastgesteld. Het synthesesedocument verbindt aan deze coachings op zich geen oordeel. Ook stelt verwerende partij dat het synthesesedocument als uitdrukkelijke bedoeling heeft een samenvattend beoordelend verslag te zijn van de praktijkstages opgesteld door de leergroepbegeleider om aan te geven in welke mate het competentieprofiel bereikt wordt. Het competentieprofiel is een samengaan van 2 elementen: de te bereiken doelstellingen, en het niveau waarmee deze doelstellingen moeten beheerst worden. Het synthesesedocument vormt aldus niet zelf de beoordeling, maar is een stap in het beoordelingsproces met de bedoeling alle relevante

elementen samen te brengen. Verwerende partij stelt dat het synthesesdocument wel degelijk de toetsing heeft uitgevoerd aan de doelstellingen en het beheersingsniveau dat moest worden bereikt. Uit het document blijkt ook voldoende concreet waarom verzoekster tekort schiet. Verder wijst verwerende partij er op dat de evaluatie van de praktijkstages is gebeurd in overeenstemming met de beginselen die de Raad heeft ontwikkeld m.b.t. praktijkstages. Tenslotte stelt verweerder dat er 2 conclusies zijn van de evaluatie door de praktijkevaluatiecommissie: enerzijds de quoterings (in casu 7/20), anderzijds de woordelijk uitgeschreven conclusie van de commissie. Beide geschreven beoordelingselementen worden opgenomen *in fine* van het synthesesdocument. Verweerder stelt dat er nergens een verplichting is tot een uitgebreidere verslaggeving door de praktijkevaluatiecommissie.

Beoordeling

De tweede grief van verzoekende partij betreft de regelmatigheid van het beoordelingsproces. Verzoekende partij formuleert een aantal bezwaren met betrekking tot het ‘driehoeksgesprek’: niet alle mentoren waren aanwezig op dit gesprek, terwijl dit gesprek een cruciale rol speelt in de eindbeoordeling; haar eerste twee praktijkstages werden niet in rekening gebracht; de praktijkverslagen werden niet tijdig meegedeeld; er werd geen verslag opgesteld van het driehoeksgesprek; zij kreeg geen inzage van de notities; er werd rekening gehouden met coaching gesprekken, wat niet kan; er was geen verslag van de praktijkevaluatiecommissie.

De Raad stelt vast dat de ECTS –fiche het volgende bepaalt:

“Evaluatie-activiteiten

[...]

Het praktijkassessment bestaat uit een driehoeksgesprek op de werkplek tussen student, mentor en leergroepbegeleider. De leergroepbegeleider maakt een voorlopige beeldvorming van de student aan de hand van het beheersingsniveau van het competentieprofiel.

Deze voorlopige beeldvorming is gebaseerd op 2 documenten:

- *de zelfevaluatie van de student;*
- *het begeleidingsdocument van de mentor(en);*

Op basis van de voorlopige beeldvorming gaat de leergroepbegeleider in gesprek met de mentor(en) en de student om een genuanceerd en helder beeld te krijgen van de verwachte competenties. Het assessment is dus bedoeld om een valide en betrouwbaar beeld te krijgen van de student op de beschreven competenties. De leergroepbegeleider maakt een synthesesdocument op waarin er uitspraken gedaan worden over de mate waarin de student het beheersingsniveau van het derde jaar heeft bewezen.”

De Raad is van oordeel dat het *patere legem*- beginsel vanzelfsprekend ook van toepassing is in de context van een stage. Dit houdt in dat de instelling voorschriften (opgenomen in een stagereglement) die zij zelf heeft bepaald, ook dient na te leven en toe te passen. Dit beginsel sluit echter niet uit dat wel moet rekening gehouden worden met de draagwijdte van een bepaald voorschrift in het reglement en de mate waarin dat het al dan niet om een substantiële

vereiste gaat, waarvan de schending tot gevolg heeft dat de beslissing niet rechtsgeldig is genomen.

De Raad stelt vast dat het driehoeksgesprek is doorgegaan op 11 juni 2015 en dat volgende personen aanwezig waren: de mentor vierde leerjaar (uitgroeistage) en de directeur van de school Mozaïek, de student, de leergroeptrajectbegeleider. De Raad acht het in het licht van de bepalingen van de ECTS-fiche niet noodzakelijk dat alle mentoren die een stage hebben begeleid gedurende het gehele academiejaar aanwezig zijn op het driehoeksgesprek. De bepaling stelt wel dat de drie actoren (student, mentor en opleiding) moeten vertegenwoordigd zijn op dit deel van het praktijkassessment, wat *in casu* het geval is. Dit driehoeksgesprek dient als voorbereiding om tot de juiste beeldvorming te komen van de door de student bereikte competenties voor het gehele opleidingsonderdeel ‘praktijk’, waarbij de student kan reageren op een voorlopige beeldvorming die door de leergroepbegeleider is opgesteld. Dit gesprek betreft een onderdeel van de praktijkevaluatie dat wordt meegenomen om uiteindelijk te komen tot een synthesesdocument dat voorgelegd wordt aan de praktijkevaluatiecommissie. Daar moeten alle beoordelende docenten aanwezig zijn. Zij nemen een eindoordeel en bepalen het resultaat op de gehele stage. Pas in deze laatste fase wordt een beslissing genomen over het cijfer voor de stage. Dat bij het voorafgaand driehoeksgesprek (om tot een gepaste evaluatie te komen) niet ‘alle’ mentoren aanwezig zijn acht de Raad niet substantieel. Er was een mentor en een directeur aanwezig voor wat betreft de belangrijke uitgroeistage. Dit is conform met de voorschriften en ook niet kennelijk onredelijk in het licht van de invulling en de opzet van dit driehoeksgesprek.

De Raad acht het wel essentieel dat tijdens dit gesprek er een systematische bespreking is gebeurd van alle competenties getoetst tijdens de gehele stageperiode en dat het synthesesdocument dat de basis vormt voor het eindoordeel, dat door de praktijkevaluatiecommissie wordt genomen, is gebaseerd op begeleidingsdocumenten die de gehele periode bestrijken. *In casu* blijkt uit het administratief dossier dat de vier begeleidingsdocumenten van de drie praktijkstages werden meegenomen. Dit blijkt ook uit de bewoordingen die in de motivering van het synthesesdocument zijn opgenomen, waar de link wordt gelegd bij de beschrijving van de competenties naar de diverse stages (zie stuk 12 van het administratief dossier van de verwerende partij).

Verzoekende partij brengt ook aan dat in het driehoeksgesprek hoofdzakelijk gefocust werd op een misverstand tussen de aanwezige mentor en haarzelf waardoor de focus op de gerealiseerde competenties verloren ging. Er is derhalve geen systematische bespreking gebeurd van de gerealiseerde competenties. De Raad stelt vast dat deze loutere beweringen

door de verzoekende partij niet gestaafd worden in het dossier. De verzoekende partij kan alleszins met haar overwegingen de Raad niet overtuigen dat door het misverstand er geen gesprek mogelijk was over haar bereikte competenties, waardoor er slechts een onvolledig beeld werd geschetst in het synthesedocument.

De verdere kritiek van verzoekende partij betreft het niet tijdig bijbrengen, voorafgaandelijk aan het driehoeksgesprek, van de begeleidingsdocumenten. Zij klaagt er ook over dat er geen verslag is gemaakt van het driehoeksgesprek.

De Raad leest in stuk 5 van het administratief dossier van de verwerende partij op p.16 welke verschillende stappen met noodzakelijke documenten moeten doorlopen worden in het praktijkassessment aan het einde van het academiejaar:

1. Een beoordelend klasbezoek van een docent van de opleiding. Dit evaluatiedocument wordt gebruikt ter voorbereiding van het driehoeksgesprek.
2. De begeleidingsdocumenten van de mentoren die bezorgd worden aan de leergroepbegeleider.
3. De zelfevaluatie van de student die hij vier dagen voor het driehoeksgesprek bezorgt aan de leergroepbegeleider.
4. Een driehoeksgesprek dat leidt tot een synthesedocument.
5. De vastlegging in de praktijkevaluatiecommissie aan de hand van het synthesedocument van het praktijkcijfer bepaald op basis van de vastgestelde beoordelingscategorieën.

Uit het dossier blijkt dat op MOLAS de begeleidingsdocumenten praktijk Eerste leerjaar en praktijk Buitengewoon onderwijs tijdig werden ter beschikking gesteld.

Het feit dat verzoekende partij niet tijdig voor aanvang van het driehoeksgesprek in het bezit was van het begeleidingsverslag betreffende de uitgroei stage (stuk 9 en 10 van de verwerende partij) acht de Raad niet in die mate substantieel om deze beslissing niet als rechtsgeldig te beschouwen. Uit het dossier blijkt dat verzoekende partij wat haar functioneren betreft tijdens de uitgroei stage wel op de hoogte was van de bemerkingen via feedback van de mentoren vierde en zesde jaar en via bespreking met de directie (evaluerende gesprek op 1 juni 2015 tussen de directeur van de Mozaïekschool en de mentor). Deze opmerkingen werden wel degelijk meegenomen in het driehoeksgesprek waar de mentor en de directeur aanwezig waren.

Verder werden alle noodzakelijke stappen doorlopen en de noodzakelijke documenten opgemaakt.

Wat de grief betreft dat er geen verslag werd opgemaakt van het driehoeksgesprek, stelt de Raad vast dat dit niet voorgeschreven is in de reglementering. Het relaas van het driehoeksgesprek moet zijn weerslag vinden in het synthesedocument, zoals *in casu* is gebeurd.

Hetzelfde geldt voor het verslag van de praktijkevaluatiecommissie. Ook dit is niet voorgeschreven. Het resultaat van deze eindbeoordeling met de link naar de beoordelingscriteria is wel terug te vinden enerzijds in de quoterings (in casu een 7/20) en anderzijds in de woordelijk uitgeschreven conclusie van de commissie zoals opgenomen in het synthesedocument, voorbereid door de leergroepbegeleider (stuk 12 van de verwerende partij).

De Raad is verder van oordeel dat de vermelding van de naam van de mentor mevrouw D. (die ziek was) op het synthesedocument, op zich niet relevant is. Uit het dossier blijkt dat verzoekende partij werd bijgestaan door een andere mentor, mevrouw V.O. en de directeur van de Het argument van verzoekende partij dat de mentor V.O., gezien zij pas was afgestudeerd, nog niet bevoegd was om als mentor op te treden, is nieuw ingeroepen in het extern beroep en niet ontvankelijk. Verzoekende partij heeft dit middel niet aangehaald in haar intern beroepschrift, terwijl zij op basis van de beschikbare informatie (het synthesedocument) dit punt op dat ogenblik reeds had kunnen opwerpen. De Raad stelt ten overvloede dat verzoekende partij dit middelonderdeel niet met de nodige bewijsstukken staft.

Op basis van deze overwegingen is de Raad van oordeel dat *in casu* het reglement werd nageleefd en de noodzakelijke stappen werden doorlopen met de nodige documenten ter ondersteuning in het administratief dossier. De Raad is verder van oordeel dat er geen onredelijke feiten kunnen vastgesteld worden in het kader van het beoordelingsproces (praktijkassessment). De voorliggende stagebeslissing is rechtsgeldig genomen.

Het middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij in een derde middel aanvoert dat er een fundamenteel gebrek aan begeleiding is geweest tijdens de praktijkperiodes in 2014-2015.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij tot op 29 juni 2015 geen verslagen van docenten/leergroepbegeleider heeft gekregen, noch zijn ze geplaatst op Molas voor de praktijkperiodes van dit schooljaar. Verder stelt verzoekster dat tijdens coaching 1 de mentor

niet aanwezig was tijdens het coachinggesprek. Tijdens coaching 2 was de mentor niet aanwezig in de klas en dus ook niet tijdens het coachinggesprek. Verder werd er meegedeeld dat de coachings enkel bedoeld zijn voor de persoonlijke groei van de student en niet als vervangende beoordeling. Toch refereert de leergroepbegeleidster hieraan in haar beoordelend syntheseverslag. Verzoekster stelt verder dat zij noch op theoretisch, noch op praktijkvlak enige voorbereiding heeft gekregen omtrent de stageperiode in het buitengewoon onderwijs. Tijdens het coaching-bezoek 2 van de leergroepbegeleidster in het zesde leerjaar gaf zij aan dat er iets moest verbeteren aan iets dat “moeilijk onder woorden te brengen was”. Verzoekende partij geeft aan dat zij hier zeker wou aan werken, maar dat dit zo onduidelijk is dat zij hier jammer genoeg niets mee kon doen in haar streven als groei als leerkracht. Ook stelt verzoekster dat zij niet op de hoogte is van het feit dat er een klassenraad werd gehouden na semester 1. Indien zij toen al met een probleem zat, had zij extra zorg moeten krijgen, hetgeen niet is gebeurd. Verzoekster stelt dat het niet klopt dat in het feedbackgesprek tussen de leergroepbegeleider en haarzelf, volgend op de klassenraad in januari, duidelijk zou gesteld zijn dat indien zij haar ervaringsgerichte basishouding niet verbeterde, zij niet zou slagen. Ook stelt verzoekster dat zij van mening is dat het niet de bedoeling is dat de student een leerkracht vervangt, in haar geval in het zesde leerjaar. Verzoekster stelt dat zij dus gewerkt heeft in een context die niet conform de door de opleiding beschreven context van een stage en leerervaring is, en dat hier rekening mee moet gehouden worden bij de beoordeling.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij op de vaste rechtspraak van de Raad dat, behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden, een beweerd gebrekkige feedback of begeleiding in de loop van het academiejaar niet tot gevolg heeft dat een negatieve evaluatie onrechtmatig wordt. Verwerende partij verwijst naar het uitgebreide antwoord dat de examencommissie op dit middel heeft gegeven. Verweerder stelt dat de argumentatie van verzoekende partij omtrent dit middel vooral is opgebouwd uit beweringen, zonder dat deze gestaafd zijn door enig bewijs. Verder wijst verwerende partij er op dat verzoekster de begeleiding verengt tot enkele elementen van de begeleiding (de coachings, het feedbackgesprek en het ontbreken aan noodzakelijke individuele begeleiding), terwijl de totale begeleiding veel ruimer is. Verder blijkt uit het verzoekschrift dat verzoekende partij alle voorziene begeleidingselementen in de studiegids en ECTS-fiche ontvangen heeft. Verder stelt verweerder dat verscheidene elementen uit dit middel reeds eerder beantwoord werden of niet relevant zijn voor de beoordeling van het middel. Ook stelt verwerende partij dat het beheersingsniveau van een student in de derde opleidingsfase uitdrukkelijk bepalen dat de student in deze fase moet getuigen van verdieping, zelfstandig werk, verantwoordelijkheid en

systematisch onderzoek. Verwerende partij betwist tevens dat er tijdens het feedbackgesprek in januari niet gewezen is op de problemen in de stage van verzoekster, of dat er niet is gesproken over het risico dat verzoekster niet zou slagen. Verder stelt verweerder dat de aanwezigheid van de mentor tijdens het coachingsgesprek en het coachingsbezoek helemaal niet verplicht is. Ook stelt verweerder dat de opleidingsonderdelen ‘Module 8.1 Visie op zorg’ en ‘8.2 Initiatieven voor zorg’ *algemene* modules zijn gericht op de zorg voor de leerling en er dus op gericht zijn competenties bij de student aan te brengen die *zowel* in het normaal als het bijzonder lager onderwijs aangewend kunnen worden. Uit al deze elementen blijkt volgens verweerder dat er wat de begeleiding betreft in elk geval geen sprake is van *zeer uitzonderlijke omstandigheden*; verzoekende partij beweert zelfs niet dat er dergelijke omstandigheden zijn geweest.

Beoordeling

Verzoekende partij doelt op een aantal gebreken met betrekking tot de coaching, de bijstand door de klassenraad; slechte individuele begeleiding, de slechte omstandigheden van de stage; het ontbreken van stageverslagen en de beperkte inzage hiervan.

De Raad herinnert er ook aan dat een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrekkige begeleiding, behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarvan de directe impact op de negatieve evaluatie duidelijk is. De Raad erkent ten eerste in het kader van stages, waar het leerproces centraal staat, het belang van de begeleidende taak van de mentor/lector en het belang van de feedback tijdens de stage. De invulling van de begeleidingstaak van een docent in het kader van een stage is verschillend van wat verwacht wordt in het kader van een regulier opleidingsonderdeel. De begeleidende taak voor een eerstejaarstagiair is ook logischerwijze intensiever dat voor een derdejaarstage. Zo blijkt *in casu*, uit de doelstellingen van voorliggende stage (stuk 5 van de verwerende partij) dat het ‘verantwoordelijkheid opnemen voor de klas, de kinderen en zichzelf’ een essentieel leerresultaat betreft.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij in hoofdzaak beweringen naar voorbrengt, zonder deze op afdoende wijze te onderbouwen. De Raad neemt ook kennis van het begeleidingssysteem zoals het in de programmagids en de ECTS-fiche is opgenomen en bijgevolg ook door de verzoekende partij moet gekend zijn. Verwerende partij werkt aan de hand van een student-volg-systeem (zie stuk 5 van de verwerende partij). Naar het einde van het eerste semester heeft er een feedbackgesprek plaats en een klassenraad. Op het einde van het tweede trimester volgt opnieuw een feedbackgesprek. Deze fasen zijn ook voor de verzoekende partij doorlopen.

In casu stelt de Raad verder vast dat er tijdens de stages twee coaching momenten zijn geweest op 18 november 2014 en 24 maart 2015, en dat de verschillende mentoren die de begeleidingstaak hebben in de vier stagescholen voor elke stage een begeleidingsdocument hebben opgesteld (stuk 7, stuk 8, stuk 9 en stuk 10 van de verwerende partij). De Raad stelt vast dat uit de inhoud van deze verslagen wel blijkt dat er een signaal werd gegeven waaruit verzoekende partij kon concluderen dat er ernstige problemen waren met haar stage. Onder meer in januari werd een feedbackmoment en een klassenraad gehouden. Op het einde van de uitgroeistage heeft er een gesprek plaats gehad met de mentor en de directeur.

De Raad noteert dat het praktijkgroeischrift niet volledig is. Verzoekende partij spreekt dit niet tegen. Er werden ook weekverslagen door de student opgesteld en overhandigd aan de leergroepbegeleider. De leergroepbegeleider is het eerste aanspreekpunt voor de mentor en de student. Uit het dossier blijkt niet dat de verzoekende partij zelf initiatief heeft genomen om contact op te nemen. Op grond van de in de programmagids voorziene individueel vraaggestuurde begeleiding, had zij zeker aan de alarmbel kunnen trekken, *quod non*. Op basis van het dossier kan de Raad niet anders dan vaststellen dat de begeleiding is gebeurd conform de programmagids (stuk 6 van de verwerende partij).

De overwegingen van verzoekende partij kunnen de Raad verder niet overtuigen dat in het kader van een derdejairstage waar zelfstandigheid, eigen initiatief van de student, zelfsturing van het leerproces kan verwacht worden, de begeleiding dermate gebrekkig is verlopen dat verzoekende partij hierdoor belemmerd werd om op het vereiste niveau te presteren. Verzoekende partij brengt ook geen bijzondere omstandigheden aan.

Het middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij in een vierde middel aanvoert dat het syntheseverslag van de leergroepbegeleidster waarop de beoordeling steunt, niet correct is.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat dit verslag voornamelijk gebaseerd is op een driehoeksgesprek waar maar één van de vier mentoren aanwezig was. Naar het aanvoelen van verzoekster kan dit geen representatieve weergave zijn van alle betrokkenen. Verder handelde dit gesprek volgens verzoekster enkel over een incident op basis van een praktisch misverstand. Er zou geen systematische bespreking geweest zijn van de gerealiseerde competenties en de groei op professioneel vlak van haarzelf als leerkracht. Verder stelt verzoekster dat er ook geen

schriftelijke en door de deelnemers goedgekeurde neerslag is van het gesprek, waardoor er een objectieve basis ontbreekt voor het syntheseverslag. Verzoekster stelt dat de begeleiding van de praktijkstagen vanuit de opleiding, op één enkele suggestie na, enkel abstracte bijsturingen bevatte en geen concrete remediërings- en verbeteringsvoorstellen aanbood. Verder stelt verzoekster dat de leergroepbegeleidster haar beoordeling van de zogenaamde verkeerde basishouding nergens concreet kan aantonen. Verzoekster herhaalt dat, hoewel uitdrukkelijk werd verzekerd dat de coaching en coachinggesprekken uitsluitend bedoeld waren voor de persoonlijke groei van de student en deze niet zouden voorkomen in evaluatie- en/of synthesesdocumenten, de leergroepbegeleidster dit toch heeft aangehaald in haar syntheseverslag. Verzoekster stelt dat in het syntheseverslag de negatieve punten uit de verslagen van de mentoren er uitgepikt zijn, en de positieve commentaar over dezelfde domeinen genegeerd werd. Ter illustratie hiervan haalt verzoekster enkele eenzijdig negatieve statements in het syntheseverslag aan en legt er de bestaande positieve commentaar in de begeleidingsverslagen van de mentoren naast.

Verder stelt verzoekster dat het syntheseverslag niet vermeldt dat zij gedurende een week de verantwoordelijkheid voor het zesde leerjaar helemaal alleen heeft gedragen wegens ziekte en vervanging van andere leerkrachten door de interim-mentor, alsook een zeer succesvolle en zelfstandige periode van drie weken heeft gerealiseerd met drie anderstalige nieuwkomers. Dit wijst volgens verzoekster in de richting van het negeren van haar positieve realisaties. Verder stelt verzoekster dat er beweringen zijn in het syntheseverslag die haar het gevoel geven dat men haar opzettelijk negatieve dingen aanwrijft zonder grond, om de negatieve tendens te versterken. Verzoekster stelt dat zij de overtuiging heeft dat haar eindbeoordeling door de leergroepbegeleidster al vastlag voor de laatste praktijkperiode begon.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het middel van verzoekster vooral bestaat uit hernemingen van argumenten die zij reeds elders heeft ontwikkeld. Verweerder heeft deze argumenten dus reeds beantwoord. Verwerende partij voegt hier nog aan toe dat in het praktijkgroeischrift op zich geen uitspraken staan die een afrondend en beoordelend karakter hebben. Daarnaast heeft verzoekende partij passages gebruikt die erop wijzen dat zij de draagwijdte van de competenties nodig op beheersingsniveau 3 niet begrijpt. Verder spreekt verwerende partij tegen dat er sprake zou zijn van vooringenomenheid van de leergroepbegeleider en van willekeur; uit de uitgebreide motivering van het synthesesdocument blijkt ook het tegendeel. Uit het document blijkt duidelijk dat verzoekende partij niet aan het competentieprofiel beantwoordt. Daarenboven gaat verzoekende partij

voorbij aan de negatieve commentaren van de mentor en de directeur van de uitgroei-stage tijdens het driehoeksgesprek. Verwerende partij ontkent niet dat de begeleidingsdocumenten en het praktijkgroeischrift positieve elementen bevatten, maar deze gaan meestal niet over de aspecten van het competentieprofiel. Daarnaast is het zo dat wanneer blijkt dat een student het competentieprofiel niet haalt, het verslag eerder negatief zal zijn zonder dat dit als een bewijs van vooringenomenheid kan worden beschouwd. Verwerende partij verwijst tenslotte naar de uitgebreide reactie van de examencommissie op deze argumentatie.

Beoordeling

Verzoekende partij betwist verder de inhoudelijke correctheid van het syntheseverslag van de leergroepbegeleidster waarop de beoordeling steunt. Het betreft geen representatieve weergave van het verloop van de stage omdat niet alle mentoren betrokken zijn bij de redactie ervan; het verwijst naar coachinggesprekken; nergens wordt concreet aangetoond dat haar basishouding niet correct is; het bevat een selectieve vermelding van enkel 'negatieve' commentaren; ...

De Raad verwijst in eerste instantie betreffende dit middel naar de bespreking van de vorige middelen wat het syntheseverslag betreft. Verder stelt de Raad vast dat het middel van verzoekende partij is gebouwd op basis van beweringen, welke ze niet voldoende concreet aantoont en die er eigenlijk op neer komen dat zij niet akkoord gaat met de slechte evaluatie die zij heeft gekregen. Zo gaat zij niet akkoord met de vaststelling dat haar basishouding niet voldoet.

Zij stelt ook dat het niet kan dat het relaas van een coachinggesprek meegenomen wordt bij de beoordeling. De Raad stelt vast dat de coaching zich inderdaad situeert op het niveau van de begeleiding. Dit neemt niet weg dat in het kader van het geheel van de bevindingen, vaststellingen naar aanleiding van dit gesprek, die reflecteren op de bevindingen/prestaties tijdens de stage, ook kunnen meegenomen worden in het praktijkassessment.

Wat de beweerde vooringenomenheid betreft, kan de Raad niet anders dan vaststellen dat er geen enkele aanduiding in het dossier voorhanden is om deze bewering aannemelijk te maken. Wat het feit betreft dat er onvoldoende rekening gehouden is met de positieve commentaren van de mentoren, acht de Raad de door verzoekende partij aangehaalde voorbeelden en de vergelijking niet overtuigend. De Raad leest in de verslagen van de mentoren – naast positieve commentaren – toch veelvuldig negatieve elementen:

(1) De Raad stelt vast dat het verslag van de mentor (stuk 7 van de verwerende partij) tijdens de novemberstage overwegend positief was.

(2) Het verslag van de mentor op 15 januari 2015 (stuk 8 van de verwerende partij) (waarna ook het feedbackgesprek heeft plaatsgehad) was echter overwegend negatief (enkele citaten):

“Ik miste wat passie, entertaining , prikkeling om interesse op te wekken bij de kinderen.

.... hield wel rekening met de tips die ik gaf om haar creativiteit wat meer te gebruiken om de betrokkenheid van de kinderen te verhogen. Maar ik verwachtte toch net iets meer peper, passie en originaliteit! Alles bleef wat aan de vlakke kant.”

“Kwaliteitsverbetering heb ik wel gezien, innovatie heb ik echt gemist. Creativiteit om de lessen leuker te maken, om de kinderen te prikkelen, ze mee te krijgen, te boeien, om de betrokkenheid te verhogen...heb ik helaas maar gezien. Wat heel jammer is, want met jonge kinderen heb je zoveel mogelijkheden! Kinderen verveelden zich vaak tijdens de les.”

“Ook de werkmomenten waren vaak chaotisch, de lln maakten te veel lawaai en er werd meer gebabbeld dan echt gewerkt. kan kordaat en streng optreden, ze kan ook op een positieve manier omgaan met de kinderen en positief gedrag belonen. Maar het lukte haar niet om een evenwicht te vinden tussen consequent, kordaat en eerlijk maar rechtvaardig optreden.”

“Als leerkracht heb je inderdaad een voorbeeldfunctie. Je houding en je voorkomen is heel belangrijk. Hier is zichte weinig van bewust.” Je bent juf, opvoeder, mag niet gelijk gesteld worden als ‘vriend’.”

“Ook al was het heel moeilijk om je opbouwende kritiek en tips te geven, waardeerde ik het wel dat je rekening hield met de tips die ik jou gaf. Ik zag je wel groeien, maar had je liever nog iets meer zien groeien. Had meer pit en creativiteit verwacht. Een laatste tip die ik jou wil meegeven is: je bent voor de kinderen net zoals een spiegel: als jij de kinderen het gevoel geeft dat je het zelf graag doet, het leuk vindt dan vinden de kinderen dat ook. Als jij lacht, dan lachen ze mee, als jij boos kijkt dan vinden zij de les ook niet leuk en gaan ze zich vervelen...”

(3) Ook het verslag van de stage in maart-april (stuk 9 van de verwerende partij) somt positieve maar ook heel wat negatieve elementen op:

“Onduidelijk is of elke dag gelijke kansen kan geven.”

“.... beheerst zelf niet de leerstof van het 6de leerjaar, bij vragen ontstaat er twijfel. is ook fel zoekend naar een klasmanagement dat bij haar past om leiding te hebben over de groep, opdat inhoudelijk leren alle kansen blijft krijgen. We hebben bij de juiste innerlijke drijfveer gemist om in het onderwijs te werken. Algemeen beeld van de stagiaire: heeft het moeilijk om te reflecteren over eigen ontwikkelingspunten, ze valt snel in verdediging waardoor zelfontwikkeling weinig kans krijgt.”

“.... moet groeien in het spontaan opnemen van de actualiteit die zich op dat moment afspeelt.”

(4) Ook het verslag van de stage in mei (stuk 10 van de verwerende partij) was niet onverdeeld positief:

“Een tip voor: Laat ook met je houding en je intonatie zien dat je geïnteresseerd bent. deed haar best om te differentiëren.

Een aandachtspunt hierbij is de verwoording. De talentenbundel werd overgenomen van de stage in het zesde leerjaar. Hierdoor was deze te moeilijk. Ik vond dat hierover te weinig was nagedacht op voorhand. Positief was wel dat de bundel tijdens haar stageweek heeft aangepast en opnieuw uitgedeeld.

Het liep enkele keren mis met afspraken die werden gemaakt (klaarleggen van werkblaadjes voor de kopiedienst, doorsturen en bespreken van het begeleidingsdocument).”

De Raad benadrukt dat bij de totstandkoming van een stagebeslissing meerdere actoren (lectoren en mentoren) betrokken zijn; dat het niet onregelmatig is dat de uiteindelijke stagebeslissing wordt genomen door de beoordelende docenten (zoals *in casu*); dat bij het

toekennen van de beoordeling wel moet rekening gehouden worden met alle verslagen zowel van de mentoren als van de lectoren. Uit de lezing van de verslagen kan de Raad niet concluderen dat de verslagen van de mentoren dermate positief waren, zodat zij mede in het licht van de overige stukken in het dossier en het feit dat het hier wel om een derdejaarsstage gaat (waar het niveau van de te behalen competenties begrijpelijk zeer hoog ligt) ertoe zouden leiden dat een eindbeoordeling van 7/20 met de motivering (profiel en beheersingsniveau 3 is niet bereikt), zoals weergegeven in het synthesedocument, kennelijk onredelijk zou zijn.

Ook de vermeende zware omstandigheden waarin de verzoekende partij haar stage diende te volbrengen (moeilijke klassituatie waarbij zij de taak van de leraar alleen diende op te nemen), zijn weinig overtuigend en alleszins niet voldoende feitelijk onderbouwd.

Het middel is niet gegrond.

E. Vijfde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij in een vijfde middel aanvoert dat de beoordeling 7/20 een onredelijke en onverklaarbare discrepantie vertoont met zowel de beoordeling van praktijkstages van voorgaande jaren als de inhoud van de begeleidingsverslagen van dit jaar.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat haar punten van de eerdere praktijkstages stegen naarmate de opleiding vorderde, hetgeen haar sterkte in de overtuiging dat zij goed bezig was. De begeleidingsverslagen van het laatste jaar bevatten naast werkpunten zeker ook positieve evaluaties van de onderzochte competenties. Verzoekster stelt dat niets er op wees dat zij een 7/20 zou behalen en een advies tot heroriëntering zou krijgen. Verzoekster geeft aan dat zij niet weet wat een heroriëntering in deze fase van de opleiding betekent. Zij vindt het onverantwoord om een student gedurende drie jaar aan te moedigen de opleiding af te maken, om hem/haar vervolgens net voor de eindmeet finaal te laten struikelen. De leergroepbegeleidster meldde haar tijdens het overleg op 30 juni 2015 ook nog dat het geen zin had om het jaar opnieuw te doen, want dat ze verwachtte dat verzoekster toch geen voldoende zou halen. Verzoekster verwijst ook naar het visitatierapport 2014 van de VLUHR, waar de laattijdige drop-out ook als pijnpunt naar voor komt en geadviseerd wordt weg te werken.

Verzoekster stelt dat het feit dat zij een alleenstaande moeder met twee kinderen is en studeert met een vrijstelling van de om een diploma te behalen voor een knelpuntberoep de consequenties van deze beslissing op dramatische wijze verergert, omdat zij geen

mogelijkheid ziet om te heroriënteren en een basisinkomen te behouden. Verzoekster stelt dat de basis voor de hele beoordeling (het syntheseverslag) van de hand is van één persoon is, de leergroepbegeleidster. Verzoekster stelt dat de beoordeling van het werkveld in zijn geheel veel genuanceerder was dan die van de leergroepbegeleidster. Tenslotte stelt verzoekster dat het haar hoogst ongeloofwaardig lijkt dat zij vier keer door de mazen van het net is geglipt, de laatste keer met een quoterings van 13/20.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de beoordeling van de eerdere stages losstaat van de beoordeling van de stage in de derde opleidingsfase, waarin zich ook de belangrijkste stage (uitgroeistage) bevindt, en dus niet dienstig is. Verder wijst verwerende partij op het feit dat er al in januari een feedbackgesprek heeft plaatsgevonden met de leergroepbegeleider, waarin deze duidelijk stelde welke problemen er waren en dat het risico bestond dat verzoekende partij niet zou slagen, dat er doorheen het jaar gesprekken zijn geweest met de directie hieromtrent, enz. Tenslotte benadrukt verwerende partij dat de beoordeling 7/20 niet louter tot stand is gekomen door een beoordeling van de leergroepbegeleider. In de beoordeling werden de standpunten van de docenten en de mentoren evenzeer betrokken.

Beoordeling

De Raad verwijst in eerste instantie naar de bespreking van vorige middelen. Verder stelt de Raad vast dat verzoekende partij aangeeft dat zij goede resultaten behaalde voor praktijkstages in de twee voorafgaande jaren. De Raad heeft reeds meermaals geoordeeld dat resultaten op andere opleidingsonderdelen of in het verleden behaald zijn geen garantie bieden voor de toekomst. Elke prestatie moet op zijn eigen merites worden beoordeeld.

De Raad merkt op dat het feit dat verzoekende partij op de stage in het derde en laatste jaar het vooropgestelde beheersingsniveau niet heeft bereikt, niet uitsluit dat ze dit in de toekomst alsnog kan bereiken. Het komt immers vaker voor dat studenten een langere periode nodig hebben om een bepaald(e) leerproces/opleiding succesvol te doorlopen/beëindigen.

Het middel is niet gegrond

De Raad is van oordeel, binnen de grenzen van haar beoordelingsbevoegdheid, dat voorliggende stagebeslissing regelmatig is genomen, afdoende is gemotiveerd en niet kennelijk onredelijk is.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jean Goossens	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.317 van 10 september 2015 in de zaak 2015/178

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing intern beroep van 15 juni 2015, de studievoortgangsbepaling van 26 juni 2015 en de beslissing van de interne beroepscommissie van 13 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat ■■■■, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaat ■■■■, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs”.

Voor het opleidingsonderdeel “■■■■” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 29 juni 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 13 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de stagementoren van de stageplaats in hun beoordelingen zowel positieve punten als tekorten vermelden. Dat de stagementoren meer tekorten vermelden, betekent volgens de interne beroepscommissie nog niet dat ze de student-stagiaire pesten maar vooral dat zij voor de student concreet verduidelijken aan welke

tekorten nog dient gewerkt tijdens de stage. De beroepscommissie stelde verder dat ook de lectoren van de hogeschool heel wat tekorten en werkpunten vaststelden en die beschreven in hun beoordelingsverslagen.

Verder stelde de interne beroepscommissie dat de beroepscommissie stagebeoordeling die op 15 juni 2015 een beslissing nam, geldig was samengesteld vermits 2 leden als personeelslid van UC Leuven behoren tot een andere rechtspersoon (inrichtende macht) dan die van UC Leuven Unesco Lerarenopleidingen (vroeger Groep T – Lerarenopleiding): de fusie tussen UC Leuven en UC Leuven Unesco Lerarenopleidingen heeft nu nog niet tot een éénmaking van de verschillende rechtspersonen geleid. Wat het principe van onpartijdigheid betreft waarop de studente zich beroept om de beslissing van 15 juni 2015 in twijfel te trekken, bepaalt artikel van het OER dat de hogeschool elke student hoort te behandelen zonder vooringenomenheid. Het persoonlijk belang van artikel van het OER gaat volgens de interne beroepscommissie uiteraard niet over het belang van de lectoren inzake hun evaluatie, maar over een privé-belang: lectoren die een nauwe aan- of bloedverwant zijn van de student mogen uiteraard niet deelnemen aan diens evaluatie. Het feit dat lectoren worden gehoord, betekent nog niet dat zij deelnemen aan het advies of de beslissing, maar moet vooral worden gezien als een manier voor het beleidsorgaan om informatie te vergaren voor zijn beslissing. Verder stelde de interne beroepscommissie dat de score die de stagecommissie bepaalt, juridisch gezien een advies is aan de examencommissie die de beslissing neemt over deze score. De beroepsprocedure “stagebeoordeling” is een tussenstadium om de student de kans te geven een herziening aan te vragen voordat het cijfer van de stage naar de examencommissie gaat ter bekrachtiging. Deze tussentijdse beslissing is niet meer relevant in deze procedure die is gericht tegen de beslissing van de examencommissie om een score van 8/20 toe te kennen.

Verder stelde de interne beroepscommissie vast dat de studente inderdaad in 2012 een pedagogisch diploma behaalde voor de *specifieke* lerarenopleiding ingericht door Deze specifieke lerarenopleiding verschilt aanzienlijk van de *bacheloropleiding* secundair onderwijs qua onderwijsniveau, focus van de opleiding, civiel effect van het diploma... Een diploma van de specifieke lerarenopleiding geeft dan ook niet automatisch recht op een vrijstelling in de bacheloropleiding secundair onderwijs. De beslissing over de omvang van de vrijstellingen is al genomen toen de studente startte met de bacheloropleiding in het academiejaar 2012-2013. De toegestane vrijstellingen werden vanaf het begin van dat academiejaar gepubliceerd op KU Loket in het studievoortgangsdossier van de studente. De vervaltermijn voor het indienen van een beroep tegen deze beslissing bedraagt 5 dagen vanaf

de kennisname van de beslissing. Deze vervaltermijn is al lang verstreken, zodat de studente de weigering of het zogenaamde te beperkte karakter van de vrijstelling niet meer in vraag kan stellen. Verder betekent een vrijstelling voor een eerder theoretisch OPO nog niet dat een studente deze kennis ook in de praktijk kan brengen. Daarnaast is het zo dat de studente het opleidingsonderdeel [...] in haar individueel studieprogramma heeft opgenomen. Achteraf, na het volgen van het opleidingsprogramma en na de toekenning van het examenresultaat, kan de studente niet meer vragen om toch vrijgesteld te worden voor dit onderdeel van het opleidingsprogramma.

Ten vierde stelt de interne beroepscommissie dat de controle die zij kan doen, een marginale toetsing is in die zin dat slechts op een kennelijk onvoldoende motivering of kennelijk onredelijke evaluatie kan worden ingegrepen. De beroepscommissie stelde dat de beslissing van de stagecommissie en van de examencommissie gebaseerd is op duidelijke aanwijzingen uit de beoordelingsverslagen van de stagementoren en van de stagebegeleiders. Zowel de stagementoren als de stagebegeleiders van de hogeschool wijzen op belangrijke tekorten niet alleen voor klasmanagement, maar voor verschillende basiscompetenties. De stagebegeleiders van de lerarenopleiding hebben voldoende begeleiding en feedback gegeven gedurende het academiejaar en er zijn volgens de beroepscommissie geen elementen die de professionaliteit en objectiviteit van deze begeleiders in twijfel trekken. De feedback is evenwichtig, niet enkel gefocust op het negatieve maar vermeldt zowel positieve punten als werkpunten. De beroepscommissie stelde dat er een verschil is tussen enerzijds het onvoldoende beheersen van een aantal basisvaardigheden en -attitudes die een goede start als leraar in de weg staan en anderzijds het verder uitbouwen van de (vak)didactische en pedagogische vaardigheden en beroepsattitudes. Uit de beoordelingsdocumenten die de opleiding bijbrengt, blijkt duidelijk dat de studente nog heel wat werkpunten heeft voor verschillende basiscompetenties. Het dossier dat de opleiding bijbrengt en dat is gekend door de studente, is een voldoende en redelijke grond voor het oordeel dat deze basiscompetenties nog niet voldoende zijn bereikt. Van een kennelijk onvoldoende motivering van de score 8/20 of kennelijk onredelijke evaluatie is volgens de beroepscommissie geen sprake.

Tenslotte stelde de interne beroepsbeslissing dat de procedure voor de interne beroepscommissie een procedure op stukken is (zie artikel [...] OER). Gelet op het omvangrijke dossier dat de studente zelf bijbrengt en het uitgebreide opleidingsdossier beschikt de interne beroepscommissie over voldoende informatie om zich een oordeel te vormen over het beroep. De interne beroepscommissie vond het niet aangewezen om de studente te horen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 14 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

1. Tijdigheid van het ingestelde beroep bij de Raad

Verwerende partij voert aan dat het beroep van verzoekende partij onontvankelijk is wegens laattijdigheid, voor zover het gericht is tegen “de beslissing intern beroep genomen op 15 juni 2015”. De beslissing van de beroepscommissie (bevoegd m.b.t. (on)voldoende op stage) dateert van 15 juni 2015. Het beroep bij de Raad dateert van 20 juli 2015, wat volgens verwerende partij manifest laattijdig is.

Verzoekende partij stelt dat in het proces-verbaal van de vergadering van de beroepscommissie, opgemaakt op 15 juni 2015, onderaan duidelijk vermeld staat dat de student pas ‘na uitputting van de interne beroepsmogelijkheid’ verder beroep kan instellen bij de Raad, uiterlijk de vijfde dag na de dag van kennisname van de beslissing van het interne beroep. Ook een e-mail van [REDACTED], decaan aan UCLL, vermeldt dat verzoekende partij bij een negatieve beslissing eerst haar definitieve cijfers moet afwachten, die op 26 juni 2015 werden meegedeeld. Pas dan kan zij, conform artikel [REDACTED] e.v. van het OER, beroep aantekenen bij de interne beroepscommissie. Hieruit blijkt volgens verzoekende partij dat zij steeds binnen de vooropgestelde termijn van vijf dagen een aangetekend schrijven richtte aan de betrokken instantie en er niet getwijfeld kan worden aan de tijdigheid bij het opsturen van de nodige documenten.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verwerende partij werkt met een getrapt systeem, wat het intern beroep betreft, waarbij de interne beroepsinstantie uiteindelijk op 13 juli 2015 het beroep van verzoekende partij ontvankelijk en ongegrond heeft verklaard. Het is deze beslissing als eindpunt van de interne beroepsprocedure die het voorwerp uitmaakt van voorliggend extern beroep.

Deze beslissing op intern beroep van 13 juli 2015 werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 14 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

De Raad stelt vast dat bij aangetekend schrijven van 20 juli 2015 verzoekende partij een verzoekschrift indient bij de Raad.

Het extern beroep van verzoekende partij, ingesteld tegen de interne beroepsbeslissing van 13 juli 2015, werd tijdig binnen de vijf kalenderdagen ingediend. Gezien 19 juli 2015 een zondag

was, betreft de laatste dag van de beroepstermijn de eerstvolgende werkdag, namelijk: maandag 20 juli 2015.

Het beroep is ontvankelijk voor zover het gericht is tegen de interne beroepsbeslissing van 13 juli 2015.

2. Vormvereisten

Verwerende partij werpt op dat het beroep onontvankelijk is bij gebrek aan middelen. Verwerende partij stelt dat het verzoekschrift zéér summier is opgesteld. Zij stelt dat het allereerst zelfs niet duidelijk is in welke mate verzoekster zich richt tegen de beslissing van de beroepscommissie bevoegd m.b.t. de stagebeoordeling dd. 15 juni 2015, de initiële studievoortgangsbepaling of tegen de beslissing van de interne beroepscommissie dd. 13 juli 2015. Daarnaast geeft verzoekster, aldus verwerende partij, al zeker niet aan welke feitelijke of juridische argumenten zij wenst in te brengen tegen de te bestrijden beslissingen, en meer bepaald die van de interne beroepscommissie dd. 13 juli 2015. Verwerende partij verwijst naar de rechtspraak van de Raad, die stelt dat de middelen gericht moeten zijn tegen de daadwerkelijk na het intern beroep te bestrijden beslissing. Verwerende partij stelt dat het verzoekschrift zelfs geen coherente volzinnen bevat, maar een opsomming is van 5 loutere mededelingen of beweringen. Het verzoekschrift bevat m.a.w. geen minimale uiteenzetting van de bezwaren, zoals nochtans opgelegd wordt door art. II.294, §2 Codex Hoger Onderwijs. Verzoekende partij brengt weliswaar een nauwelijks te begrijpen dossier bij (met allerhande kleuren, arceringen, toevoegingen...), doch van verwerende partij, noch van de Raad kan een zoektocht en puzzelwerk verwacht worden teneinde deze zaak ontvankelijk te achten en ten gronde te beoordelen.

Verzoekende partij stelt dat het verzoekschrift werd opgemaakt naar het model van verzoekschrift, terug te vinden op de website van de Raad. Om deze reden worden er naast volzinnen ook opsommingen gebruikt.

Beoordeling

Artikel II.294 §2 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een beroep ten minste een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren moet omvatten. Naar het oordeel van de Raad blijkt uit het voorliggend verzoekschrift op voldoende wijze waarom verzoekende partij niet akkoord gaat met de beslissing van de interne beroepsinstantie. Zij formuleert een aantal kritieken in dat verband die, hoewel summier geformuleerd, de Raad voldoende elementen geven om te achterhalen wat de bedoeling van de verzoekende partij is. Bij de grond van de zaak zal de Raad nagaan of deze geformuleerde middelen ook voldoende pertinent zijn en met

de nodige bewijslast aantonen dat de betwiste evaluatie onregelmatig of kennelijk onredelijk is.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat haar diploma onterecht geweigerd wordt, wegens pestgedrag van de mentoren in de stageschool. Er zou een probleem van onvoldoende klasmanagement zijn. Verzoekende partij klaagt dat haar reeds eerder verworven competenties (pedagogisch diploma) niet aanvaard worden. Ook zou er geen neutrale beroepscommissie bijeengeroepen zijn (enkel interne juryleden met verhoor van negatief beïnvloedende lectoren), een schending van artikels en in het stagevademecum en wetsartikels in het OER.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat, indien de Raad zou oordelen dat er toch ambtshalve middelen kunnen worden ontwaard uit het verzoekschrift, zij voor wat de grond van de zaak betreft verwijst naar het onderzoek en de beslissing van de interne beroepscommissie op basis van het volledige stagedossier van verzoekster. Verwerende partij stelt dat haar oordeel gemotiveerd, zorgvuldig en redelijk is: verzoekende partij behaalt onvoldoende op het opleidingsonderdeel “....”, m.n. 8/200.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat UCLL weigert haar diploma uit te reiken, omdat ze vinden dat zij niet als professionele leerkracht voor de klas kan staan. Pestgedrag van haar stagementoren lag aan de oorzaak, maar dit wordt niet besproken en liever in de doofpot gestopt. Hiervan heeft verzoekende partij melding gemaakt bij dhr. inspecteur en haar drie lectoren. Verzoekende partij stelt dat zij zeer gemotiveerd is en dat haar punten voor de theorievakken behoorlijk zijn. A.h.v. artikels in de Codex Hoger Onderwijs, het stagevademecum en het OER kan zij aantonen dat zij recht heeft op een diploma, omdat zij met haar pedagogisch diploma reeds bewezen heeft dat zij over de 10 basiscompetenties en attitudes beschikt die een leraar dient te beheersen. Deze competenties zijn wettelijk vastgelegd. De lesbeoordelingen, waardoor verzoekende partij zichzelf ‘waardeloos’ voelde als stagiaire, werden door verwerende partij niet opgenomen in haar inventaris. Nochtans zijn deze volgens verzoekster cruciaal en vormen ze de oorzaak van weigering van haar diploma, vnl. deze van dhr. (....) en mevr. (....). Verzoekende

partij citeert wat dhr. haar meegeeft als stagementor, en stelt dat zij dergelijke uitspraken niet erg bemoedigend vindt.

Verzoekende partij stelt dat de lesbeoordelingen die direct na de les gegeven werden daarentegen wel heel positief zijn en tegenstrijdig met deze die anderhalve week na de stage onrechtstreeks, via mevr., aan verzoekende partij bezorgd werden. Het evaluatieverslag van mevr. was eveneens ontmoedigend. Bij nalezing van de verslagen over de negatieve beoordeling is het volgens verzoekende partij duidelijk dat de mentoren van het meermaals verder gegaan zijn op hun buikgevoel, waardoor ze haar niet objectief beoordeeld hebben.

Verzoekende partij geeft verder mee dat de leerlingen van het tweede jaar een brief hadden meegekregen naar huis, waarin de ouders opgeroepen worden om met hun kinderen te praten, omdat het klasmanagement in uit de hand loopt en dit zo niet verder kan. Deze brief bestond al eerder en werd ook al voor de aanvang van de stage van verzoekende partij naar de ouders opgestuurd. Het probleem van klasmanagement was dus ook reeds voelbaar en bestaande bij andere vaste leerkrachten. Hierover is verzoekende partij gaan praten met de leerlingenbegeleider, dhr., bij aanvang van haar stage in Verzoekende partij stelt dat een stagiaire op enkele weken het juiste klasmanagement nog niet gevonden kan hebben, als de school hier in de eerste plaats al zelf problemen mee heeft, waar de leerkrachten al jaren werken en volledig ingeburgerd zijn. Tijdens de laatste stageperiode in, wat gekenmerkt is voor een school waar het niet gemakkelijk lesgeven is, werd verzoekende partij wel geloofd als een talentvolle leerkracht en fijne collega. Verzoekende partij stelt dat haar klasmanagement in twijfel wordt getrokken door buitengewone omstandigheden. Pestgedrag van mentoren in de stageschool is volgens haar de aanleiding geweest, wat enorm geëscaleerd is. Verzoekende partij stelt dat zij tijdens de hele opleiding slechts één onvoldoende voor klasmanagement behaalde in Nu, tijdens haar laatste stageweken, behaalde zij 102 onvoldoendes in één school. Verzoekende partij had elke mentor op voorhand meegedeeld dat zij graag nog wat aan het klasmanagement wilde sleutelen, om zich verder te bekwamen. Na afloop van de stage mag je volgens het stagevademeccum over je slechte stagebeoordeling zelf niet meer gaan praten met je mentoren. Verzoekende partij stelt dat haar lectoren ‘pestgedrag’ nooit serieus hebben genomen en haar hierin ook niet gesteund hebben.

Verzoekende partij stelt dat verschillende beoordelingen over dezelfde stage haar zeer onduidelijk en tegenstrijdig lijken. Verder stelt ze dat haar diploma in twijfel wordt getrokken,

daar men vindt dat zij onvoldoende de basisvaardigheden beheerst die een leraar moet bezitten. Verzoekende partij stelt dat de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat men vrijstellingen kan bekomen op basis van bekwaamheid en dat deze ook onbeperkt geldig blijven. Daarom kan zij niet verweten worden dat zij niet over de 10 basiscompetenties en attitudes van een leraar beschikt. Art. II.245 in de Codex Hoger Onderwijs stelt dat verzoekende partij recht heeft op haar diploma, omdat zij met haar lerarendiploma reeds bewezen heeft dat zij de nodige kwalificaties beheerst. Verzoekende partij verwijst in dit kader tevens naar artikel van het stagevademecum en artikels en van het OER.

Tenslotte stelt verzoekende partij dat verwerende partij geen gevolg heeft gegeven aan de vraag van de Raad om een kopie van de reglementaire bepalingen die op de bestreden beslissing van toepassing waren (OER, stagereglement...) mee te zenden in het administratief dossier. Volgens art. II.298 §3 in de Codex Hoger Onderwijs wordt hiermee haar verzoek als bewezen geacht. Verder stelt verzoekende partij dat in de inventaris van overtuigingsstukken van verwerende partij documenten ontbreken die niet per mail werden meegestuurd, maar wel werden opgegeven als bijlagen. Ook stelt zij dat de antwoordnota van de verwerende partij onvolledig is en tegenstrijdigheden bevat, die zij verdedigt met haar wederantwoordnota.

Beoordeling

1. De eerste grief van de verzoekende partij betreft de samenstelling en de neutraliteit van de interne beroepscommissie. Verzoekende partij geeft aan dat zij geen neutrale beoordeling heeft gekregen gezien: (1) de beroepscommissie stagebeoordeling, die op 15 juni 2015 een beslissing nam, uitsluitend was samengesteld uit interne juryleden (2) bovendien de negatief beïnvloedende lectoren werden gehoord in het kader van het interne beroep (3) zij zelf niet werd gehoord door de interne beroepsinstantie. Verzoekende partij wijst in dit verband op de schending van diverse artikelen uit het stagevademecum en het onderwijs- en examenreglement.

De Raad is van oordeel dat de samenstelling en werkwijze van de interne beroepsprocedure behoort tot de bevoegdheid van de verwerende partij. Regels die de instelling in dat verband bepaald heeft, moet zij wel naleven en toepassen. Temeer ingeval het gaat over de samenstelling van de betrokken commissies, wat als substantieel kan beschouwd worden, leidt een onregelmatigheid op dit vlak, tot de onregelmatigheid van de genomen beslissing. *In casu* schrijft het reglement (artikel 11 Stagevademecum) voor wat betreft de samenstelling van de beroepscommissie stagebeoordeling dat minstens twee juryleden extern dienen te zijn. Met 'extern' wordt bedoeld geen personeelslid van de rechtspersoon van verwerende partij.

....

De Raad stelt *in casu* vast op basis van het dossier (stuk nr. 2 PV van de beroepscommissie) dat twee leden als personeelslid verbonden zijn aan de hogeschool UC Leuven (lector en lector). In het academiejaar 2014-2015 betreft deze hogeschool een andere rechtspersoon dan de hogeschool UC Leuven Comenius Lerarenopleidingen. Dit blijkt ook uit artikel II. 3 van de Codex Hoger Onderwijs, waar beide instellingen (inrichtende machten) afzonderlijk als hogeschool in de Vlaamse Gemeenschap worden vermeld. De Raad stelt vast dat met ingang van 1 januari 2016 de vzw UC Leuven Comenius Lerarenopleidingen¹ opgeheven wordt. Op het ogenblik van het nemen van de interne beroepsbeslissing (15 juni 2015) was de samenstelling van de beroepsinstantie conform met de reglementaire bepaling van artikel van de beroepsprocedure stagebeoordeling.

Voor zover deze grief kan gelezen worden als een niet onpartijdige beoordeling van de juryleden, moet de Raad vaststellen dat verzoekende partij verder geen concrete aanwijzingen aanbrengt die de Raad kunnen overtuigen van deze partijdigheid.

De Raad is van oordeel dat het feit dat in het kader van een interne beroepsprocedure de betrokken lectoren werden gehoord niet *ipso facto* tot een partijdige beslissing leidt. Het feit dat de commissie bij het onderzoek van het beroep ook het standpunt van de lectoren betreft, die mede over de quoterings hebben beslist, kan noodzakelijk zijn om zich op een grondige wijze te laten voorlichten. Uit het dossier blijkt bovendien niet dat deze lectoren ook effectief hebben deelgenomen aan het nemen van de interne beroepsbeslissing, laat staan aanwezig waren bij het nemen van deze beroepsbeslissing. Het horen op zich van deze lectoren leidt niet *ipso facto* tot (een schijn van) partijdigheid, op grond waarvan de beslissing als niet regelmatig moet worden beschouwd. De Raad stelt verder vast dat het horen van de betrokken lectoren door de beroepscommissie stagebeoordeling ook conform is met artikel van het Stagevadamecum.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij stelt dat zij niet fysiek werd gehoord door de interne beroepsinstantie, wat door de verwerende partij wordt bevestigd. Het fysiek horen van de student betreft geen dwingende bepaling in het reglement (zie artikel OER). Naar het oordeel van de Raad is voldaan aan de hoorplicht wanneer een student op basis van stukken is gehoord zonder dat een fysieke aanwezigheid is vereist, wat *in casu* wel is gebeurd.

2. De Raad begrijpt uit het dossier dat de hoofdreden van de beroepsprocedure is dat verzoekende partij stelt dat zij wel degelijk voldoende competent is op het vlak van

¹ *Onderwijsdecreet XXV -, artikel IV 39*

‘klasmanagement’. Verzoekende partij stelt dit aan te tonen op basis van haar diploma van leraar behaald aan een CVO in 2012, waarvoor zij onterecht geen vrijstelling heeft gekregen. De Raad stelt in eerste instantie vast dat verzoekende partij doelt op de procedure die in de Codex Hoger Onderwijs is voorzien om vrijstelling te bekomen op grond van eerder verworven competenties (EVC) en kwalificaties (EVK) (artikelen II. 240 e.v. Codex Hoger Onderwijs). De decreetgever heeft inderdaad een recht ingeschreven op grond waarvan een student een vrijstelling kan aanvragen van bepaalde opleidingsonderdelen op basis van zijn ervaring of op basis van een eerder verworven kwalificatie (*in casu* het CVO- diploma). Het toekennen van een vermindering van de studieomvang betreft wel geen automatisch recht. Ingeval een student een verzoek tot vrijstelling of deelvrijstelling indient, dan moet de instelling deze aanvraag onderzoeken. Zij dient op gemotiveerde wijze aan te tonen op basis van het door de student aangebrachte dossier in welke mate de student al dan niet, in het licht van een vergelijking tussen de haar reeds bereikte competenties en de ‘learning outcomes’ van de opleiding/opleidingsonderdeel, in aanmerking komt voor vrijstelling. Tegen een dergelijke vrijstellingsbeslissing staat ook een interne en externe beroepsmogelijkheid open.

De Raad moet verwerende partij hier bijtreden. Uit het dossier blijkt niet dat verzoekende partij voor het voorliggende opleidingsonderdeel een vrijstelling heeft aangevraagd. Dit betreft een aparte aanvraagprocedure. Eens een student zich heeft ingeschreven voor een bepaald opleidingsonderdeel en daarover examen heeft afgelegd zijn het deze prestaties die ter beoordeling voorliggen. Elke prestatie in het kader van een opleidingsonderdeel wordt dan op haar eigen merites beoordeeld. Het reeds eerder behaald CVO-diploma, kan op dat ogenblik niet in rekening worden gebracht.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de examencommissie of van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. De eindbeoordeling van een stage ligt doorgaans in de handen van de hogeschool wat *in casu* ook het geval is. Niettemin is het essentieel dat bij de totstandkoming van deze beoordeling voldoende rekening wordt gehouden met alle verslagen van de mentoren en lectoren en dat deze (zowel de positieve als de negatieve aspecten) voldoende hun weerslag vinden in de eindbeoordeling. De Raad herinnert er ook aan dat een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrekkige begeleiding, behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarvan de directe impact op de negatieve evaluatie duidelijk is.

Verzoekende partij toont verder in haar verzoekschrift niet concreet aan op grond van welke inhoudelijke argumenten en op welke punten de beoordeling van de stage niet correct is gebeurd. Zij wijst op de feedback gegeven door de verschillende lectoren en mentoren, die met uitzondering van de mentorenverslagen in en, overwegend positief zijn. Zij stelt dat het noodzakelijk niveau verwerven voor ‘klasmanagement’ (waaraan zij dient te werken) enkel mogelijk is via verdere ervaring in het beroepsleven. Zij wijst ook op de moeilijke klasomstandigheden waarbinnen zij haar stage diende af te leggen.

Deze overwegingen kunnen de Raad echter niet overtuigen om de voorliggende stagebeoordeling, op grond waarvan verzoekende partij een onvoldoende behaalde voor diverse basiscompetenties (Begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen; Opvoeder; Organisator) en op attitude, als onregelmatig, laat staan kennelijk onredelijk te beschouwen.

De Raad is van oordeel binnen de perken van haar beoordelingsbevoegdheid dat deze eindbeoordeling stand kan houden, voldoende gemotiveerd werd en het niet kennelijk onredelijk is om een score van 8/20 te geven.

Dit middelonderdeel is niet gegrond.

3. Verder beweert verzoekende partij dat de instelling haar geen objectieve beoordeling heeft gegeven. Zij wijst op het pestgedrag van de mentoren tijdens haar stage, wat heeft geleid tot een negatieve beoordeling. Zij heeft hiervan melding gemaakt bij een externe inspecteur (die een les heeft bezocht) en bij haar drie lectoren. Deze laatste hebben dit niet ernstig genomen.

Het is niet onbegrijpelijk dat studenten - temeer in de context van een stage waar het evaluatieproces zeer complex verloopt en er nauwe individuele contacten zijn met de mentoren - zich vragen stellen in geval van een negatieve beoordeling bij de objectiviteit ervan. De Raad stelt vast dat *in casu* verzoekende partij op basis van de negatieve lesbeoordelingen van oordeel is dat de mentoren haar pesten. De Raad leest in de verslagen zowel positieve als negatieve commentaren, en soms wel scherpe commentaren, die in hoofdzaak aangeven dat verzoekende partij niet wenst te luisteren naar de raadgevingen die haar worden gegeven en dat zij de klas niet onder controle kan houden. Het verweer van verzoekende partij komt er op neer dat zij niet akkoord is met deze vaststellingen wat haar klasmanagement betreft, gezien zij reeds over een ruime ervaring beschikt en dat de mentoren haar pedagogisch eerder behaald CVO-diploma niet aanvaardden.

Deze commentaren van de mentoren, die wel kritisch zijn voor haar prestaties als leerkracht tijdens de les, tonen niet aan dat de mentoren verzoekende partij wilden pesten. De Raad is niet overtuigd, op basis van de door verzoekende partij naar voor gebrachte overwegingen, dat

het beginsel van de onpartijdigheid werd geschonden. Verzoekende partij toont onvoldoende concreet aan dat deze beoordelingen van de mentoren niet objectief zijn en getuigen van pestgedrag.

Het middelonderdeel is niet gegrond.

4. De Raad stelt tot slot vast dat verzoekende partij in haar wederantwoordnota verder aanhaalt dat er een tegenstrijdigheid is tussen de beoordelingen van de mentoren en de lectoren. Verzoekster gaat daar gedetailleerder op in.

De Raad stelt vast dat deze specifieke argumenten niet eerder werden naar voor gebracht noch in het intern beroep, noch in de externe procedure. Zoals blijkt uit vaste rechtspraak van de Raad moeten middelen en stukken aangebracht worden in het verzoekschrift zelf. Een middel kan niet voor het eerst ingeroepen worden in de loop van de procedure, *in casu* in de context van de wederantwoordnota, tenzij dit middel niet kon gekend zijn bij het opstellen van het verzoekschrift, wat niet blijkt uit voorliggend dossier.

Deze argumenten zijn niet ontvankelijk.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt, bijzitter

Jean Goossens, bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs, secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep

dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.318 van 10 september 2015 in de zaak 2015/183

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 29 juni 2015 en de beslissing van de interne beroepscommissie van 14 juli 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat ■■■■, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaat ■■■■, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs”.

Voor het opleidingsonderdeel “■■■■” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 14 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie stelde dat zij niet bevoegd is om te beoordelen of het functioneren van een student op de stageplaats al dan niet beantwoordt aan de door de opleiding vooropgestelde leerdoelen en evaluatiecriteria. Zij kan wel nagaan of de toekenning van de score op regelmatige wijze tot stand kwam en of ze niet kennelijk onredelijk is.

Met verwijzing naar de ECTS-fiche voor het opleidingsonderdeel “■■■■” in de tweede opleidingsfase, stelde de interne beroepscommissie dat het aspect ‘doelgericht werken’

belangrijk is voor deze tweede opleidingsfase. Dat komt ook terug in de andere documenten die de inhoud van het opleidingsonderdeel beschrijven en die ter beschikking zijn voor de studenten. Van de studente mag dus worden verwacht dat zij weet dat doelgericht werken een belangrijk leerdoel en evaluatiecriterium is.

Verder stelde de interne beroepscommissie dat uit het opleidingsdossier blijkt dat de studente op verschillende momenten wordt gewezen op de moeite die zij heeft met doelgericht werken in klasverband, zowel door de stagementoren als door de lector van de hogeschool die de student bezoekt op haar stageplaats. De studente vermeldt dit werkpunt ook zelf in haar zelfevaluatieverslag. In haar syntheseverslag baseert de leergroepbegeleider de score van 8/20 op de problemen die de studente heeft met doelgericht werken. Vermits doelgericht werken een belangrijke focus is en de klaspraktijk van de studente hieraan nog niet voldoet, is de toekenning van de score 8/20 volgens de interne beroepscommissie redelijk.

De interne beroepscommissie merkte op dat stagementoren op de stageplaats inderdaad een begeleidende rol hebben. Overeenkomstig artikel 1.1 van het OER ligt de eindverantwoordelijkheid van een opleidingsonderdeel echter steeds bij de titularis van de hogeschool en niet bij de externe deskundige die betrokken is bij de evaluatie. Een stagementor heeft volgens de beroepscommissie overigens een beperkt beeld van het functioneren van een stagiair vermits zij de studente enkel op hun eigen werkplek aan het werk ziet, terwijl de opleiding, in dit geval de leergroepbegeleider, de student volgt gedurende alle stages, de verschillende leergroepsessies en het didactisch atelier. Op die manier kan de leergroepbegeleider zich – beter dan de stagementor – een globaal beeld vormen van het functioneren in de klas.

Ook stelde de interne beroepsbeslissing dat een goede prestatie in een eerdere opleidingsfase niet automatisch tot een gelijkaardige score in een volgende opleidingsfase leidt, vermits elk opleidingsonderdeel zijn eigen inhoud, werkvorm en evaluatiecriteria heeft. De studente geeft trouwens zelf toe dat het doelgericht werken niet van belang was in de stage van de eerste opleidingsfase, terwijl dat net wel een belangrijke focus is in de tweede opleidingsfase.

Verder stelde de interne beroepscommissie dat het tekort op het vlak van doelgericht werken in klasverband betrekking heeft op een praktijkvaardigheid en niet zozeer op kennis. Dat een studente slaagt in een theoretisch kennisexamen impliceert nog niet dat de studente deze kennis en kunde ook kan tonen in een klassituatie. Een goede score op een eerder kennisexamen maakt een tekort voor een praktijkgericht opleidingsonderdeel volgens de beroepscommissie nog niet onredelijk.

Tenslotte stelde de interne beroepscommissie dat de docente die op stagebezoek kwam tijdens de stage, inderdaad niet aanwezig kon zijn op de vergadering van de praktijkevaluatie vermits ze op dat moment herstelde van een arbeidsongeval. De leergroepbegeleider die de studente gedurende de volledige praktijk heeft gevolgd en die het best geplaatst is om een volledig beeld te hebben over de praktijkvaardigheden van de stagiair, was echter wel aanwezig op de praktijkevaluatiecommissie. Deze praktijkevaluatie moet ook worden gezien als een soort interne benchmark, een kwaliteitscontrole die de verschillende synthesesdocumenten van alle leergroepbegeleiders vergelijkt om te waarborgen dat de studenten gelijk worden beoordeeld. De afwezigheid van de arbeidsongeschikte docent maakt de toekenning van de score volgens de beroepscommissie dan ook niet onredelijk.

De interne beroepscommissie besloot dat de opleiding de studente heeft begeleid en geëvalueerd zoals beschreven in de ECTS-fiche. Gelet op het opleidingsdossier is de toekenning van de score 8/20 voor het opleidingsonderdeel '...' volgens de beroepscommissie voldoende gemotiveerd en op redelijke wijze tot stand gekomen. Er is zeker geen sprake van een kennelijk onredelijke of kennelijk ongemotiveerde evaluatie.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 16 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij werpt op dat het beroep in hoofde van verzoekende partij onontvankelijk is, aangezien verzoekende partij geen belang heeft bij het verzoek.

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij zich in haar intern beroep, alsook in het verzoekschrift voor de Raad, beperkt tot een bespreking van het gebrek aan doelgerichtheid, dat mede geleid heeft tot het toegekende resultaat van 8/20. Verwerende partij stelt echter dat het gebrek aan doelgerichtheid van verzoekende partij bij het doorlopen van de stages niet de enige reden was die ertoe geleid heeft dat dit opleidingsonderdeel als onvoldoende werd beoordeeld. Uit de verschillende verslagen en beoordelingen van de stage – dit wordt ook bevestigd in het synthesesdocument – blijkt dat er verschillende tekortkomingen weerhouden werden.

Overeenkomstig de omschrijving van de praktijkevaluatie is een cijfer van 8/20 verantwoord indien er sprake is van een zwaar tekort of verschillende lichte tekorten, zodat de student de volgende opleidingsfase niet kan aanvatten. Verwerende partij stelt dat verzoekende partij

zich enkel richt tegen het tekort op het vlak van doelgericht werken, zodat de andere tekorten kennelijk niet betwist worden; dit terwijl verzoekende partij ontegensprekelijk op de hoogte was van deze andere tekortkomingen. Dit betekent volgens verwerende partij dat er in ieder geval voldaan is aan de voorwaarden om een resultaat van 8/20 toe te kennen.

Zelfs indien de argumenten uit het verzoekschrift van verzoekende partij weerhouden worden, doet dit volgens verweerder geen afbreuk aan de rechtmatigheid van het toegekende resultaat van 8/20, aangezien slechts één van de vastgestelde tekortkomingen betwist wordt. Verzoekende partij kan aldus geen enkel voordeel halen uit het voorliggende beroep, zodat zij er geen enkel belang bij heeft.

Verzoekster stelt dat huidig beroep niet beperkt is tot de beoordeling dat zij onvoldoende beschikt over de competentie om doelgericht te werken. Verzoekster is het in het algemeen niet eens dat het opleidingsonderdeel “....” beoordeeld wordt met 8/20 en zij tekende om die reden beroep aan tegen deze beoordeling. Aan verzoekster werd tijdens haar opleiding ter kennis gebracht dat haar probleem tijdens de stage “doelgericht werken” betrof doch dat dit niet zo ernstig was dat zij hierdoor niet zou slagen, reden waarom zij *vooral* hierop heeft gewezen in haar intern beroep, zonder echter het beroep daartoe te beperken. Zowel tijdens het driehoeksgesprek als tijdens het bemiddelingsgesprek werd het zogenaamde gebrek aan ‘doelgerichtheid’ door verwerende partij als enige argument aangehaald voor de quoterings. De verwijzing naar andere argumenten werd pas expliciet gesteld in de antwoordnota van verwerende partij, terwijl dit slechts terzijde werd aangehaald in de beslissing van het interne beroep.

Verzoekster beroept zich op een schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het naleven van de procedureregels bij het tot stand komen van het resultaat van 8/20 voor ‘....’. Verzoekster is van oordeel dat de beoordeling niet op een correcte wijze is tot stand gekomen zoals dit is voorgeschreven in de ECTS-fiche. Een bezwaar dat gericht is tegen een beoordeling en de wijze waarop die tot stand is gekomen, is volgens verzoekster een betwisting over een examenbeslissing waarvoor de Raad bevoegd is en waarmee een voldoende belang wordt aangetoond. Het voordeel dat verzoekende partij kan halen uit een nieuwe en correcte beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘....’ is dat zij geslaagd zou zijn en dat zij haar derde en laatste jaar kan aanvatten, gezien ‘....’ het enige vak is waar ze een onvoldoende heeft gehaald.

De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verzoekende partij wel degelijk belang heeft bij de betwisting van het resultaat, ook al wordt slechts één tekortkoming betwist.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel, aangezien de beoordelende docent afwezig zou zijn geweest bij de praktijkevaluatie.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat er een inbreuk werd gepleegd op de procedure bij het opmaken van het synthesedocument. Volgens de ECTS-fiche moet het synthesedocument besproken worden in aanwezigheid van alle betrokken docenten. De beoordelende docent, mevrouw Goorts, erkent echter dat zij niet aanwezig was op het ogenblik dat het synthesedocument werd besproken. Verzoekster is van oordeel dat de stagescore niet op regelmatige wijze is tot stand gekomen. Verzoekster stelt dat het synthesedocument moet steunen op relevante bevindingen, in het bijzonder rekening houdende met het gegeven dat deze betreffende afwezige docent het verslag heeft opgesteld met als samenvatting in haar evaluatie d.d. 17/05/2015: “*Kort samengevat: Emma moet groeien in het doelgericht werken (...)*”. Dergelijke evaluatie komt volgens verzoekster eerder overeen met een 10-11/20 dan met een 8/20. Het gegeven dat uit de eigen bewoordingen van de docente blijkt dat er slechts een beperkte en onvolledige evaluatie is gebeurd heeft bovendien tot gevolg dat het wel degelijk van belang was dat deze docente ook aanwezig zou zijn geweest op het ogenblik dat het synthesedocument werd besproken. Volgens verzoekster is de eindbeoordeling dan ook niet correct tot stand gekomen. Door de afwezigheid van de docente kon ook geen rekening gehouden worden met het gegeven dat de betreffende docente in een gesprek met verzoekster te kennen heeft gegeven dat dit werkpunt wat haar betreft niet zou leiden tot een onvoldoende. Zulks betekent volgens verzoekster dat er geen aparte onafhankelijke beoordeling aanwezig is door de relevante bezoekende docente.

Verzoekster is van oordeel dat minstens uitvoering uitgelegd moet worden in welke mate uit de voorliggende verslagen van de beoordelende docenten en de mentoren het werkpunt “doelgerichtheid” dermate een fundamenteel tekort is dat het zou moeten leiden tot een score van 8/20, in tegenstelling tot de evaluaties van de beoordelende docenten waarbij niet in redelijkheid kan gesteld worden dat deze zouden duiden op 8/20 doch eerder op een score van 10-11/20.

In haar *antwoordnota* stelt verweerder dat de afwezigheid van mevr. ■■■ niet raakt aan de rechtsgeldigheid van de genomen beslissing. Het is namelijk niet omdat de ECTS-fiche de aanwezigheid van alle docenten als stelregel vooropstelt, dat de afwezigheid van een docent

maakt dat er geen beslissing zou kunnen worden genomen. Verwerende partij verwijst hierbij naar rechtspraak van de Raad. Dit betekent volgens verweerder dat algemeen moet worden aangenomen dat de afwezigheid van een (of meer) docent(en) bij het maken van de eindbeoordeling van een opleidingsonderdeel niet kan leiden tot de onregelmatigheid van deze beoordeling, zelfs indien de afwezigheid van deze docent(en) niet door overmacht kan worden verantwoord. De toepassing van deze vaste rechtspraak van de Raad op de voorliggende feiten maakt dat ook *in casu* de rechtsgeldigheid van de beslissing niet kan zijn aangetast door de afwezigheid van mevr. De continuïteit van de openbare dienst vereist in deze dat de examencommissie moest plaatsvinden in afwezigheid van mevr. Daarenboven wijst verwerende partij er op dat er *in casu* wel degelijk sprake is van overmacht; mevr. was namelijk afwezig wegens ziekte.

Bovendien stelt verweerder dat de beoordeling van mevr. wel degelijk voldoende betrokken werd in de eindbeoordeling. Uit het verslag van mevr. bleken volgens verweerder een heel aantal gebreken. Daarenboven blijkt uit het verslag van mevr. de bevestiging dat verzoekende partij zelf inziet welke punten verbeterd moesten worden. Verzoekster kan dan ook niet op geloofwaardige wijze stellen dat zij hier niet van op de hoogte zou zijn. In ieder geval is het duidelijk dat de bevindingen van mevr. gekend waren bij het opmaken van het synthesedocument. Uit de argumentatie in het synthesedocument blijkt overigens dat de eindbeoordeling nauw aansluit bij het verslag van mevr. en haar opmerkingen volledig overneemt.

Beoordeling

De Raad onderzoekt de grief van de verzoekende partij, waarbij zij wijst op de schending van de procedureregels met betrekking tot het beoordelingsproces. Deze grief wordt door verzoekende partij opgeworpen in haar intern en extern beroepsschrift en is bijgevolg ontvankelijk.

De Raad is van oordeel dat het *patere legem*-beginsel vanzelfsprekend ook van toepassing is in de context van een stage. Dit houdt in dat de instelling voorschriften (opgenomen in een stagereglement) die zij zelf heeft bepaald, ook dient na te leven en toe te passen. Dit beginsel sluit echter niet uit dat wel rekening moet gehouden worden met de draagwijdte van een bepaald voorschrift in het reglement en de mate dat het al dan niet om een substantiële vereiste gaat, waarvan de schending tot gevolg heeft dat de beslissing niet rechtsgeldig is genomen.

In casu stelt de Raad vast dat de ECTS-fiche (stuk 11 van de verzoekende partij) als volgt bepaalt wat de totstandkoming van de evaluatie betreft:

“Op het einde van de stage uit het laatste semester vindt het praktijkassessment plaats dat bestaat uit een driehoeksgesprek op de werkplek tussen student, mentor en leergroepbegeleider. De leergroepbegeleider maakt een voorlopige beeldvorming van de student aan de hand van het beheersingsniveau van het competentieprofiel. Deze voorlopige beeldvorming is gebaseerd op 3 documenten:

– de zelfevaluatie van de student;

– het begeleidingsdocument van de mentor;

De mentor van het tweede semester beschrijft aan het eind van de stage de mate waarin de student de competenties beheerst;

– het evaluatiedocument van de docent uit de opleiding die op klasbezoek ging tijdens de stage;

Op basis van de voorlopige beeldvorming gaat de leergroepbegeleider in gesprek met de mentor en de student om een genuanceerd en helder beeld te krijgen van de verwachte competenties. Het assessment is dus bedoeld om een valide en betrouwbaar beeld te krijgen van de student op de beschreven competenties.

De leergroepbegeleider maakt een synthesesdocument op waarin er uitspraken gedaan worden over de mate waarin de student het beheersingsniveau van het tweede jaar heeft bewezen.

Dit synthesesdocument wordt besproken in de praktijkevaluatie waar alle betrokken docenten samen zitten. Deze praktijkevaluatie wordt begeleid door de opleidingscoördinator die de validiteit en de betrouwbaarheid bewaakt. Tijdens deze praktijkevaluatie wordt een eindoordeel vastgelegd.”

De Raad stelt ook vast op basis van deze ECTS-fiche dat het stageopleidingsonderdeel ‘...’ bestaat uit: semester één (een weekstage) en semester twee (een weekstage) en de openluchtstage.

De Raad komt verder op basis van het dossier tot volgende vaststellingen:

(1) Tijdens het eerste trimester werd verzoekende partij tijdens haar weekstage eenmaal bezocht door coach, mevrouw [...], die tevens als leergroepbegeleidster is aangeduid voor het gehele academiejaar. Van deze stageweek werd enkel een verslag gemaakt door de mentor, mevrouw [...], en was er geen bezoek, noch een verslag van een beoordelende docent.

(2) Tijdens het tweede trimester was de beoordelende docent mevrouw [...]. Zij woonde twee stagelessen [...] bij en niet de overige lessen. Van deze stage werd naast het verslag van de klasmentor, mevrouw [...], een verslag opgesteld door de beoordelende docent, dat volgens de verzoekende partij niet digitaal beschikbaar was.

(3) Er was geen beoordelende docent aanwezig op de openluchtklas en er is hier evenmin een lectorverslag van opgemaakt.

(4) Uit de lezing van het dossier blijkt verder dat de beoordeling van de stage (semester 2), zoals opgenomen in het synthesesdocument praktijk (stuk 10 verzoekende partij), in hoofdzaak

is gebaseerd op het verslag van de beoordelende docent (stuk 9 van de verzoekende partij). De stage semester 2 werd als negatief beoordeeld, met een score van 8/20.

(5) Verzoekende partij behaalde vervolgens een totaalscore van 8/20 voor het gehele opleidingsonderdeel ‘praktijk’.

(6) Op het praktijkevaluatiegesprek, waar op grond van de ECTS-fiche alle beoordelende docenten dienen aanwezig te zijn, was mevrouw G. niet aanwezig wegens ziekteverlof. Dit wordt bevestigd door de verwerende partij.

Verder maakt de Raad hierbij volgende overwegingen:

Uit het dossier blijkt dat, naast verslagen van de stagementoren uit de stagescholen, bij de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘....’ er slechts één verslag was van de enige bezoekende docent en dat dit doorslaggevend was. Deze beoordelende docent kon wegens ziekteverlof niet aanwezig zijn op het beslissend praktijkevaluatiegesprek. Uit het dossier blijkt niet dat deze enige beoordelende docent op een of andere wijze bij het tot stand komen van het ‘eindoordeel’ werd betrokken.

De Raad is van oordeel dat het feit dat de beoordelende docent op het ogenblik van het gesprek niet aanwezig kon zijn wegens ziekte, de verwerende partij niet weerhoudt om op een of andere wijze de docent hierbij te betrekken. Verwerende partij toont niet concreet aan dat zij enig initiatief heeft genomen om contact te nemen met de betreffende docent, waarbij haar het eindevaluatiedocument kon worden voorgelegd. Zij toont niet aan dat de onmogelijkheid om deze docent te contacteren de continuïteit van haar dienst in het gedrang zou hebben gebracht. Hierbij acht de Raad het niet relevant dat in het synthesedocument werd rekening gehouden met het verslag van mevrouw Het synthesedocument dat voorbereid wordt door de stagetrajectbegeleidster, mevrouw, betreft niet het eindoordeel, maar betreft de basis op grond waarvan de beoordelende docenten tot een weloverwogen eindoordeel komen. Doordat bij dit essentieel onderdeel van het beoordelingsproces, zoals expliciet voorgeschreven in de ECTS-fiche, de enige bezoekende docent die de doorslaggevende stage (tweede semester) van verzoekende partij heeft beoordeeld op geen enkele wijze werd betrokken, is deze eindbeslissing niet genomen door een voldoende representatief samengestelde praktijkevaluatiecommissie. In de praktijk komt dit *in casu* er op neer dat de eindbeoordeling voor verzoekende partij voor praktijk enkel is gebeurd door de studietrajectbegeleider (weliswaar mede op basis van het verslag van de beoordelende docent), wat niet conform de beoordelingswijze is die het reglement voorschrijft. De overige aanwezige beoordelende docenten die het eindoordeel bepaalden, waren niet betrokken bij de stage van verzoekende partij.

Op basis van deze overwegingen is de Raad van oordeel dat *in casu* door het niet naleven van dit naar het oordeel van de Raad substantieel voorschrift in het reglement, de voorliggende stagebeslissing niet rechtsgeldig is genomen.

De overige middelen dienen niet verder te worden onderzocht, gezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

Het beroep is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2015 en de beslissing van de interne beroepscommissie van 14 juli 2015.

2. De bevoegde instantie van de verwerende partij zal uiterlijk tegen 25 september 2015 een nieuwe beslissing nemen rekening houdend met de overwegingen in dit arrest.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.320 van 10 september 2015 in de zaak 2015/199

In zake: ■■■■

Tegen: ■■■■

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 augustus 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van 28 juli 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor Architectuur”.

Het beroep betreft het opleidingsonderdeel “■■■■”.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 februari 2015 een intern beroep in bij de examencommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de examencommissie op datum van 26 februari 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De examencommissie besliste de eerdere beslissing niet te herzien. De interne beroepsbeslissing vermeldt dat alle leden werden geïnformeerd over het verloop en de details van de evaluatie, conform de drie evaluatierubrieken van het beheersingsniveau, versie 15.09.2014, namelijk ■■■■ en ■■■■. Alle leden waren van oordeel dat alle rubrieken van het beheersingsniveau correct werden ingevuld en dat er bijgevolg geen wijziging aan de eerdere beslissing mogelijk was.

De beslissing op intern beroep werd op 26 februari 2015 aan verzoekende partij overgemaakt. Bij aangetekend schrijven van 2 maart 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij besluit nr. 2015/049 d.d. 7 juli 2015 vernietigde de Raad de bestreden beslissingen op grond van volgende overwegingen:

“De Raad leidt uit het verzoekschrift af dat verzoekende partij er in eerste instantie over klaagt dat de beslissing van de interne beroepsinstantie niet afdoende is gemotiveerd. De examencommissie, bijeengekomen in het kader van het intern beroep, stelt enkel dat zij bij haar eerder standpunt blijft.

De verwerende partij is van mening dat de examencommissie haar beslissing wel degelijk afdoende heeft gemotiveerd.

De Raad stelt vast dat de examencommissie haar beslissing als volgt motiveert:

“Alle leden werden geïnformeerd over het verloop en de details van evaluatie, conform de drie evaluatierubrieken van het beheersingsniveau, versie 15.09.2014, namelijk en Na kennisname en overleg oordelen alle leden dat alle rubrieken van het beheersingsniveau correct werden ingevuld en dat derhalve geen wijziging aan de eerdere beslissing mogelijk is”.

Deze brief van 26 februari 2015, ondertekend door de voorzitter van de examencommissie, werd aan de verzoekende partij bezorgd. In de brief werd aangegeven dat voor bijkomende informatie over deze beslissing kan contact opgenomen worden met de facultaire studiebegeleider, de ombud of de voorzitter van de examencommissie zelf. Op basis van de door verwerende partij meegedeelde stukken stelt de Raad verder vast dat bij deze brief geen bijlagen werden gevoegd.

Verder stelt verwerende partij in haar antwoordnota, neergelegd in het kader van de huidige procedure, dat een verslag van 19 februari 2015 als volgt uiteenzet hoe de evaluatie op basis van de criteria uit de rubrieken “.....” is tot stand gekomen. De rubrieken werden voor de start van de ontwerpweken aan verzoekende partij bezorgd.

Verwerende partij stelt verder in de antwoordnota dat dit verslag van 19 februari 2015 in het bezit is van de verzoekende partij.

Verzoekende partij repliceert in haar wederantwoordnota dat het de eerste keer is dat zij dit verslag te zien krijgt. Zij stelt dat haar wel gevraagd is of zij bijkomende informatie wenste, maar gezien de korte termijnen van de procedure wilde zij geen tijd verliezen met wachten op een e-mail.

De Raad is van oordeel dat de motivering zoals opgenomen in de brief van 26 februari 2015 waarin (1) enkel summier wordt gesteld dat ‘*alle rubrieken van het correct werden ingevuld en dat derhalve geen wijziging aan de eerdere beslissing mogelijk is*’ en waarin (2) geen enkele verwijzing is opgenomen naar het verslag van 19 februari 2015 (met een uiteenzetting van hoe en op basis van welke criteria de evaluatie is gebeurd) (3) noch enige stukken zijn toegevoegd, niet afdoende is.

De formele motiveringsplicht vereist dat het bestuur de motieven van de beslissing in de beslissing zelf of minstens in de toegevoegde stukken die samen met de beslissing aan wie het behoort, worden meegedeeld. Op die wijze kan de lezer beslissen of hij zich al dan niet neerlegt bij de beslissing.

De *in casu* (1) expliciete vermelding dat verzoekende partij bijkomende informatie kan opvragen (wat de verzoekende partij beweert niet te hebben gedaan wegens tijdsgebrek); (2) een eventuele latere mededeling van het verslag van 19 februari 2015 (waarover in het dossier onduidelijkheid bestaat) en (3) de uiteenzetting op basis van dit verslag (met toevoeging) opgenomen in de antwoordnota in het kader van de huidige beroepsprocedure kunnen, hoe overtuigend deze naderhand aangebrachte motieven mogelijk ook zijn, het gemis aan motieven in de beslissing van 26 februari 2015 niet goedmaken.

De Raad is van oordeel dat de beslissing van 26 februari 2015 van de examencommissie, bijeengekomen in het kader van het intern beroep, derhalve formeel niet afdoende is gemotiveerd.

De overige middelonderdelen dienen niet verder te worden onderzocht in de huidige procedure.

Het is aan de verzoekende partij om, nadat zij een nieuwe beslissing heeft ontvangen van de interne beroepsinstantie waarin uitvoerig wordt gemotiveerd over hoe tot de examenbeslissing is gekomen, te oordelen of zij nog steeds haar huidige middelen tegenwerpt of andere middelen wenst in te roepen of zich neerlegt bij de nieuwe examenbeslissing.

Het middel is in de aangeven mate gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsbesluit nr. 2015/049 d.d. 7 juli 2015 heeft de examencommissie op 28 juli 2015 een nieuwe beslissing genomen.

De examencommissie besliste de eerdere beslissing niet te herzien. Ze stelt dat alle leden geïnformeerd werden over het verloop en de details van de evaluatie, conform de drie evaluatierubrieken van het beheersingsniveau. De examencommissie verwijst naar een verslag van de docent d.d. 19 februari 2015 en sluit zich aan bij de conclusies uit dat verslag.

De nieuwe beslissing werd via aangetekend schrijven op 28 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 augustus 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de quotering op de verschillende beoordelingscriteria onveranderd blijft en aldus nog steeds niet overeenkomt met de geleverde prestaties. Zij meent vooreerst dat de examencommissie geen rekening gehouden heeft met haar algemene brief die ze voordien had verzonden.

Daarnaast stelt zij, wat de rubriek ‘.....’ betreft, dat zij wel een zelfkritische houding aangenomen heeft, aangezien ze telkens nadacht over haar keuzes en de gebreken van haar eigen ontwerpen probeerde te corrigeren, ook zonder tussenkomst van de begeleider.

Vervolgens meent verzoekende partij dat haar project wel beantwoordde aan de ontwerpopgave vermits ze voor de leeszaal rekening gehouden heeft met de verschillende bezoekers, voor degenen die opzoekingswerk kwamen doen was een zaal met voorzien en de tentoonstellingsruimte was volgens het ingericht. Voorts stelt ze dat de gegeven feedback tijdens de tussenjury voornamelijk sloeg op de beleving van de verschillende ruimtes, wat opgelost werd met o.a. materiaalkeuze en lichtinval.

Wat de rubriek '.....' betreft, stelt verzoekende partij dat ze de mening van de juryleden respecteert.

Ten slotte gaat verzoekende partij nog in op de rubriek '.....'. Zij meent dat de jury onterecht opmerkte dat zij de conceptnota niet conform de opgave heeft opgemaakt. Zij merkt op dat zij zich hierover op voorhand had geïnformeerd bij de docenten en zij zeiden dat het referentiebeeld eender wat mocht zijn, zo lang de link naar het gebouw maar duidelijk was. Verzoekende partij stelt dat de gestileerde versie van de doorsnede van haar gebouw, wat ook perfect haar concept naar voor bracht, haar hiervoor het ideale beeld leek. Zij merkt nog op dat het feit dat de geschreven tekst niet verzorgd was en dat er enkele spellingsfouten in stonden te maken heeft met haar dyslexie. Voorts werpt verzoekende partij op dat zij wel degelijk het gevraagde materiaal bijhad op de dag van de jury en heeft zij deze ingepast in de inplantingsmaquette. Volgens haar is de reden dat dit wordt aangehaald dat aan de studenten via een onofficieel document was meegedeeld dat ze het schaalmodel samen met de plannen op voorhand moesten binnenbrengen en dat indien dit niet gebeurde, ze de plannen en het schaalmodel niet mochten gebruiken.

Verwerende partij merkt op dat nog steeds niet kan worden nagegaan waarom verzoekende partij meent dat de quoterings nog steeds niet overeenkomt met de geleverde prestaties. Volgens haar is de verwijzing van verzoekende partij naar de examenresultaten van andere studenten niet gestaafd en daarnaast stelt ze dat, mocht het gestaafd worden, het hier niet aan de orde is. Zij stelt voorts dat de examencommissie haar nieuwe beslissing meer dan afdoende heeft gemotiveerd en dat de motieven erg duidelijk en gedetailleerd worden opgegeven en meegedeeld. Verwerende partij merkt op dat de examencommissie de hele inhoud van het verslag van de docent d.d. 19 februari 2015, dat reeds eerder in het bezit was van verzoeker zodat de motieven hem reeds bekend waren, geciteerd heeft in de beslissing. Dat doet ze nu tevens in de antwoordnota. Voor wat de rubriek '.....' betreft, stelt het verslag dat de student weinig discipline, leergierigheid, motivatie of inzet toont. Ook kan de student moeilijk omgaan met kritiek. In het verslag wordt ook opgemerkt dat de student onvoldoende over de

uit te voeren taken reflecteert waardoor het ontwerpproces te veel hapert. Wat de rubriek '....' betreft, stelt het verslag dat het project deels onvolledig gepresenteerd werd alsook dat het gepresenteerde materiaal onvoldoende verzorgd was. Ten slotte verwijst verwerende partij naar de stelling van verzoekende partij dat zij akkoord gaat met de jury wanneer die stelde dat de studie onvoldoende grondig was en dat de mondelinge presentatie minder geslaagd was. Ze merkt nog op dat de evaluatie met de puntentoekenning zelf niet in vraag gesteld kan worden voor de Raad.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat haar mondelinge presentatie inderdaad een minder geslaagd onderdeel was. Zij merkt op dat de leden van de jury tijdens haar uitleg geprobeerd hebben de voorgevel van haar maquette te verwijderen om het interieur te kunnen bewonderen. Ze meent dat de maquette niet zo eenvoudig uiteen te halen was zodat ze hiervoor enkele keren haar uitleg moest onderbreken waardoor ze enkele details is vergeten te vermelden. Volgens haar waren alle andere aspecten van de presentatie zeer verzorgd. Voorts benadrukt ze dat ze van de leesbaarheid van de teksten en tekeningen een prioriteit gemaakt heeft voor de eindjury vermits dit als aandachtspunt was aangehaald op de tussenjury. Bovendien meent ze dat niet gezegd kan worden dat het gepresenteerde materiaal onvoldoende verzorgd was.

Daarnaast werpt verzoekende partij nog op dat het niet ongevoel is dat docenten zich niet aan het examenreglement houden en bijzonder weinig respect voor de studenten tonen. Zij meent dat er een groot gevoel van willekeur bij de beoordelingen van presentaties heerst onder de studenten. Ten slotte verwijst ze nog naar problemen inzake een examen en een groepswork van twee andere opleidingsonderdelen.

Beoordeling

Voor alles merkt de Raad op dat hij enkel kan rekening houden met de stukken en informatie die zijn neergelegd in de huidige procedure. Verzoekende partij verwijst voor extra informatie (waarover ook geen verdere duiding wordt gegeven) naar stukken die deel uitmaken van een vorige procedure bij de Raad (zaak nr. 2015/049, besluit van 7 juli 2015). Op deze informatie, daargelaten het feit dat het niet duidelijk is welke informatie verzoekende partij voor ogen heeft, kan de Raad geen acht slaan. De Raad merkt op dat het verzoekschrift van de verzoekende partij, met verwijzing naar nota's uit de vorige procedure van de Raad (al dan niet toegevoegd), zeer onduidelijk is. De Raad bekijkt de grieven van verzoekende partij voor zover ze zijn opgenomen in de algemene brief die werd toegevoegd aan het huidig verzoekschrift van 1 augustus 2015, gericht tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 juli 2015.

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Bij de meeste vormen van evaluatie, *in casu* een architectonisch ontwerp, is er ruimte voor persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft, gelet op de veronderstelde deskundigheid van de evaluator. Enkel wanneer blijkt dat de evaluatie niet volgens de vooropgestelde criteria is verlopen of kennelijk onredelijk is, zal de Raad tussenkomen.

Verzoekende partij betwist in voorliggend beroepschrift de redelijkheid van de quotering. De beoordeling stemt volgens haar niet overeen met de door haar geleverde prestaties.

De Raad stelt vast dat het examen bestaat uit drie examenonderdelen: (90%), (5%) en (5%). Enkel voor het examenonderdeel ‘Ontwerp’, waarop verzoekende partij een score van 9/20 behaalde, is geen tweede examenkans mogelijk. Dit examenonderdeel maakt deel uit van voorliggende betwisting.

Op basis van het dossier blijkt dat de evaluatie voor de drie luiken van het (.....) en (20 %)), is gebeurd aan de hand van 5 beschreven beheersingsniveaus gaande van zwaar onvoldoende tot uitmuntend (stuk 2 van de verwerende partij). Deze beschreven beheersingsniveaus werden voorafgaandelijk vastgelegd en meegedeeld aan de studenten. Verzoekende partij behaalde een ‘onvoldoende’ beheersingsniveau voor de drie rubrieken

De Raad stelt vast dat verzoekende partij wat de wijze van punttoekenning betreft, aan de hand van de beheersingsniveaus en de puntenverdeling, in huidig beroep geen grieven formuleert.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij in haar beroepschrift haar grieven expliciet beperkt tot de beoordeling op twee rubrieken ‘.....’ en ‘.....’. Wat de rubriek ‘.....’ betreft, stelt verzoekende partij uitdrukkelijk *“Hier respecteer ik de mening van de juryleden”*.

De Raad leest dat verzoekende partij wat de rubriek ‘.....’ betreft wel vrijblijvend stelt: *“.. mocht u toch mijn tegenargumenten willen lezen verwijs ik graag door naar mijn wederantwoordnota”* en zij verwijst naar de grieven vermeld in de (opnieuw) toegevoegde wederantwoordnota (ingediend in de vorige zaak nr. 2015/049). De Raad acht dit in tegenspraak met wat in het huidig verzoekschrift uitdrukkelijk staat (op pg.2/4 en op pg.4/4 conclusie), met name: dat zij de mening van de juryleden respecteert wat de rubriek ‘.....’ betreft. Niets belette verzoekende partij om deze grieven in haar verzoekschrift van 1 augustus 2015 opnieuw ‘uitdrukkelijk’ op te nemen, *quod non*. Huidig beroep beperkt zich

derhalve tot de rubrieken '.....' en '.....' zoals deze in de algemene brief, die deel uitmaakt van huidig verzoekschrift, worden betwist. Het betreft vaste rechtspraak van de Raad dat alleen voor zuivere kennisexamens een cijfer een voldoende motivering oplevert, maar dus niet voor de beoordeling van veeleer praktische vaardigheden zoals *in casu*. De Raad stelt *in casu* vast dat verwerende partij in de huidige procedure in de beslissing op intern beroep per rubriek zeer gedetailleerd heeft weergegeven wat de scores zijn op de diverse rubrieken en welke tekortkomingen hebben geleid tot de onvoldoendes die werden vastgelegd bij de verzoekende partij. Voorliggende beslissing op intern beroep d.d. 28 juli 2015, waarin ook het verslag van 19 februari 2014 van de jury *in extenso* is opgenomen (toegevoegd als stuk 1 van de verwerende partij), en waarin de interne beroepscommissie uitdrukkelijk aangeeft deze motivering en conclusies tot de hare te maken, werd afdoende formeel gemotiveerd.

Verder leest de Raad in de beslissing op intern beroep wat de betwiste rubrieken betreft concreet beschreven tekortkomingen voor volgende criteria:

.....

.....

De Raad leest verder in dit verband de concrete grieven van de verzoekende partij en haar weerleggingen ten aanzien van de beslissing van de interne beroepsinstantie, zoals opgenomen in de algemene brief gevoegd bij haar beroepschrift van 1 augustus 2015.

Deze luiden onder meer:

.....: “... Dit wijst ook op het wel aanwezig zijn van een zelfkritische houding aangezien ik telkens de gebreken van mijn eigen ontwerpen probeerde te corrigeren, ook zonder tussenkomst van de begeleider;

Ook dit is duidelijk wel beantwoord aangezien ik in de leeszaal heb rekening gehouden met verschillende bezoekers,...;

Dit heb ik opgelost met onder andere materiaalkeuze en lichtinval”.

.....”

.....ik me op voorhand had geïnformeerd bij de docenten en deze wisten te vertellen dat het referentiebeeld eerder wat mocht zijn.....;

...Dat de tekst niet verzorgd was en dat er enkele spellingsfouten in stonden heeft dan weer te maken met mijn dyslexie.;

.. Dit klopt niet ik had deze wel degelijk bij op de dag van de jury en ingepast in de inplantingsmaquette.”.

De Raad is van oordeel dat de weerleggingen van de verzoekende partij, die er eigenlijk op neerkomen dat zij niet akkoord gaat met de vaststellingen en de inhoudelijke appreciatie van haar werk door de jury en die verder ook onvoldoende concreet worden onderbouwd, de Raad niet voldoende kunnen overtuigen om de beoordeling van de lesgever wat deze punten betreft, in vraag te stellen, laat staan deze als kennelijk onredelijk te beschouwen. De Raad benadrukt dat het hem niet toekomt om binnen zijn beoordelingsbevoegdheid het betreffende werkstuk opnieuw inhoudelijk te beoordelen.

Wat het middelonderdeel betreft waarbij de verzoekende partij wijst op de resultaten van medestudenten, stelt de Raad vast dat dit niet langer expliciet is opgenomen in de algemene brief bij het huidig verzoekschrift. De Raad wijst ten overvloede op vaste rechtspraak dienaangaande. Examens in het hoger onderwijs, zoals *in casu*, zijn niet vergelijkend van aard. Studenten staan niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar, gezien er geen rangschikking wordt opgesteld. Het feit dat *in casu* naar het oordeel van de verzoekende partij een andere student een hogere quotering heeft gekregen, kan als een benadeling worden gevoeld, maar heeft in principe geen invloed op haar rechtssituatie, noch verleent dit haar een recht op een hogere score. De Raad stelt ten overvloede vast dat verzoekende partij deze beweringen niet voldoende met bewijzen staft.

Op basis van deze vaststellingen is de Raad, binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid, van oordeel dat de interne beroepsinstantie afdoende haar beslissing heeft gemotiveerd en dat verzoekende partij onvoldoende concrete elementen aanbrengt om de Raad ertoe te brengen de examenbeslissing als onregelmatig, laat staan kennelijk onredelijk te beschouwen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwierpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

Jean Goossens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris
De secretaris	De voorzitter
Melissa Thijs	Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 18 september 2015

Arrest nr. 2.357 van 28 september 2015 in de zaak 2015/214

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 augustus 2015, strekt tot nietigverklaring van de examenbeslissing d.d. 17 augustus 2015 waarbij aan verzoekster een 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]'.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij en de heer [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Master of Architecture".

Voor het opleidingsonderdeel "[REDACTED]" bekommt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 februari 2015 een intern beroep in bij de vicerector van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de vicerector op datum van 28 februari 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het enige argument van verzoeker is dat haar score haar werk en inzet in de verschillende groepsinspanningen niet weergeeft. De klacht van verzoeker op intern beroep bevat ook twee ondertekende verklaringen van medestudenten, die de deelname en input van verzoeker bevestigen. De interne beroepsbeslissing verwijst verder naar het evaluatieformulier van het betrokken opleidingsonderdeel, waarin de betrokken docenten de score van 6/20 motiveren. Hierin wordt gesteld dat de individuele bijdrage van de student bij elke stap van het project nauwelijks kon worden onderscheiden en dat zij tekortschoot in diverse specifieke en generieke competenties. Eén docent lichtte toe dat het moeilijk was enige specifieke input van de student vast te stellen, noch gedurende de atelierzittingen, noch gedurende de reviews. In groepsdiscussies bleef ze op de achtergrond, had niets voor te stellen en gaf geen input in de discussie of over het project. Verder stelt de interne beroepsbeslissing dat de wijze waarop de score zou worden berekend (50% op basis van de resultaten van het teamwerk, 20% op het individueel project en 30% op specifieke onderdelen) werd meegedeeld bij aanvang van het opleidingsonderdeel. Zij merkt verder op dat behalve twee getuigenissen van medestudenten die aangeven dat het aandeel van verzoeker in het groepswerk werd onderschat, het beroep geen specifieke of concrete aanwijzingen bevat van de deelname van verzoeker in de verschillende ontwerpactiviteiten. Tenslotte stelt de interne beroepsbeslissing dat een verwijzing naar de andere (geslaagde) opleidingsonderdelen van verzoeker in de Master of architecture niet terzake doet. De interne beroepsbeslissing besluit dat de betrokken docenten het atelierwerk van verzoeker scrupuleus hebben geëvalueerd en gequoteerd. Zij komt tot de conclusie dat het examencijfer van 6/20 op een correcte wijze werd vastgesteld en dus gehandhaafd blijft.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 februari 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 maart 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij besluit nr. 2015/054 dd. 16 juli 2015 vernietigde de Raad de bestreden beslissingen op grond van volgende overwegingen:

“Wat de termijn voor het instellen van het intern beroep – waarbinnen de verzoekende partij tijdig beroep heeft ingesteld – betreft, stelt de Raad vast dat deze in art. II.283 Codex Hoger Onderwijs is vastgelegd, zodat het handhaven van de decretale termijn door de hoger onderwijsinstelling aan deze laatste niet ten kwade kan worden geduid.

Waar de verzoekende partij de gelijkens tussen hetgeen haar in de feedback is meegedeeld met de beslissing van de interne beroepsinstantie opwerpt, is de Raad van oordeel dat zulks *in casu* niet betekent dat de interne beroepsinstantie geen controle heeft uitgevoerd op de initiële evaluatie en motivering ervan.

Daarnaast stelt de Raad vast dat bij de totstandkoming van het resultaat een materiële vergissing heeft plaatsgevonden, waardoor de studente 7/20 in plaats van 6/20 dient te krijgen. Blijkens de antwoordnota van de verwerende partij zal het dossier naar de beperkte examencommissie worden doorgestuurd met het verzoek de materiële vergissing recht te zetten. De Raad stipt aan dat een wijziging van het resultaat van 6 in 7 de draagwijdte van de verder hieronder gemaakte overwegingen niet hoeft aan te tasten.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat na of de bestreden beslissing, in casu de beoordeling voor het opleidingsonderdeel “.....” niet onregelmatig tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Docenten beschikken wat de vorm en de wijze van beoordeling van de door de student bereikte competenties betreft over een ruime discretionaire bevoegdheid. De docent mag hierbij de grenzen van de redelijkheid niet te buiten gaan.

Tegen deze achtergrond beoordeelt de Raad de redelijkheid van de aan de verzoekende partij toegekende score en de mate waarin deze is gemotiveerd.

Op basis van schriftelijke verklaringen van medestudenten vecht de verzoekende partij de beoordeling die zij heeft gekregen aan en vraagt zij zich af op welke elementen de in de evaluatiefiche toegelichte beoordeling steunt.

De Raad merkt op dat de door verzoekende partij eenzijdig aangebrachte verklaringen van medestudenten op verzoek van eerstgenoemde, nadat het geschil over haar resultaat was gerezen, zijn opgesteld en houdt hiermee rekening bij zijn appreciatie van de verklaringen. De Raad stelt vast dat deze verklaringen vooral de inzet en medewerking van verzoekende partij beklemtonen. Deze verklaringen hoeven naar het oordeel van de Raad niet *ipso facto* in tegenspraak te zijn met de evaluatiefiche, waaruit niet kan worden besloten dat verzoekende partij niet heeft meegewerkt aan te beoordelen projecten, doch veeleer dat het moeilijk was haar individuele bijdrage te ontwaren. De evaluatiefiche leest immers als volgt: “Timorously hiding within her team, individual contribution to any output, be it design or theoretical discourse, could hardly be discerned”.

Niettegenstaande deze vaststelling wordt in de beoordelingsfiche het volgende gesteld: “Overall design studio dynamics and intellectual framework seemed beyond her capacity or interest (?)”.

Voor de Raad is het niet duidelijk hoe deze stelling zich verhoudt met het feit dat de bijdrage van de verzoekende partij zich moeilijk liet vaststellen.

De Raad merkt op dat in de evaluatiefiche de teamwissel tijdens de eindfase van het project als concreet element is aangehaald dat de indruk van niet-betrokkenheid versterkt. Voor het overige bevat de evaluatiefiche geen concrete elementen om het gebrek aan interesse en capaciteiten t.a.v. ‘design studio dynamics and intellectual framework’ te duiden. Bovendien lijkt het vraagteken te wijzen op een vermoed tekort aan interesse of capaciteiten.

Daarnaast stelt de Raad vast dat de evaluatiefiche, onder verwijzing naar de met het opleidingsonderdeel waarvan de evaluatie betwist is beoogde leerdoelen, aanduidt welke competenties de verzoeker niet heeft bereikt.

De specifieke betreffende passages luiden als volgt:

- “The student prevaricated to develop any relevant design project”;

- “The student had serious difficulties establishing her own research or project strategy”;
- “The student’s capacity to develop a complex cultural-theoretical analysis could not be substantiated”;
- “The student failed to satisfactory develop a relevant design or theoretical discourse, based on a complex cultural/societal context analysis”;
- “The student’s ability to develop a critical argumentation on the position of her design project within the international architectural debate could not be validated”;
- “The student did not develop a relevant design project out of a conceptual-programmatic logic”;
- “The student had serious difficulties to establish her own research or project strategy”;

Daarnaast stelt de evaluatiefiche:

- “The student did not succeed to assimilate and integrate information in a critical way through research and study”;
- “The student could not translate her personal frame of references in relation to architecture through the specific field of UAD (urban architectural design) and specifically within the program’s overall framework ‘cities in transition’”.

De Raad stelt vast dat blijkens de evaluatiefiche de verzoekende partij een groot aantal met het opleidingsonderdeel beoogde competenties niet heeft bereikt. Evenwel ontbreekt het de Raad in de evaluatiefiche aan concrete elementen waarop deze evaluatie terug te voeren is. Dit is naar het oordeel van de Raad in het voorliggende geval bijzonder relevant nu de evaluatoren hebben aangegeven dat het zeer moeilijk was de bijdrage van de verzoekende partij tot de projectresultaten vast te stellen. Tot de relevantie van deze vaststelling dragen daarenboven de door de verzoekende partij aangebrachte verklaringen van medestudenten aan. Hoewel zij de evaluatie niet ipso facto hoeven tegen te spreken, illustreren zij in casu op zijn minst het belang van feitelijke elementen die de appreciatie die uit de evaluatiefiche blijkt te onderbouwen, met het oog op een deugdelijke motivering van de beslissing. Het door de verzoekende partij aangevoerde ontbreken van tussentijdse feedback kan het belang van het aanbrengen van concrete elementen waarop de beoordeling is geschraagd enkel doen toenemen. De Raad treft in het dossier daarenboven geen elementen (vb. tussentijdse

scoringsbladen en rapportering van de diverse beoordelende docenten) aan die het evaluatieproces kunnen documenteren.

De Raad erkent dat de beoordelaars bij de totstandkoming van het resultaat gebruik hebben gemaakt van een bij de start van het opleidingsonderdeel duidelijk aan de studenten toegelicht scoringssysteem, waarin overeenkomstig wegingsfactoren meerdere aspecten door verschillende docenten zijn beoordeeld.

De door het scoringssysteem beoogde fijnmazigheid leidt naar het oordeel van de Raad tot een bijzonder complex, zelfs ondoorzichtig en in casu aanleiding gevend tot vastgestelde fouten, beoordelingsproces. Ook in dit systeem draagt de veelheid aan toegekende scores naar het oordeel van de Raad niet als dusdanig een afdoende motivering in zich, zeker nu de betwiste evaluatie geen loutere kennisproef betreft. Het belang van een motivering van de scores neemt naar het oordeel van de Raad toe indien de scoringsmogelijkheden beperkt zijn – indien bijv. zoals in casu slechts drie punten op 10 kunnen worden gegeven, met name 9, 5 of 1 – en de mogelijkheid tot ‘schaling’ van de mate waarin de competenties door een student zijn bereikt in het toegekend punt bijgevolg verkleint.

De Raad stelt vast dat in de antwoordnota van de verwerende partij een uitvoerige toelichting door B.P. van de deelscores wordt weergegeven. Hoewel deze toelichting de totstandkoming van de deelpunten verduidelijkt vermag zij niet het gebrek aan afdoende motivering in de aangevochten beslissing te verhelen. Daarenboven is het de Raad niet duidelijk in hoeverre een passage als ‘In geval Karaoglu was het niet mogelijk de individuele output vast te stellen’ een verantwoording in zich draagt om betrokkene in casu een ‘5’ toe te kennen, dan wel uitnodigt het beoordelingssysteem te bevragen. Tegen de achtergrond van de door de verzoekende partij aangehaalde verklaringen is het niet zonder belang te weten in hoeverre het systeem toelaat de inbreng van een individuele student tot uitdrukking te brengen. Dit is ook relevant in het licht van de reeds aangehaalde beperkte schalingsmogelijkheden en de volgende verklaring van B.P.: “De punten teamwerk door de begeleidende docenten kwamen tot stand tijdens de tussentijdse reviews en eindreview. De behaalde 1 geeft weer dat de studente niet of slechts zeer moeizaam haar inbreng of het algemene discours van het eigen team kon hard maken”. Analooog kan worden overwogen ten aanzien van de zeer lage “individuele” scores van verzoekende partij.

Op basis van alle voornoemde vaststellingen is de Raad binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid van oordeel dat de evaluatie van de verzoekende partij in het kader van het opleidingsonderdeel '.....' onvoldoende is gemotiveerd en dat de beslissing van de interne beroepsinstantie niet kan standhouden.

De overige middelen dienen niet verder te worden onderzocht omdat zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

Het middel is gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsbesluit nr. 2015/054 dd. 16 juli 2015 heeft de beperkte examencommissie op 17 augustus 2015 een nieuwe beslissing genomen.

De beperkte examencommissie stelde vast dat de nieuwe examenkans beantwoordt aan de vraag van de student om een nieuwe kans te krijgen om haar werk te presenteren. Volgens de examencommissie kan de nieuwe examenkans naar alle redelijkheid als gelijkwaardig beschouwd worden met het initiële examen. Het nieuwe cijfer van 7/20 is tot stand gekomen op basis van het aftoetsen van de verschillende inhoudelijke aspecten die in de opdrachtomschrijving zijn opgenomen. De motivering van het nieuwe cijfer van 7/20 is opgebouwd op basis van de competenties die binnen dit opleidingsonderdeel dienen behaald te worden. Er wordt een duidelijk verband gelegd tussen de te behalen competenties en het werk dat door de student werd gepresenteerd. De commissie besloot dan ook het cijfer 7/20 vast te leggen en de student niet te laten slagen voor het opleidingsonderdeel '.....'.

De nieuwe beslissing werd bij e-mail van 17 augustus 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 augustus 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij geen (gedetailleerde) informatie heeft ontvangen omtrent wat precies van haar werd verwacht in de nieuwe presentatie. Zij wist niet wat ze behoorde te presenteren. Verzoekster stelt dat zij niet gelooft in de eerlijkheid van deze evaluatie.

Verder stelt verzoekende partij dat haar een beperkte tijd (slechts 15 minuten) voor de presentatie ter beschikking stond. Gedurende het semester had verzoekende partij de presentaties samen met haar groepsleden gegeven. Verzoekende partij stelt dat de nieuwe evaluatie geen rekening lijkt te houden met het groepsproces. Verder wijst verzoekende partij er op dat zij niet de spreker was die de groep vertegenwoordigde. Desondanks werd haar gevraagd alleen een presentatie van het groepswerk te doen, terwijl de leraars hadden kunnen inschatten dat zij niet de beste student is om de groepswerken te kwaliteitsvol te vertegenwoordigen.

Ook stelt verzoekende partij dat zij van oordeel is dat ze werd geëvalueerd op basis van haar presentatievaardigheden, niet op basis van de projecten zelf, waarvoor andere studenten wel geslaagd zijn.

Verder klaagt verzoekende partij over het feit dat 3 van de 4 juryleden bij de presentatie dezelfde waren als de juryleden die haar voorheen hadden geëvalueerd. Bovendien is het vierde jurylid, hoewel hij geen leraar van verzoekster was voor het betwiste opleidingsonderdeel, tevens een lid van de onderwijsinstelling.

Verder stelt verzoekster dat het rapport niet precies aangeeft wat zij heeft gezegd, en waarom bepaalde commentaren hierbij werden gegeven. Ook wat betreft de vraag en antwoord-sessie werd niet aangegeven wat er werd gevraagd en wat het antwoord van verzoekster was.

Verzoekster wijst er tevens op dat er een verdeling van de werklast had plaatsgevonden. Zij stelt dat het dan ook niet logisch is om van haar te verwachten dat zij elke vraag op hoog intellectueel niveau zou beantwoorden.

Ook stelt verzoekende partij omtrent de opmerking van de jury dat zij andere antwoorden “oppervlakkig” vonden, dat zij haar geen criteria hebben gegeven en geen melding hebben gemaakt van enige vergelijking met de andere groepsleden.

Verder stelt verzoekende partij dat zij niet inziet waarom zij beoordeeld zou moeten worden op basis van individuele tekeningen, gezien het een groepswerk zou moeten zijn. Verzoekende partij vraagt zich af waarom haar leraren haar op individuele basis willen evalueren.

Verzoekende partij stelt zich ook de vraag hoe haar score van 7/20 werd berekend. Zij stelt dat het rapport dit niet nader toelicht. Zij stelt zich ook de vraag hoe het groepsproces in rekening wordt gebracht.

Tenslotte stelt verzoekster dat de nieuwe individuele presentatie voor haar als een straf aanvoelt. Zij moest zichzelf verdedigen na 5 maanden voor zaken waar zij reeds aan had gewerkt. Verzoekster is van oordeel dat haar score proportioneel zou moeten zijn aan deze van haar teamleden, gezien zij gelijkwaardige bijdragen aan gezamenlijk werk hebben geleverd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat in de communicatie vooraf met de student duidelijk werd aangegeven dat de evaluatie door een evaluatieteam met grotendeels dezelfde samenstelling zou gebeuren. Verder stelt verwerende partij dat het de normale toestand is om geen strikte richtlijnen te geven voor de presentatie, juist om de keuzevrijheid van de student in deze niet te beperken. Verwerende partij merkt op dat de student ervoor koos geen gebruik te maken van de infrastructuur die haar ter beschikking werd gesteld, en een powerpointpresentatie op haar laptop toonde. De student toonde geen enkel document op

papier en geen maquette. Verwerende partij stelt dat de herevaluatie de presentatie van een ontwerp op basis van de opdrachtomschrijving behelsde. De output werd door verzoekster gereduceerd tot een powerpointpresentatie.

Verder wijst verwerende partij er op dat het examen als geheel drie kwartier heeft geduurd, waarvan twintig minuten presentatie door de student. Verwerende partij stelt dat de output in de eerste plaats grafisch en in maquette is. Op vijftien minuten kan heel wat grafisch materiaal door deskundigen worden gelezen. Na de mondelinge toelichting en het vraaggesprek met het evaluatieteam werd aan de student gevraagd of zij alles had kunnen zeggen en tonen dat zij wenste naar voor te brengen. Hierop antwoordde de student positief. Op de vraag of zij nog iets wenste toe te voegen, antwoordde de student negatief.

Verwerende partij stelt dat het werkstuk en de presentatie werden geëvalueerd volgens de criteria ingeschreven in de ECTS-fiche en de opdracht-fiche. Verzoekster kon of wou tijdens de herevaluatie geen eigen aandeel in het groepswerk afbakenen. Het evaluatieteam heeft verzoekster vragen gesteld over de verschillende onderdelen van het werkstuk en verzoekster kon op geen enkele van die vragen een gedegen antwoord produceren. Zo wist verzoekster niet alleen de elementaire structuur van een Plattenbau-constructie niet toe te lichten, maar was ze zich ook niet bewust van de impact van deze structurele keuzes op haar project. Gevraagd naar de referentieprojecten waarop een bepaald stedenbouwkundig schema gebaseerd was, moest verzoekster het antwoord schuldig blijven. Gevraagd naar de architectuurtheoretische achtergrond van een dergelijk project kwam er geen antwoord. Ook de vraag naar het verband tussen haar ontwerpkeuzes en architectuurconcepten over de verschillende fasen van het project heen bleef onbeantwoord.

Verweerder stelt dat verzoekster zich niet kan verbergen achter het feit dat de groepsleden niet aanwezig waren tijdens de herevaluatie. Verweerder stelt dat verzoekster op de hoogte zou moeten zijn van de ontwerpbeslissingen en hun argumentatie, hetgeen niet bleek uit haar mondelinge toelichtingen. Verder stelt verweerder dat het voor verzoekster, op basis van de eerdere beroepsprocedures, duidelijk zou moeten zijn dat zij op haar individuele output zou beoordeeld worden.

Verwerende partij stelt dat de evaluatie het project, de ontwikkeling van het project en de middelen om dit project te communiceren aan anderen behelst. Die communicatiemiddelen

bestaan zowel uit tekeningen en maquettes als uit een mondelinge toelichting. Verwerende partij stelt dat een student in de master in de architectuur wordt geacht in staat te zijn een grafische en mondelinge presentatie van een project te maken. Verwerende partij stelt dat de student ervoor gekozen heeft om in haar presentatie een heel beperkt aantal tekeningen en schema's te tonen, om de tekeningen bovendien op een onaangepaste manier (laptop) te tonen en om geen andere grafische documenten te tonen of zelfs maar mee te brengen. Het aantal, de inhoud en de kwaliteit van de getoonde tekeningen en schema's is onvoldoende.

Verweerder stelt dat andere studenten andere scores hebben gekregen. Er is geen enkele student die hetzelfde parcours (o.a. met omschakeling tussen groepen) heeft afgelegd. Het materiaal bij de herpresentatie van haar werk was heel beperkt en bovendien had verzoekster geen begrip van de draagwijdte en inhoud van de genomen ontwerpbeslissingen. Verweerder stelt dat er voldoende feitelijke verschillen zijn om een verschillende score te verantwoorden. Verweerder stelt verder dat aan de score geen rekenkundig gemiddelde ten grondslag dient te liggen. Het cijfer werd in consensus onder de leden van het evaluatieteam bereikt.

Beoordeling

Vooreerst merkt de Raad op in zijn initiële beslissing geen nieuw examen te hebben bevolen. Uit het arrest volgt slechts de noodzaak van een nieuwe beoordeling van de prestaties van verzoeker. Ook verzoekster stelt dit in het verzoekschrift onder "introduction". De derde alinea luidt als volgt: *"Later on, I was asked to make a presentation (annex 4). Yet as seen in mail the only option given to me was to make a presentation. In the mail it is said -...In response to this and following up on your suggestion we organise a re-evaluation...-. In my very first appeal letter (internal appeal, annex 3) second paragraph I declared for a new evaluation not a new presentation. Also Raad in their report did not explain about any new presentation"*. Aldus maakt verzoekster een onderscheid tussen de herevaluatie en de organisatie van een nieuwe examenpresentatie.

De beslissing van de beperkte examencommissie van 17 augustus 2015 stelt onder "2. Bespreking" in een eerste gedachtestreepje daarentegen vast te stellen - op basis van de documenten die ter beschikking zijn gesteld - dat de nieuwe examenkans beantwoordt aan de vraag van de student om een nieuwe kans te krijgen haar werk te presenteren. Wat dit betreft worden door verzoekster geen opmerkingen gemaakt. Verzoekster voegt aan de aangehaalde

passage uit het verzoekschrift onmiddellijk het volgende toe: *“However my speculations led me to accept this presentation as it would be a base and evidence for my new grade”*.

Hierbij neemt de Raad ook het mailverkeer tussen verzoekster en verweerder in overweging. Op 29 juli 2015 mailt [H.F.] aan verzoekster: *"The Raad voor examenbetwistingen decided on July 16 to annul the decision of the examination committee of February 8, 2015. The Raad stipulated that a new decision had to be reached by August 17, 2015... Could you please confirm to us that you will be present..."*. Verzoekster antwoordt hierop op 3 augustus 2015 het volgende: *"I confirm that I will be present for the presentation on August 12. I will be in Belgium between 8-15th of August."*

Tegen die achtergrond betreft de Raad in de beoordeling van het verzoek in wat hierna volgt de beoordeling van de prestaties van verzoekster aan de hand van de georganiseerde nieuwe presentatie.

De Raad stelt vast dat, in opvolging van zijn vernietigingsbesluit nr. 2015/054 dd. 16 juli 2015, een nieuwe evaluatie van het werkstuk van verzoekster werd georganiseerd op 12 augustus 2015 door middel van een mondelinge presentatie over haar werk. Het examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ werd bevestigd door de beperkte examencommissie op 17 augustus 2015.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij niet in de plaats kan stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat na of de bestreden beslissing, *in casu* de beoordeling voor het opleidingsonderdeel “.....”, niet onregelmatig tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Docenten beschikken wat de vorm en de wijze van beoordeling van de door de student bereikte competenties betreft over een ruime discretionaire bevoegdheid. De docent mag hierbij de grenzen van de redelijkheid niet te buiten gaan.

Tegen deze achtergrond beoordeelt de Raad de redelijkheid van de aan de verzoekende partij toegekende score en de mate waarin deze is gemotiveerd.

De Raad stelt vast dat verwerende partij (meer bepaald [H.F.]) omtrent de organisatie van de herevaluatie van het werk van verzoekende partij aan haar op 29 juli 2015 het volgende heeft gecommuniceerd:

“(...) In response to this and following up on your suggestion we organize a re-evaluation of your work on Wednesday August 12, 2015. You can make an oral presentation of the outcome of [REDACTED]. Of course, you can only use those drawings and models that were produced and presented during the design studio and its evaluation sessions.

Could you please confirm to us that you will be present?”

Hierop antwoordde verzoekende partij op 3 augustus 2015 het volgende:

*“I confirm that I will be present for the presentation on August 12.
I will be in Belgium between 8-15th of August.*

Could you please inform me further about this presentation?

- 1. Who will be in the jury of this presentation?*
- 2. At what time and what campus it will take place?*
- 3. Are there any more restrictions such as duration of my presentation?”*

Op 5 augustus 2015 antwoordde [H.F.] hierop het volgende:

“The re-evaluation will take place in Campus Brussels on August 12 at 10 am. The evaluation team will be for a large part the same as for the initial evaluation. You will have 15 minutes to explain your project and show your work. After this there will be time for questions from the evaluation team.”

Op 6 augustus 2015 stuurde verzoekende partij vervolgens nog een e-mail naar [B.D.], [G.B.], [L.B.] en [L.R.], met de volgende vragen:

“I would like to ask you about the second evaluation presentation on the 12th (for [REDACTED]).

Is there any new guidelines for me, any restrictions or any special requirements?

Am I supposed to present only the final output?

[H.F.] wrote to me in his mail that the presentation will be for 15 minutes at 10 am on August 12.

Also in what classroom it will take place?"

Verzoekende partij stelt in haar verzoekschrift dat zij geen antwoord op deze e-mail heeft ontvangen. Verwerende partij merkt op dat verzoekster deze laatste e-mail verkeerdelijk naar professor [B.D.], en niet naar professor [B.P.], de coördinator van het opleidingsonderdeel, heeft gestuurd. In haar wederantwoordnota erkent verzoekende partij deze vergissing.

In haar verzoekschrift klaagt verzoekende partij erover dat zij geen gedetailleerde richtlijnen kreeg voor wat betreft de presentatie en dus niet geïnformeerd werd over wat er precies van haar werd verwacht. Verwerende partij stelt dat dit de normale toestand is, net om de keuzevrijheid van de student niet te beperken. Volgens verwerende partij dient een student de gepaste middelen te kiezen om zijn project voor te stellen. Verwerende partij stelt dat verzoekster ervoor koos geen gebruik te maken van de infrastructuur die haar ter beschikking werd gesteld, en enkel een powerpointpresentatie op haar laptop toonde. Verwerende partij stelt dat verzoekster ervoor gekozen heeft om in haar presentatie een heel beperkt aantal tekeningen en schema's te tonen, om deze bovendien op een onaangepaste manier (laptop) te tonen en om geen andere grafische documenten te presenteren of zelfs maar mee te brengen. Het materiaal bij de presentatie was volgens verwerende partij aldus zeer beperkt.

De Raad stelt vast dat het rapport met betrekking tot de herevaluatie van het opleidingsonderdeel '.....' dd. 12 augustus 2015 stelt dat verzoekende partij ervoor gekozen heeft het werk te presenteren in de vorm van een powerpoint op haar laptop (in totaal 39 slides). Verzoekende partij toonde geen documenten op papier. Geen andere materialen (werkdokument, notities, ...) waren voorhanden. De Raad stelt vast dat verzoekende partij op voorhand, bij e-mail van 6 augustus 2015, expliciet meer informatie heeft gevraagd omtrent de richtlijnen voor de presentatie. De Raad dient tevens vast te stellen dat deze vraag om meer informatie onbeantwoord bleef. Hoewel de e-mail in kwestie verkeerdelijk niet naar de coördinator van het opleidingsonderdeel, prof. [B.P.], werd verstuurd, werd deze wel

tevens verstuurd naar de 3 andere leden van het evaluatieteam ([G.B.], [L.B.] en [L.R.], hoewel laatstgenoemde uiteindelijk niet aanwezig kon zijn en werd vervangen door [C.B.]).

De Raad kan moeilijk inzien hoe verwerende partij enerzijds poneert dat verzoekende partij vrij was in haar keuze wat betreft de wijze van presentatie, en haar anderzijds naderhand afrekent op het feit dat zij niet de voorstelling heeft gebracht die verwerende partij klaarblijkelijk verwachtte. Dit klemmt des te meer, nu het uitdrukkelijke voorafgaande verzoek van verzoekende partij, die reeds in de eerste mail in algemene termen om informatie over de presentatie vroeg, omtrent meer informatie in dit verband onbeantwoord bleef.

In het document “Evaluation of [REDACTED], [verzoekende partij], 2015-08-12” (Report) leest de Raad onder de hoofding “Presentation” het volgende: “*The evaluation took place on Wednesday August 12, 2015*”. Tevens vermeldt het rapport dat de student per e-mail geïnformeerd was over de vorm van de herevaluatie. De Raad kan, zoals toegelicht, niet heen om het summiere karakter van de in het rapport hernomen aan de student gegeven informatie (mail van [H.F.] van 29 juli 2015, samengelezen met de mail van [H.F.] van 5 augustus 2015).

Uit de eerstgenoemde mail van [H.F.] blijkt ook dat voor de georganiseerde herevaluatie een presentatie van het resultaat [REDACTED] de basis zou vormen, waarbij verzoekster enkel de tekeningen en modellen zou mogen gebruiken die gemaakt en voorgesteld waren tijdens de design studio en de evaluatie-sessies van het opleidingsonderdeel.

Rekening houdend met het centrale karakter van de presentatie in de nieuwe beoordeling, kan de Raad niet anders dan de discrepantie opmerken tussen de uiterst gedetailleerde weergave en beoordeling van de presentatie, en de aan verzoekster gegeven richtlijnen, zelfs in het licht van de zelfstandigheid in de inschatting van de verwachtingen die men van een student in de betrokken opleiding en de betrokken fase van de opleiding mag verwachten.

De Raad kan verzoekster, op basis van bijvoorbeeld het vraaggesprek volgend op de presentatie en de overwegingen op de pagina's 9 en volgende van het evaluatierapport, niet bijtreden waar zij stelt slechts op haar presentatievaardigheden te zijn beoordeeld (waarbij zij, naar het oordeel van de Raad niet gegrond, aanvoert over te weinig presentatietijd te hebben beschikt).

Verzoekster voert hierbij ook aan dat zij van oordeel is dat de nieuwe evaluatie geen rekening houdt met het groepsproces. Wat dit betreft, herinnert de Raad aan de overwegingen in het besluit dat tot de aangevochten beslissing aanleiding heeft gegeven. Deze betroffen onder meer de beoordeling van de individuele output van verzoekster in het licht van een weliswaar fijnmazig, maar zeer complex scoringssysteem, waarin overeenkomstig wegingsfactoren meerdere aspecten zijn beoordeeld door verschillende docenten.

Hoewel de Raad op het eerste gezicht in de dossierstukken in het kader van de nieuwe evaluatie geen reden ziet om te twifelen aan de gemotiveerde beoordeling van de prestatie van verzoekster op meerdere aspecten, ziet de Raad in de nieuwe beoordeling niet meer in hoeverre de groepscomponent de eindbeoordeling van verzoekster in het kader van de nieuwe evaluatie heeft bepaald.

De Raad erkent dat de verwerende partij in het kader van de nieuwe beoordeling heeft willen tegemoet komen aan een aantal elementen van de evaluatie die de Raad in zijn overwegingen heeft betrokken. Evenwel is het de Raad niet duidelijk hoe de verwerende partij hierbij in de (motivering van de) nieuwe beoordeling de principes van de voor het opleidingsonderdeel geldende beoordeling heeft vertaald. De Raad ziet immers, ook tegen de achtergrond van zijn besluit van 16 juli 2015, geen reden om bij de nieuwe beoordeling de voor het opleidingsonderdeel geldende beoordelingsbeginselen niet langer te handhaven.

Nu de nieuwe beoordeling, in ieder geval rekening houdend met de nochtans uitvoerige motivering ervan, onder meer niet toelaat vast te stellen in hoeverre bij de beoordeling rekening is gehouden met het groepsaspect als pijler van de beoordeling, laat deze motivering niet toe de redelijkheid en rechtmatigheid ervan te beoordelen.

De summiere richtlijnen voor de nieuwe evaluatie, die het hebben over “*a re-evaluation of your work*” bij de presentatie waar gebruik kan worden gemaakt van “*those drawings and models that were produced and presented during the design studio and its evaluation sessions*”, laten de Raad overwegen dat de nieuwe beoordeling in hoofdzaak de individuele prestatie van verzoekster betreft of geven de Raad in elk geval geen indicatie over de rol van het groepswerk bij de evaluatie.

Het is voor de Raad dan ook onduidelijk of de nieuwe beoordeling conceptueel verschillend is van de initiële beoordeling.

Nu ook verzoekster hierover in het ongewisse is, wat bijzonder gewicht krijgt in het licht van de informatie die haar met betrekking tot de nieuwe beoordeling is verschaft, kan de Raad niet besluiten dat de redelijkheid van de aangevochten beslissing in voldoende mate gewaarborgd is.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de examenbeslissing van de beperkte examencommissie van 17 augustus 2015.

2. De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 19 oktober 2015 een nieuwe beslissing, rekening houdend met de bovenstaande overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 28 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Daniël Cuypers bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep

Zitting van 24 september 2015

Arrest nr. 2.406 van 1 oktober 2015 in de zaak 2015/217

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Verzoekende partij tekent beroep aan, ingesteld op 25 augustus 2015, tegen de mededeling van 22 juli 2015 waarbij aan verzoeker werd meegedeeld dat geen tweede zittijd wordt georganiseerd voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' en hij bijgevolg uitgeschreven werd voor de tweede zittijd van dit examen, en de beslissing van het dagelijks bestuur van de Faculteit Rechten van 19 augustus 2015 waarbij het verzoek tot heroverweging van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Rechten".

Voor het opleidingsonderdeel ‘.....’ bekomt verzoekende partij in eerste zitting een examencijfer van 8/20. Bij mededeling van 22 juli 2015 wordt aan verzoeker meegedeeld dat geen tweede zitting wordt georganiseerd voor dit opleidingsonderdeel en hij bijgevolg uitgeschreven werd voor de tweede zitting van dit examen.

Verzoekende partij diende op datum van 10 augustus 2015 een verzoek tot heroverweging in bij het dagelijks bestuur van de Faculteit Rechten.

Bij beslissing van het dagelijks bestuur van de Faculteit Rechten op datum van 19 augustus 2015 werd het verzoek tot heroverweging onontvankelijk verklaard.

De beslissing stelde dat de mededeling van het onderwijssecretariaat van de Faculteit Rechten dat er geen tweede zitting mogelijk is voor het opleidingsonderdeel “.....”, geen studievoortgangsbepaling is in de zin van artikel I.3, 69° van het Vlaams decreet tot bekrachtiging van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, gecodificeerd op 11 oktober 2013. Volgens het dagelijks bestuur brengt deze mededeling enkel ter kennis dat in de bacheloropleiding rechten geen tweede zitting mogelijk is voor dit opleidingsonderdeel en bijgevolg aan elektronische inschrijvingen voor de tweede zitting geen gevolg kan worden verleend. Aangezien de onmogelijkheid tot deelname aan de tweede zitting voor dit opleidingsonderdeel niet wordt veroorzaakt door deze mededeling, kan hiertegen geen verzoek tot heroverweging worden ingesteld. Het verzoek is derhalve niet ontvankelijk.

Volgens het dagelijks bestuur geldt dit zelfs indien de mededeling toch een studievoortgangsbepaling zou zijn. Het verzoek is ingesteld op 10 augustus 2015. Artikel 23.8 van het Onderwijs- en Examenreglement 2014-2015 van de onderwijsinstelling bepaalt dat verzoeken tot heroverweging moeten worden ingesteld binnen een periode van vijf kalenderdagen die ingaat op de dag na die waarop de student kennis heeft genomen van de beslissing. Ten aanzien van de student begint de termijn te lopen vanaf de eerste werkdag die volgt op die van afgifte van het elektronisch bericht in de elektronische postbus van de student. Het verzoek is laattijdig en dus ook om die reden niet ontvankelijk.

Het werkelijke en rechtstreekse voorwerp van het verzoek tot heroverweging betreft volgens het dagelijks bestuur bovendien de herziening van de beslissing van de faculteitsraad nr. 118 van de Faculteit Rechten van 10 september 2014 waarbij werd beslist dat voor het

opleidingsonderdeel “.....” geen tweede zittijd wordt georganiseerd. Deze beslissing is voor alle personeel en studenten van de Faculteit raadpleegbaar via de verslagen van de faculteitsraad op Blackboard en/of Pintra. Bovendien vermelden de slides die de assistente aan het begin van het practicum meedeelde dat er geen tweede zittijd mogelijk is, zodat verzoeker reeds bij de aanvang van het practicum hiervan op de hoogte was. Daarenboven heeft de assistente van het practicum verzoeker op 2 juli 2015 ten overvloede meegedeeld dat een tweede zittijd niet mogelijk is, met verwijzing naar de beslissing van de faculteitsraad. Het verzoek tot heroverweging tegen deze beslissing van de faculteitsraad is bijgevolg niet enkel onontvankelijk wegens laattijdigheid, maar bovendien is het dagelijks bestuur niet bevoegd om beslissingen van de faculteitsraad te heroverwegen, noch om in individuele gevallen daarop afwijkingen toe te staan.

In de mate dat het verzoek is gericht tegen de beslissing van de examencommissie van de bacheloropleiding rechten van 1 juli 2015 waarbij zij heeft vastgesteld dat verzoeker niet geslaagd is voor het opleidingsonderdeel “.....” en waarbij verzoeker dus ook impliciet naar een volgend academiejaar wordt verwezen voor het opnieuw afleggen van dit opleidingsonderdeel en niet naar de tweede zittijd van het huidig academiejaar, stelt het dagelijks bestuur vast dat het beroep onontvankelijk is want laattijdig. Daarenboven is het dagelijks bestuur niet bevoegd om een beslissing van de examencommissie te herzien. Volledigheidshalve herinnert het dagelijks bestuur eraan dat in naam van verzoeker op 6 juli 2015 bij een ter post aangetekende brief reeds een verzoek tot heroverweging werd ingediend tegen de vaststelling door de examencommissie van zijn examencijfer voor het opleidingsonderdeel “.....” en, in ondergeschikte orde, de onmogelijkheid om in tweede zittijd dit opleidingsonderdeel opnieuw af te leggen. De voorzitter van de examencommissie heeft dit verzoek, bij gebrek aan handtekening, als onontvankelijk verworpen. Hiertegen werd geen extern beroep ingesteld.

Om de voormelde redenen verwerpt het dagelijks bestuur van de Faculteit Rechten het verzoek tot heroverweging als onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 19 augustus 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 25 augustus 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij voert in haar antwoordnota aan dat het beroep onontvankelijk is.

Verwerende partij stelt dat het werkelijke en rechtstreekse voorwerp van het beroep van verzoeker voor de Raad de herziening betreft van een beslissing van de faculteitsraad rechten van 10 september 2014 betreffende de afschaffing van de tweede zittijd van het en de beslissing van de examencommissie van de bachelor in de rechten voor de eerste zittijd 2014-15 waarbij hij niet geslaagd werd verklaard voor dit opleidingsonderdeel en naar een volgende zittijd werd verwezen.

Op de eerste plaats tracht verzoeker voor de Raad de herziening te bekomen van de beslissing van de faculteitsraad van 10 september 2014 waarbij de tweede examenkans voor dit opleidingsonderdeel in algemene zin wordt uitgesloten. Deze beslissing was door verzoeker reeds uiterlijk bij de aanvang van het semester gekend op basis van de meegedeelde informatie door de assistente (zie slides, p. 7). De Raad is volgens verwerende partij niet bevoegd om kennis te nemen van een beroep gericht tegen een algemeen besluit van de faculteitsraad.

Het verzoek is op de tweede plaats gericht tegen de beslissing van de examencommissie waarbij verzoeker niet geslaagd werd verklaard en dus impliciet is verwezen naar het volgende academiejaar (het eindoordeel in de zin van de Codex Hoger Onderwijs), waarvoor de beroepstermijn ook verstreken was. Verzoeker had trouwens reeds op onontvankelijke wijze beroep ingesteld en kan naar aanleiding van een loutere uitvoeringsmaatregel niet opnieuw een beroep instellen. Als intern beroep tegen de beslissing van de examencommissie is het beroep bovendien laatijdig.

De bestreden “beslissing” betreft volgens verwerende partij een administratieve mededeling van het onderwijssecretariaat aan alle studenten die zich toch voor tweede zittijd voor het Practicum hebben geregistreerd, dat die inschrijving onmogelijk is. Het betreft een loutere uitvoeringsmaatregel van de definitief geworden beslissing van de faculteitsraad. Een beroep daartegen is niet-ontvankelijk. Een dergelijke uitvoeringsmaatregel is volgens verwerende

partij geen studievoortgangsbeslissing in de zin van artikel I.3, 69° van het Vlaams decreet tot bekrachtiging van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, gecodificeerd op 11 oktober 2013.

Verwerende partij stelt dat de verklaringen van verzoeker dat hem werd meegedeeld dat hij tegen die mededeling van het secretariaat een herziening kon instellen bij het dagelijks bestuur, uit de lucht gegrepen zijn: er is geen enkele communicatie van het onderwijssecretariaat in die zin naar hem gevoerd.

Aangezien er dus geen bestreden studievoortgangsbeslissing voorligt, laat staan één die tijdig kon worden bestreden, is het beroep van verzoeker volgens verwerende partij onontvankelijk.

Verzoekende partij stelt dat haar uitschrijving door het onderwijssecretariaat Rechten voor de tweede zitting van het opleidingsonderdeel ‘.....’ wel degelijk een studievoortgangsbeslissing is. Een examenbeslissing is een studievoortgangsbeslissing. Op 2 juli 2015 heeft verzoekende partij zich ingeschreven voor de tweede zitting. De uitschrijving is een eindoordeel, aangezien verzoekende partij hierdoor dit academiejaar geen creditbewijs meer kan behalen voor dit opleidingsonderdeel.

Verzoekende partij stelt verder dat haar intern beroep niet laattijdig was, omdat de beroepsmogelijkheden niet werden meegedeeld in de initiële studievoortgangsbeslissing. Bij ontstentenis daarvan neemt de termijn voor het indienen van het beroep geen aanvang (art. 35 Decreet betreffende de openbaarheid van bestuur).

Verzoekende partij stelt dat haar per e-mail door een medewerkster van het onderwijssecretariaat Rechten is meegedeeld dat het dagelijks bestuur de bevoegde instantie is om een intern beroep aan te tekenen tegen een studievoortgangsbeslissing. Bij het behandelen van haar verzoek tot heroverweging treedt het dagelijks bestuur volgens verzoekende partij op als beroepsinstantie.

Volgens verzoekende partij stelt art. 13.4.2 van het OER duidelijk dat de faculteit voor 1 juli 2014 een lijst moest bekendmaken met welke opleidingsonderdelen of examenonderdelen van opleidingsonderdelen door hun specifieke aard geen mogelijkheid bieden voor een tweede examenkans tijdens hetzelfde academiejaar. Het opleidingsonderdeel “.....” staat niet op die

lijst. Verzoekende partij verwijst tevens naar de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel en de Leidraad bij het

Art. I.3. Codex Hoger Onderwijs bepaalt onder 69° wat voor de toepassing van de codex wordt verstaan onder het begrip “studievoortgangsbeslissing”.

De Codex Hoger Onderwijs bepaalt onder 69° dat een studievoortgangsbeslissing 1 van de volgende beslissingen is:

- a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;
- b) een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten;
- c) de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven;
- d) de toekenning van een vrijstelling, zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;
- e) een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld;
- f) het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedoeld in artikel II.245;
- g) het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;
- h) een beslissing inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma van hoger onderwijs met een Vlaams diploma van hoger onderwijs genomen krachtens artikel II.256”.

In casu lijkt de aangevochten beslissing niet als één van de voormelde studievoortgangsbeslissingen te kunnen worden gekwalificeerd. In het bijzonder is het geen

beslissing die een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel.

Verzoeker heeft zich ingeschreven voor de tweede zittijd van een opleidingsonderdeel waarvoor geen tweede zittijd wordt georganiseerd. De faculteit rechten van verwerende partij besliste in faculteitsraad nr. 118 van 10 september 2014, onder meer op basis van de motivering dat de complexiteit van de opdrachten en de verwevenheid van de verschillende aparte componenten van de evaluatie het binnen het korte tijdsbestek van de tweede zittijd onmogelijk maken om op eenzelfde wijze het bereiken en aftoetsen van de eindcompetenties te realiseren, dat er voor het opleidingsonderdeel “.....” geen tweede zittijd is.

Naar aanleiding van voormelde “inschrijving” meldt het onderwijssecretariaat rechten verzoeker op 22 juli 2015 te hebben gemerkt dat verzoeker ingeschreven is voor de tweede zittijd voor het practicum, doch dat hiervoor geen tweede zittijd georganiseerd wordt. Het secretariaat verwijst hierbij naar de aangehaalde beslissing van de faculteitsraad en besluit dat verzoeker dan ook opnieuw uitgeschreven is voor de tweede zittijd van dit examen.

De aangehaalde beslissing van de faculteitsraad houdt verband met art. II.223 Codex Hoger Onderwijs. Het bepaalt dat voor elk opleidingsonderdeel een examen wordt ingericht en dat een student voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht heeft op twee examenkansen in de loop van het academiejaar om een creditbewijs te behalen. In lid 2 van § 2 van deze bepaling leest de Raad dat het voormelde recht op een tweede examenkans niet kan worden uitgeoefend tijdens hetzelfde academiejaar indien de aard van het opleidingsonderdeel niet toelaat dat tweemaal wordt geëxamineerd. In dat laatste geval moet de student zich luidens de Codex voor het betreffende opleidingsonderdeel in een volgend academiejaar opnieuw inschrijven.

Op 10 augustus 2015 richt verzoeker een verzoek tot heroverweging aan het dagelijks bestuur van de faculteit rechten. Het verzoek betreft de hierboven toegelichte mededeling. Deze mededeling is volgens de beslissing van het dagelijks bestuur geen studievoortgangsbepaling. Het dagelijks bestuur overweegt dat de mededeling enkel ter kennis brengt dat in de bacheloropleiding rechten geen tweede zittijd mogelijk is voor het practicum en bijgevolg aan de elektronische inschrijving geen gevolg kan worden gegeven.

Het dagelijks bestuur acht het verzoek niet ontvankelijk, daar het niet tegen een studievoortgangsbeslissing is gericht.

De Raad treft in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “.....” niet aan dat voor het opleidingsonderdeel geen tweede zittijd wordt georganiseerd. De fiche verwijst naar de “.....”, die de mogelijkheid evenmin uitsluit, en vermeldt het volgende: “Behoudens gewettigde afwezigheid is deelname aan alle onderdelen én het indienen van alle opdrachten van het practicum een voorwaarde om tot de tweede zittijd te worden toegelaten”. Dezelfde passage is terug te vinden in de “.....” op p. 6 (‘Afspraken en verplichte aanwezigheid’).

Verzoekende partij stipt eveneens aan dat verwerende partij – die in september 2014 besloot voor het geen tweede zittijd te organiseren – het “.....” niet heeft opgenomen in de lijst die zij overeenkomstig art. 13.4.2. OER (2014-2015) vóór 1 juli 2014 (zie: “van het voorafgaande academiejaar”) diende bekend te maken met de opleidingsonderdelen of examenonderdelen van opleidingsonderdelen die door hun specifieke aard geen mogelijkheid bieden voor een examenkans tijdens hetzelfde academiejaar.

Desondanks kan de Raad er niet om heen dat de beslissingen, het weze de e-mail van het examensecretariaat – die verwijst naar de beslissing van de faculteitsraad van 10 september 2014 -, het weze de beslissing van het dagelijks bestuur van de faculteit rechten van verweerder van 19 augustus 2015 die het verzoek tot heroverweging onontvankelijk verklaart, geen studievoortgangsbeslissingen zijn.

De beslissingen houden geen eindoordeel in over het voldoen voor een opleidingsonderdeel.

De betwiste beslissing betreft immers in essentie de mededeling dat voor het opleidingsonderdeel geen tweede examenkans wordt ingericht. In zoverre is geen sprake van een examenbeslissing. De beslissing betreft de “uitschrijving” met betrekking tot een examenkans die niet plaatsvindt en in het kader waarvan bijgevolg geen eindoordeel kan worden uitgesproken.

In zoverre moet de Raad vaststellen dat de aangevochten beslissing geen studievoortgangsbeslissing is en het beroep bij de Raad niet ontvankelijk is.

De Raad stipt hierbij nog aan dat de beslissing de verzoeker ‘uit te schrijven’, die verband houdt met het feit dat geen tweede examenkans wordt georganiseerd, verschilt van de beslissing een student niet toe te laten deel te nemen aan een tweede examenkans omwille van diens laattijdige inschrijving. In laatstvermelde hypothese wordt weliswaar een evaluatie aangeboden, in het kader waarvan een in de Codex Hoger Onderwijs bedoeld eindoordeel plaatsvindt, doch wordt de student de deelname eraan ontzegd wegens een laattijdige inschrijving. Als gevolg van deze eenzijdige beslissing is het georganiseerde eindoordeel onafwendbaar negatief voor de student. *In casu* wordt evenwel door de beslissing geen negatief eindoordeel in het raam van de tweede examenkans uitgesproken, aangezien geen tweede examenkans – waarbinnen dergelijk eindoordeel gevormd wordt – plaatsvindt.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.355 van 24 september 2015 in de zaak 2015/232

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van 27 augustus 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

[REDACTED] en [REDACTED], die verschijnen voor de verzoekende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Architectuur”.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 7 juli 2015 een intern beroep in bij de voorzitter van de examencommissie bevoegd voor de bacheloropleiding Architectuur van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de examencommissie op datum van 8 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat er geen doorslaggevende argumenten aangebracht werden in de schriftelijke argumentatie bij het instellen van het beroep om de eerdere beslissing te herzien.

De beslissing op intern beroep werd op 8 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 11 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 2.244 van 13 augustus 2015 vernietigde de Raad de bestreden beslissingen op grond van volgende overwegingen:

“Uit het verzoekschrift leidt de Raad af dat de verzoekende partij in eerste instantie vindt dat de beslissing van de interne beroepsinstantie niet afdoende is gemotiveerd. De verwerende partij stelt dat de bestreden beslissing wel afdoende gemotiveerd is.

De Raad stelt vast dat de examencommissie haar beslissing als volgt motiveert: *“in de schriftelijke argumentatie bij het instellen van het beroep werden geen doorslaggevende argumenten aangebracht om de eerdere beslissing te herzien”*. Deze beslissing werd per brief van 8 juli 2015 aan verzoekende partij bezorgd. In deze brief wordt nog vermeld dat verzoekende partij contact kan opnemen met de voorzitter van de examencommissie indien ze bijkomende informatie over deze beslissing wenst. Uit de stukken blijkt bovendien niet dat er enige bijlagen aan deze brief werden toegevoegd.

De formele motiveringsplicht vereist dat de onderwijsinstelling de motieven van de beslissing in de beslissing zelf of minstens in de toegevoegde stukken die samen met de beslissing aan wie het behoort, worden meegedeeld. Op die wijze kan de lezer beslissen of hij zich al dan niet neerlegt bij die beslissing.

De Raad is van oordeel dat de motivering voor de beslissing zoals opgenomen in de brief van 8 juli 2015 zeer summier is. Er kon tevens geen motivering gevonden worden in enige stukken die als bijlage zouden zijn toegevoegd bij deze brief. Het feit dat expliciet vermeld wordt in de brief dat verzoekende partij bijkomende informatie kan opvragen aan de voorzitter van de examencommissie, alsook het feit dat in de antwoordnota, aangebracht in de huidige beroepsprocedure, wel motieven voor de beslissing

worden aangebracht kunnen, hoe overtuigend deze naderhand aangebrachte motieven mogelijk ook zijn, het gemis aan motieven in de beslissing van 8 juli 2015 niet goedmaken.

De Raad is van oordeel dat de beslissing van 8 juli 2015 van de examencommissie, bijeengekomen in het kader van het intern beroep, aldus formeel niet afdoende is gemotiveerd.

De overige middelonderdelen dienen niet verder onderzocht te worden in de huidige procedure. Het is aan de verzoekende partij om, nadat zij een nieuwe beslissing heeft ontvangen van de interne beroepsinstantie waarin uitvoerig wordt gemotiveerd over hoe tot de deze beslissing te zijn gekomen, te oordelen of zij nog steeds haar huidige middelen tegenwerpt of andere middelen wenst in te roepen, of zich neerlegt bij de nieuwe beslissing.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 2.244 van 13 augustus 2015 heeft de examencommissie op 27 augustus 2015 een nieuwe beslissing genomen.

De examencommissie besliste de eerdere beslissing niet te herzien. Ze stelt dat alle leden geïnformeerd werden over het verloop en de details van de evaluatie, conform de drie evaluatierubrieken van het beheersingsniveau. De examencommissie verwijst naar een verslag van de docent en sluit zich aan bij de conclusies uit dat verslag.

De nieuwe beslissing werd via aangetekend schrijven van 27 augustus 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker steunt zich in een enig middel op een schending van het motiveringsbeginsel en een gebrekkige begeleiding.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vast dat de examencommissie verwijst naar een verslag van de docent. Zij werpt op dat dit verslag onaanvaardbaar is vermits het eenvoudigweg een opsomming geeft van een aantal ontmoetings- en overlegmomenten. Zij meent dat er niet verwezen wordt naar het feit of verzoekende partij binnen het kader van de tussentijdse evaluatie prestaties neerzette. Vervolgens stelt ze ook nog dat het overzicht van juryleden postfactum ineen geknutseld is.

Verder stelt verzoekende partij dat de Bachelor-proef uit drie onderdelen bestaat, zijnde ‘proces’, ‘project’ en ‘presentatie’. Wat het onderdeel ‘proces’ betreft, merkt verzoekende partij op dat zij zich steeds heeft ingezet: zij was aanwezig op alle begeleidingsmomenten en heeft zelf nieuwe elementen aan bod gebracht, gebaseerd op feedback van de begeleider. Zij meent dat er nooit opmerkingen gemaakt werden over de inzet, de prestaties, het overlegd materiaal of dat zij zou afstevenen op een onvoldoende. Zij vindt het bovendien bizar dat een studiebegeleider een student die wel hard gewerkt heeft en misschien niet tot de beoogde reflectie is gekomen, zonder de minste opmerking, niet beter begeleidt. Daarnaast stelt ze ook het nut van een promotor in vraag indien deze geen ondersteuning biedt en zelfs wegloopt tijdens de presentatie voor de jury. Verzoekende partij werpt verder nog op dat nergens wordt aangegeven in welke mate er onvoldoende reflectie over de opgave werd gemaakt en onvoldoende vordering in het ontwerpproces zou zijn doorgevoerd.

Wat het onderdeel ‘project’ betreft, stelt verzoekende partij dat de jury bij de presentatie zei dat er goede elementen in het project zaten. Verder verwijst verzoekende partij naar de opmerkingen van de examencommissie, waarbij ze stelt dat er initieel niets gemotiveerd werd omtrent deze problemen.

Ten slotte gaat verzoekende partij ook in op het onderdeel ‘presentatie’. Zij stelt dat uit de weging van de presentatie, waarvoor zij geslaagd is, blijkt dat er te weinig punten gegeven werden voor ‘proces’ en ‘project’ vermits de jury ervan uitgaat dat de presentatie volledig, verzorgd, duidelijk, verstaanbaar en gestructureerd is. Volgens haar staat dit in schril contrast met de motivering voor de eerste twee onderdelen.

Verwerende partij stelt, voor wat het onderdeel ‘proces’ betreft, dat verzoekende partij ijverig is, maar onvoldoende vordering heeft gemaakt. Zij meent dat het niet is omdat iemand hard werkt dat hij voldoende vordering heeft gemaakt. Vervolgens stelt verwerende partij dat de begeleider even afwezig is geweest kort na de start van de presentatie, maar volgens haar heeft dit geen invloed op het finale resultaat aangezien het enkel de juryleden zijn die beoordelen en de begeleider nauwelijks of geen commentaar geeft tijdens de jury.

Voor wat het onderdeel ‘project’ betreft, merkt verwerende partij op dat het ontwerp van verzoekende partij onvoldoende beantwoordt aan meerdere van de gevraagde vormelijke en ruimtelijke kwaliteiten en dat de culturele en constructieve condities en aspecten gebrekkig waren geïntegreerd. Verder stelt verwerende partij dat de docent wel degelijk begeleid heeft, doch dat er weinig te begeleiden was. Zo legde verzoekende partij eind februari slechts een beperkte aanzet voor en geen materiaal. Begin maart was er een kleine maquette en ook de daaropvolgende weken bleven volgens verwerende partij problematisch. Verwerende partij stelt dat van studenten die een bachelorproef afleggen wat meer zelfstandigheid wordt verwacht en dat ze beslissingen kunnen nemen.

Ten slotte is verwerende partij van oordeel dat de beslissing van de examencommissie afdoende gemotiveerd is. Ze benadrukt dat de examencommissie haar oordeel wel degelijk kan baseren op het verslag van de docent vermits hij geacht wordt professioneel te kunnen evalueren.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekende partij op dat er inhoudelijk geen enkele rapportage of verslag is uit het neergelegde administratieve dossier. Bovendien is er volgens verzoekende partij geen verslag opgemaakt van de gebrekkige opvolging die verwerende partij voorhoudt.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich vooreerst op een gebrek aan formele motivering van de aangevochten beslissing. Hiertoe voert verzoeker aan dat het verslag van de docent, dat de examencommissie in zijn beslissing heeft overgenomen, volstrekt onaanvaardbaar is daar waar het eenvoudigweg een opsomming geeft van een aantal ontmoetingsmomenten. De Raad stelt inderdaad vast dat het verslag een “kort overzicht begeleidingen” bevat van de fase

masterplan (project met twee medestudenten ontwikkeld) en van de fase ontwerp (individuele uitwerking). Naar het oordeel van de Raad maakt dit overzicht ook melding van tekortkomingen en werkpunten ten aanzien van de op deze overlegmomenten voorgelegde en besproken stand van de werkzaamheden.

De Raad leest in het verslag immers het volgende:

“Kort overzicht begeleidingen:

Fase masterplan (project met 2 medestudenten ontwikkeld)

26/02: eerste beperkte aanzet, geen materiaal om te bespreken

05/03: kleine maquette op karton zonder lijnen, orthogonaal opdelend systeem kan werken maar 2 delen sluiten moeilijk aan op de straat, problematische samenwerking van de groep?

12/03: rationeel systeem van zich kruisende rechte opdeling kan werken, maar de ruimte achter ziekenhuis heeft geen eigen statuut, dat wringt ...

19/03: aansluiting aan ziekenhuis nog problematisch, manipulatie footprint aan hoek/toren kan goed worden, ...

26/03: tussenevaluatie masterplan (samenwerking met 2 andere studenten), enkele opmerkingen: sommige gebouwdelen te laag, interessant onderzoek naar densiteit maar nog niet voldoende consequent, welk soort van buitenruimten bij deze architectuur?, het rigide systeem van kruisende “assen” kan voor problemen zorgen, het plein aan de voet van de toren is in verhouding te klein, ...

Fase ontwerp (individuele uitwerking)

02/04: nabespreking tussenevaluatie masterplan

30/04: de keuze van begijnhoftypologie met kinderkribbe wordt bevestigd

13/05: begijnhoftypologie en keuze van grondgebonden woningen, geen voorstel van uitwerking

20/05: kribbe wordt besproken, brede footprint nadelig voor lichttoetreding, omtrek woningen moet afgestemd worden op ondergrondse parking

21/05: niet besproken

27/05: niet besproken

29/05: de algemene volumetrie wordt opnieuw besproken, keuze met betrekking tot architectuur wordt herleid tot hybride gebruik van de “dakkapel”, plannen ontbreken, ...

03/06: niet besproken

04/06: plannen/volumes woningen met “dakkapel” nog niet goed, probeert zaken op te lossen maar welk concept of welke architectuur wordt voorgesteld?”

Aldus kan de Raad verzoeker niet bijtreden in de bewering dat in het verslag op geen enkel moment, op welke wijze dan ook “aanzet wordt gegeven op het feit of verzoekster binnen het kader van de tussentijdse evaluatie welke prestatie dan ook neerzette”.

De Raad stelt met verzoeker vast dat verweerder niet wekelijks twee momenten heeft ingelast waarop de docent en de student overleggen, doch mag hieruit niet concluderen dat het kort overzicht van de begeleidingen ipso facto een afdoende formele motivering van de examenbeslissing in de weg staat. De cursusinformatie “bachelorproef” heeft het bij “andere” onder “4. Werkvormen, planning van onderwijs- en leeractiviteiten” trouwens over een wekelijkse dag ontwerpatelier.

Evenwel leest de Raad in de antwoordnota van verwerende partij onder 2.1. inzake het proces dat het enkel de juryleden zijn die beoordelen en dat de begeleider nauwelijks of geen commentaar geeft tijdens de jury, reden waarom de verwerende partij aangeeft dat de afwezigheid van de begeleider kort na de start van de presentatie geen invloed zou hebben gehad op het finale resultaat.

Het is voor de Raad dan ook niet duidelijk in hoeverre de reeds aangehaalde opmerkingen bij het kort overzicht van de begeleidingen dragend zijn voor de *procesbeoordeling*. Aldus beschouwd lijken eerder de opmerkingen van de jury in ogenschouw te moeten worden genomen. De beslissing laat de Raad na het lezen van de antwoordnota evenwel in het ongewisse over diegenen die verantwoordelijk zijn voor de procesevaluatie, nu de “cursusinformatie” onder “5.3 aanvullende informatie over de evaluatievormen” hieromtrent geen verduidelijking verschaft en het eerste opsommingsteken onder “5. Evaluatievormen” weliswaar “jury” en “procesevaluatie” van elkaar lijkt te onderscheiden, maar in wezen enkel betrekking heeft op de mogelijkheid tot een tweede examenkans.

De aangehaalde opmerkingen van de jury in het verslag van de docent, dat de examencommissie in zijn beslissing heeft overgenomen, luiden als volgt:

“Overzicht opmerkingen van de juryleden:

- Het project toont een probleem van “taal”, en van “bagage” die de student opgebouwd zou moeten hebben.
- Op het einde van een bacheloropleiding moet de student zich kunnen afvragen “WAT leren we als we architectuur studeren?”

- Student werkt hard, maar moet kunnen beslissen. Zoals bij het koken: volkskeuken en haute cuisine kunnen beide, maar je moet kiezen ... Het beroep van architect is even hard als van een chirurg, precisie en keuzes zijn essentieel.
- Er bestaat sterke twijfel over een “persoonlijk verhaal” in het project
- Waarom worden de dakkappen die blijkbaar belangrijk element vormen, niet explicieter getoond?”

Wat deze opmerkingen betreft, is het vooreerst onduidelijk in hoeverre zij het ‘proces’ dan wel het ‘project’ betreffen. Daarnaast ziet de Raad niet in hoeverre zij elementen in zich dragen die tot de verantwoording van de processcore – in functie van de matrix die aangeeft wat de score “onvoldoende” betekent voor “individuele groei en attitudevorming”, “actieve participatie en interactie” en “proces van het ontwerpen en reflectie” - hebben geleid.

De Raad kan daarenboven niet vaststellen in hoeverre de beoordeling van de rubriek “proces”, die erin bestaat dat de student voldoende ijverig is maar te weinig vooruitgang boekt wegens de beperkte onderzoekende houding tijdens het ontwerpproces *en* dat het verwacht referentieel kader onvoldoende is om een ontwerpproject tijdens de periode van de bachelorproef positief af te kunnen ronden met beperkt sturende begeleidingen voor de ontwikkeling van het project, teruggaat op de opmerkingen van de jury dan wel op andere informatie. Omtrent dergelijke informatie bevat de aangevochten beslissing geen verdere gegevens. Ter zake stelt de beslissing slechts dat alle leden werden geïnformeerd over het verloop en de details van de evaluatie, conform de drie evaluatierubrieken van het beheersingsniveau (versie 15 september 2014). In zoverre de beoordeling op de opmerkingen van de jury teruggaat, is de band tussen de beoordeling en de opmerkingen onvoldoende aanwezig of minstens onvoldoende tot uitdrukking gebracht. Hetzelfde geldt trouwens eveneens indien het “overzicht van de begeleidingen” is meegenomen in de beoordeling. Indien evenwel andere elementen de beoordeling hebben bepaald tast de Raad volledig in het duister wat de elementen betreft en hoe zij de beoordeling zouden kunnen schragen.

Wat de beoordeling van het “project” betreft, stelt de Raad vast dat verzoeker eveneens onvoldoende behaalde. Dit betekent volgens het beoordelingsraam (zie: blackboard) dat het ontwerp qua onderwerp, argumentatie en structuur onvoldoende beantwoordde aan meerdere gevraagde vormelijke en ruimtelijke kwaliteiten of dat een heldere en coherente synthese van

culturele, contextuele en constructieve condities en aspecten slechts gebrekkig in het project geïntegreerd werden.

Volgens de examencommissie is van dergelijke tekortkoming sprake aangezien de verzoeker in het project onvoldoende antwoord gaf aan de ontwerpogave en niet aantoonde de verworven inzichten van de verschillende bachelorstudio's tot een "integraal" ontwerp te kunnen verwerken.

De Raad blijft op basis van de overwegingen van de examencommissie evenwel in het ongewisse over de wijze waarop dit concreet tot uitdrukking is gekomen in het project. De opmerkingen van de juryleden verschaffen hieromtrent evenmin duidelijkheid. Dit is des te meer het geval nu ook zij – de verwijzing naar de dakkapellen niet te na gesproken – op geen enkele wijze worden geïllustreerd aan de hand van het project of er een concrete verwijzing naar bevatten. De examencommissie leidt uit deze opmerkingen af dat de noodzakelijke inventiviteit en persoonlijke signatuur ontbraken en dat het gebrek aan bagage en referentieel kader als een te groot probleem wordt aanzien. Zij duidt niet hoe zich dit in het project vertaalt.

Weliswaar verwijst de antwoordnota voor wat het gebrek aan preferentieel [sic!] kader betreft en het feit dat het project cultureel te mager was naar het feit dat de opdracht gesitueerd moet zijn. Zij verwijst hieromtrent tevens naar een bijgevoegde literatuurlijst. Evenwel verduidelijkt de beslissing noch deze opmerking, noch de link met de literatuurlijst. De antwoordnota stelt ook dat het ontwerp onvoldoende beantwoordt aan meerdere van de gevraagde vormelijke en ruimtelijke kwaliteiten en dat de culturele en constructieve condities en aspecten gebrekkig waren geïntegreerd. De Raad treft deze conclusie evenwel niet aan in de beslissing. A fortiori concretiseert de beslissing deze conclusie niet.

Ten slotte merkt verwerende partij in de antwoordnota op dat uit het overzicht van de begeleidingen voldoende blijkt dat verzoekende partij haar project en het verhaal errond niet rond kreeg en dat zulks ook voor de jury is gebleken. De Raad kan evenwel, zonder verdere toelichting in de beslissing van de examencommissie, uit het voortgebrachte overzicht dergelijke conclusie niet afleiden.

In het licht van voorgaande overwegingen is de Raad van oordeel dat de aangevochten beslissing onvoldoende, nog daargelaten dragende, motieven bevat.

Het middelonderdeel is gegrond.

De overige middelonderdelen dienen niet verder te worden onderzocht in de huidige procedure vermits zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de examencommissie van 27 augustus 2015.

2. De bevoegde instantie neemt uiterlijk op 9 oktober 2015 een nieuwe beslissing, rekening houdend met de bovenstaande overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt, bijzitter

Jean Goossens, bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen, secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.340 van 24 september 2015 in de zaak 2015/233

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van 27 augustus 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

[REDACTED] en [REDACTED], die verschijnen voor de verzoekende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Architectuur”.

Voor het opleidingsonderdeel ‘[REDACTED]’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 3 juli 2015 een intern beroep in bij de voorzitter van de examencommissie bevoegd voor de bacheloropleiding Architectuur van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de examencommissie op datum van 8 juli 2015 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat er geen doorslaggevende argumenten aangebracht werden in de schriftelijke argumentatie bij het instellen van het beroep om de eerdere beslissing te herzien.

De beslissing op intern beroep werd op 8 juli 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 juli 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 2.245 van 13 augustus 2015 vernietigde de Raad de bestreden beslissingen op grond van volgende overwegingen:

“Met deze grief klaagt verzoekende partij erover dat de examenbeslissing en de beslissing van de examencommissie op intern beroep niet afdoende zijn gemotiveerd. De verwerende partij stelt dat de bestreden beslissing wel afdoende gemotiveerd is.

Voor zover het middel de examenbeslissing van 2 juli 2015 betreft, kan de Raad het niet beoordelen vermits het huidige beroep enkel ontvankelijk is in zoverre het gericht is tegen de beslissing genomen op intern beroep.

Wat betreft de beslissing op intern beroep, stelt de Raad vast dat de examencommissie haar beslissing als volgt motiveert: *“in de schriftelijke argumentatie bij het instellen van het beroep werden geen doorslaggevende argumenten aangebracht om de eerdere beslissing te herzien”*. Deze beslissing werd per brief van 8 juli 2015 aan verzoekende partij bezorgd. In deze brief wordt nog vermeld dat verzoekende partij contact kan opnemen met de voorzitter van de examencommissie indien ze bijkomende informatie over deze beslissing wenst. Uit de stukken blijkt bovendien niet, net zoals verzoekende partij aanhaalt, dat er enige bijlagen – zoals een verslag – aan deze brief werden toegevoegd.

Daarnaast treedt de Raad de stelling van verzoekende partij dat de formele motiveringsplicht vereist dat de onderwijsinstelling de motieven van de beslissing in de beslissing zelf of minstens in de toegevoegde stukken die samen met de beslissing aan wie het behoort, worden meegedeeld, zodat de lezer kan beslissen of hij zich al dan niet neerlegt bij die beslissing, bij.

De Raad is van oordeel dat de motivering voor de beslissing zoals opgenomen in de brief van 8 juli 2015 zeer summier is. Er kon tevens geen motivering gevonden worden in stukken die als bijlage

zouden zijn toegevoegd bij deze brief. Het feit dat expliciet vermeld wordt in de brief dat verzoekende partij bijkomende informatie kan opvragen aan de voorzitter van de examencommissie, alsook het feit dat in de antwoordnota, aangebracht in de huidige beroepsprocedure, wel motieven voor de beslissing worden aangebracht kunnen, hoe overtuigend deze naderhand aangebrachte motieven mogelijk ook zijn, het gemis aan motieven in de beslissing van 8 juli 2015 niet goedmaken.

De Raad is van oordeel dat de beslissing van 8 juli 2015 van de examencommissie, bijeengekomen in het kader van het intern beroep, aldus formeel niet afdoende is gemotiveerd.

Het middel is gegrond.”

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 2.245 van 13 augustus 2015 heeft de examencommissie op 27 augustus 2015 een nieuwe beslissing genomen.

De examencommissie besliste de eerdere beslissing niet te herzien. Ze stelt dat alle leden geïnformeerd werden over het verloop en de details van de evaluatie, conform de drie evaluatierubrieken van het beheersingsniveau. De examencommissie verwijst naar verslagen van de begeleider en de opleidingsverantwoordelijke en sluit zich aan bij de conclusies uit die verslagen.

De nieuwe beslissing werd via aangetekend schrijven op 27 augustus 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel juncto het proportionaliteitsbeginsel juncto artikelen 5.1.1 en 13/6/10 van het examenreglement.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat het onderdeel ‘ontwerp’ geëvalueerd wordt op basis van vier rubrieken (‘proces’, ‘project – ontwerp’, ‘project – syntheseoefening’ en ‘presentatie’) en dat ze enkel het behaalde resultaat voor de rubriek ‘presentatie’ betwist. Zij kan niet begrijpen dat ze hiervoor slechts een 3/20 verdient vermits ze tijdens het feedbackmoment van 3 juli 2015, behalve de vage opmerking dat haar presentatie problematisch was, enkel te horen kreeg dat haar plannen teveel lijnen bevatten en dat dit zou hebben geleid tot minpunten voor de rubriek ‘presentatie’. Volgens haar is dit een schending van artikel 13.6.10 van het examenreglement aangezien de aangehaalde kritiekpunten bezwaarlijk aanzien kunnen worden als een ‘bespreking’ van het examen.

Verder stelt verzoekende partij dat er in de opdracht geen enkele informatie werd geboden over hoe de presentatie moet gebeuren en op welke aspecten de studenten zouden worden beoordeeld. Zij merkt op dat er in de evaluatiecriteria bij de uiteenzetting van de opdracht niets staat over de manier waarop de kwaliteit van de presentatie zal worden beoordeeld, behalve ‘zowel materieel als mondeling’. Volgens haar werden de evaluatiecriteria onvoldoende op voorhand toegelicht zodat zij meent dat artikel 5.1.1 van het examenreglement geschonden werd. Verzoekende partij benadrukt bovendien dat bij de opgegeven literatuur in de opdracht niets kan teruggevonden worden over hoe men een goede presentatie kan geven.

Vervolgens merkt verzoekende partij op dat artikel 13.2.1 van het examenreglement voorziet dat de titularis bij aanvang van het opleidingsonderdeel aan de studenten mededeelt op welke wijze zij geëvalueerd worden en op welke wijze het examenresultaat wordt bepaald. Volgens haar werd bij aanvang van het semester echter enkel uitleg gegeven over de inhoud van de opdracht en werd er niet meegedeeld dat ze ook op presentatievaardigheden zou worden beoordeeld. Bovendien blijkt uit de studiegids op Blackboard dat het examenonderdeel ‘ontwerp’ is opgebouwd uit drie categorieën (‘proces’, ‘project’ en ‘presentatie’) waarbij heel andere criteria aan bod komen. Verzoekende partij stelt dat nergens in de eindcompetenties voorkomt dat de rubriek presentatie een belangrijk onderdeel vormt bij de beoordeling van het vak. Daarnaast merkt ze ook op dat in de opgave van de opdracht op geen enkele wijze verwezen werd naar een meer uitgebreide cursusinformatie op Blackboard.

Verder stelt verzoekende partij dat in de nieuwe beslissing tal van kritiekpunten worden gegeven die ook in de antwoordnota van verwerende partij bij de vorige procedure werden aangehaald. Zo merkt de examencommissie vooreerst op dat de presentatie van het proces gedurende het hele semester onvolledig was, dat de schaalmodellen onoverzichtelijk en onnauwkeurig waren en niet stevig in elkaar gezet waren. Verzoekende partij leest echter nergens in de beoordelingscriteria van de rubriek presentatie dat dit tevens betrekking heeft op de maquettes die door het jaar werden gepresenteerd. Zij benadrukt dat de studenten bij de tussenevaluaties proefmaquettes mochten maken, doch dat dit geen verplichting was en dat deze eenvoudig mochten worden getoond. Zij stelt ook dat ze beoordeeld diende te worden op het eindresultaat en niet op de presentatie van de maquettes gedurende het jaar. Verder stelt verzoekende partij dat zij na het einde van de presentatie gevraagd heeft of het al dan niet goed was gegaan, wat volgens haar bezwaarlijk aanleiding kan geven tot minpunten voor presentatie.

Vervolgens meent verzoekende partij dat haar tekeningen voorzien waren van correcte bouw informatie en dat ze, wanneer ze kritiek ontving, getracht heeft haar project verder uit te leggen zodat de juryleden een beter inzicht zouden krijgen in de keuzes die ze heeft gemaakt. Verzoekende partij is het ook oneens met verwerende partij wanneer ze stelt dat de meubels niet stroken met de tekenconventies. Zij merkt op dat alle meubels komen van de computer van de school, met uitzondering van enkele kleinigheden, en dat het tekenen gebeurde overeenkomstig de lessen computertekenen. Ze benadrukt dat zij voor het onderdeel 'Revit' (computertekenen) wel een voldoende haalde en zij dus reeds beoordeeld werd op het feit dat de tekeningen teveel lijnen zouden bevatten en het feit dat de meubels niet stroken met de tekenconventies. Verzoekende partij meent dat het de eerste keer is dat ze deze kritiek te horen krijgt. Verzoekende partij stelt ook dat, waar verwerende partij stelt dat er een fout zou zijn gebeurd tussen het omzetten van de plannen van 3D naar 2D, dit automatisch gebeurt met het computerprogramma Revit.

Verzoekende partij betwist ten slotte ook de opmerking van verwerende partij waar zij stelt dat zij gewezen zou zijn op het feit dat ze haar mondelinge vaardigheden diende bij te schaven. In dit verband verwijst verzoekende partij naar de beoordeling van haar presentatievaardigheden in het kader van een ander opleidingsonderdeel, waarvoor ze een score van 11/20 behaalde.

Verwerende partij stelt vooreerst dat bij de start van het opleidingsonderdeel de planning en de evaluatiecriteria werden toegelicht. Verder merkt verwerende partij op dat de presentatie van documenten uitgelegd in de cursus '.....' die vanaf het eerste semester gehanteerd wordt. De eindcompetenties voor het hele opleidingsonderdeel worden in de studiegids vermeld.

Verwerende partij stelt verder dat de onvoldoendes verklaard worden door de onvolledigheid van de presentatie. Volgens haar waren de schaalmodellen, doorheen het hele semester, onoverzichtelijk en onnauwkeurig en vielen ze praktisch uit elkaar. Volgens haar was ook de toelichting ondermaats: verzoekende partij kon geen inhoudelijke informatie verstrekken, de presentatie was inhoudelijk weinig verstaanbaar en de architectonische en ruimtelijke concepten werden slecht verwoord. Verwerende partij stelt ook dat verzoekende partij oppervlakkig en ongenueanceerd reageerde op feedback tijdens de presentatie.

Vervolgens merkt verwerende partij op dat de tekeningen niet steeds voorzien waren van de correcte bouwinformatie en dat er bij de eindbeoordeling tekeningen voorgelegd werden waarbij onder andere de meubels op een manier getekend waren die niet strookt met de tekenconventies. Verwerende partij gaat vervolgens in op de argumenten van verzoekende partij inzake de meubels: tijdens de contacturen 'digitaal tekenen' wordt de studenten info verschaft over de wijze waarop ze meubels en sanitair dienen weer te geven, het omzetten van een 3D naar een 2D model gebeurt niet automatisch en de studenten krijgen voldoende begeleiding. Daarnaast stelt verwerende partij dat verzoekende partij er in de loop van het semester wekelijks op werd gewezen dat ze haar mondelinge vaardigheden moest bijschaven.

Ten slotte stelt verwerende partij dat er een moment voorzien was waarop verzoekende partij bijkomende feedback kon krijgen over haar examen en waar ze vragen kon stellen. Ze verwijst hiervoor naar een mail van de heer [S.] van 30/06/2015. Verwerende partij merkt tevens op dat verzoekende partij tijdens dit feedbackmoment weigerde om de verantwoordelijke docent [M.] te spreken.

Verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota dat bij de rubriek presentatie in de evaluatiecriteria nergens verwezen wordt naar permanente evaluatie zodat zij niet beoordeeld mag worden op grond van haar houding gedurende het hele semester bij de evaluatiemomenten voor de projecten. Verder stelt verzoekende partij dat verwerende partij

niet aantoont waar de onvolledigheid van de presentatie zich bevindt. Ook stelt verzoekende partij dat niet gespecificeerd wordt waar de toelichting ondermaats is.

Beoordeling

Een eerste middelonderdeel betreft de onredelijkheid van de aangevochten studievoortgangsbepaling. Het betreft in het bijzonder de rubriek “presentatie” (score 3/20; categorie “zwaar onvoldoende”).

Bij de beoordeling van het middel houdt de Raad rekening met de aan de verzoeker meegedeelde informatie betreffende de beoordelingscriteria. De Raad stelt vast dat uit de studiegids blijkt dat het onderdeel presentatie als volgt wordt beoordeeld:

- “1. Opbouw: volledigheid en duidelijkheid van de presentatie
2. Taalgebruik en tekenvaardigheid: verstaanbaarheid (mondeling), leesbaarheid (tekst en tekeningen), tekeningen voorzien van correcte en gepaste bouw-informatie
3. Vormgeving: verzorgdheid en lay-out (bladspiegel, typografische kwaliteit, lijndiktes in tekeningen, kleurgebruik,...) van het gepresenteerde materiaal”

Aansluitend hierbij treft de Raad in het document “planning” onder evaluatiecriteria bij “communicatie” aan dat rekening wordt gehouden met de kwaliteit van de presentatie, zowel materieel (papier/maquette) als mondeling en met de volledigheid van de documenten. De criteria betreffen echter de ‘synthese-oefening’ (project architectuur en wonen) – een ‘individuele oefening Architectuur en Wonen Ontwerp 1 BA-AR met permanente evaluatie eindigend in een presentatie voor een eindjury’ – waarbij het voor de Raad uit de stukken niet duidelijk is of voormelde presentatie wordt beoordeeld in het kader van het onderdeel van het opleidingsonderdeel, dan wel in het onderdeel “presentatie”. Dit is in het bijzonder zo nu de opgave “synthese-oefening” eigen evaluatiecriteria voor “communicatie” bevat, die het onder meer hebben over de kwaliteit van de presentatie, terwijl het op blackboard vermelde document andere – weliswaar er niet haaks op staande – criteria voor “presentatie” opgeeft. In dit licht is het de Raad ook niet duidelijk in hoeverre de in het document “opgave synthese-oefening” vermelde literatuurlijst indicatief is voor de verwachtingen ten aanzien van de student inzake “presentatie”. De titels van de hier vermelde werken kunnen de Raad geenszins tot een ander oordeel brengen.

Het is de Raad niet duidelijk hoe deze “aanvullende informatie over de evaluatievormen” zich verhoudt tot de evaluatiecriteria. Evenmin kan de Raad uit de oplistings van de evaluatievormen, en de hierbij gehanteerde lay-out, afleiden dat het aspect “presentatie” de eindpresentatie dan wel ook tussentijdse presentaties betreft.

Punt 5. Evaluatievormen leest immers als volgt:

“Permanente evaluatie

Opdrachten

Procesevaluatie

(Tussentijdse) testen

Medewerking tijdens de contactmomenten

Presentatie

Jury”.

De dubbele interlinie tussen “Medewerking tijdens de contactmomenten” en “Presentatie” laat de Raad vermoeden dat de evaluatievormen enerzijds “permanente evaluatie” betreffen – te weten opdrachten,... - en anderzijds “presentatie”, met name jury. In de planning voor het opleidingsonderdeel treft de Raad de “presentatie” enkel aan bij de “eindjury”, namelijk op 9 juni 2015.

Tegen deze achtergrond ziet de Raad niet onmiddellijk de relevantie van de overweging dat er in het licht van het beoordelingscriterium voor “zwaar onvoldoende” bij presentatie een reusachtige discrepantie heerst tussen de ambitie van verzoeker met een zekere werklust vooruit te willen komen en de wijze waarop het proces tijdens het semester werd gepresenteerd. Hoe overtuigend het verslag waarop de aangevochten beslissing is gebaseerd ook moge lijken, de Raad stelt vast dat het ten eerste in sterke mate verwijst naar het proces en ten tweede waardeoordelen zelden illustreert met feitelijkheden. Wat dit betreft stipt de Raad in het bijzonder twee overwegingen aan die de eindbeoordeling kenschetsend betreffen: “Bij de eindbeoordeling werd een maquette gepresenteerd, die elke vakkundige waardigheid in vraag stelde en daardoor het begrijpen van het project nog moeilijker maakte” en “De student reageerde vaak geïrriteerd tijdens het presenteren en had steeds een repliek klaar die geen inhoudelijke relevantie had tot de betreffende discussie”. Het gebrek aan feitelijke

duiding van de opmerkingen is des te belangrijker in het licht van enerzijds de weerlegging van de opmerkingen door de verzoeker en anderzijds de zeer lage score voor de presentatie.

De Raad stipt ook aan dat, waar voormeld verslag rekening lijkt te houden met prestaties in de loop van het jaar, de heer [S.] uitdrukkelijk naar de laatste presentatie bij de jury verwijst. Hij verwijst hierbij naar het teveel aan lijnen, dat hij verklaart, maar waaromtrent hij niet aangeeft hoe het de score van 0,6 op 4 draagt, behoudens de opmerking dat studenten wordt gevraagd om zelf eenvoudige meubels uit te tekenen gepast aan de schaal van hun ontwerp en dat de door verzoeker gebruikte tekeningen van meubelen dus illustratief zijn voor een verkeerd begrepen communicatie door verzoeker.

Het is de Raad in het verslag van dezelfde docent niet duidelijk in hoeverre de houding van verzoeker op de feedback – namelijk de weigering om te spreken met de verantwoordelijke docent [M.] – als illustratie van haar slechte communicatie relevant is om de redelijkheid van de haar voor presentatie toegekende score te dragen.

Ten aanzien van de opmerking dat verzoeker enkel de opmerkingen over haar ontwerp onthoudt die zij wil onthouden dient de Raad vast te stellen in het verslag van de heer [S.] weinig concrete opmerkingen, die specifiek op de presentatie betrekking hebben, te kunnen aantreffen.

De heer [S.] neemt in zijn verslag vervolgens op dat hij verzoeker heeft proberen uit te leggen dat ‘presentatie’ niet alleen over tekeningen en maquettes gaat, maar ook over communicatie en reflectie in het algemeen. Hij vervolgt dat de student dus wel degelijk een bespreking heeft gehad maar het onvermogen tot dialectiek en zelfreflectie van haar, waardoor ze o.a. te weinig scoorde voor communicatie, dit voor haar quasi tot een dovemansgesprek maakte.

Het ontbreekt de Raad aan een concretisering van deze opmerkingen. Ze houden nochtans rechtstreeks verband met de als ‘zwaar onvoldoende’ beoordeelde presentatie. In het bijzonder dient dit gezien in het licht van de in de stukken bijgebrachte aanvullende informatie over de evaluatievormen inzake “presentatie” (opbouw, taalgebruik en tekenvaardigheid en vormgeving) en de klemtoon op de bewering dat de volgende competentie niet bereikt werd: “De student begrijpt communicatie over en kritiek op het

ontwerp”. Deze opmerkingen zijn bijgevolg niet dienend om de negatieve score te verantwoorden in het licht van de eindcompetenties.

De Raad merkt hierbij ook op dat de betwiste beslissing in het licht van de eindcompetenties (en de criteria waaraan het bereiken ervan wordt gemeten) niet verduidelijkt in welke mate tekortkomingen (inzonderheid met betrekking tot de weergave van de meubels in de ontwerptekeningen) die in het kader van het onderdeel “presentatie” tot een score “zwaar onvoldoende” hebben geleid de verzoeker in een ander onderdeel van het opleidingsonderdeel niet beletten te slagen.

In het licht van de door verwerende partij aangedragen kritieken op de “presentatie” van verzoeker en in het bijzonder de aangebrachte feiten aan de hand waarvan deze geconcretiseerd zijn en waarmee de score in evenredigheid dient te zijn, kan de Raad, rekening houdend met de hierboven aangehaalde specifieke omstandigheden van het dossier, niet anders dan besluiten dat de scoretoekenning kennelijk de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat. De Raad stipt hierbij ook aan dat het hem aan de hand van de stukken van het dossier niet duidelijk is in hoeverre elementen die in bepaalde onderdelen van het opleidingsonderdeel zijn geëvalueerd eveneens, rekening houdend met de evaluatiecriteria voor de “presentatie”, bepalend zijn voor de score van het onderdeel “presentatie” en in hoeverre de evaluatiecriteria, die rechtstreeks verband dienen te houden met de eindcompetenties, verantwoorden dat de beoordeling in beide onderdelen sterk van elkaar afwijkt, in zoverre de Raad uit het dossier reeds kan afleiden wat de impact van deze elementen op de score voor de “presentatie” is.

De Raad acht het dan ook aangewezen dat, rekening houdend met voorgaande overwegingen, de beoordeling van het onderdeel “presentatie”, op basis van de aanwezige stukken die de presentatie en haar beoordeling documenteren, wordt overgedaan in het licht van de uit de dossierstukken blijkende evaluatienormen die verzoeker zijn meegedeeld.

Het middelonderdeel is gegrond.

De overige middelonderdelen dienen niet verder te worden onderzocht in de huidige procedure vermits zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de examencommissie van 27 augustus 2015.

2. De bevoegde instantie neemt uiterlijk op 9 oktober 2015 een nieuwe beslissing, rekening houdend met de bovenstaande overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt, bijzitter

Jean Goossens, bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen, secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.341 van 24 september 2015 in de zaak 2015/265.

In zake: [REDACTED]

Tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 5 september 2015

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 september 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Niemand is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding “Bachelor Biomedische Wetenschappen”.

Verzoekende partij kon de examens van sommige opleidingsonderdelen geen twee keer afleggen

Bij aangetekend schrijven van 9 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij stelt dat de bestreden beslissing een administratieve mededeling van de studietrajectbegeleider betreft en dat dit geen studievoortgangsbepaling is in de zin van artikel I.3, 69° Codex Hoger Onderwijs. Verder werpt ze op dat, als dit wel zou kunnen worden beschouwd als een studievoortgangsbepaling, verzoeker geen intern beroep heeft ingediend.

De Raad stelt vast dat de beslissing waartegen verzoekende partij beroep aantekent een mail betreft van een studietrajectbegeleider waarin gesteld wordt dat de tweede zittijd afgelopen is, zodat geen examens meer mogen worden afgelegd volgens het examenreglement. De Raad is van oordeel dat, zo de student een teruggave van het verloren leerkrediet beoogt (niet kunnen deelnemen aan beide examenkansen omwille van overmacht), waarvoor een procedure uitgewerkt is in artikel II. 285, lid 2 Codex Hoger Onderwijs, dit niet blijkt uit het voorliggend verzoekschrift, en dat het huidige beroep geen studievoortgangsbepaling als voorwerp heeft waartegen een ontvankelijk beroep bij de Raad mogelijk is.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt, bijzitter

Jean Goossens, bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen, secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 29 september 2015

Arrest nr. 2.358 van 29 september 2015 in de zaak 2015/244

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de klassenraad van 27 augustus 2015 waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de module '[REDACTED]'.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het schooljaar 2014-2015 ingeschreven de HBO 5-opleiding Verpleegkunde, die wordt geadmistreerd door een school voor secundair onderwijs.

Bij beslissing van 26 juni 2015 verklaart de delibererende klassenraad verzoeker niet geslaagd. Verzoeker, die het met deze beslissing niet eens is, vraagt daarop om een overleg met de directeur.

Voor zover de Raad uit het door verzoeker neergelegde stukkenbundel kan opmaken, heeft verzoeker omtrent die periode ook een niet-gedateerd schrijven (stuk 5 verzoeker) gericht aan de beroepscommissie, waaromtrent verzoeker thans stelt dat het beroep niet werd behandeld omdat de klassenraad opnieuw werd samengeroepen.

Op 24 augustus 2015 laat de directeur immers weten dat hij op basis van de door verzoeker voorgelegde argumenten heeft besloten om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen. Dit gebeurt op 27 augustus 2015. Bij brief van 28 augustus 2015 wordt aan verzoeker meegedeeld dat de klassenraad bij zijn standpunt blijft.

Dit lijkt de thans bestreden beslissing te zijn.

IV. Ontvankelijkheid - bevoegdheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, of hij bevoegd is om van het geschil kennis te nemen.

Het beroep heeft betrekking op een beslissing van een klassenraad in het raam van een HBO 5-opleiding.

Uit het samenlezen van de artikelen II.285 en II.291 Codex Hoger Onderwijs en uit de algemene doelstelling van de betreffende Codex en meer bepaald het hoofdstuk III van titel V “De rechtspositie en medezeggenschap van de student” volgt dat de Raad enkel bevoegd is om kennis te nemen van beroepen tegen studievoortgangsbepalingen betreffende het hoger onderwijs, ingesteld door studenten of daarmee gelijkgestellten.

Uit het toepassingsgebied en het begrippenkader in de artikelen I.2., I.3,59° en 69° van de Codex Hoger Onderwijs volgt bovendien dat enkel beslissingen van hogescholen en universiteiten en de erkende instellingen voor het post-initieel hoger onderwijs (artikel I.2,§3) een studievoortgangsbepaling zijn.

Een school voor secundair onderwijs is geen hogeronderwijsinstelling.

Verder stelt de Raad vast dat het Decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs van 30 april 2009 in artikel 50 bepaalt dat een opleiding van het hoger beroepsonderwijs wordt aangeboden in het raam van een samenwerkingsverband waar ook een hogeschool deel van uitmaakt als inhoudelijk coördinerende instelling.

De administratief beherende instelling is evenwel steeds het centrum voor volwassenenonderwijs of een secundaire school.

De student schrijft zich ook in aan de administratief beherende instelling.

Het samenwerkingsverband, zoals bepaald in artikel 51 van hetzelfde decreet, staat zijnerzijds in voor de gezamenlijke organisatie van opleidingen in het hoger beroepsonderwijs, alsook het vastleggen van de gezamenlijke onderwijs- en examenregeling en het evaluatiereglement voor deze opleidingen.

Aangezien de bestreden beslissing uitgaat van een klassenraad van een school voor secundair onderwijs in het raam van een opleiding in het hoger beroepsonderwijs, valt de bestreden beslissing onder de rechtsbescherming die wordt geboden door de Codex Secundair Onderwijs, een rechtsbescherming waarvoor de Raad niet bevoegd is.

Het verloop van de beroepsprocedure in het secundair onderwijs die verzoeker te dezen te volgen had, staat uiteengezet in hoofdstuk 2.5 van het opleidingsspecifiek reglement.

Hierin is – gelet op de toepasselijke bepalingen van de Codex Secundair Onderwijs: terecht – aangegeven dat de leerling die het niet eens is met de beslissing van de delibererende klassenraad, over een termijn van drie dagen (zaterdagen, zondagen, wettelijke en reglementaire feestdagen niet meegerekend) beschikt om een overleg te vragen met de directeur. Roept de directeur na het overleg de delibererende klassenraad niet opnieuw samen, dan kan de leerling beroep instellen bij de beroepscommissie. Dat kan hij eveneens wanneer de wél opnieuw samengeroepen klassenraad niet alsnog tot een voor de leerling gunstige beslissing komt.

Pas nadat de interne beroepscommissie een beslissing heeft genomen en deze andermaal ongunstig is, staat voor de leerling een beroepsmogelijkheid open bij een administratief rechtscollege. Dit is evenwel, zoals artikel 2.5.4 van het opleidingsspecifiek reglement ook onder de aandacht brengt, niet de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, maar wel de Raad van State.

Aangezien de exceptie ambtshalve is opgeworpen, is aan partijen ter zitting de mogelijkheid gegeven om hieromtrent standpunt in te nemen.

Geen van de partijen verschijnt ter zitting.

Het bij de Raad ingestelde beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 september 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.405 van 1 oktober 2015 in de zaak 2015/245

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling genomen op 1 juli 2015 en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 3 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 september 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat [REDACTED], die verschijnt voor verzoekende partij, en mevrouw [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Architectuur.

In het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Ontwerpen 3’ een examencijfer van 9/20.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Het cijfer werd volgens de instelling definitief vastgesteld door de examencommissie en op 1 juli 2015 vrijgegeven via het digitale studentendossier.

Per e-mail en aangetekend schrijven van 3 juli 2015 tekent de raadsman van verzoeker intern beroep aan.

Daarin worden de volgende grieven uiteengezet:

“Cliënt wenst formeel beroep aan te tekenen tegen de ongunstige studievoortgangsbeslissing aangaande het vak ‘Ontwerpen 3 (1328)’ waarop hij een 9 op 20 behaalde, hem meegedeeld per 1 juli 2015.

Het vak ‘Ontwerpen 3’ bestaat uit 4 opdrachten – dewelke telkens apart werden beoordeeld – waarna er nog een punt wordt gegeven op de portfolio.

Cliënt heeft dienaangaande volgende resultaten behaald:

- 1^e opdracht (4 studiepunten): 10/20
- 2^e opdracht (2 studiepunt): 9/20
- 3^e opdracht (6 studiepunten): 9/20
- 4^e opdracht (6 studiepunten): ?
- portfolio (1 studiepunt): ?

Volgens de begeleidende leerkracht diende cliënt een 10 op 20 te behalen voor de 4^e opdracht (Detentie op mensenmaat) en een 12 op 20 voor het portfolio teneinde te slagen voor het vak ‘Ontwerpen 3’.

Cliënt kent noch zijn resultaat voor de 4^e opdracht, noch zijn resultaat van de portfolio en stelt zich vragen bij de behaalde punten gezien het eindresultaat uiteindelijk 9/20 bedraagt.

Eens te meer wenst cliënt dit punt in vraag te stellen gezien zijn 4^e opdracht zeer positieve reacties heeft ontlokt bij zijn docent, alsook bij de jury en zelfs medestudenten.

De opdracht bestond er in om een kleinschalige detentie te ontwerpen in de buurt van de Vennestraat te GENK.

Daar waar de andere studenten een volledig nieuw ontwerp maakten, koos cliënt ervoor om een reeds bestaande woning om te bouwen tot een detentiehuis.

Ondanks het feit dat cliënt hierdoor bijkomend opzoekwerk diende te verrichten – gaande van het contacteren van de eigenaars van de bestaande woning, tot het bekomen van de plannen van de woning bij de Dienst Stedenbouw,... – heeft hij de deadlines, verwachte voorontwerpen, ... niet in het gedrang laten komen.

Mijn cliënt was immers zeer gemotiveerd om zijn project tot een goed einde te brengen, eens te meer gezien hij constant geruggesteund werd door zijn docent dewelke telkens aanhaalde dat cliënt zich door de herbestemming van de woning liet onderscheiden ten opzichte van andere studenten.

Bij de informatie dewelke meegedeeld wordt over het vak ‘ontwerpen’ wordt vermeld dat de opdrachten vooral betrekking hebben op het ontwikkelen van ruimtelijk inzicht en een persoonlijke visie op architectuur, het omgaan met en het interpreteren van een programma en het formuleren van een concept en de constructieve uitwerking ervan.

Het competentieprofiel spreekt eveneens onder andere van:

- het verzamelen, verwerken, interpreteren en communiceren van eigen onderzoek data
- opdrachten managen in de tijd in functie van onderzoek/ontwerp

Gelet op de persoonlijke inzet van cliënt, alsook gezien de positieve commentaren dewelke hij gedurende zijn gehele project heeft mogen ontvangen, mag het duidelijk zijn dat cliënt helemaal is tegemoet gekomen aan de doelstellingen van het vak.

Cliënt vindt het dan ook betreurenswaardig dat hij voor deze laatste proef en zijn portfolio een dermate laag – en thans nog steeds ongekend – punt heeft ontvangen, hetgeen er voor gezorgd heeft dat hij een onvoldoende heeft gehaald op het vak ‘Ontwerpen 3’.

Tot slot wenst mijn cliënt u nog mee te geven dat hij hoopt een werkbare uitkomst te bekomen bij de Beroepscommissie, zo niet zal hij zich moeten wenden naar de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen.”

De voorzitter van de interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker op 7 juli 2015, en verklaart het onontvankelijk op grond van de overweging dat het verzoekschrift is ondertekend door de advocaat van verzoeker en niet door verzoeker zelf, en dat het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) niet in een dergelijke mogelijkheid tot vertegenwoordiging voorziet.

Bij arrest nr. 2.280 van 25 augustus 2015 heeft de Raad de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie vernietigd.

Vervolgens is verzoeker uitgenodigd voor een hoorzitting door de interne beroepscommissie op 2 september 2015.

De beroepscommissie besluit om het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond te verklaren, op grond van de volgende motieven:

“De student vecht de ongunstige studievoortgangsbeslissing met betrekking tot het vak ‘ontwerpen 3’, waarvoor hij een 9/20 behaalde, aan. Hij houdt voor dat de quoterings van 9/20 op de vierde opdracht onterecht is gelet op de positieve reacties gegeven tijdens de begeleiding.

De commissie kan zich niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling – de coördinerend verantwoordelijke van het opleidingsonderdeel ontwerpen 3 – om de verdiensten van de student te beoordelen. De commissie gaat enkel na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of de beslissing niet kennelijk onredelijk is.

Uit de voorliggende stukken, meer bepaald de evaluatiefiche, waarvan de student kennis had kunnen nemen tijdens de inzagemomenten op 2 en 3 juli blijkt dat de beslissing regelmatig tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De student haalt aan dat hij tijdens de tussentijdse feedbackmomenten uitsluitend positieve opmerkingen kreeg. De bewering van de student, die overigens wordt tegengesproken door de coördinerend verantwoordelijke tijdens diens verhoor, als zou[den] er tijdens de mondelinge begeleidingsmomenten enkel positieve reacties zijn geuit, is niet bewezen.

Voor zover er positief werd gereageerd, blijkt dat zulks enkel betrekking had op het door de student aangebrachte idee, doch niet op de uitwerking ervan, zoals blijkt uit de evaluatiefiche.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op een schending van het redelijkheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert vooreerst aan dat de bestreden beslissing verwijst naar de evaluatiefiches, waarvan verzoeker naar luidt van de bestreden beslissing kennis had kunnen nemen tijdens de inzagemomenten, maar dat niet wordt aangetoond dat verzoeker hiervan effectief ook vóór de toekenning van de punten op de hoogte is gebracht. Bovendien wordt volgens verzoeker ten onrechte bijzondere waarde gehecht aan de toelichting door de coördinerend verantwoordelijke.

Daarnaast stelt verzoeker dat de bestreden beslissing enerzijds opwerpt dat hij niet het bewijs levert van de aangevoerde positieve reacties tijdens de mondelinge begeleidingsmomenten, maar dat anderzijds de door de opleiding aangevoerde negatieve feedback tijdens die begeleidingsmomenten evenmin is aangetoond.

Verzoeker meent aanspraak te kunnen maken op het voordeel van de twijfel. Hij wijst er ter zake op dat het gewogen punt 9,3/20 bedroeg en dat hij nooit tot een dergelijk cijfer had kunnen komen indien de uitwerking van zijn project werkelijk ‘dramatisch’ ware geweest.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij vooreerst dat zij niet het bewijs dient te leveren dat de student op de hoogte werd gebracht van de evaluatiefiche, daar deze fiche aan verzoeker en zijn raadsman werd overgemaakt als bijlage bij de antwoordnota in de voorgaande procedure voor de Raad (nr. 2015/171). Bovendien, zo vervolgt verwerende partij, heeft verzoeker er voorheen in eigen stukken reeds blijk van gegeven van deze evaluatiefiche kennis te hebben. Verwerende partij verwijst desbetreffend naar de wederantwoordnota van verzoeker in voormelde procedure en naar het verzoekschrift in het huidige beroep, alsook naar verklaringen van verzoeker ten overstaan van de interne beroepscommissie. Overigens, besluit verwerende partij, tracht verzoeker een aantal in de evaluatiefiche geformuleerde opmerkingen te weerleggen, zodat dit stuk hem noodzakelijkerwijze gekend moet zijn.

Daarnaast herhaalt verwerende partij dat de evaluatiefiche ter inzage lag op 2 en 3 juli 2015 – data waarop alle studenten van de betrokken opleiding hun examenbeslissingen konden komen inkijken en feedback konden ontvangen – en dat deze data bij aanvang van het academiejaar werden meegedeeld. Bovendien werden de studenten gewezen op de mogelijkheid om de docent te contacteren. Verwerende partij besluit dat verzoeker geen van deze mogelijkheden om zich te informeren te baat heeft genomen, en door eigen toedoen pas naar aanleiding van de eerste procedure voor de Raad van de motieven kennis heeft kunnen nemen.

In zijn *wederantwoordnota* neemt verzoeker hiermee geen genoegen. Onder verwijzing naar rechtspraak van de Raad voert verzoeker aan dat de motieven van een beslissing samen met die beslissing moeten kenbaar worden gemaakt, en dat verwerende partij in haar antwoordnota bevestigt dat hij bij de mededeling van de initiële studievoortgangsbepaling op 1 juli 2015 van de motieven geen kennis heeft gekregen.

Bovendien is de motivering volgens verzoeker onvolledig, nu verzoeker slechts voor drie van de vier opdrachten het deelresultaat kende: punten voor de vierde opdracht en de portfolio ontbraken. Hij voegt hieraan toe dat hij in het raam van de voorgaande procedure voor de Raad kennis heeft genomen van de deelscores van 9/20 voor de vierde opdracht en 12/20 voor de portfolio.

Verzoeker vervolgt dat hem niet kan worden tegengeworpen dat hij geen gebruik heeft gemaakt van de inzagemomenten. Hij steunt deze visie eensdeels op het feit dat het opleidingsonderdeel niet werd gequoteerd aan de hand van een examen maar op basis van tussentijdse opdrachten – zodat verzoeker er van uitging dat er voor het opleidingsonderdeel geen feedback- of inzagemoment was voorzien – en anderdeels op het gegeven dat hij bij aanvang van de studies op de hogeschool bij een feedbackmoment enkel het totaalpunt, en niet de deelpunten kon inzien.

Ten slotte doet verzoeker gelden dat het niet om een kennisexamen ging zodat een ruimere motivering mag worden verwacht, dat het onwaarschijnlijk voorkomt dat de juryleden het telkens unaniem eens waren over de neergeschreven opmerkingen, en dat verwerende partij in de huidige procedure voor de Raad wederom nieuwe stukken bijbrengt.

Tweede middel

In een tweede middel steunt verzoeker zich op de materiële motiveringsplicht en een gebrek aan begeleiding en feedback.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt de deelscore van 9/20 voor module 4 in vraag. Hij voert aan dat terwijl de andere studenten een volledig nieuw ontwerp maakten, hij ervoor koos om een bestaand huis om te bouwen en dat hij daarvoor bijkomend onderzoekwerk heeft verricht.

De toelichting bij het deelcijfer, luidend dat zijn voorstel niet verder raakte dan de startblokken, is voor verzoeker onbegrijpelijk. Verzoeker zet uiteen dat de docent bij aanvang reeds stelde dat hij omwille van alle moeite die hij zich had getroost, eigenlijk al geen tekort meer kon behalen, en dat hem in de loop van het traject nooit is gewezen op het feit dat hij op het verkeerde pad zou zitten. Verzoeker bekritiseert ook de opmerkingen die op de evaluatiefiche zijn vermeld, en hij koppelt zijn kritiek ook aan de informatie die omtrent de doelstellingen en competenties van het opleidingsonderdeel werden meegedeeld.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij vooreerst op de rechtspraak van de Raad met betrekking tot het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid dat aan de hoedanigheid van examinerator of jurylid kleeft.

Zij stelt verder dat verzoeker niet aantoont dat hij tijdens de begeleiding enkel positieve feedback heeft ontvangen en verwijst naar de nota's van de tussentijdse feedbackmomenten om aan te tonen dat er wel degelijk feedback is gegeven en dat daaruit een probleem inzake timing blijkt. Dat de student positief wordt aangemoedigd, kan volgens verwerende partij ten slotte niet worden begrepen als een voorafname op een slaagcijfer.

In de mate dat verzoeker het examencijfer van 9/20 aanvecht, wijst verwerende partij op de cijfermatige berekening – leidend tot een cijfer van 9,39/20 – en de afronding tot 9/20. Zij brengt in herinnering dat de Raad bij de beoordeling van de waarde van een kandidaat niet in

de plaats van de instelling mag treden en dat enkel kan worden nagegaan of de bestreden beslissing regelmatig tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Wat dit laatste aspect betreft, zet verwerende partij uiteen dat op basis van de gegeven evaluatiecriteria voor module 4, het deelcijfer van 9/20 afdoende verantwoord is.

Verwerende partij argumenteert ten slotte nogmaals dat het feit dat verzoeker van de deelcijfers pas kennis heeft genomen in het raam van de voorgaande procedure bij de Raad, enkel te wijten is aan verzoeker zelf, die verzuimd heeft om van het voorziene feedback- en inzagemoment gebruik te maken.

In zijn *wederantwoordnota* dupliceert verzoeker dat de zeer korte nota's van de begeleidende docent niet aantonen dat verzoekers vorderingen tot een negatieve evaluatie zouden leiden en globaal genomen in de lijn liggen met wat er bij andere studenten werd genoteerd. Bovendien, zo stelt verzoeker, zijn de tussentijdse nota's niet noodzakelijk een weergave van het eindresultaat.

Verzoeker verwijst verder nogmaals naar de rechtspraak van de Raad omtrent de duidelijkheid en onderbouwing van een evaluatie.

Ten slotte voert verzoeker aan dat de beoordeling over de grond van het beroep kennelijk onredelijk is. Hij stelt ook wat dit aspect betreft dat er geen negatieve tussentijdse opmerkingen zijn gemaakt, en hij brengt zijn bijzondere inspanningen voor het project in herinnering, mede afgewogen tegen het competentieprofiel. Verzoeker werpt ook op dat de afronding van 9,39 naar 9/20 kennelijk onredelijk is.

Beoordeling over de twee middelen samen

Uit de initiële studievoortgangsbepaling, die op 1 juli 2015 aan verzoeker werd meegedeeld, kon verzoeker niet afleiden hoe het examencijfer voor het opleidingsonderdeel 'Ontwerpen 3' tot stand is gekomen. Deze bepaling vermeldt immers niet de vijf deelcijfers waarop het examencijfer is gesteund.

Verzoeker had van deze deelcijfers mogelijk kennis kunnen nemen naar aanleiding van een inzagemoment, doch het feit dat hij zulks niet heeft gedaan – om welke reden ook – ontnemt verzoeker niet het rechtens vereiste belang om tegen de initiële studievoortgangsbepaling een intern beroep in te stellen.

In zijn verzoekschrift op intern beroep van 3 juli 2015 werpt verzoeker overigens niet enkel op dat bepaalde deelcijfers hem onbekend zijn, maar ook dat hij twijfels heeft bij het (toen nog onbekende) deelcijfer voor module 4, gelet op het uiteindelijke examencijfer van 9/20.

Het had in die omstandigheden op de weg van de interne beroepsinstantie gelegen om verzoeker in kennis te stellen van de evaluatiefiche met daarop de deelcijfers voor de vier modules en de portfolio, en tevens te antwoorden op verzoekers middelen.

De beroepsinstantie heeft zulks evenwel niet gedaan, en integendeel het intern beroep onontvankelijk verklaard – op, zoals bovenstaand in herinnering is gebracht, onjuiste gronden.

Tot op dat ogenblik in de procedure heeft verwerende partij derhalve nog niet aangetoond dat verzoeker kennis heeft kunnen nemen van de gegevens waar hij naar taalde.

In het raam van de voorgaande procedure bij de Raad (nr. 2015/171) heeft verwerende partij als stuk F van haar administratief dossier, de evaluatiefiche neergelegd. Verzoeker heeft er alsdan – voor zover de Raad kan nagaan: voor het eerst – kennis van genomen. Verzoeker bevestigt dit ook in zijn wederantwoordnota in die procedure.

De neerlegging van voormeld stuk F in het administratief dossier in een procedure voor de Raad heeft te dezen, nu het elementen van de materiële motivering betreft, dezelfde gevolgen als een betekening aan verzoeker, die derhalve sinds dat ogenblik geacht wordt kennis te hebben van de deelcijfers en de daarbij horende motivering. Enig formeel motiveringsgebrek in de beslissing op intern beroep d.d. 7 juli 2015 kon daarmee evident niet retroactief worden hersteld. Anderzijds ziet de Raad niet in welk belang verzoeker thans nog heeft om de datum van de eerste kennisname van de evaluatiefiche in vraag te blijven stellen, evenmin wat voor verwerende partij het nut kan zijn om te blijven wijzen op de kansen op inzage die verzoeker begin juli 2015 te baat had kunnen nemen.

Na vernietiging van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie d.d. 7 juli 2015, bevindt het dossier zich in de interne beroepsprocedure van verwerende partij opnieuw in de stand waarop het verkeerde op het ogenblik dat verzoeker intern beroep heeft ingesteld – te dezen bij brief van 3 juli 2015.

Verzoeker verklaart te zijn uitgenodigd op een nieuwe hoorzitting van de interne beroepscommissie op 2 september 2015.

Zoals de Raad reeds eerder heeft geoordeeld, kan een student in de interne beroepsprocedure nieuwe middelen en stukken aanwenden tot het sluiten van de debatten in die procedure – mits dit de rechten van de instelling niet miskent. Uit het dossier blijkt niet dat verzoeker – bijvoorbeeld naar aanleiding van de stukken waarvan hij kennis heeft genomen in de vorige procedure voor de Raad, zoals de deelquoteringen voor module 4 en de portfolio – op de voormelde hoorzitting nieuwe stukken of middelen heeft aangevoerd.

Wat de beroepscommissie diende te beoordelen is derhalve enkel het verzoekschrift op intern beroep van 3 juli 2015.

Zoals blijkt uit artikel 1.4.4 van de rechtspositieregeling binnen het OER van verwerende partij, en zoals partijen ter zitting ook bevestigen, heeft de interne beroepscommissie *in casu* ogenschijnlijk geen volheid van bevoegdheid. Krachtens punt 4 van voormeld artikel, kan de beroepscommissie een intern beroep gemotiveerd afwijzen of gemotiveerd vernietigen. In geval van vernietiging kan de beroepscommissie aan het orgaan dat de beslissing heeft genomen, opleggen om een nieuwe beslissing te nemen.

De Raad wijst erop dat de aldus door het instellingsbestuur uitgetekende interne beroepsprocedure bijzonder onduidelijk is. Zo biedt de tekst vooreerst geen afdoende zekerheid over de vraag of de beroepscommissie zich in geval van een gemotiveerde afwijzing van het intern beroep wél volledig in de plaats vermag te stellen van het orgaan dat de initiële studievoortgangsbeslissing heeft genomen, bijvoorbeeld door het beroep af te wijzen op grond van andere, eigen motieven die niet door het voormelde orgaan waren voorgebracht. Daarnaast is evenmin duidelijk of de interne beroepscommissie na vernietiging de zaak *moet* terugzenden aan het initieel bevoegde orgaan – dat dan opnieuw over de grond

van de zaak moet oordelen – dan wel of de tekst van het artikel letterlijk moet worden gelezen, zijnde dat de interne beroepscommissie na vernietiging *kan* terugzenden.

Een en ander maakt het voor de Raad bijzonder moeilijk om te beoordelen of de interne beroepscommissie in de bestreden beslissing binnen haar bevoegdheden is gebleven en, zo ja, of dan aan de vereisten van de motiveringsplicht is voldaan.

In zijn verzoekschrift van 3 juli 2015 heeft verzoeker opgeworpen dat hij een zwakke score voor module 4 in vraag stelt omdat hij steeds uitsluitend positieve feedback heeft gekregen en hij ontegensprekelijk een bijzondere inzet heeft geleverd. Hij stelt dat zijn geleverde prestaties tegemoet komen aan de verwachtingen die in het competentieprofiel worden gesteld.

In het licht van wat hierboven is opgemerkt met betrekking tot de omschrijving van de bevoegdheden van de interne beroepscommissie, neemt de Raad voorlopig aan dat de beroepscommissie, ongeacht de beslissing die zij neemt, slechts over een annulatiebevoegdheid beschikt. De Raad sluit zich ter zake voorlopig aan bij de overweging in de bestreden beslissing dat de commissie naar eigen oordeel niet bevoegd is om zich “in de plaats [te] stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling – de coördinerend verantwoordelijke van het opleidingsonderdeel ontwerpen 3 – om de verdiensten van de student te beoordelen. De commissie gaat enkel na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of de beslissing niet kennelijk onredelijk is.”

De beroepscommissie overschrijdt aldus de door haarzelf omschreven bevoegdheid, door bij de beoordeling van de initiële studievoortgangsbepaling elementen te betrekken die in de motivering van die studievoortgangsbepaling niet terug te vinden zijn.

Immers, de initiële studievoortgangsbepaling blijkt enkel de punten te bevatten en geen enkele nadere motivering, zodat de overwegingen inzake de gegeven feedback die op de bestreden beslissing voorkomen, geen beoordeling kunnen zijn van de motieven ter zake van de examencommissie of de coördinerend verantwoordelijke, maar eigen motieven van de beroepscommissie.

In de mate dat de bestreden beslissing zelf een antwoord formuleert op de door verzoeker opgeworpen grieven, gaat zij bijgevolg verder dan de beoordeling van de regelmatigheid van

de initiële beslissing en stelt zij zich wel degelijk in de plaats van het daartoe bevoegde orgaan.

De bevoegdheid van een beslissingsorgaan raakt aan de openbare orde, zodat het middel voor zover nodig ambtshalve moet worden opgeworpen.

In de wederantwoordnota vordert verzoeker dat de Raad als voorwaarde aan verwerende partij zou opleggen dat bij een nieuwe beoordeling voor het opleidingsonderdeel ontwerpen 3 geen lagere score kan worden toegekend dan 10/20.

Daargelaten de vraag of een dergelijke vordering nog tijdig kan worden gesteld in de wederantwoordnota, wijst de Raad erop dat hij overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie betreffende de waarde van een kandidaat in de plaats te stellen van die van het bestuur of enig aan dat bestuur verbonden orgaan.

De voorwaarden die de Raad op grond van artikel II.292, §1, 2° van de Codex Hoger Onderwijs kan opleggen, hebben betrekking op de organisatie van een nieuw examen en de modaliteiten daarvan, en een verbod of gebod om bepaalde motieven bij de totstandkoming van een nieuwe beslissing te betrekken.

Zelfs wanneer de in dit artikel opgesomde voorwaarden niet limitatief zouden zijn, moet worden geoordeeld dat het toekennen van datgene wat verzoeker vordert zou neerkomen op de vernietiging van de impliciete beslissing om verzoeker geen credit toe te kennen voor het betrokken opleidingsonderdeel.

In de huidige stand van het geding, mede gelet op het feit dat het daartoe bevoegde orgaan zich nog (steeds) niet over verzoekers intern beroep heeft uitgesproken, ziet de Raad geen reden om op een dergelijke uitzonderlijke vordering in te gaan.

Dit onderdeel van de vordering wordt afgewezen.

Ter zitting vordert verzoeker ten slotte dat de Raad aan verwerende partij de verplichting zou opleggen om de inschrijvingstermijn voor verzoeker te verlengen, zodat hij

zijn mogelijkheid tot inschrijving (voor bijkomende opleidingsonderdelen *c.q.* studiepunten) kan vrijwaren wanneer er na het verstrijken van die termijn een voor hem gunstige beslissing tussenkomt met betrekking tot de score voor ‘ontwerpen 3’.

Opnieuw daargelaten of een dergelijke vordering nog ter zitting kan worden gesteld, en eveneens daargelaten de vaststelling dat de Raad overeenkomstig artikel II.291, §1, 2°, tweede lid slechts de effectieve voorlopige inschrijving kan bevelen (en niet de verlenging van een inschrijvingsperiode), en dan nog enkel wanneer aan een van de voorwaarden van §1, 2°, eerste lid is voldaan, noteerde de Raad ter zitting de verklaring van verwerende partij dat zij de inschrijvingsperiode voor verzoeker zal verlengen tot er uitspraak is gedaan over het examencijfer voor ‘ontwerpen 3’.

Er is derhalve geen reden om over dit onderdeel van de vordering uitspraak te doen.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 3 september 2015.

2. Het bevoegde orgaan neemt ten aanzien van het intern beroep van verzoeker een nieuwe beslissing, en doet zulks uiterlijk 10 oktober 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens, bijzitter

Piet Versweyvelt, bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs, secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 6 oktober 2015

Arrest nr. 2.408 van 6 oktober 2015 in de zaak 2015/251

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 augustus 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verzoekende partij en [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding Bachelor het onderwijs: lager onderwijs.

De klasmentor beoordeelt en becommentarieert in het document ‘synthesedocument stagebegeleiding’ de prestaties van verzoekster in het licht van de vooropgestelde competenties, die zijn samengebracht in ‘functionele gehelen’ (FG) en opgedeeld in verschillende deelaspecten.

Voor de, zoals verder zal blijken, hier in het geding zijnde competenties binnen de functionele gehelen FG1, FG3 en FG5 geeft dit het volgende beeld.

Voor FG1 geeft de mentor één '-' (geen gesprek met de zorgcoördinator), tien maal tussen voldoende en onvoldoende (aangeduid met '±', met bijhorende commentaar), twaalf maal '+' en tweemaal '++'; voor FG3 quoteert de mentor één '-' (maatschappelijke gebeurtenissen koppelen aan leerinhouden), driemaal '±' en driemaal '++' en voor FG5 beoordeelt de mentor verzoekster met driemaal '±' en viermaal '+'.

Het algemeen besluit van de mentor luidt als volgt:

“[Verzoekster] heeft in deze 6 weken veel praktijkervaring opgedaan. Ze heeft het niet gemakkelijk gehad; vertoonde grote inzet bij het maken van haar lesvoorbereidingen. Desondanks moest ik vaak bijsturen met zowel inhoudelijke als praktische tips. [Verzoekster] stond steeds open voor goede raad. Ze heeft er steeds het beste van gemaakt. Ik hoop dat ze met een goed gevoel kan terugdenken aan haar klasje van [].”

Vervolgens beoordeelt en becommentarieert de stagebegeleider in het document ‘stagerapport Stage 3’ de prestaties van verzoekster. Hierbij zijn de volgende sores mogelijk: ‘zeer goed’ (++), ‘goed/voldoende’ (+), ‘onvoldoende’ (-) en ‘strikt onvoldoende’ (--).

Op de acht functionele gehelen van competenties scoort verzoekster vijfmaal ‘goed/voldoende’. De competenties FG1 (de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen), FG3 (de leraar als inhoudelijk expert) en FG5 (de leraar als innovator/onderzoeker) worden beoordeeld als ‘onvoldoende (-). Op ‘taal’ en ‘attitudes’ scoort verzoekster ‘goed/voldoende’.

De Stagegids vermeldt met betrekking tot de verrekening van de beoordeling naar een cijfermatige quoterings het volgende:

“De beoordeling per FG wordt omgezet in een quoterings voor de stage. In de regel gelden onderstaande normen. De stagebegeleider kan daarvan afwijken als hij van oordeel is dat, door het volgen van onderstaande normen, de quoterings niet de juiste weergave zou zijn van het totaalbeeld dat hij heeft van de stage.

FUNCTIONELE GEHELEN	Score	Quoterings
Alle FG die in aanmerking komen en taal en	++	16 of meer

attitudes		
De meerderheid van de FG die in aanmerking komen en taal en attitudes	++	13, 14 of 15
Alle FG en taal en attitudes	+	10*, 11 of 12
Een FG of taal of attitudes	-	9
Twee van de FG of taal of attitudes	-	8
Een FG of taal of attitudes	--	
Meer dan twee FG of taal of attitudes	-	7 of minder
Meer dan een FG of taal of attitudes	--	

10*: bij wijze van uitzondering kan een student met één tekort op een FG toch 10 krijgen, maar dan mag dit geen tekort zijn voor FG1 of voor attitudes. De stagebegeleider argumenteert dan in het stagerapport waarom de student, ondanks het ene tekort, toch 10 krijgt.”

Overeenkomstig deze richtlijnen, bekomt verzoekster een examencijfer van 7/20. De globale beoordeling daarbij luidt als volgt:

“[verzoekster], deze stage was confronterend voor jou. De lat ligt immers hoog voor stage 3. Je toonde inzet en bereidwilligheid, je nam een open houding aan tegenover je mentor en stagebegeleider, je nam op een vriendelijke manier deel aan het klas- en schoolgebeuren. Je hanteerde daarbij een eerder klassieke onderwijsstijl waarbij veel uit de leerkracht zelf komt en waarbij er vooral klassikaal gewerkt wordt. Zowel je mentor als stagebegeleider voelden op heel wat vlakken onzekerheid. Ook merkten we dat bepaalde belemmeringen je groeiproces in de weg staan.

We raden je een diepgaande denkoefening over je toekomst aan: wat is voor jou een betekenisvolle toekomst en in welke werkomgeving zie jij je optimaal functioneren? Waar wil jij je talenten inzetten? Waar wil jij het verschil maken?

We wensen je hierbij veel succes.

Perspectieven: Je hebt nog heel wat stappen te zetten voor je zelfstandig het beroep van leraar kan uitvoeren [].

Werk naar concrete, haalbare lesdoelen en creëer hiervoor een betekenisvolle context voor je leerlingen.

Laat leerlingen meer zelf ontdekken, werk inductief. Wissel meer af in werkvormen en zet de leerlingen actiever aan het werk.

Ga op zoek naar hoe je elk kind maximaal kan ondersteunen in zijn leerproces en ontwikkeling. Differentieer nog meer.

Werk aanschouwelijker zodat je voor de leerlingen de wereld in de klas kan brengen.

Zoek naar een dynamische leerkrachtenstijl. Steek vaart in je lessen. Je voorziet weinig variatie in werkvormen, en je houdt het klasgebeuren nog sterk in de hand.

Schaaf je IEX bij zodat je kan groeien in zelfvertrouwen, want over sommige leerinhouden voel je je nog onzeker.

Neem een muzische grondhouding aan. School jezelf bij op vlak van muzisch, creatief werken.”

De quoterings van 7/20 wordt bevestigd in de studievoortgangsbeslissing die wordt gevormd door het overzicht van de resultaten die voor alle opleidingsonderdelen werden toegekend.

Op 4 juli 2015 stelt verzoekende partij bij de interne beroepscommissie beroep in tegen de quoterings van 7/20 voor het opleidingsonderdeel Stage 3.

Hierin betoogt verzoekster, wat de grond van de zaak betreft, het volgende:

“Luidens de stagegids – stage 3 komen de hiernavolgende bronnen in aanmerking voor de eindbeoordeling van het opleidingsonderdeel Stage 3:

- De stagemap
- Het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor(en) stage 3
- Gesprekken met de student, schoolmentor, klasmentor(en) en de directie van de stageschool
- Beheersingsniveau van competenties: zie synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3

Conform de bepalingen van de stagegids – stage 3 bevat de stagemap onder meer de begeleidingsfiches van de stagebegeleider en het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 (stuk 2).

In voormelde begeleidingsfiches verwijst de stagebegeleider veelal naar de bevindingen van de klasmentor.

Het dient vastgesteld dat het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 dus in drie van de vier bronnen voor de eindbeoordeling terugkomt.

Dit synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 dient bijgevolg als zeer essentieel en doorslaggevend te worden beschouwd voor de eindbeoordeling.

Verzoekster dient evenwel vast te stellen dat het stagerapport stage 3 (stuk 3), opgemaakt door de stagebegeleider, op basis waarvan aan haar een quoterings van 7/20 werd toegekend geenszins strookt met het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 (stuk 2).

Luidens het stagerapport stage 3 krijgt verzoekster voor FG1, FG3 en FG5 van de stagebegeleider een ‘-’ score toegekend. (stuk 3)

Het stagerapport stage 3 toont enkel de totale quoterings per FG en geeft géén evaluatie weer van de onder deze FG vallende deelcompetenties.

Voor de evaluatie van de beheersing van deze deelcompetenties wordt conform de stagegids – stage 3 verwezen naar het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3.

Met betrekking tot de quoterings van de deelcompetenties door de klasmentor in het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 dienen voorafgaand reeds de volgende opmerkingen te worden gemaakt: (zie stuk 2)

- Uit niets blijkt hoe de klasmentor de deelcompetenties dient te quoteren en volgens welke quoteringschaal dit dient te gebeuren (--, -, +, ++), volgens code niveau 1, niveau 2 en niveau 3 verwijzend naar het niveau waarop iedere competentie werd bereikt, op een schaal van 0 tot 10 of nog een andere schaal)
- Het synthesesedocument vermeldt uitdrukkelijk dat er een synthese dient gemaakt te worden zowel na de stageperiode maart als na de stageperiode mei. In dit geval is er evenwel slechts één synthese gemaakt. Uit niets blijkt op welke stageperiode, deze van maart of deze van mei, de synthese betrekking heeft. Op die manier kan geen uitspraak worden gedaan over de evolutie van verzoekster van de stageperiode maart naar de stageperiode mei.
- De klasmentor geeft in het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 opvallend meer ‘+’ scores dan ‘-’ scores. Slechts 4 maal in het volledige synthesesedocument geeft de klasmentor voor een deelcompetentie een ‘-’ score. Indien de schaal -- (strikt onvoldoende), - (onvoldoende), + (goed/voldoende) en ++ (zeer goed) al zou dienen gehanteerd te worden, dient opgemerkt te worden dat verzoekster niet eenmaal een -- score krijgt. Hoe kan dit dan leiden tot een globale - score voor drie FG?
- De klasmentor geeft in het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 wel vaak een ± score. Indien deze schaal al zou dienen gehanteerd te worden, komt de ± score niet voor in de schaal -- (strikt onvoldoende), - (onvoldoende), + (goed/voldoende) en ++ (zeer goed). Deze ± scores dienen bij gebrek aan mogelijkheid tot objectieve omzetting in een duidelijke waardering buiten beschouwing gelaten te worden voor de eindbeoordeling.”

Verder bekritiseert verzoekster voor elk van de drie als onvoldoende beoordeelde FG's de quoterings en de daarbij vermelde motieven; zij voert ook aan dat de beslissing om een - score toe te kennen onrechtmatig is omwille van de discrepantie tussen die globale beoordeling en het mathematisch gemiddelde van de verschillende deelscores voor de verschillende onderliggende competenties zoals gegeven door de klasmentor, en ten slotte betoogt verzoekster dat de quoterings van 7/20 niet kan standhouden omwille van het gebrek

aan objectief bewijs van de correctheid van de door de onderwijsinstelling gegeven subjectieve motivering voor het toegekende tekort.

De interne beroepscommissie behandelt verzoeksters beroep in zitting van 9 juli 2015; verzoekster wordt vertegenwoordigd door haar raadsman.

Aan de zijde van de betrokken opleiding wordt er vooreerst op gewezen dat de klasmentor kennis heeft genomen van het integrale stagerapport van verzoekster, en dat de klasmentor uitdrukkelijk heeft verklaard akkoord te zijn met zowel het stagerapport als het toegekende tekort.

Daarnaast stelt de opleiding dat verzoekster bij de rapportbespreking zelf heeft toegegeven dat ze de competenties van stage 3 niet had bereikt, dat dit voor haar niet als een verrassing kwam, dat ze vooraf wist niet te zullen slagen en dat zij dat ook terecht vindt. De opleiding citeert ook uit een werkverslag en een reflectieverslag die door verzoekster op het elektronisch platform werden geplaatst, en waarin verzoekster stelt dat zij voor de functionele gehelen 3, 5 en 7 tijdens de eindstage een grotere groei had moeten tonen, dat zij voor zichzelf heeft uitgemaakt dat zij niet in het onderwijs zou stappen zodat het voor haar niet zo veel uitmaakt of ze al dan niet slaagt voor de opleiding en dat zij vanaf het eerste jaar van de opleiding wist dat zij nooit het beroep van leraar zou uitoefenen.

Ten slotte worden alle grieven van verzoekster overlopen en beantwoord. De Raad verwijst ter zake naar de weergave in de beslissing van de interne beroepscommissie (stuk 2 verzoekster).

De interne beroepscommissie besluit om het intern beroep ongegrond te verklaren.

Bij arrest nr. 2.256 van 18 augustus 2015 vernietigt de Raad de beslissing van de beroepscommissie van 9 juli 2015.

Verwerende partij herneemt vervolgens de procedure. De beroepscommissie beslist hierbij om verzoeker niet opnieuw te horen en komt in zitting van 28 augustus 2015 tot de volgende beoordeling:

“Wat het eerste middel betreft: het reglement met betrekking tot de beoordeling van de stage.

In het eerste middel voor de interne beroepscommissie stelt verzoekster in hoofdzaak dat het synthesesdocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 (bijlage 2), in drie van de vier bronnen voor de eindbeoordeling voorkomt. Dit is een loopje nemen met de realiteit.

De stage wordt enkel beoordeeld door de stagebegeleider. Uiteraard gebeurt dit na een stage in de stageschool, waar er een mentor de stagiair opvolgt. Het eerste middel van verzoekster werd onderverdeeld in subonderdelen.

A. Bronnen die in aanmerking komen voor een eindbeoordeling en het overwegende belang bij de eindbeoordeling van de evaluatie door de klasmentor zoals weergegeven in het ‘synthesesdocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3’.

De stagegids (bijlage 3) vermeldt heel duidelijk welke elementen in rekening worden gebracht bij de beoordeling van de stage. Tot de bronnen voor de beoordeling behoren:

- De stagemap;
- Het synthesesdocument stagebegeleiding – klasmentor(en) stage 3
- Gesprekken met de student, schoolmentor, klasmentor(en) en de directie van de stageschool.
- Beheersingsniveau van competenties: zie synthesesdocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3.

Uit de beoordelings- en quoteringsnormen, die daaronder uitgelegd worden, blijkt duidelijk dat het (enkel) de stagebegeleider is die de quoteringsnormen Functioneel Geheel vastlegt. De rol van de stagementor houdt op na het indienen van zijn synthesesdocument.

Het bewuste document van de stagementor, waar overigens heel het verzoek op steunt, blijkt eerder fragmentarisch ingevuld, en bevat plusjes, plus/minnen, en minnetjes. Dit laatste wordt niet verwacht van de stagementor. Wat wel verwacht wordt, is terug te vinden in het stuk 7 uit de bundel van verzoekster. Van de stagementor wordt gevraagd om open en eerlijke (en ook schriftelijke) feedback te geven. Nergens staat er dat er met plusjes en minnetjes moet gewerkt worden. Nu er meer plusjes dan minnetjes staan, gaat verzoekster er gemakshalve van uit dat de stage goed was.

De uitgeschreven schriftelijke motivering op het einde stelt nochtans: ‘ze heeft het niet gemakkelijk gehad, vertoonde grote inzet bij het maken van haar lesvoorbereidingen. Desondanks moest ik vaak bijsturen met zowel inhoudelijke als praktische tips...ze heeft er echter steeds het beste van gemaakt...’

Deze bijhorende motivering, los van alle voorbeelden die verder opgesomd werden in het begeleidingsschrift (bijlage 4), toont aan dat verzoekster geen goede stage liep, minstens dat het parcours niet vlekkeloos verliep.

Het is de taak van de stagebegeleider om met alle verzamelde informatie tot een juiste quoteringsnorm van de stage te komen. Om te kunnen slagen, dient de student de

minimale decretale normen te behalen. Concreet dienen alle functionele gehelen te worden behaald.

Bij lezing van alle documenten blijkt het tekort duidelijk.

Overigens is de stagementor het eens met dit tekort. In de mail van juf [E.] aan mevrouw [M.] wordt zelfs gesteld dat de mentor volledig achter de beslissing van de stagebegeleider staat!

De quotering gebeurt door de stagebegeleider. Deze doet dit, rekening houdend met de decretale verplichtingen. In de stagemap deel III wordt aangeduid dat onder meer tellen:

Deel 3: na afloop van de stage:

- Begeleidingsfiches van de stagebegeleider,
- Begeleidingsschrift van de klasmentor,
- Het 'synthesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3/2V2'. De student geeft bij de start van de stage het 'synthesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3/2V2' aan de klasmentor.
- Zelfevaluatie. Hiervoor kan de student gebruik maken van de verwachte basiscompetenties, de commentaren van de klasmentor, de schoolmentor, de directie.

Het is met andere woorden niet omdat het synthesedocument van de stagebegeleiding mentor eerder gebrekkig is ingevuld, [dat] hieruit zou volgen dat er geen rekening meer mag worden gehouden met andere elementen die kunnen bijdragen tot een objectief beeld van hoe de stage beoordeeld dient te worden. Nog veel minder kan hieruit worden afgeleid dat bij gebrek aan een degelijke invulling, de stagiair geslaagd is. De andere elementen (o.m. de begeleidingsfiches Praktijk van 12/3; 27/3; 2/4; 27/4, de tussentijdse samenvatting werkpunten; de begeleidingsfiche Praktijk van 4/5, de zelfevaluatie en het begeleidingsschrift), laten geen twijfel bestaan over de tekorten die verzoekster bij de afloop van haar stage nog vertoonde. De begincompetenties van een zelfstandige functionerende leraar werden niet bereikt, en verzoekster is zich hiervan terdege bewust, blijkens het document zelfevaluatie.

Uit al deze documenten komt naar voor dat verzoekster, conform de stagegids, nauwkeurig werd opgevolgd. De zorg en aandachtspunten komen frequent aan bod in hoger vermelde documenten. Het tekort kwam niet 'uit de lucht' gevallen.

Overigens blijkt verzoekster thans niet te weten hoe ze het synthesedocument van de mentor dient te lezen. Dit is te begrijpen, aangezien van de mentor helemaal niet verwacht wordt te quoteren met plusjes en minnetjes. Er wordt niet verwacht dat hij quoteert. Hoger werd reeds uitgelegd dat van de mentor een schriftelijke en open feedback wordt gevraagd, (geen plusjes en minnetjes dus) (zie bijlage 7 verzoekster).

Tot slot: van de mentor wordt, conform de stagegids enkel verwacht dat er op het einde van de stageperiode een synthesedocument wordt ingevuld (zie pagina 8, bovenaan van de stagegids).

Naast dit document, geeft het begeleidingsschrift van de klasmentor een duidelijk beeld over het verloop van de stage (periode 9/3/2015 tot 5/5/2015). Op die manier wordt de evolutie van [verzoekster] duidelijk zichtbaar tijdens de stageweken.

Verder toont de schriftelijke feedback van de stagebegeleidster duidelijk de evolutie van de stagiair tijdens de stage. Alle begeleidingsfiches van de 5 stagebezoeken zijn immers gedateerd en in de tijd verspreid op de volgende data: 12/03, 23/03, 02/04, 27/04 en 04/05.

Daarnaast wordt in het verzoekschrift voor de Raad, alsook in de wederantwoordnota gewag gemaakt van het feit dat er twee stageperiodes zouden zijn: één in maart en één in mei. Verzoekster verwijst hiervoor naar het synthesedocument.

De opleiding, en in navolging, de interne beroepscommissie stellen vast dat een argument opgeworpen wordt dat er geen is. De passage op het bewuste document blijkt foutief, maar is niet van die aard dat er verwarring rond de wijze van beoordeling kon ontstaan. Verzoekster stelde hieromtrent in de loop van het academiejaar geen enkele vraag. Nooit is hier ooit enige verwarring rond geweest, zodat het niet deugdelijk is dit thans op te werpen. O.m. via hiernavolgende link op youtube wordt de studenten uitgelegd hoe zal worden beoordeeld [...]. Verder was er een powerpoint beschikbaar en een aankondiging intake stage (bijlage 5). Ook de ECTS-fiche spreekt over één stageperiode (bijlage 6).

Besluit bij punt A:

Wanneer alle documenten naast elkaar gelegd worden, wordt het beeld over het functioneren van verzoekster duidelijk. Nergens in de documenten is er enige tegenspraak, laat staan dat er een discrepantie zou bestaan tussen de verschillende documenten.

B. Welke functionele gehelen komen in aanmerking.

Ook hier maakt verzoekster de fout door te stellen dat enkel het synthesedocument stagebegeleiding een volledig overzicht geeft van de te verwachten competenties.

Functionele gehelen werden decretaal bepaald. Het is geenszins correct te stellen dat slechts één document, dat van de mentor, doorslaggevend kan zijn.

C en D van het verzoekschrift: Beoordelingsnormen per functioneel geheel en de quoteringsnormen van de totaalbeoordeling.

De interne beroepscommissie stelt vast dat hier gedeelten uit de stagegids werden overgenomen, maar dat door verzoekende partij geen stelling werd genomen.

II. Onrechtmatigheid van de beslissing van verweerster tot het toekennen van een quoterings van 7/20 voor het OLOD stage 3 en van het bekrachtigen van deze beslissing door de interne beroepscommissie omwille van het gebrek aan objectief

bewijs van de correctheid van de door verweerster gegeven subjectieve beoordeling voor het toegekende tekort.

A. Onrechtmatigheid van de ‘-’ score voor het FG1.

Verzoekster probeert hier een welles/nietes op touw te zetten. De stagebegeleider geeft in de beoordeling per deel van het FG1 aan waar voor haar het tekort wordt aangetoond. Verzoekster antwoordt hierop dat het synthesesedocument van de klasmentor hier bijna allemaal plusjes vermeldt.

Bij de motivering van de deelcompetenties, haalt verzoekster naast de negatieve beoordeling ook positieve elementen aan die door de stagementor gegeven [worden]. De wederantwoordnota gaat nog verder door fragmentarische positieve elementen uit de synthesebeoordeling te lichten en die dan naast de negatieve score van de stagebegeleidster te plaatsen. De interne beroepscommissie gaat niet mee in het welles/nietes opzet van verzoekster.

Zoals hierboven reeds werd toegelicht, hebben mentor en begeleider in hun toegewezen rol een andere finaliteit. De mentor heeft een begeleidende rol en moet de student zoveel mogelijk leerkansen trachten te geven. De stagebegeleider begeleidt en quoteert.

De student wordt evenwel niet in het ongewisse gelaten over zijn/haar functioneren tijdens de stage. Het dossier bevat heel wat begeleidingsfiches waarin de stagebegeleider feedback geeft over het functioneren per FG.

Het synthesesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3 / stage 2V2 is uiteraard één van de bronnen die in aanmerking komen voor de eindbeoordeling. Het is zeker niet de enige bron. Hoger gaven we reeds aan dat het document erg summier was ingevuld. Daarenboven wordt het ‘foutief’ gebruikt, door gebruik te maken van plus, plus/min, en min, terwijl dit niet van de mentor gevraagd wordt (zie overtuigingsstuk 7 van verzoekster).

Een welles/nietes discussie heeft zelfs helemaal geen zin, aangezien de mentor op geen enkel moment een rol speelt in de quotering van de stagiair (zie ppt).

Het enige wat niet kan, is een onredelijk verschil in de wijze waarop de mentor en de begeleider tegen de student aankijken. Het algemeen besluit bij dit document van de mentor is niet in tegenspraak met hoe de begeleider de student beoordeelt. Ook het begeleidingsschrift bevat naast positieve, ook heel wat negatieve punten.

Wat verzoekster uit het oog verliest is dat alles wat beoordeeld wordt, minimale competenties betreffen waaraan elke beginnende leraar moet voldoen. Alle minimale competenties moeten worden bereikt om te kunnen starten als beginnend leraar.

Besluit bij het punt A:

Er is geen tegenspraak tussen de visie van de mentor en de begeleider. Het middel dient te worden verworpen.

B. Onrechtmatigheid van de beslissing van verweerster om een ‘-’score te geven voor het FG3

Ook hier wordt ten onrechte verwezen naar het synthesesdocument van de stagementor, terwijl dit enkel een bron is die in aanmerking komt voor de eindbeoordeling. Bovendien wordt er weer met de apothekersweegschaal een optelsom van plusjes en minnetjes gemaakt, terwijl deze niet ter zake dienend zijn. Verzoekster probeert opnieuw een welles/nietes op touw zetten en volhardt daarin in de wederantwoordnota. De stagebegeleider geeft in de beoordeling van het FG3 aan waar voor haar het tekort zich situeert. Deze bestaat erin dat op feedbackgesprekken aangegeven werd dat verzoekster niet altijd goed inzicht heeft in de moeilijkheid van de leerinhoud en dat moeilijke vragen wel eens uit de weg worden gegaan. De opmerking: soms al eens een inhoudsfoutje is een voorbeeld. De onderlijning in het verzoekschrift, waarschijnlijk ingegeven om de onredelijkheid van de beslissing aan te tonen, mist doel.

Wat door de interne beroepscommissie moet nagegaan worden, is, of het tekort op FG3 redelijk is tot stand gekomen, minstens niet kennelijk onredelijk is.

Op elke begeleidingsfiche, evenals in het zelfevaluatieverslag van verzoekster, komen fouten in verband met het FG3 aan bod.

Het middel kan niet worden gevolgd.

C. Onrechtmatigheid van de beslissing tot het toekennen van een ‘-’score voor het FG5

De onderbouwing van dit middel is helemaal nieuw ten opzichte van het initiële verzoekschrift bij de interne beroepscommissie. Verzoekster stelt dat het onjuist is dat over de enige opmerking van de klasmentor: ‘Ik verrijk zelfstandig ‘handleidingen’’, met geen woord gerept wordt bij de beoordeling door de stagebegeleider. Dit klopt niet. Onder 5.3 staat er immers: ‘Je baseert je lessen vooral op handleidingen. Neem zelf een onderzoekende houding aan en durf meer creativiteit en een persoonlijke toets te steken [in] je lessen. In je zelfevaluatie gaf je aan dat je vooral bij muzische vakken en bij godsdienst een eigen toets kon geven.’

In de begeleidingsfiche van de stagebegeleider komen voortdurend tekorten rond FG5 aan bod.

Verzoekster kan niet uit de lucht komen vallen.

Het feit dat de stagementor een plusje gaf in zijn document, kan er geenszins toe leiden dat alle aangehaalde tekorten rond dit FG zouden verdwijnen. Het was, zoals reeds veelvuldig werd aangehaald, niet de taak van de mentor om plusjes en minnetjes te geven.

De wederantwoordnota gaat nog verder en stelt een fragmentarisch goede opmerking naast de eindbeoordeling voor deze competentie. Verzoekster probeert

ten overvloede om de opleiding in een welles/nietes spel te trekken. Hier wordt niet op ingegaan. De motivering van het tekort is duidelijk.

Het middel kan niet worden gevolgd.

D. Besluit

Hier valt de volledig foutieve kijk van verzoekster op de beoordeling op, wanneer ze het document van de stagementor doorslaggevend noemt. Het document is een bron, naast alle andere bronnen die opgenomen staan in de stagemap, de mondelinge en geschreven feedback, het begeleidingsschrift van de student, en de zelfevaluatie.

De quotering 7/20 is de score die toegekend wordt wanneer er meer dan twee functionele gehelen een ‘-’score krijgen (zie stagegids, p. 9). In casu kreeg verzoekster voor drie functionele gehelen een ‘-’score.

III.3. Onrechtmatigheid van de beslissing van verweerster tot het toekennen van een quotering van een ‘-’score voor FG1, FG3 en FG5 en van het bekrachtigen van deze beslissing door de interne beroepscommissie omwille van de discrepantie tussen de toegekende globale score voor de stagebegeleider en het mathematisch gemiddelde van de verschillende deelscores voor de verschillende onderliggende gedragsindicatoren, zoals gegeven door de klasmentor in het ‘synthesedocument stagebegeleider – klasmentor stage 3’.

Verzoekster gaat er andermaal vanuit dat de klasmentor quoteert. Dit is niet het geval. Verzoekster weet dit nochtans zelf, aangezien ze het stuk 8 aan haar verzoek toevoegt dat de titel draagt: stage 3 en stage 2-V2: screencast ter voorbereiding van de intake stage.

Op pagina 4 van dit bundeltje, tweede slide staat duidelijk:

‘Beoordeling: mentor begeleidt en evalueert’

‘Stagebegeleider begeleidt en quoteert

- °stagebegeleider doet voorstel quotering;

- °grondige bespreking op stagecommissie (+/- 8 stagebegeleiders)

- °Stagecommissie (eind juni) legt definitieve quotering vast

Nergens is er ook maar sprake van een quotering door de stagementor. Ook niet in de stagegids. Pagina 8, punt 8 van de stagegids luidt: Beoordeling door de stagebegeleider.

Dat een stagementor geen beoordelende rol heeft, is duidelijk. Zijn of haar taak is het immers om de student leerkansen te geven, tips te geven en hem of haar te begeleiden. De beoordelaar is de stagebegeleider. Deze heeft vanuit de

hogeschool ook een beter zicht op de minimale doelstellingen die in de context van de leraar, decretaal werden vastgelegd.

Uiteraard mag er geen discrepantie zijn tussen wat de begeleider van de studente vindt en wat de mening van de mentor over de stageprestaties is.

In dit geval is er geen tegenspraak, wel integendeel. De mail van juf [E.] van 19 juni 2015 werd reeds integraal overgenomen bij de beslissing van de interne beroepscommissie nr. 38/2014-2015, zodat dit niet nog eens moet. Juf [E.] stelt volledig akkoord te zijn met de genomen beslissing.

Het synthesesdocument zelf is door haar niet uitgebreid ingevuld, maar bij de algemene beoordeling op het einde besluit de mentor o.m. 'Ze heeft het niet gemakkelijk gehad...desondanks moest ik vaak bijsturen met zowel inhoudelijke als praktische tips'.

In het begeleidingsschriftje komen, naast goede punten, ook heel wat inhoudelijke tekorten aan bod.

Op het einde van het 3de jaar moet de studente alle minimale competenties bereikt hebben die nodig zijn om te kunnen starten als beginnende leraar. Bij nalezing van alle documenten wordt het duidelijk dat deze niet behaald werden. Ook verzoekster weet dit, blijkens het zelfevaluatieverslag dat ze na de stage opmaakte.

Besluit:

Nergens is er sprake van enige discrepantie tussen de beoordeling van de mentor en de begeleider.

Het middel kan niet gevolgd worden.

III.4. Het begeleidingsschrift van de klasmentor als verantwoording voor het tekort voor het OLOD 'Stage 3'.

Het klopt dat het begeleidingsschrift bedoeld is om commentaren en tips te noteren. Het klopt niet dat er gefocust wordt op het negatieve. De rol van de mentor is net die van leerkansen te blijven bieden, ook wanneer de stage moeizaam verloopt. De focus ligt dus op het positieve, niet op het negatieve. Bedoeling is immers dat de student de moed niet verliest!

Ondanks die positieve ingesteldheid, besluit de klasmentor toch wel vrij duidelijk dat het om een moeizame stage ging!

Om die andere focus (kansen te blijven geven) te kunnen waarmaken, werden juist de twee functies: die van mentor en die van beoordelaar in het leven geroepen. Beoordelaar bij de stage is de stagebegeleider van de hogeschool. Om tot een correcte quotering te kunnen overgaan, wordt uiteraard gebruik gemaakt van alle bronnen die opgesomd staan in de stagegids. Om de objectiviteit ten aanzien van

alle studenten te waarborgen, doet de stagebegeleider van de opleiding een voorstel tot quoterings, en wordt de stage nadien besproken op de stagecommissie (+/- 8 stagebegeleiders (!)), alvorens het punt definitief vast te leggen.

B. De begeleidingsfiches van de stagebegeleider als verantwoording voor het tekort voor het OLOD 'Stage 3'.

Verzoekster stelt dat de commentaren in het begeleidingsschrift momentopnames betreffen en dat dit ook geldt voor de begeleidingsfiches. Verwerende partij is het hier niet mee eens. Ze maken deel uit van de stagemap, en zijn mee bron voor de beoordeling van de studente.

Na afloop van de stage dienen immers, conform de stagegids, volgende elementen in de stagemap te zitten (pagina 7 stagegids):

- Begeleidingsfiches van de stagebegeleider,
- Begeleidingsschrift van de klasmentor,
- Het 'synthesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3/2V2'. De student geeft bij de start van de stage het 'synthesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3/2V2' aan de klasmentor.
- Zelfevaluatie. Hiervoor kan de student gebruikmaken van de verwachte basiscompetenties, de commentaren van de klasmentor, de schoolmentor, de directie.

De stagemap is, zoals hierboven reeds meerdere malen aangehaald, bron voor de beoordeling van de student. Bij lezing kan er nergens een discrepantie in de beoordeling worden vastgesteld. Dat de begeleidingsfiches van de begeleider ook positieve punten bevatten, is evident. Zoals de term het zegt, gaat het om begeleidingsfiches. De finaliteit van deze fiches is om begeleidend te zijn, en de student leerkansen te geven. Op het einde van de stage dient te worden geoordeeld in welke mate er voldoende groei gerealiseerd is om te kunnen slagen.

De stagecommissie heeft in eer en geweten geoordeeld dat de competenties voor verschillende Functionele Gehelen niet bereikt werden!

C. Samenvattende feedbackfiche d.d. 3 mei 2015 van de stagebegeleider als verantwoording voor het tekort voor het OLOD Stage 3.

Verzoekende partij stelt dat geen rekening kan worden gehouden met een samenvattende feedbackfiche op amper twee dagen voor het einde van de stage. Verzoekster bekijkt dit document opnieuw foutief. Bij het einde van de stage maakt de stagebegeleider ten behoeve van de studente een overzicht van alles wat er tijdens de stage niet goed was verlopen.

De studente ging hiermee overigens akkoord (zie zelfevaluatieverslag studente). Verzoekster gaf aan te beseffen dat ze niet klaar was voor de job, en dat ze nooit in het onderwijs zou stappen.

Het middel is niet gegrond.

Na alle elementen van het verzoekschrift te hebben doorgenomen, blijft de interne beroepscommissie van oordeel dat haar eerder genomen beslissing om het verzoekschrift op intern beroep af te wijzen, correct was.

Het verzoek wordt verworpen.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Enkele ambtshalve opmerkingen

Alvorens te komen tot een beoordeling van de middelen, wil de Raad ambtshalve twee opmerkingen plaatsen bij het verloop van de interne beroepsprocedure zoals zij heeft geleid tot de thans bestreden beslissing.

Het betreft enerzijds het voorwerp van de interne beroepsprocedure en anderzijds de omvang van de bevoegdheid van de interne beroepscommissie bij de beoordeling van dat voorwerp.

Nadat de Raad bij arrest nr. 2.256 van 18 augustus 2015 de beslissing op intern beroep van 9 juli 2015 had vernietigd, diende de interne beroepsprocedure op het geëigende punt te worden hernomen, met name na de indiening van het verzoekschrift op intern beroep.

Zoals hierboven reeds is aangegeven, heeft de interne beroepscommissie ervoor geopteerd om verzoekster niet opnieuw te horen – zij was daartoe ook niet verplicht – en meteen opnieuw uitspraak te doen.

Het zij daarbij duidelijk dat het voorwerp waarover de interne beroepscommissie zich in die stand van het geding uit te spreken heeft, nog steeds het verzoekschrift op intern beroep van 4

juli 2015 is. Dat de beoordeling van de in dat verzoekschrift opgeworpen middelen geschiedt met in het achterhoofd wat verzoekster navolgend voor de Raad heeft doen gelden, is niet verboden en kan zelfs bijdragen tot een anticipatieve en ruimere motivering van de beslissing op intern beroep.

Dit betekent evenwel niet dat de beroepscommissie middelen dient te beantwoorden die verzoekster (enkel) in de procedure voor de Raad heeft opgeworpen. Deze zijn vreemd aan het voorliggend verzoekschrift op intern beroep. Door deze middelen in het intern beroep te bespreken loopt de beroepscommissie vooruit op wat al dan niet komen gaat in een extern beroep, loopt zij het risico te oordelen *ultra petita* en creëert zij alleszins verwarring in het procedureverloop.

De Raad verwijst ter zake bijvoorbeeld naar de volgende overweging op pagina 11 van de bestreden beslissing:

“De onderbouwing van dit middel is helemaal nieuw ten opzichte van het initiële verzoekschrift bij de interne beroepscommissie.”

Bovendien zij erop gewezen dat de vernietiging van de beslissing nr. 38/2014-2015 van de interne beroepscommissie van 9 juli 2015 tot gevolg heeft dat deze beslissing uit de rechtsorde is verdwenen. De beroepscommissie kan voor de motivering van haar thans bestreden beslissing dan ook niet verwijzen naar overwegingen die zij ‘reeds’ heeft opgenomen in die niet langer bestaande beslissing (cf. pagina 12 van de bestreden beslissing).

Wat de wijze betreft waarop de interne beroepscommissie haar reglementaire taak vervult, wil de Raad nog wijzen op het volgende.

In het arrest nr. 2.256 van 18 augustus 2015 heeft de Raad ter zake het volgende overwogen:

“Voor wat het dienen kan wijst de Raad erop dat de overweging uit de bestreden beslissing, waar de interne beroepsinstantie stelt dat zij “*zich niet in de plaats [kan] stellen van de beoordelaars [en ze] alleen [] dient na gaan of de motivering voldoende concreet is, en deze in redelijkheid genomen werd*” de vraag doet rijzen of de beroepscommissie zich wel bewust is van de haar reglementair toegekende volheid van bevoegdheid. Aldus geformuleerd, lijkt de beroepscommissie immers eerder gewag te maken van een marginaal toetsingsrecht. Aangezien deze passus twijfels kan doen rijzen omtrent de omvang van het eigen onderzoek dat de

beroepscommissie in het licht van haar reglementaire bevoegdheden dient te voeren *c.q.* daadwerkelijk heeft gevoerd, lijkt het aangewezen om een herformulering te overwegen.”

De beroepscommissie lijkt deze suggestie ter harte te hebben genomen, nu zij op pagina 7 van de thans bestreden beslissing stelt:

“De interne beroepscommissie is van oordeel dat haar formulering ‘de interne beroepscommissie kan zich niet in de plaats stellen’ ongelukkig is. Ze beslist deze formulering weg te laten.”

De Raad stelt evenwel vast dat de bestreden beslissing vervolgens op pagina 11 overweegt:

“Wat door de interne beroepscommissie moet nagegaan worden, is, of het tekort op FG3 redelijk is tot stand gekomen, minstens niet kennelijk onredelijk is.”

Opnieuw wijst de Raad erop dat dit wijst op een marginale toetsing, en niet op een beoordeling met volheid van bevoegdheid, waarover de interne beroepscommissie nochtans beschikt. Binnen die bevoegdheid is de taak van de beroepscommissie niet om na te gaan of de initiële studievoortgangsbepaling redelijk verantwoord is, noch om uiteen te zetten waarom die bepaling kan worden bijgevalen (laat staat waarom de eigen, ondertussen vernietigde bepaling kan overtuigen), maar wel om aan te geven op basis van welke eigen overweging zij de initiële bepaling handhaaft dan wel hervormt.

VI. De middelen

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel en het onafhankelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat de interne beroepscommissie niet onpartijdig en onafhankelijk heeft geoordeeld doordat de heer [L.F.] aanwezig was, die volgens verzoekster optreedt als raadsman van de inrichtende macht.

Verzoekster ziet hierin een schending van artikel II.278 van de Codex Hoger Onderwijs, en is daarnaast van oordeel dat de raadsman van de instelling in een procedure voor de Raad, geen deel kan uitmaken van de interne beroepscommissie, te meer nu de aanwezigheid van het diensthoofd juridische zaken op de beroepscommissie facultatief is en ook een andere deskundige de beroepscommissie kan bijstaan.

Ten slotte ziet verzoekster bewijs van een schending van het onpartijdigheidsbeginsel en het onafhankelijkheidsbeginsel in het gegeven dat de tekst van de bestreden beslissing in aanzienlijke mate overeenstemt met wat verwerende partij in de voorgaande procedure voor de Raad in haar antwoordnota had uiteengezet.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat artikel II.278 van de Codex Hoger Onderwijs niet geschonden is, daar de juridisch adviseur geen stemrecht heeft in de interne beroepscommissie. Verder stelt zij dat de beroepscommissie de antwoordnota in de voorgaande procedure voor de Raad als nieuwe beslissing kan nemen.

In haar *wederantwoordnota* blijft verzoekster bij haar standpunt. Zij stelt dat het rechtstreeks en persoonlijk belang dat een persoon kan hebben, zowel materieel als moreel van aard kan zijn, en dat dit ook geldt voor de juridisch adviseur, die naar oordeel van verzoekster de besluitvorming kan hebben beïnvloed. Overeenkomstig artikel 113 van het studiecontract biedt de juridisch adviseur immers bijstand aan de interne beroepscommissie.

Beoordeling

De bevoegdheid om een beslissing te nemen komt toe aan de interne beroepscommissie, meer bepaald aan de daarin stemgerechtigde leden. Het staat niet ter discussie dat de juridisch adviseur te dezen geen stemrecht had in de interne beroepscommissie.

Blijkens de stukken waarop de raad vermog acht te slaan, was de heer [L.F.] als diensthoofd van de juridische dienst aanwezig op de vergadering van de interne beroepscommissie van 9 juli 2015 (nr. 038/2014-2015). In de tegen de beslissing van die datum gerichte annulatieprocedure bij de Raad heeft verzoekster zich er niet tegen verzet dat de heer [L.F.] vervolgens ook optrad als ‘raadsman’ voor verwerende partij in die procedure. Evenmin heeft

verzoekster aangevoerd dat de heer [L.F.] bij de totstandkoming van de voormelde beslissing een andere of ruimere invloed zou hebben gehad dan het verlenen van juridische bijstand aan de commissie.

In die omstandigheden neemt de Raad aan dat de heer [L.F.] in de procedure gekend onder het rolnummer 2015/085, niet *zijn* beslissing heeft verdedigd, maar wel de beslissing waartoe de interne beroepscommissie was gekomen, en zulks – voor zover de Raad kan nagaan en gelet op het gemis aan een middel van verzoekster dat het tegendeel beweert – in alle onafhankelijkheid en objectiviteit.

Het loutere gegeven dat de juridisch adviseur de voorgaande beslissing van de interne beroepscommissie heeft verdedigd in een procedure voor de Raad en vervolgens opnieuw als niet-stemgerechtigd lid aanwezig is bij de nieuwe zitting van de beroepscommissie, is niet van aard om aan te nemen dat de heer [L.F.] daarbij plots een persoonlijk en rechtstreeks belang te verdedigen zou hebben.

Een schending van artikel II.278 van de Codex Hoger Onderwijs is derhalve niet bewezen. In dat opzicht is het middel ongegrond.

De vaststelling dat de interne beroepscommissie voor de redactie van haar beslissing uitvoerig put uit de antwoordnota die werd neergelegd in een voorgaande procedure voor de Raad kan gewis stuiten op enkele bedenkingen – de Raad verwijst naar wat hierboven is overwogen – maar dit is op zich niet van aard het bewijs te vormen dat er vooringenomenheid of een gebrek aan objectiviteit voorligt. Of uit deze werkwijze moet worden besloten dat de beroepscommissie is voorbijgegaan aan haar taak om te antwoorden op de middelen die in het verzoekschrift op intern beroep werden opgeworpen, komt onderstaand aan bod.

Ook hier moet worden opgemerkt dat de antwoordnota niet geacht kan worden het persoonlijke standpunt van de raadsman te vertolken, doch wel dat van de procespartij, te dezen het bestuur dat de verantwoordelijkheid draagt voor de interne beroepscommissie.

Het middel wordt verworpen.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de beroepscommissie, na de vernietiging van haar voorgaande beslissing d.d. 9 juli 2015, diende te komen tot een nieuwe gemotiveerde beslissing omtrent de quoterings voor het opleidingsonderdeel Stage 3, en daarbij diende rekening te houden met alle relevante gegevens.

Evenwel, zo zet verzoekster uiteen, is de thans bestreden beslissing minstens ten dele gesteund op elementen die niet uit de beslissing zelf blijken, maar die verwijzen naar andere niet gevoegde documenten of beslissingen. Verzoekster is van oordeel dat alle relevante gegevens deel moeten uitmaken van de beslissing van de interne beroepscommissie.

In de *antwoordnota* weerlegt verwerende partij dat alle documenten die aan de oorsprong van de bestreden beslissing liggen, door verzoekster gekend zijn, en dat daardoor aan de materiële motiveringsplicht is voldaan.

Verzoekster zet in haar *wederantwoordnota* nog nader uiteen dat bij beoordeling van stages een zwaardere motiveringsplicht geldt, en dat in het dossier elk spoor ontbreekt van een grondige bespreking in de stagecommissie.

Beoordeling

De materiële motiveringsplicht houdt in dat de beslissing is gesteund op in feite en in rechte aanvaardbare gronden, die te vinden zijn in het administratief dossier (I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, 'De wet motivering bestuurshandelingen: een korte, maar revolutionaire wet', in I. OPDEBEEK en A. COOLSAET (eds.), *Formele motivering van bestuurshandelingen*, Brugge, die Keure, 2013, 5 en de aldaar opgenomen verwijzing naar de vaste rechtspraak van de Raad van State).

Waar verzoekster in dit middel stelt dat de motieven uit de beslissing zelf moeten blijken, doelt zij op het voorschrift dat vervat ligt in de formele motiveringsplicht. Die vorm van motiveringsplicht is van de materiële motivering te onderscheiden.

Verzoekster werpt op, noch toont aan dat de bestreden beslissing steunt op elementen die niet voorkomen in het administratief dossier of op stukken die anderszins niet aan verzoekster bekend zijn.

Waar verzoekster in haar wederantwoordnota voor het eerst gewag maakt van een ruimere motiveringsplicht bij stages en een gemis aan bewijs van de voorgeschreven bespreking in de stagecommissie, geeft zij aan het middel een ruimere draagwijdte dan wat in het verzoekschrift is opgeworpen. Deze middelonderdelen zijn nieuw, en derhalve onontvankelijk.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Derde middel

In de memorie van wederantwoord voert verzoekster een nieuw middel aan, gesteund op het zorgvuldigheidsbeginsel en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissing herhaaldelijk aangeeft dat het ‘synthesedocument stagebegeleiding’ onbehoorlijk werd ingevuld, terwijl de klasmentor tot taak heeft om zowel na de stageperiode van maart als die van mei een feedback op te stellen.

In casu, zo brengt verzoekster onder de aandacht, is er slechts één synthesedocument opgesteld, na het beëindigen van de stage in mei, en dit terwijl deze feedback van essentieel belang is om correct te kunnen evalueren. In die omstandigheden heeft de instelling volgens verzoekster nagelaten om toe te zien op een behoorlijke naleving van de eigen richtlijnen, en ook nagelaten om adequaat te reageren toen werd vastgesteld dat het synthesedocument ‘gebrekkig, (te) summier en foutief’ was opgesteld. Een en ander leidt er naar oordeel van verzoekster toe dat de globale beoordeling op een onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen.

Aangezien het middel voor het eerst wordt opgeworpen in de wederantwoordnota, heeft verwerende partij hieromtrent schriftelijk geen standpunt kunnen innemen.

Beoordeling

Reeds meermaals heeft de Raad geoordeeld dat een verzoekende partij in haar wederantwoordnota geen nieuwe middelen kan ontwikkelen (RvStvb. 16 augustus 2011, nr. 2011/047; RvStvb. 9 augustus 2011, nr. 2011/057). Deze regel lijdt enkel uitzondering wanneer het middel de openbare orde raakt of wanneer het betrekking heeft op elementen waarvan de verzoekende partij pas kennis kon nemen via het administratief dossier dat met de antwoordnota werd neergelegd.

Te dezen heeft verzoekster haar argumenten in het verzoekschrift over bijna veertig bladzijden ruim kunnen uiteenzetten. Het hier besproken middel komt in dat verzoekschrift niet voor, zodat het als ‘nieuw’ dient te worden beschouwd.

De Raad ziet niet spontaan in hoe dit middel zou raken aan de openbare orde, en verzoekende partij geeft ter zake in haar middel ook geen toelichting. Evenmin blijkt ergens uit dat het middel een antwoord vormt op een stuk dat verzoekster pas met de neerlegging van het administratief dossier ter kennis werd gebracht.

In de mate dat het middel niet samenvalt met andere middelen die in het verzoekschrift zijn ontwikkeld, is het derhalve nieuw en, niet van openbare orde zijnde, onontvankelijk.

Vierde middel

In een vierde middel beroept verzoekster zich op de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissing steunt op stukken waarnaar zij verwijst, doch zonder deze bij de beslissing te voegen. Evenmin wordt volgens verzoekster duidelijk gemaakt hoe de eindbeoordeling, die de score van 7/20 handhaaft, tot stand is gekomen en met welke weging de aan de functionele gehelen onderliggende competentiescores in aanmerking zijn genomen.

In de *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing vanaf pagina 7 aangeeft dat zij zich de motieven van de antwoordnota eigen maakt, en dat daarin per functioneel geheel het tekort wordt gemotiveerd.

Vervolgens verwijst zij naar de stagegids, waarin is bepaald dat de score reglementair is vastgelegd op 7/20 in geval van tekorten voor twee functionele gehelen.

In de *wederantwoordnota* komt verzoekster niet meer afzonderlijk op het middel terug.

Beoordeling

Zoals verzoekster het middel uiteenzet, heeft het geen betrekking op de formele, maar op de materiële motiveringsplicht. Overigens zet verzoekster niet uiteen op welke stukken de bestreden beslissing steunt, zonder dat deze zijn bijgevoegd.

Daargelaten de hierboven reeds aan de orde gekomen bedenking omtrent de wenselijkheid van een vermenging tussen een beslissing van een beroepsorgaan en een antwoordnota in een procedure voor de Raad, merkt de Raad voor de goede orde op dat die antwoordnota, als procedurestuk in de voorgaande procedure voor de Raad, alleszins aan verzoekster bekend was.

Het middel is niet gegrond.

Vijfde middel

In wat als een vijfde middel kan worden beschouwd, gaat verzoekster in op de bronnen die in aanmerking komen voor de eindbeoordeling van het opleidingsonderdeel Stage 3.

Standpunt van partijen

Onder verwijzing naar de bepalingen van de stagegids, onder meer wat betreft de samenstelling van de stagemap, stelt verzoekster dat de tweede bron voor de eindbeoordeling bestaat uit het ‘synthesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3, en dat dit het enige

document is dat in het raam van de beoordeling een volledig overzicht geeft van de verwachte competenties en de vertaling ervan in gedragsindicatoren. Verzoekster bevestigt dat de eindbeoordeling geschiedt door de stagebegeleider, maar stelt dat deze uiteraard in overeenstemming moet zijn met de objectieve bevindingen van de klasmentor. Zij wijst erop dat de stagebegeleider dan ook vaak verwijst en teruggrijpt naar die bevindingen.

Daarnaast, zo vervolgt verzoekster, is ook de eerste bron bij de beoordeling – het begeleidingsschrift – van de hand van de klasmentor. Zij besluit hieruit dat de klasmentor een belangrijke persoon is met betrekking tot de evaluatie en dus onvermijdelijk ook voor de eindbeoordeling ervan. Het belang van het synthesesdocument wordt volgens verzoekster nog verder bevestigd in de richtlijnen van de opleiding omtrent het invullen van dit document. Zij wijst er ook op dat het de mentor is die ‘evalueert’, zodat de quoterings door de stagebegeleider daarop gebaseerd dient te zijn.

Verzoekster doet gelden dat uit niets blijkt hoe de klasmentor de deelcompetenties dient te quoteren, en dat uitdrukkelijk is voorgeschreven dat een synthese moet worden opgemaakt zowel na de stageperiode maart als na de stageperiode mei, terwijl te dezen enkel na de stage mei een dergelijk verslag is opgesteld.

Wat de derde beoordelingsbron betreft – gesprekken en e-mailverkeer met de student, schoolmentor, klasmentor(en) en directie van de stageschool – stelt verzoekster dat zij niet het minste zicht heeft op welke gesprekken en e-mails op objectieve wijze in rekening werden genomen en dat geen schoolmentor was. Deze elementen kunnen dan ook niet doorslaggevend zijn geweest bij de quoterings.

Ten aanzien van de vierde bron – het beheersingsniveau van de competenties – wordt volgens verzoekster enkel verwezen naar het synthesesdocument. Uit dit alles besluit verzoekster dat de klasmentor de spilfiguur is binnen de evaluatie en beoordeling van het opleidingsonderdeel.

In de *antwoordnota* werpt verwerende partij vooreerst tegen dat het verzoekschrift veel uitgebreider is dan het verzoekschrift op intern beroep. Zij verwijst naar de vaste rechtspraak van de Raad waarin wordt geoordeeld dat een nieuw middel niet op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden opgeworpen in de procedure voor de Raad, behoudens uitzonderlijke omstandigheden die hier niet aan de orde zijn.

Verder stelt verwerende partij dat het betoog van verzoekster er eigenlijk op neerkomt dat de stagebegeleider dient te luisteren naar wat de mentor schrijft. Nochtans, zo vervolgt verwerende partij, blijkt uit de stagegids dat de stagebegeleider voor elk functioneel geheel quoteert met plussen en minnen, terwijl de stagementor niet mag quoteren. Dat die stagementor toch een ‘quoting’ heeft gegeven – eveneens met plussen en minnen – en dat daarmee geen rekening is gehouden, is volgens verwerende partij bijgevolg naast de kwestie. De woordelijke commentaar en het algemeen besluit daarentegen zijn, samen met de verwijzing naar het begeleidingsschrift, wel relevant.

Het zijn, nog steeds volgens verwerende partij, zowel de mentor als de stagebegeleider die begeleiden, maar het quoteren valt enkel de stagebegeleider toe. Van een discrepantie tussen de quoting en de feedback van de mentor is er naar het oordeel van verwerende partij geen sprake, nu de mentor heeft bevestigd volledig achter de beoordeling van de begeleider te staan. Bovendien vindt dat standpunt reeds steun in het synthesedocument, waarin de mentor wees op de nood aan inhoudelijke en praktische tips, terwijl de derdejaarsstudent de competenties volledig autonoom moet kunnen uitvoeren.

Ook het begeleidingsschrift bevat heel wat kritische opmerkingen. Dat het synthesedocument de belangrijkste bron zou zijn voor de stagebeoordeling, is volgens verwerende partij onjuist.

In de *wederantwoordnota* herhaalt verzoekster woordelijk wat zij in het verzoekschrift heeft uiteengezet.

Beoordeling

Voor zover verzoekster met haar uiteenzetting beoogt om een werkelijk middel uiteen te zetten – wat inhoudt dat wordt aangegeven welke rechtsnorm werd geschonden en waarom – moet de Raad vaststellen dat zij daartoe niet komt.

In de mate dat de stelling moet worden gezien als een prelude bij de overige middelen, om de toon te zetten waarin die andere middelen hun weerklank moeten vinden, valt de Raad verwerende partij bij dat de klasmentor niet de taak of opdracht heeft om een cijfermatige of andere waardering uit te spreken die als quoting geldt, doch enkel om een woordelijke evaluatie te geven.

In die geest is het dan ook niet abnormaal dat er voor de ‘quoting’ door de klasmentor geen instructies zijn gegeven.

Dat een mentor zich niet aan die afspraken houdt en niettemin – allicht met de beste bedoelingen – toch met ‘plussen en minnen’ een gedetailleerde beoordeling geeft, kan niet tot gevolg hebben dat die beoordeling alsnog als een quoting in het dossier dient te worden opgenomen. Evenmin is dit van aard om afbreuk te doen aan de bevestiging die de mentor achteraf heeft gegeven bij de eindbeoordeling zoals die door de stagebegeleider is voorgesteld.

Waar verzoekster thans de regelmatige totstandkoming van het examencijfer bekritiseert door te stellen dat uit het dossier niet blijkt welke gesprekken of e-mails met student, klasmentor of directie in aanmerking zijn genomen, stelt de Raad vast dat deze kritiek niet voorkomt in verzoeksters intern beroep, zodat dit nieuw middel thans onontvankelijk is.

Wat ten slotte de vraag betreft naar twee synthesesdocumenten (na de stageperiode maart en na de stageperiode mei), heeft de bestreden beslissing geantwoord als volgt:

“De opleiding, en in navolging, de interne beroepscommissie stellen vast dat een argument opgeworpen wordt dat er geen is. De passage op het bewuste document blijkt foutief, maar is niet van die aard dat er verwarring rond de wijze van beoordeling kon ontstaan. Verzoekster stelde hieromtrent in de loop van het academiejaar geen enkele vraag. Nooit is hier ooit enige verwarring rond geweest, zodat het niet deugdelijk is dit thans op te werpen. O.m. via hiernavolgende link op youtube wordt de studenten uitgelegd hoe zal worden beoordeeld [...]. Verder was er een powerpoint beschikbaar en een aankondiging intake stage (bijlage 5). Ook de ECTS-fiche spreekt over één stageperiode (bijlage 6).”

Deze motieven worden door verzoekster, die haar kritiek zonder meer uit het intern beroep lijkt te hebben overgenomen, niet tegengesproken of weerlegd. Daar verzoekster in de huidige stand van de procedure de onjuistheid van de motieven van de bestreden beslissing dient aan te tonen, volstaat deze vaststelling om het middelonderdeel te verwerpen.

Het vijfde middel is ongegrond.

Zesde middel

Verzoekster voert aan dat het examencijfer van 7/20 niet kan standhouden wegens een gebrek in een van de belangrijkste bronnen, zijnde het ‘synthesedocument stagebegeleiding’.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat de bestreden beslissing herhaaldelijk vermeldt dat het synthesedocument ‘gebrekkig, summier en foutief’ werd opgemaakt, en werpt op dat het aan verwerende partij toekomt om toe te zien op de goede uitvoering door de klasmentor van de documentopmaak.

In deze omstandigheden, meent verzoekster, leiden de gebreken in de belangrijkste bron voor de eindbeoordeling ook tot de gebrekkige motivering van het examencijfer.

In de antwoordnota repliceert verwerende partij, voor zover de Raad kan nagaan, niet afzonderlijk op deze kritiek.

Verzoekende partij harerzijds, neemt het middel niet meer op in de wederantwoordnota.

Beoordeling

Uit het gegeven dat de klasmentor het synthesedocument niet geheel heeft gehanteerd conform de richtlijnen, heeft verwerende partij niet afgeleid dat het geheel zonder waarde of relevantie zou zijn. Integendeel heeft de stagebegeleider rekening gehouden met de tekstuele toelichting die de klasmentor omtrent het verloop van de stage heeft gegeven.

In die omstandigheden kan de Raad er op basis van wat verzoeker aanvoert niet toe worden gebracht te oordelen dat het synthesedocument geheel buiten beschouwing diende te blijven bij de totstandkoming van het examencijfer.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Zevende middel

Verzoekster steunt een zevende middel op een onrechtmatige beslissing van verwerende partij tot het toekennen van een ‘-’score voor FG1 wegens gebrek aan objectief bewijs van de correctheid van de gegeven subjectieve motivering voor deze score.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt in essentie dat de beoordeling met ‘plussen en minnen’ die door de klasmentor werd gegeven niet kan leiden tot een negatieve beoordeling. Zij argumenteert dat een ‘±’score niet bestaat en dat deze scores (tien van de vijftientig) bij gebrek aan een objectieve omzetting buiten beschouwing moeten worden gelaten.

De ene ‘-’score heeft betrekking op basiscompetentie 1.10 en gaat vergezeld van de opmerking “*geen gesprek gehad met onze zorgcoördin.*”, terwijl de stagebegeleider eenzelfde opmerking heeft meegenomen bij de beoordeling van FG7. Verzoekster voert aan dat deze opmerking geen tweemaal kan worden verrekend, en dus niet kan leiden tot een negatieve score voor FG1.

Verzoekster overloopt vervolgens de competenties die door de stagebegeleider werden beoordeeld. Zij leest bij elk van deze competenties positieve beoordelingen door de klasmentor, en besluit dat de toegekende ‘-’score voor FG1 kennelijk onredelijk is.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat de stagebegeleider heeft aangetoond waar voor haar de tekorten gesitueerd zijn. Verzoekster maakt in haar uiteenzetting gemakshalve abstractie van de vele ‘±’scores, maar wijst er vooral op dat de mentor en begeleider een geheel andere taak hebben in het beoordelingsproces, waarbij de mentor niet quoteert. Dat komt uitsluitend toe aan de stagebegeleider, die verzoekster in de loop van de stage via de begeleidingsfiches ook heel wat feedback heeft gegeven.

Verwerende partij brengt nogmaals in herinnering dat de beoordeling van de stagebegeleider dient te steunen, niet alleen op het synthesedocument zoals verzoekster *de facto* wil

voorhouden, maar ook op de begeleidingsfiches, het begeleidingsschrift van de mentor en de zelfevaluatie. Bij de quoterings moet rekening worden gehouden met het voor dat jaar beoogde competenties.

Zelfs indien de mentor het beoordelingssysteem met ‘plussen en minnen’ had kunnen hanteren, dan nog leidt de beoordeling voor FG1 niet tot een slaagcijfer. Zo wijst verwerende partij erop dat een ‘+’ gelijk staat met een 10/20, 11/20 of 12/20, zodat de lagere beoordeling ‘±’ bijgevolg lager is dan 9/20. Verzoekster behaalde tienmaal een dergelijke ‘±’ en éénmaal ‘-’. Met aldus elf onvoldoendes op vijftientig beoordelingen, is het oordeel van de mentor minstens genuanceerd te noemen.

Deze vaststelling, gekoppeld aan het feit dat verzoekster een laatstejaarsstudente was en dus de deelcompetenties op niveau 3 moest hebben bereikt, brengt verwerende partij ertoe dat de quoterings ‘onvoldoende’ voor FG1 afdoende verantwoord is.

De *wederantwoordnota* is een herneming van de uiteenzetting van het middel in het verzoekschrift.

Beoordeling

De Raad heeft hierboven reeds uiteengezet dat de klasmentor niet de bevoegdheid heeft om een quoterings te geven aan de student, en dat het opzet van het synthesedocument ook niet is dat de klasmentor daarop iets anders noteert dan de feedback bij de stage van de student. Het gewicht van het synthesedocument in het geheel van de eindbeoordeling die de stagebegeleider dient te maken, is derhalve dat van een belangrijk document, maar zonder dat het een cijfermatige quoterings bevat die kan worden opgeteld bij of vergeleken met een andere quoterings.

Uit het synthesedocument blijkt dat verzoekster, een derdejaarsstudente, bij het functionele geheel 1 nog een aantal opmerkingen krijgt. Wanneer het ‘plussen en minnen’-systeem bij de lezing wordt betrokken – waar verzoekster op aanstuurt – dan blijkt dat de klasmentor bij de deelcompetenties 1.4, 1.5 en 1.6 zeker niet geheel overtuigd is van verzoeksters kennen en kunnen; hier wordt overwegend ‘±’ genoteerd, met enkele opmerkingen.

De stagebegeleidster van haar kant noteert wat betreft FG1 in elk van de begeleidingsfiches ook verschillende aansporingen om beter te doen en er worden ook regelmatig tips en aandachtspunten aangereikt. Ook naar het einde van de stage toe (bv. begeleidingsfiche 4 mei 2015) blijven er belangrijke aandachtspunten ('te weinig activiteit voor elke individuele leerling', 'inductief werken', 'laat leerlingen zelf ontdekken').

Verzoekster tenslotte geeft in de zelfevaluatie aan dat doelen en werkvormen nog meer aandacht behoeven.

Op basis van deze gegevens, samen gelezen met de motieven die voorkomen op het stagerapport, is de Raad binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid van oordeel dat een beoordeling '-' voor FG1 niet kennelijk onredelijk is, noch steunt op een onafdoende materiële motivering.

Het zevende middel is ongegrond.

Achtste middel

Verzoekster steunt een achtste middel op een onrechtmatige beslissing van verwerende partij tot het toekennen van een '-'score voor FG3 wegens gebrek aan objectief bewijs van de correctheid van de gegeven subjectieve motivering voor deze score.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de klasmentor bij de beoordeling van de FG3 driemaal een score '++' gaf en driemaal '±', waarbij deze laatste score niet voorkomt in de 'quoteringsnormen voor de totaalbeoordeling' en dus buiten beschouwing moet worden gelaten.

Verzoekster besluit daaruit dat er slechts 3 indicatoren '++' voorliggen en dat de enige score 'onvoldoende' betrekking heeft op een competentie (3.2. 'Ik koppel maatschappelijke gebeurtenissen aan de leerinhouden) waarbij de klasmentor geen woordelijke opmerkingen geeft. Desbetreffend geeft de stagebegeleider bij de negatieve beoordeling evenwel geen

opmerkingen. Bovendien, zo stelt verzoekster, diende deze deelcompetentie reeds bereikt te zijn bij stage 2, waarvoor verzoekster een creditbewijs heeft ontvangen.

Aldus, volgens verzoekster, is de toekende score ‘-’ kennelijk onredelijk.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij dat zij een geheel andere lezing geeft aan de beoordeling door de klasmentor. Bij de competenties die vanaf stage 1 bereikt moeten zijn, worden twee tekorten gequoteerd (en eenmaal zeer goed), bij de competenties die vanaf stage 2 dienden te zijn verworven behaalde verzoekster één score ‘-’ en tweemaal ‘zeer goed’, en bij de competenties die in het derde jaar moesten worden verworven zijn, stelt verwerende partij dat de score ‘±’ moet worden beschouwd als een tekort.

Bovendien, vervolgt verwerende partij, staat elk opleidingsonderdeel op zich, zodat een credit in een vorig academiejaar verzoekster niet kan baten. Het tekort werd volgens verwerende partij wel degelijk gemotiveerd in het stagerapport van de stagebegeleider, en een en ander vindt steun in de feedbackgesprekken en de zelfevaluatie.

Andermaal bevat de *wederantwoordnota* enkel een herneming van wat in het verzoekschrift is uiteengezet.

Beoordeling

De Raad verwijst naar de eerste paragraaf van de beoordeling van het zevende middel, voor wat betreft de bevoegdheden van de mentor en de stagebegeleider en de plaats van het synthesedocument in de globale beoordeling.

Aan de hand van de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, kan worden vastgesteld dat de klasmentor twijfels en opmerkingen heeft uitgedrukt bij de verschillende deelcompetenties van FG3. Ook in de begeleidingsfiches van de stagebegeleider komen regelmatig opmerkingen en bijsturingen voor. Uit de zelfevaluatie blijkt dat verzoekster toegeeft dat er nog inhoudsfouten werden gemaakt die hadden moeten worden voorkomen. In het stagerapport ten slotte is aangegeven dat uit de feedbackgesprekken blijkt dat verzoekster niet altijd goed inzicht heeft in de moeilijkheid van de leerinhoud, waardoor moeilijke vragen al eens uit de weg worden gegaan.

Op basis van deze gegevens, samen gelezen met de motieven die voorkomen op het stagerapport, is de Raad binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid van oordeel dat een beoordeling ‘-’ voor FG3 niet kennelijk onredelijk is, noch steunt op een onafdoende materiële motivering.

Het middel is ongegrond.

Negende middel

Verzoekster steunt een negende middel op een onrechtmatige beslissing van verwerende partij tot het toekennen van een ‘-’score voor FG5 wegens gebrek aan objectief bewijs van de correctheid van de gegeven subjectieve motivering voor deze score.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de klasmentor voor FG5 viermaal een ‘+’score gaf, en driemaal een ‘±’score.

Ook in dit middel argumenteert zij dat een ‘±’score niet voorkomt in de quoteringsnormen, zodat deze beoordelingen buiten beschouwing moeten worden gelaten. Blijft dan de vaststelling van vier beoordelingen door de klasmentor ‘+’ en geen enkele onvoldoende.

Aan de hand van een weergave van de competenties zoals zij door de klasmentor werden beoordeeld, meent verzoeker dat is aangetoond dat de quoteringsnormen door de stagebegeleider kennelijk onredelijk is.

In de *antwoordnota* wijst verwerende partij op de verschillende deelscores ‘±’ die volgens haar niet als voldoende kunnen worden gelezen. Zij wijst er ook op dat de klasmentor wel degelijk meer kritiek heeft gegeven dan wat verzoekster aanvoert, en zij wijst tevens op de begeleidingsfiches van de stagebegeleider en het zelfevaluatieverslag.

De *wederantwoordnota* herneemt het middel zoals uiteengezet in het verzoekschrift.

Beoordeling

De Raad verwijst naar de eerste paragraaf van de beoordeling van het zevende middel, voor wat betreft de bevoegdheden van de mentor en de stagebegeleider en de plaats van het synthesedocument in de globale beoordeling.

De klasmentor geeft aan dat de deelcompetenties 5.4 en 5.5 aanleiding geven tot opmerkingen. Het durven experimenteren met diverse werkvormen, wat al na stage 2 bereikt moest zijn, is niet overtuigend (\pm), en daarnaast wordt erop gewezen dat verzoekster meestal niet te ver durfde af te wijken van de handleidingen.

De begeleidingsfiches van de stagebegeleider brengen FG5 pas naar het einde van de stage ter sprake. Wanneer dit gebeurt (vanaf 2 april 2015) wordt melding gemaakt van moeilijkheden bij het reflecteren en worden nog verschillende inhoudelijke tips gegeven. In de fiche van 27 april 2015 luidt het dat het voorbereidend werk nog te summier is, dat verzoekster moet durven afwijken van de methodes en kritisch en creatief moet zijn. Eenzelfde teneur is te merken in de fiche van 4 mei 2015

In het zelfevaluatie-rapport onderschrijft verzoekster – minstens ten dele – de gemaakte opmerkingen.

Het stagerapport geeft een omstandige motivering, die door verzoekster niet overtuigend wordt tegengesproken. De hierin opgenomen kritieken vinden hun grondslag in wat de klasmentor heeft aangegeven.

Op basis van deze gegevens, samen gelezen met de motieven die voorkomen op het stagerapport, is de Raad binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid van oordeel dat een beoordeling ‘-’ voor FG5 niet kennelijk onredelijk is, noch steunt op een onafdoende materiële motivering.

Het middel is ongegrond.

Tiende middel

Verzoekster omschrijft een tiende middel als volgt: onrechtmatigheid van de beslissing tot het toekennen van een ‘-’score voor FG1, FG3 en FG5 en van de bekrachtiging ervan door de interne beroepscommissie omwille van de discrepantie tussen de toegekende globale score door de stagebegeleider en het mathematisch gemiddelde van de verschillende deelscores voor de onderliggende gedragsindicatoren zoals gegeven door de klasmentor in het ‘synthesedocument’.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat het niet objectiveerbaar is hoe verwerende partij, rekening houdend met de evaluatie van de klasmentor, uiteindelijk tot de eindbeoordeling van een ‘-’score is gekomen voor FG1, FG3 en FG5 en aldus tot een examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel.

Een mathematisch gemiddelde van de ‘plus en min’-scores door de mentor levert volgens verzoekster een positieve beoordeling op; voor een niet-mathematische verrekening ontbreken op voorhand meegedeelde wegingscoëfficiënten.

Er is bovendien, zo stelt verzoekster, tussen de onderliggende competenties enige compensatie mogelijk, zodat zij niet alle dienen te zijn behaald om te kunnen slagen.

In de *antwoordnota* herhaalt verwerende partij dat er van deelscores geen sprake kan zijn, nu de mentor niet quoteert. Los daarvan beoordeelde de mentor nagenoeg de helft van de beoordelingen met een tekort (‘±’score), ook bij competenties die reeds in het eerste of tweede jaar van de opleiding dienden te worden behaald. De mentor evalueerde in die zin volgens verwerende partij als ‘onvoldoende’, en de quoterings van de stagebegeleider sluit daar volledig bij aan.

In de *wederantwoordnota* herneemt verzoekster het middel.

Beoordeling

In de hiervoor besproken middelen heeft de Raad geoordeeld dat de scores voor de functionele gehelen FG1, FG3 en FG5 niet kennelijk onredelijk zijn noch de materiële

motiveringsplicht schenden, ook niet wanneer rekening wordt gehouden met de beoordeling door de klasmentor.

In de mate dat het middel opnieuw is gesteund op de onrechtmatigheid van die deelbeoordelingen, dient het derhalve te worden verworpen.

Wat het examencijfer betreft, is in de stagegids (pagina 9) bepaald dat een ‘-’score op twee of meer functionele gehelen, taal of attitudes leidt tot een examencijfer van 7/20 of minder. Nu verzoekster drie ‘-’scores behaalde en een 7/20 heeft gekregen, is deze quoterings een toepassing van de voorgeschriften bepaald in de stagegids. Uitzonderlijk kan een 10/20 worden toegekend aan een student die één tekort behaalde, maar dit mag dan niet FG1 of attitudes betreffen. Gelet op de ‘-’score op FG1 en de drie tekorten, beantwoordt verzoekster ook aan deze uitzonderlijke voorwaarde niet.

Het middel wordt verworpen.

Elfde middel

Verzoekster steunt een elfde middel op de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissing ten onrechte in hoofdzaak steunt op het begeleidingsschrift van de klasmentor en de begeleidingsfiches en samenvattende feedbackfiche van de stagebegeleider. Zij voert aan dat nergens in de reglementen is bepaald dat deze documenten meer dan andere zouden doorwegen op de eindbeoordeling. Het begeleidingsschrift van de klasmentor en de begeleidingsfiches met tussentijdse feedback van de stagebegeleider maken integendeel elk slechts één van de vier bronnen voor de beoordeling uit.

Vervolgens zet verzoekster uiteen dat het begeleidingsschrift van de klasmentor evident meer focust op wat (nog) niet goed is, en dat het telkens momentopnames zijn die veelal zeer kleine tekortkomingen vermelden die nog bijgestuurd kunnen worden. De uiteindelijke globale beoordeling van de klasmentor is volgens verzoekster te vinden in het synthesesdocument. Verzoekster overloopt vervolgens een aantal notities in het begeleidingsschrift.

Wat de begeleidingsfiches van de stagebegeleider betreft, voert verzoekster vooreerst aan dat deze slechts betrekking hebben op acht bijgewoonde lessen gespreid over de vijftientig stagedagen. Het betreft derhalve volgens verzoekster eveneens momentopnames, en ook deze fiches kunnen naar haar oordeel de tekorten niet schragen.

Evenmin kan volgens verzoekster de samenvattende feedbackfiche in aanmerking worden genomen ter onderbouwing van het toegekende examencijfer, nu deze feedback werd gegeven amper twee dagen voor het einde van de stage en dus niet nuttig meer kon worden verwerkt.

Ten slotte argumenteert verzoekster dat de e-mail d.d. 19 juni 2015 van de klasmentor aan de stagebegeleider niet betekent dat er geen discrepantie bestaat tussen enerzijds de door de mentor opgemaakte beoordeling en anderzijds de quoterings door de stagebegeleider. Ter zake zet verzoekster uiteen dat de kwestieuze e-mail dateert van ruim na het einde van de stage en zelfs na de totstandkoming van de eindbeoordeling, zodat de mail geen bron kan zijn geweest bij de opmaak van het examencijfer. Bovendien kan volgens verzoekster met een informele e-mail geen afbreuk worden gedaan aan de beoordeling die de klasmentor voorheen had gemaakt. Zij leest in de e-mail ten andere ook dat de klasmentor zich niet erg gemakkelijk voelde bij de onvoldoende.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij vooreerst dat de bestreden beslissing een antwoord heeft gegeven op de foute interpretatie die verzoekster aan het begeleidingsschriftje geeft: de rol van de mentor is hier om kansen te blijven geven, ook wanneer de stage moeizaam verloopt, zodat de klemtoon noch op het positieve, noch op het negatieve ligt. Dat de stage moeizaam verliep, is evenwel duidelijk.

Verwerende partij betwist dat de vermeldingen in de begeleidingsfiches van de stagebegeleider – net zoals in het begeleidingsschrift – slechts momentopnames zijn. Zij maken conform de stagegids integraal deel uit van de stagemap die dient als grond voor de beoordeling van de student. Verwerende partij ziet in het geheel geen discrepanties: dat ook de begeleidingsfiches positieve punten bevatten is volgens haar evident, aangezien het ook om een element in de begeleiding gaat. Verzoekster evenwel, wenst enkel rekening te houden met het synthesedocument van de klasmentor.

De samenvattende feedbackfiche is wat zij letterlijk aankondigt te zijn: een samenvatting. Hierop staat niets dat niet eerder bij de feedbackfiches aan verzoekster was gemeld.

De e-mail van 19 juni 2015 moet volgens verwerende partij niet worden gezien als een gebrekkig bewijs dat er geen discrepantie tussen de beoordelingen bestaat, nu er helemaal geen discrepantie voorligt.

Verzoekster herneemt in de *wederantwoordnota* het oorspronkelijke middel en gaat niet in op het verweer van verwerende partij.

Beoordeling

Artikel 8 van de stagegids omschrijft de basis voor de eindbeoordeling (het examencijfer) als volgt:

“Bronnen die in aanmerking komen voor een eindbeoordeling:

- De volledige stagemap
- Het synthesedocument stagebegeleiding – klasmentor(en) stage 3/2V2
- Gesprekken en e-mailverkeer met de student, schoolmentor, klasmentor(en) en de directie van de stageschool
- Beheersingsniveau van de competenties: zie synthesedocument stagebegeleiding – klasmentor stage 3/2V2”

Artikel 5 bepaalt dat de stagemap bestaat uit drie delen, waaronder in deel 3, na afloop van de stage: de begeleidingsfiches van de stagebegeleider, het begeleidingsschrift van de klasmentor, het voormelde synthesedocument en de zelfevaluatie.

Al deze documenten vormen derhalve de basis voor de totstandkoming van de eindbeoordeling, zonder dat zij zelf enige cijfermatige of andere quoteringsinhoud hebben. Dit laatste komt enkel toe aan de stagebegeleider.

Verzoekster toont niet aan dat bij de eindbeoordeling ten onrechte meer of minder gewicht is toegekend aan één of meer van deze documenten. De niet van enige tenaciteit gespeende pogingen van verzoekster om harerzijds steeds enkel het synthesedocument naar voren te schuiven als dé bron voor de eindbeoordeling, zo niet zelfs een embryonale vorm van die eindbeoordeling zelf, overtuigt evenmin. De Raad verwijst ter zake naar wat hierboven is overwogen.

Verzoekster maakt ook niet geloofwaardig dat aan de samenvattende feedback een autonome rol is toebedeeld die inhoudelijk verder zou gaan of meer gewicht zou dragen dan de individuele feedbackfiches van de stagebegeleider.

De stagebegeleider heeft voldoende lessen bijgewoond opdat haar feedback het niveau van de loutere momentopname zou overstijgen. De feedback is bovendien steeds uitvoerig gemotiveerd.

Wat ten slotte de e-mail van de stagementor betreft, wijst de Raad erop dat verwerende partij hierop geen beroep doet als een bron bij de totstandkoming van de eindbeoordeling, maar wel als argument om aan te tonen dat de cijfermatige beoordeling die door de stagebegeleider werd gegeven, door de klasmentor werd bijgevalen in die zin dat zij daarin een correcte weerspiegeling ziet van de door verzoekster al dan niet verworven competenties.

De Raad is van oordeel dat de e-mail aldus dient te worden gelezen dat de klasmentor, zoals zij letterlijk stelt, “volledig achter” de beslissing staat, en dat zij vooral opgelucht lijkt dat het niet haar is toegevalen om het slechte nieuws binnen de context van de stage te moeten meedelen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.410 van 6 oktober 2015 in de zaak 2015/274

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de examenbeslissing waarbij voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' een examencijfer van 9/20 werd toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding [REDACTED].

Voor het opleidingsonderdeel '[REDACTED]' krijgt zij blijkens de resultatenlijst een examencijfer van 9/20 toegekend.

Dit is de thans bestreden beslissing.

Verzoekster richt haar verzoekschrift tegen deze beslissing tegelijk aan de Raad en aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Uit het administratief dossier van verwerende partij blijkt dat het door verzoekster betwiste examencijfer berust op een materiële vergissing, en dat aan verzoekster een nieuw examencijfer van 11/20 is toegekend.

Op 16 september 2015 heeft verzoekster aan de Raad meegedeeld dat zij haar extern beroep intrekt.

Zij blijkt eerder ook het intern beroep te hebben ingetrokken.

Beoordeling

De Raad beschouwt de mededeling van verzoekster als een afstand van het beroep.

Er zijn geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.409 van 6 oktober 2015 in de zaak 2015/275

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de studievoortgangsbepaling van 8 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat [REDACTED], die verschijnt voor de verwerende partij, werd gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding Bachelor Chemie, afstudeerrichting Biochemie.

Blijkens de beslissing van de examencommissie d.d. 12 september 2015 – de thans bestreden beslissing – behaalde verzoekster voor verschillende opleidingsonderdelen geen credit en voldeed zij evenmin aan de bindende maatregel van studievoortgangsbewaking die haar het vorige academiejaar werd opgelegd.

Verzoekster kan daardoor de volgende drie academiejaren geen inschrijving meer nemen voor dezelfde opleiding.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Het verzoekschrift dat verzoekster aan de Raad heeft gericht, is gelijklopend aan het intern beroep dat zij tegelijk – op 12 september 2015 – heeft ingediend bij de directeur onderwijs- en studentenbeleid van verwerende partij.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat het inderdaad gaat om een simultane verzending van het verzoekschrift op intern beroep aan de Raad, en dat het intern beroep nog niet is afgehandeld, zodat huidig beroep bij de Raad onontvankelijk moet worden verklaard.

Beoordeling

Verzoekster richt zich tegen een studievoortgangsbepaling.

Overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft een student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbepaling is aangetast door een schending van het recht, toegang tot een interne beroepsprocedure.

Krachtens artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs kan de Raad enkel uitspraak doen nadat de student voorafgaand de voormelde interne beroepsprocedure heeft uitgeput.

De stelling van verwerende partij dat te dezen de interne beroepsprocedure bij het instellen van het beroep bij de Raad nog niet was uitgeput, wordt door verzoekster niet tegengesproken.

De exceptie van verwerende partij dient dan ook te worden bijgevalen.

Het bij de Raad ingestelde beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.411 van 6 oktober 2015 in de zaak 2015/301

In zake: [REDACTED]

tegen: [REDACTED]

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 oktober 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de specifieke lerarenopleiding Lichamelijk opvoeding en bewegingswetenschappen.

Na de tweede examenzitting is verzoeker niet geslaagd voor één opleidingsonderdeel, namelijk '[REDACTED]', waarvoor hij een examencijfer van 9/20 behaalt.

Daar de betrokken opleiding geen compensaties geeft voor niet-behaalde credits en verwerende partij van oordeel is dat er zich met betrekking tot verzoeker geen bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan, wordt verzoeker niet geslaagd verklaard.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid op. Zij stelt dat verzoeker het voorgeschreven intern beroep weliswaar heeft ingesteld, maar dat daarover nog geen uitspraak is gedaan, zodat huidig beroep bij de Raad onontvankelijk moet worden verklaard.

Beoordeling

Verzoeker richt zich tegen een studievoortgangsbepaling.

Overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft een student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbepaling is aangetast door een schending van het recht, toegang tot een interne beroepsprocedure.

Krachtens artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs kan de Raad enkel uitspraak doen nadat de student voorafgaand de voormelde interne beroepsprocedure heeft uitgeput.

De stelling van verwerende partij dat te dezen de interne beroepsprocedure bij het instellen van het beroep bij de Raad nog niet was uitgeput, wordt door verzoeker niet tegengesproken.

De exceptie van verwerende partij dient dan ook te worden bijgevalen.

Het bij de Raad ingestelde beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 oktober 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris
Melissa Thijs

De voorzitter
Jim Deridder